

Godišnje izvješće 2010

DRAVA, KUPA,

RJEČINA, LOKVARKA, LIČANKA

LIKA, OBRA

MREŽICA

ZRMANJA, OPSENICA, RIČICA

OD ČA

BUTIŠNICA, KRK

CETINA, RUDA

Godišnje izvješće 2010

DRAVA, KUPA,

RJEČINA, LOKVARKA, LIČANKA

LIKA, DOBRA

MREŽNICA

ZRMANJA, OPSENICA, RIČICA

OTUČA

BUTIŠNICA, KRKA

CETINA, RUDA

HEP GRUPA 2010.

		Promjena 2010. / 2009. (%)
Prodaja električne energije	17,6 TWh	0,5
Proizvodnja električne energije	15,8 TWh	7,6
Prodaja toplinske energije	2,4 TWh	3,8
Prodaja plina	162 mil. m ³	3,0
Poslovni prihodi	12.923,0 mil. kn	2,6
Dobit prije poreza, kamata i amortizacije	3.831,1 mil. kn	70
Neto dobit Grupe	1.435,4 mil. kn	830
Ukupna imovina /aktiva/	33.621,0 mil. kn	2,8
Broj radnika	14.016	-1,4

SADRŽAJ

4	IZVJEŠĆE PREDSEDNIKA NADZORNOG ODBORA
6	IZVJEŠĆE PREDSEDNIKA UPRAVE
8	PROFIL TVRTKE
10	MISIJA, VIZIJA I TEMELJNE VRIJEDNOSTI
12	DRUŠTVA HEP GRUPE
13	ZAKONSKI OKVIR
14	STRATEŠKI CILJEVI I RAZVOJ
16	ČLANSTVA U MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA
17	KRATKI POVIJESNI PREGLED
18	KORPORACIJSKO UPRAVLJANJE
20	ORGANIZACIJSKA SHEMA HEP-a d.d.
22	ORGANI DRUŠTVA HEP d.d.
24	UPRAVLJAČKA STRUKTURA
27	REVIZIJA
27	CERTIFIKATI
28	POSLOVANJE U 2010. GODINI
30	OBILJEŽJA POSLOVANJA
31	OSTVARENI FINACIJSKI REZULTATI
34	REZULTATI PO DJELATNOSTIMA
35	FINACIJSKI POLOŽAJ
36	INVESTICIJE
37	KREDITNA SPOSOBNOST
38	IZVJEŠĆE O UTJECAJU NA DIONIKE HEP GRUPE
40	DRUŠTVENA ODGOVORNOST
40	TEMELJNA NAČELA U ODNOSIMA SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA
41	ANTI-KORUPCIJSKI PROGRAM
42	ZAPOSLENICI
44	KUPCI
47	DONACIJE
48	ODRŽIVI RAZVOJ
50	POSLOVNA POLITIKA I USTROJ POSLOVA ZAŠTITE PRIRODE I OKOLIŠA
50	USKLADJIVANJE SA ZAKONODAVSTVOM EU
51	TEMELJNI POKAZATELJI OKOLIŠA
55	AKTIVNOSTI I OSTVARENJA U PODRUČJIMA I POGONIMA HEP GRUPE U 2010. GODINI
58	FINACIJSKI IZVJEŠTAJI
60	HEP GRUPE – KONSOLIDIRANI FINACIJSKI IZVJEŠTAJI ZAJEDNO S IZVJEŠTAJEM NEOVISNOG REVIZORA
128	HEP d.d. – FINACIJSKI IZVJEŠTAJI
134	IZVJEŠĆA DRUŠTAVA HEP GRUPE S FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA
136	HEP-PROIZVODNJA d.o.o.
146	HEP-OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.
154	HEP-OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA d.o.o.
162	HEP-TOPLINARSTVO d.o.o.
170	HEP-PLIN d.o.o.
178	IZVJEŠĆA OSTALIH DRUŠTAVA HEP GRUPE
180	HEP-OPSKRBA d.o.o.
183	HEP-TRGOVINA d.o.o.
186	HEP ESCO d.o.o.
188	APO d.o.o. USLUGE ZAŠTITE OKOLIŠA
190	HEP-OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE d.o.o.
192	HEP-ODMOR I REKREACIJA d.o.o.
193	USTANOVA HEP-NASTAVNO-OBRAZOVNI CENTAR
195	ADRESAR

IZVJEŠĆE

PREDSJEDNIKA NADZORNOG ODBORA

4

DARKO HORVAT

PREDSJEDNIK NADZORNOG ODBORA

U 2010. godini HEP grupa uspjela je konsolidirati financijsko poslovanje, održati likvidnost poslovanja i osigurati građanima i industriji u Republici Hrvatskoj konkurentnu, kvalitetnu i neprekinutu opskrbu električnom energijom, toplinskom energijom i plinom.

UZ ISPUNJENJE TIH GLAVNIH CILJEVA, Uprava HEP-a d.d. uspješno je provela i niz mjera usmjerenih na povećanje efikasnosti poslovanja, u skladu sa zaključcima i zahtjevima Vlade Republike Hrvatske, postavljenih upravama društava u većinskom državnom vlasništvu. Smanjen je broj radnika, smanjeni su troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenika, a od srpnja 2010. godine, podmirivanje obveza prema vjerovnicima svedeno je u rokove dospijanja.

Povećanju efikasnosti, a posebno transparentnosti poslovanja, pridonijela je i provedba Akcijskog plana HEP-a za provedbu Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010.-2012. godine. Antikorupcijski program koji se temelji na Strategiji suzbijanja korupcije Vlade RH poseban naglasak daje na jačanje odgovornosti i transparentnosti poslovanja, stvaranje preduvjeta za sprječavanje korupcije na svim razinama i afirmaciji pristupa nulte tolerancije na korupciju.

Protekla je godina, može se ustvrditi, bila prijelomna za buduće poslovanje HEP-a, ali i za kupce električne energije. Iako je tržište električne energije u Hrvatskoj u potpunosti otvoreno 2008. godine, kada su ispunjeni svi uvjeti za nesmetano funkcioniranje tržišta, do stvarnih je promjena došlo tek 2010. godine, kada su osim HEP-Opkrbe d.o.o., na tržištu počela aktivno sudjelovati i tri opskrbljivača izvan HEP grupe. Broj promjena opskrbljivača i dalje raste, a aktivan nastup drugih opskrbljivača stvara nove izazove.

U 2010. godini u Ministarstvu gospodarstva rada i poduzetništva, najvažnije aktivnosti od važnosti za poslovanje HEP grupe, usmjerene su na usklađivanje zakonskog okvira na području energetike sa zakonodavstvom Europske unije te na pripremu provedbenih razvojnih dokumenata Vlade u skladu sa Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske, donesenom krajem 2009. godine u Hrvatskom saboru. Vlada RH zajedno s konzorcijem konzultanata završava Program provedbe Strategije koji će aktivnosti iz strategije postaviti u trogodišnje vremenske okvire

i procijeniti financijsku vrijednost i terminske planove pojedinih energetske zahvata u cilju i kao dio gospodarskog oporavka Republike Hrvatske.

Još 2009. godine privremeno su zatvorena pregovaračka poglavlja koja se odnose na električnu energiju, i to 15. poglavlje - Energetika i 21. poglavlje - Transeuropske mreže, što znači da smo uspješno proveli normativne i druge potrebne prilagodbe energetske sektora. Tijekom 2010. godine doneseno je više novih propisa, odnosno izmjena i dopuna zakonskih i podzakonskih akata koji uređuju funkcioniranje tržišta električnom energijom, toplinskom energijom i prirodnim plinom.

U Europskoj uniji 2009. godine usvojen je *treći energetske paket* kojeg čine dvije smjernice o uređenju unutarnjeg tržišta električne energije i tržišta prirodnog plina, zatim dvije uredbe koje utvrđuju uvjete za pristup mrežama za prekograničnu razmjenu električne energije i pristup mrežama za transport prirodnog plina te uredba kojom se uspostavlja Agencija za suradnju energetske regulatora. Rok za implementaciju mjera koje propisuje treći energetske paket bio je 3. ožujka ove godine, te je Republika Hrvatska u procesu pridruživanja Europskoj uniji, tijekom 2010. godine provela brojne aktivnosti na odgovarajućoj prilagodbi nacionalnog zakonske okvira. U sklopu tih aktivnosti HEP d.d. provodi organizacijsko-statusne prilagodbe prema ITO modelu (nezavisni operator prijenosa) koji je kao jedan od tri moguća modela izabran kao strateški najpovoljniji za elektroenergetske sektor.

Strategija energetske razvoja Republike Hrvatske postavlja tri temeljna energetske cilja za razdoblje do 2020. godine: sigurnost opskrbe električnom energijom, konkurentnost energetske sustava i održivost energetske razvoja. Strategija osobitu pozornost posvećuje upravo razvoju elektroenergetske sektora, jer danas Hrvatska uvozi više od 20 posto električne energije. Strateški je cilj 2020. godine domaćom proizvodnjom zadovoljiti vlastite potrebe. Stoga je izgradnja novih temeljnih elektrana od primarnog značaja za buduću sigurnost opskrbe.

U tom smislu, Vlada Republike Hrvatske je u travnju 2010. godine posebnim Zaključkom utvrdila prioritete izgradnje elektroenergetske građevina za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije. U rujnu 2010. utvrdila je i Katalog investicijske projekata od interesa za Republiku Hrvatsku u kojem su snažno zastupljeni projekti iz područja energetike, posebno projekti izgradnje elektrana, među kojima izdvajam kombi-kogeneracijske blok na prirodni plin u TE Sisak, zamjenske blok u TE Plomin te hidroelektranu Ombla.

U ispunjavanju ciljeva u ograničavanju emisija stakleničke plinova, značajan se doprinos očekuje od obnovljive izvora. Stoga, dajući potpunu podršku planovima izgradnje proizvodnih objekata koji koriste obnovljive izvore energije, kao što su primjerice vjetroelektrana Krš-Pađene i bioelektrana u Velikoj Gorici, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva tim je objektima dalo visoki prioritet unutar WBIF (Western Balkan Investment Framework) regionalnog fonda.

Uvažavajući činjenicu da je HEP grupa u 2010. godini zadržala položaj jednog od najvećih investitora u Republici Hrvatskoj, možemo konstatirati da je potrebno pokrenuti veći investicijske ciklus, pogotovo ima li se na umu da je energetika važan pokretač gospodarske oporavka i daljnje razvoja gospodarstva Republike Hrvatske. Osim toga, Hrvatska bi trebala prije ulaska u EU stvoriti uvjete za sigurnu opskrbu energijom i smanjiti ovisnost o uvozu. Naša je obveza kao buduće članice EU da na svom području zadovoljavamo vlastite potrebe za energijom te da za njih osiguramo rezervne izvore dobave dostatne i konkurentne energije.

Prioritetni je zadatak HEP grupe, a strateška odrednica Vlade Republike Hrvatske kontinuirano prisustvo HEP grupe u međudržavnim projektima povezivanja sustava za prijenos električne energije, te u ostalim energetske projektima od interesa za Republiku Hrvatsku. Očekujemo da HEP grupa kao snažna i cjelovita energetske tvrtka nastavi hrvatskim građanima i industriji osiguravati dostatnu, konkurentnu i pouzdanu opskrbu energijom, uz iskorak na zajedničko europske energetske tržište kao sudionik i važan čimbenik regionalne energetske politike.

IZVJEŠĆE

PREDSJEDNIKA UPRAVE

6

LEO BEGOVIĆ

PREDSJEDNIK UPRAVE

U skladu s najavama u prošlom godišnjem izvješću, prioritet Uprave u 2010. godini bila je opća konsolidacija financijskog položaja HEP-a, uz jačanje financijske discipline, a u odnosima s okruženjem jačanje transparentnosti i povjerenja svih zainteresiranih skupina u HEP.

HEP GRUPA je u 2010. godini ostvarila poslovne prihode od 12,9 milijarda kuna, uz neto dobit tekuće godine od 1,44 milijarde kuna, što je značajan rast dobiti u odnosu na 2009. godinu (154,4 milijuna kuna). Na rast dobiti utjecalo je smanjenje troškova proizvodnje električne energije te provedba mjera u poslovanju kojima smo ostvarili uštede te smanjili upravljive opće troškove i troškove plaća i ostalih primanja radnika.

Poslovanje u 2010. godini ostvarivalo se u okolnostima globalnog oporavka od posljedica ekonomske krize i stagnacije gospodarskih aktivnosti u Hrvatskoj. Oporavak svjetskog gospodarstva potaknuo je rast cijena goriva i električne energije, koje se ipak nisu vratile na razinu iz prvog polugodišta 2008. godine.

Nakon što je u Hrvatskoj u 2009. godini smanjena potražnja za energijom, u 2010. godini došlo je do laganog rasta potrošnje. Vrlo povoljne hidrološke okolnosti s rekordnim dotocima vode, omogućile su HEP-u da ostvari rekordnu godišnju proizvodnju električne energije u hidroelektranama te da smanji uvoz i proizvodnju električne energije u termoelektranama.

U 2010. godini, ukupni je promet električne energije bio 19,8 TWh, od čega je 15,8 TWh proizvedeno u elektranama u vlasništvu ili djelomičnom vlasništvu HEP-a, a preostalih 4 TWh nabavili smo na tržištu. Podmirili smo potrebe za električnom energijom u Hrvatskoj u iznosu 17,9 TWh, a 1,9 TWh prodali smo na susjednim tržištima. Domaća potrošnja je nakon pada u 2009. godini, u 2010. godini porasla 1,4 posto.

Godina 2010. značajna je za buduće poslovanje HEP-a kao glavnog opskrbljivača električnom energijom u Hrvatskoj. Naime, tijekom godine počeli su djelovati i ostali licencirani opskrbljivači izvan HEP grupe, te je jedan manji broj kupaca napustio HEP Opskrbu, čime je započelo stvarno otvaranje tržišta električne energije u Hrvatskoj.

U 2010. godini HEP je zadržao položaj jednog od najvećih investitora u Hrvatskoj. Prioritet je bio nastavak, odnosno završetak projekata izgradnje objekata za proizvodnju električne i toplinske energije (novi blok u TE Sisak

te HE Lešće i novi blok u TE-TO Zagreb, koji su uspješno proveli probnu proizvodnju). U prijenosnoj je djelatnosti kao najveći objekt, u rad pušten dalekovod 2x400 kV Ernestinovo-Pečuh (Mađarska). Dovršena je revitalizacija vrelododne mreže u Zagrebu i Osijeku financirana kreditom Svjetske banke.

Naše kapitalne investicije usklađujemo sa strateškim razvojnim dokumentima na razini Države, prije svega sa Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske. Strategija predviđa izgradnju 2.700 MW temeljnih proizvodnih kapaciteta, od čega 300 MW u velikim hidroelektranama i 2.400 MW u termoelektranama, te moguće pokretanje nuklearnog energetskog programa. Njome se potiče i intenzivna izgradnja energetskih objekata koji koriste obnovljive izvore. U travnju 2010. Vlada RH je donijela Zaključak o utvrđivanju prioriteta izgradnje elektroenergetskih građevina, a u rujnu Katalog investicijskih projekata od interesa za Republiku Hrvatsku u kojem su snažno zastupljeni projekti iz područja energetike, posebno projekti izgradnje elektrana.

Prije svih, to su hidroelektrana Ombla kod Dubrovnika, za koju se priprema javno nadmetanje za izvođača izgradnje, te zamjenski blok u Termoelektrani Plomin za koji je u postupku ishođenje lokacijske dozvole. Sve naše nove objekte planiramo, razvijamo i gradimo u skladu s najboljim raspoloživim tehnikama, poštujući sve strože norme zaštite okoliša. Izgradnja proizvodnih kapaciteta i drugih elektroenergetskih objekata, od kojih izdvajam trafostanicu Plat u sklopu Programa Dubrovnik (čija je izgradnja započela krajem 2010. godine), u funkciji je ispunjenja naših temeljnih strateških ciljeva – sigurne opskrbe kupaca energijom, obavljanja javnih usluga uz najvišu razinu kvalitete, primjene koncepta održivog razvoja u svim područjima aktivnosti i poslovanja te dugoročnog osiguranja konkurentne sposobnosti.

U ispunjenju strateških ciljeva najvrjedniji su potencijal i oslonac naši zaposlenici. Zato sve veću pozornost posvećujemo razvoju i primjeni suvremenih praksi upravljanja ljudskim potencijalima čiji je cilj pripremiti tvrtku i njene radnike na konkurentne uvjete poslovanja na otvorenom tržištu. I u 2010. godini uložili smo znatna financijska sredstva za edukaciju radnika. Zapošljavanje novih radnika putem javno objavljenih postupaka i izbor stipendista provode se prema standardiziranom selekcijskom postupku. U području odnosa sa zaposlenicima potvrđujemo da svi poslodavci u HEP grupi ispunjavaju sve propisane ili ugovorene obveze prema registriranim sindikatima i radnicima. Kao rezultat dobre suradnje ističemo dogovor poslodavaca HEP grupe i svih četiriju sindikata oko sklapanja novog Kolektivnog ugovora za HEP grupu s početkom primjene od 1. siječnja 2011.

Kontinuirano, značajan dio poslovnih aktivnosti HEP-a tijekom proteklog desetljeća, pa tako i u 2010. godini, odnosio se na provedbu odredbi i zahtjeva brojnih novih zakona i podzakonskih akata donesenih u sklopu prilagodbe nacionalnog zakonskog okvira propisima Europske unije. Početkom 2010. godine donesen je Zakon o prestanku važenja Zakona o privatizaciji Hrvatske elektroprivrede d.d., a do kraja godine doneseno je još petnaestak zakonskih i podzakonskih akata koji uređuju područje funkcioniranja tržišta električnom energijom, toplinskom energijom i prirodnim plinom. Od aktualnih obveza izdvajamo aktivnosti u sklopu prilagodbe zakonskog okvira izmjenama koje donosi tzv. *treći energetski paket* Europske unije. Za HEP su najznačajnije aktivnosti na provedbi ITO modela (nezavisni operator prijenosa) koji je kao jedan od tri moguća modela izabran kao strateški najpovoljniji za elektroenergetski sektor.

U budućnosti HEP vidimo kao snažan i dinamičan subjekt u hrvatskom gospodarstvu s naglaskom na investicijski ciklus izgradnje novih i revitalizacije postojećih energetskih objekata. Stoga smo u našem poslovnom planu za 2011. godinu, uz održavanje visokog stupnja likvidnosti, povećali sredstava namijenjena investicijama i održavanju energetskih objekata. U investicijskom ciklusu vidimo domaću industriju i graditeljstvo kao potencijalne poslovne partnere.

PROFIL TVRTKE

MISIJA, VIZIJA I TEMELJNE VRIJEDNOSTI

DRUŠTVA HEP GRUPE

ZAKONSKI OKVIR

STRATEŠKI CILJEVI I RAZVOJ

ČLANSTVA U MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA

KRATKI POVIJESNI PREGLED

MISIJA, VIZIJA I TEMELJNE VRIJEDNOSTI

Mi smo energetska tvrtka, čija je djelatnost na području Republike Hrvatske dulja od jednog stoljeća. Načela ekološki prihvatljive proizvodnje električne i toplinske energije, energetske učinkovitosti i održivog poslovanja podržavamo s ciljem osiguranja visokokvalitetne usluge svim našim kupcima uz minimalne troškove.

Mi djelujemo:

- unutar HEP grupe podupirući i objedinjujući poslovne strategije i poslovne procese ovisnih društava temeljem korporativnih načela
- izvan HEP grupe kao društveno odgovorna tvrtka, povezujući se sa svim zainteresiranim stranama za opće dobro, boljitak društva, promičući i podržavajući napredak energetike uz nove informacijsko-komunikacijske tehnologije.

MISIJA

Sigurna i kvalitetna opskrba kupaca energijom, uz visoki stupanj društvene odgovornosti.

VIZIJA

Visokokvalitetna i odgovorna tvrtka budućnosti na području energetske djelatnosti, koja nudi usluge prema željama i zahtjevima kupaca, kroz stalnu dostupnost, sigurnost i pouzdanost svojih usluga u uvjetima dereguliranog tržišta.

TEMELJNE VRIJEDNOSTI

KOMPETENTNOST I KREATIVNOST

Naši su radnici najvrjedniji potencijal i oslonac provođenju misije i vizije tvrtke te stvaranju vrijednosti tvrtke kojoj pripadamo. Uz otvorenost za nove ideje i kreativnost, razvijamo znanja i sposobnosti.

KVALITETA I POSLOVNA IZVRSNOST

Slijedeći zahtjeve i očekivanja svih zainteresiranih skupina, povećavamo kvalitetu naših proizvoda i usluga. Naš je cilj poslovna izvrsnost tvrtke.

POŠTENJE

Profesionalno i savjesno se odnosimo prema kupcima, poslovnim partnerima, radnicima i imovini. Afirmiramo pristup *nulte tolerancije* na korupciju. Etičkim kodeksom definirali smo načela poslovnog ponašanja.

ODGOVORNOST PREMA OKOLIŠU

Proizvodimo, prenosimo i distribuiramo energiju na ekološki prihvatljiv način. Potičemo učinkovitu i racionalnu uporabu energije kod svojih kupaca te razvoj i uporabu obnovljivih izvora energije.

DRUŠTVA HEP GRUPE

12

HEP GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2010

POGLAVLJE 1 - PROFIL TVRTKE

HEP d.d. (HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.) vladajuće je društvo HEP grupe u isključivom državnom vlasništvu, osnivač je i jedini (stopostotni) vlasnik osnovanih društava; objedinjuje vođenje ovisnih društava HEP grupe i vlasnik je imovine, koju ugovorno prenosi na upravljanje ovisnim društvima ili tvrtkama-kćerkama.

HEP-PROIZVODNJA d.o.o. obavlja djelatnosti proizvodnje električne energije i proizvodnje toplinske energije za centralne toplinske sustave gradova Zagreba, Osijeka i Siska. Na području BiH nalazi se **C.S. BUŠKO BLATO d.o.o.**, tvrtka-kći HEP Proizvodnje d.o.o.

HEP-OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o. ima zadaću prijenosa električne energije proizvedene u hrvatskim elektranama i uvezene iz inozemstva do hrvatskih kupaca uz minimalne troškove te uz najviše moguće standarde kvalitete električne energije i sigurnost rada elektroenergetskog sustava. Također ima zadaću prijenosa električne energije proizvedene u Hrvatskoj u smjeru izvoza i tranzita električne energije preko hrvatskog elektroenergetskog sustava.

HEP-OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA d.o.o. ima zadaću pouzdane opskrbe tarifnih kupaca. Obavlja razdiobu električne energije preuzete iz prijenosne mreže, prodaju, mjerenje, obračun i naplatu isporučene električne energije. Odgovoran je za održavanje i vođenje distribucijske mreže i postrojenja.

HEP-OPSKRBA d.o.o. električnom energijom opskrbljuje povlaštene kupce u Republici Hrvatskoj.

HEP-TRGOVINA d.o.o. obavlja djelatnosti kupnje i prodaje električne energije, optimiranja rada elektrana te trgovinskog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu.

TE PLOMIN d.o.o., u suvlasništvu HEP-a d.d. i RWE Powera (50%:50%), upravlja termoelektranom snage 210 MW.

HEP-TOPLINARSTVO d.o.o. bavi se proizvodnjom, distribucijom i opskrbom toplinskom energijom, a djeluje na području gradova Zagreba, Osijeka i Siska te dijela Zagrebačke županije.

HEP-PLIN d.o.o., sa sjedištem u Osijeku, prirodnim plinom opskrbljuje kupce na području Osječko-baranjske, Požeško-slavonske i Virovitičko-podravske županije.

HEP-ESCO d.o.o. tvrtka je za pružanje usluga u energetici koja razvija, izvodi i financira tržišno utemeljene projekte energetske učinkovitosti.

APO d.o.o. USLUGE ZAŠTITE OKOLIŠA konzultantska je i inženjering tvrtka specijalizirana za poslove zaštite okoliša, a osobito za poslove s opasnim i radioaktivnim otpadom te radioaktivnim materijalom.

HEP – OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE d.o.o. bave se pripremom, izgradnjom i korištenjem obnovljivih izvora energije.

HEP – ODMOR I REKREACIJA d.o.o. pruža turističke i ugostiteljske usluge te organizira športsku rekreaciju.

PLOMIN HOLDING d.o.o. razvija lokalne infrastrukturne i poduzetničke projekte uz TE Plomin.

USTANOVA HEP-NASTAVNO-OBRAZOVNI CENTAR, uz stručno osposobljavanje i usavršavanje za rad pod naponom, provodi programe srednjoškolskog obrazovanja odraslih te organizira stručna savjetovanja, seminare i tečajeve.

NE KRŠKO d.o.o. (NUKLEARNA ELEKTRANA KRŠKO), Republika Slovenija, društvo je izvan HEP grupe, u suvlasništvu HEP-a d.d. i GEN Energije (50%:50%).

ZAKONSKI OKVIR

Republika Hrvatska ukupni zakonski okvir za djelovanje energetskeg sektora sustavno usklađuje sa zakonskom regulativom Europske unije. U tom smislu HEP grupa kontinuirano usklađuje svoj rad i organizacijsku strukturu s ciljem učinkovite prilagodbe nastalim i očekivanim promjenama.

U lipnju 2009. godine u Europskoj je uniji usvojen *treći energetskeg paket* kojeg čine dvije smjernice o uređenju unutarnjeg tržišta električne energije i tržišta prirodnog plina, zatim dvije uredbe koje utvrđuju uvjete za pristup mrežama za prekograničnu razmjenu električne energije i pristup mrežama za transport prirodnog plina te uredbu kojom se uspostavlja Agencija za suradnju energetskeg regulatora. Rok za implementaciju mjera koje propisuje treći energetskeg paket bio je 3. ožujka 2011., a budući da je Republika Hrvatska u procesu pridruživanja Europskoj uniji, započele su brojne aktivnosti na prilagodbi nacionalnog zakonskeg okvira izmjenama koje donosi *treći paket*. HEP provodi pripreme aktivnosti prilagodbe prema ITO modelu (nezavisni operator prijenosa) koji je kao jedan od tri moguća modela izabran kao strateški najpovoljniji za elektroenergetskeg sektor.

IZMJENE NACIONALNOG ZAKONSKOG OKVIRA ENERGETSKOG SEKTORA U 2010. GODINI

Unutar zakonskeg okvira koji uređuje područje funkcioniranja tržišta električnom energijom, toplinskom energijom i prirodnim plinom, u 2010. su godini dopunjeni i izmijenjeni sljedeći zakonskeg i podzakonskeg akti:

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom
- Zakon o prestanku važenja Zakona o privatizaciji Hrvatske elektroprivrede d.d
- Dopuna tarifnog sustava za usluge energetskeg djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom, bez visine tarifnih stavki
- Izmjene i dopune Tarifnog sustava za opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlašćenih kupaca, bez visine tarifnih stavki (uz ispravak)
- Izmjene i dopune Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlašćene kupce, bez visine tarifnih stavki
- Izmjene i dopune Tarifnog sustava za distribuciju električne energije, bez visine tarifnih stavki
- Izmjene i dopune Tarifnog sustava za prijenos električne energije, bez visine tarifnih stavki
- Uredba o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju za distribuciju plina i koncesiju za izgradnju distribucijskeg sustava
- Izmjene i dopune Tarifnog sustava za distribuciju prirodnog plina, bez visine tarifnih stavki
- Izmjene Tarifnog sustava za usluge energetskeg djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom, bez visine tarifnih stavki
- Odluka o izmjeni Odluke o provedbi mjera za ublažavanje porasta cijena električne energije građanima i kućanstvima
- Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o emisijskim kvotama stakleničkeg plinova i načinu trgovanja emisijskim jedinicama
- Pravilnik o organizaciji tržišta prirodnog plina
- Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o energiji
- Izmjene i dopune Pravila djelovanja tržišta električne energije
- Odluka o provedbi posebne mjere za ublažavanje porasta cijena prirodnog plina u kućanstvima u 2011. godini

OTVARANJE TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Tržište električne energije u RH u potpunosti je otvoreno 1. srpnja 2008. godine. Iako su u tom trenutku bili ispunjeni svi uvjeti za nesmetano funkcioniranje tržišta, do stvarnih je promjena došlo u 2010. godini, kada su osim HEP-Opkrbe, na tržištu počela aktivno sudjelovati tri opskrbljivača izvan HEP grupe. Naime, u drugoj polovici 2010.

godine, bilježe se prve promjene opskrbljivača, posebno u području javnog sektora, na temelju postupaka javnog nadmetanja. Broj promjena opskrbljivača i dalje raste, a aktivno sudjelovanje opskrbljivača izvan HEP grupe zahtijeva i određene kvalitativne promjene u reguliranju tržišta, između ostalih i izmjene i dopune Zakona o tržištu električne energije i Zakona o električnoj energiji. Te su promjene uvjetovane i direktivom EU, što će dodatno utjecati na unaprjeđenje tržišta električne energije u RH.

ENERGETSKA STRATEGIJA

Strategija energetske razvoja Republike Hrvatske (NN 130/09) postavlja tri temeljna energetska cilja za razdoblje do 2020. godine: sigurnost opskrbe električnom energijom, konkurentnost energetske sustava i održivost energetske razvoja.

U elektroenergetskom sektoru predviđa se da će prosječni godišnji porast ukupne potrošnje električne energije do 2020. iznositi oko 3,5 posto. To znači da će ukupna potrošnja električne energije iznositi oko 28 TWh u 2020. godini s vršnim opterećenjem oko 4.600 MW.

Za tako projiciranu potrošnju, Strategija predviđa izgradnju 2.700 MW temeljnih proizvodnih kapaciteta, od čega 300 MW u velikim hidroelektranama i 2.400 MW u termoelektranama, a u 2012. godini očekuje se da će se Hrvatski sabor odrediti u odnosu na potencijalnu izgradnju nuklearne elektrane temeljem provedenih predradnji i istraživanja.

Predviđa se i intenzivna izgradnja energetske objekata koji koriste obnovljive izvore, sa svim standardno primijenjenim tehnologijama kao što su vjetroelektrane, elektrane na biomasu, male hidroelektrane, termoelektrane na bioplin, geotermalne elektrane i sunčeve elektrane. Cilj je da se u razdoblju do 2020. godine udjel proizvodnje električne energije iz velikih hidroelektrana i obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji električne energije održava na postojećoj razini, te da 2020. godine iznosi 35 posto.

Uz proizvodnu komponentu, Strategija predviđa i kontinuirani fizički i tehnološki razvoj prijenosne i distribucijske mreže.

U području korištenja toplinske energije, Strategija predviđa porast priključne površine potrošača s centralnim toplinskim sustavima od 2,1 posto godišnje uz energetske razvoj naselja kojim se sustavno planira komplementarni razvoj sustava opskrbe prirodnim plinom i centraliziranih toplinskih sustava.

Strategija također predviđa poticanje izgradnje distribuiranih izvora toplinske i električne energije, kao komplementarnih sustava velikim energetske sustavima.

STRATEŠKI CILJEVI I RAZVOJ

HEP grupa svoje ukupne resurse usmjerava prema ostvarenju nekoliko temeljnih strateških ciljeva:

- sigurna opskrba kupaca električnom i toplinskom energijom i prirodnim plinom,
- obavljanje javnih usluga uz najvišu razinu kvalitete,
- primjena koncepta održivog razvoja u svim područjima aktivnosti i poslovanja,
- dugoročno osiguranje konkurentske prednosti.

Odgovarajuće upravljanje postojećim resursima s ciljem njihovog optimalnog korištenja i razvoja jedan je od najvažnijih kontinuiranih zadataka zaposlenika HEP-a.

U 2010. godini Vlada RH je donijela dva dokumenta, vrlo bitna za funkcioniranje i razvoj hrvatskog elektroenergetskog sustava – Zaključak o utvrđivanju prioriteta izgradnje elektroenergetskih građevina, te Katalog projekata od interesa za Republiku Hrvatsku u kojem su snažno zastupljeni projekti iz područja energetike, posebno projekti izgradnje elektrana.

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

U Zaključku Vlade RH, najavljena je realizacija sljedećih proizvodnih objekata:

- kombi-kogeneracijski blok na prirodni plin u TE Sisak (230 MWe, 50 MWT);
- zamjenski blok od 500 MW na ugljen u TE Plomin;
- višenamjenski hidroenergetski objekti na Savi (120 MW, očekivanja godišnja proizvodnja 600 GWh);
- hidroelektrana Ombla (68 MW, očekivanja godišnja proizvodnja 223 GWh);
- hidroenergetski sustav Like i Gacke (akumulacija Kosinj, HE Kosinj, HE Senj 2 – dodatnih 400 MW i 450 GWh);
- dvije protočne hidroelektrane od po 50 MW na Dravi (Molve 1 i Molve 2).

Među investicijskim projektima od interesa za Republiku Hrvatsku, nalaze se još i HE Dubrovnik II, te projekti obnovljivih izvora energije.

Za financiranje izgradnje HE Ombla HEP namjerava osigurati sredstva od međunarodne financijske institucije, dok je za zamjenski blok u TE Plomin u tijeku (drugo tromjesečje 2011.) ishođenje lokacijske dozvole i priprema izbora partnera za realizaciju projekta.

U 2010. godini dovršena je izgradnja HE Lešće (42 MW), te je nastavljena izgradnja novog bloka u TE Sisak.

Na području obnovljivih izvora električne energije, HEP razvija projekt vjetroelektrane Krš Pađene (100 MW), čije se puštanje u rad planira 2013. godine, te priprema projekt elektrane na biomasu Velika Gorica snage 20 MWe i 35 MWT (također na popisu investicijskih projektata od interesa za Republiku Hrvatsku).

Osim izgradnje novih proizvodnih postrojenja, kontinuirano se obavlja zamjena opreme, rekonstrukcije te revitalizacija postojećih postrojenja, od kojih je najopsežnija revitalizacija HE Zakučac.

PRIJENOS I DISTRIBUCIJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

U Zaključku Vlade, utvrđena je prioritetna izgradnja objekata za prijenos i distribuciju električne energije:

- Program Dubrovnik (TS 220/110/35/20(10) kV Plat s priključnim vodovima i TS 110/10(20) kV Srđ s priključnim vodovima);
- funkcija vođenja elektroenergetskog sustava;
- Program Rijeka – 2. etapa (TS 110/20 kV Turnić, TS 220/110 kV Pehlin – zamjensko postrojenje 110 kV, KB 2x110 kV Pehlin-Turnić, KB 110 kV Pehlin-Zamet-Turnić, KB 110 kV Turnić-Sušak);
- DV 2x110 kV Vinodol-Melina; zamjena vodova na području Zagreba (DV 2x110 kV Rakitje-Botinec i DV 2x110 kV Samobor-Rakitje).

Tijekom 2010. godine dovršena je izgradnja dvostrukog 400 kV dalekovoda prema Mađarskoj, Ernestinovo-Pečuh i uveden je suvremeni informacijski sustav koji podržava sve funkcije potrebne za neometano funkcioniranje tržišta električne energije. U prosincu 2010. započela je izgradnja TS Plat s priključnim vodovima, kao dio projekta „Program Dubrovnik“ koji se planira dovršiti 2013. godine.

Planira se pojačana modernizacija i izgradnja nove distribucijske mreže radi zadovoljenja sve većih potreba za električnom energijom i priključenja novih kupaca, posebice u velikim gradovima, turističkim i industrijskim zonama.

PLINSKO POSLOVANJE

Dugoročna poslovna politika HEP-a je sudjelovanje u plinskom poslovanju na više razina.

Kontinuirano se razvija djelatnost distribucije i opskrbe prirodnim plinom. Temeljem koncesijskog prava na izgradnju plinske mreže i opskrbu kupaca plinom za razdoblje od 30 godina, u 2010. godini je obavljeno širenje plinske mreže na području Slavonije i Baranje, koje se nastavlja i u 2011.

Priprema se aktivno sudjelovanje u razvoju i izgradnji terminala za LNG (ukapljeni prirodni plin) na hrvatskoj jadranskoj obali kao značajnom alternativnom dobavnom pravcu.

TOPLINARSTVO

Završen je projekt revitalizacije mreže toplinskog sustava Zagreba i Osijeka. Planira se proširenje toplinske djelatnosti u Sisku izgradnjom novog bloka u TE Sisak, koja je u tijeku. U 2010. godini nastavljena je priprema više projekata revitalizacije i izgradnje toplinskih sustava u Zagrebu i Velikoj Gorici.

OSTALO

U tijeku je projekt uvođenja e-mobilnosti koji predstavlja poslovni iskorak u budućnost i stvaranje nove baze kupaca.

ČLANSTVA U MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA

HEP d.d. i društva HEP grupe kolektivni su, a pojedinačni stručnjaci iz HEP-a individualni članovi velikog broja međunarodnih organizacija, institucija i udruga:

- **EURELECTRIC** (Union of the Electricity Industry; Europska udruga elektroprivrednih organizacija)
- **IEEE** (The Institute of Electrical and Electronic Engineers; Institut inženjera elektrotehnike i elektronike)
- **CIGRE** (International Council on Large Electric Systems; Međunarodno vijeće za velike elektroenergetske sustave)
- **ICOLD** (International Commission of Large Dams; Međunarodna udruga za visoke brane)
- **IHA** (International Hydropower Association; Međunarodna udruga za hidroenergiju)
- **ENTSO-E** (European Network of Transmission System Operators for Electricity; Organizacija europskih operatera prijenosnog sustava), gdje je HEP OPS d.o.o. punopravni i osnivački član i ima svoje predstavnike u Skupštini i Upravnom odboru, temeljnim odborima i relevantnim regionalnim grupama
- **SEE CAO IG** (Coordinated Auction Office Implementation Group; Ured koordiniranih *aukcija* za prekogranične prijenosne kapacitete u jugoistočnoj Europi)
- **CIRED** (Congres International des Réseaux Electriques de Distribution; Međunarodna elektrodistribucijska konferencija)
- **LWA** (Live Working Association; Međunarodna udruga za radove pod naponom)
- **EFET** (European Federation of Energy Traders; Federacija europskih trgovaca energijom),
- **IAEA** (International Atomic Energy Agency; Međunarodna agencija za atomsku energiju),
- **ENS** (European Nuclear Society; Europsko nuklearno društvo)
- **UNICHAL** (International Union of Heat Distributors; Unija za toplinsku energiju i toplane),
- **EUROHEAT & POWER** (međunarodna organizacija s područja kogeneracije, daljinskog grijanja i hlađenja),
- **EWEA** (The European Wind Energy Association; Europska udruga za korištenje energije vjetra)
- **IIA GLOBAL** (Institute of Internal Auditors, Florida, SAD), preko HIIR – Instituta internih revizora Hrvatske
- **ISACA** (Information Systems Audit and Control Association); preko hrvatske podružnice ISACA Chapter Croatia
- **ISSA** (International Social Security Association; Međunarodna udruga za socijalnu sigurnost),
- **ECLA** (European Company Lawyers Association; Europska udruga korporativnih pravnika) i drugim.

Naši stručnjaci doprinose radu tih organizacija izradom stručnih radova i materijala, sudjelovanjem na međunarodnim i domaćim konferencijama i forumima, savjetovanjima, stručnim skupovima, simpozijima, radionicama i seminarima, cirkularnim e-mail raspravama, radom u pojedinim tijelima udruga i u nacionalnim odborima. Na taj način razmjenjuju specijalistička znanja i iskustva i aktivni su članovi međunarodne energetske zajednice koji izravno i organizirano sudjelju u upoznavanju, primjeni i kreiranju pravne stečevine EU. Zahvaljujući tomu, važni su sudionici u kreiranju nacionalne energetske politike i zakonodavstva te provedbi aktivnosti od interesa za HEP i njegove kupce.

KRATKI POVIJESNI PREGLED

1895. Prvi izmjenični elektroprivredni sustav u Hrvatskoj HE Krka – Šibenik

- 1912. Izgrađena HE Kraljevac, tada među najvećima u Europi
- 1925. "Ante Šupuk i sin" iz Šibenika među osnivačima UNIPEDA-a
- 1937. Osnovano Banovinsko električno poduzeće (BEP)
- 1941. Osnovano Državno električno poduzeće (DEP)
- 1943. Izgrađen 110 kV dalekovod Rakitje (Zagreb) – Brestanica (Slovenija)
- 1945. Osnovano Električno poduzeće Hrvatske (ELPOH)
- 1954. Osnovana Zajednica elektroprivrednih poduzeća Hrvatske (ZEPH)
Početak toplinarstva: vrelovod za potrebe tvornice R. Končar iz EL-TO Zagreb
- 1957. U pogonu vod 110 kV Zagreb–Jajce (BiH); sinkroni rad zapadnog i središnjeg sustava
- 1961. Osnovano Poslovno udruženje poduzeća za distribuciju el. energije Hrvatske (ELDIH)
- 1962. Prvi vod superponirane mreže 220 kV HE Zakučac (Split)-Brinje–Mračlin (Zagreb)
- 1965. Osnovana Udružena elektroprivreda Hrvatske
- 1974. Osnovana Zajednica elektroprivrednih organizacija Hrvatske (ZEOH)
U sklopu Elektroslavonije Osijek počela distribucija i opskrba plinom
- 1977. Izgrađena prva 400 kV TS Ernestinovo (Osijek) i prvi vod 400 kV Ernestinovo-Mladost
- 1981. S radom počela Nuklearna elektrana Krško

1990. Osnovano javno poduzeće Hrvatska elektroprivreda (HEP)

- 1991. Teška ratna razaranja elektroenergetskih objekata
- 1992. Pušten u pogon 400 kV dalekovod TS Meline (Rijeka) – TS Tumbri (Zagreb)
- 1993. U Dalmaciji instalirano oko 120 MW interventnih dizelskih i plinskih elektrana
- 1994. Izgrađena otočna veza 110 kV TS Melina (Rijeka)-Krk-Rab-Pag-Zadar
- 1995. Završena sanacija i dogradnja brane Peruća (minirana 1993.)
- 1997. Podunavlje reintegrirano u hrvatski elektroenergetski sustav
- 1998. U pogonu plinska elektrana (2x26 MW) na lokaciji EL-TO Zagreb
- 1999. U pogonu dvostruki DV 400 kV Žerjavinec/Tumbri (Zagreb) – Heviz, Mađarska
- 2000. S komercijalnim radom počela TE Plomin 2 (210 MW)
- 2001. HEP postao samostalni član UCTE-a

2002. Hrvatska elektroprivreda d.d. preoblikovana u HEP grupu

- 2003. U pogonu kombi-kogeneracijski blok K (200 MWe/150 MWt) u TE-TO Zagreb
- 2004. U pogonu TS 400/220/110 kV Žerjavinec i obnovljena TS 400/110 kV Ernestinovo
Iz sjedišta HEP-a koordinirano rekonekcijom 1. i 2. zone UCTE-a
- 2005. HEP izdao korporativne obveznice u vrijednosti 500 milijuna kuna
- 2007. HEP izdao korporativne obveznice u vrijednosti 700 milijuna kuna
- 2009. U probnom pogonu kombi-kogeneracijski blok L (100 MWe, 80 MWt) u TE-TO Zagreb
Počela izgradnja kombi bloka (230 MWe, 50 MWt) u TE Sisak
- 2010. U probnom pogonu HE Lešće (42 MW)
U pogonu dalekovod 2x400 kV Ernestinovo – Pečuh (Mađarska)

KORPORACIJSKO UPRAVLJANJE

ORGANIZACIJSKA SHEMA HEP-a d.d.

ORGANI DRUŠTVA HEP d.d.

UPRAVLJAČKA STRUKTURA

REVIZIJA

CERTIFIKATI

ORGANIZACIJSKA SHEMA HEP-a d.d.

20

U skladu s korporacijskim modelom upravljanja HEP grupom, HEP d.d. upravlja poslovima i obavlja dio poslova iz područja sljedećih korporativnih funkcija:

- strategija, planiranje investicija i korporativni razvoj
- međunarodni poslovi i restrukturiranje
- unaprjeđenje proizvodnih djelatnosti i kvaliteta
- unaprjeđenje prijenosne i distribucijske djelatnosti i kvaliteta
- održivi razvoj i unaprjeđenje kvalitete
- marketing i korporativne komunikacije
- nabava
- korporativne financije i riznica
- računovodstvo
- kontroling
- upravljanje ljudskim resursima
- pravni poslovi
- informatika i telekomunikacije
- interna revizija
- obrana i sigurnost
- upravljanje rizicima
- opći poslovi

HEP d.d., osim kroz korporativne funkcije, usmjerava, koordinira i prati proizvodne i mrežne te ostale djelatnosti u ovisnim društvima. Svaki član Uprave izvršno upravlja pojedinim korporativnim funkcijama. Osnovna unutrašnja organizacija HEP-a d.d. slijedi pristup korporativnog upravljanja i ovlasti Društva za pojedine djelatnosti.

ČLAN UPRAVE ZA
KORPORATIVNI
RAZVOJ, KONTRO-
LING I PLANIRANJE

SEKTOR ZA STRA-
TEGIJU, PLANIRA-
NJE INVESTICIJA
I KORPORATIVNI
RAZVOJ

SEKTOR
KONTROLINGA

SEKTOR ZA MEĐU-
NARODNE POSLO-
VE I RESTRUKTURI-
RANJE

SKUPŠTINA

NADZORNI ODBOR

UPRAVA

ČLAN UPRAVE ZA
KORPORATIVNE FI-
NANCIJE I RIZNICU,
RAČUNOVODSTVENE
I KOMERCIJALNE
POSLOVE

SEKTOR KORPORATI-
VNIH FINACIJA I
RIZNICA

SEKTOR ZA
RAČUNOVODSTVO

SEKTOR ZA
NABAVU

SEKTOR ZA OPĆE
POSLOVE

SLUŽBA ZA
UNAPRJEĐENJE
KORPORATIVNE
FUNKCIJE
FINACIJE

HEP-TRGOVINA
d.o.o.

HEP-OPSKRBA
d.o.o.

ČLAN UPRAVE ZA
ODRŽIVI RAZVOJ I
KVALITETU

SEKTOR ZA
ODRŽIVI RAZVOJ I
UNAPRJEĐENJE
KVALITETE

HEP-OBNOVLJIVI
IZVORI ENERGIJE
d.o.o.

HEP-ESCO d.o.o.

PLOMIN HOLDING
d.o.o.

APO d.o.o.

NE KRŠKO

PREDSJEDNIK
UPRAVE

URED UPRAVE

SEKTOR ZA INTERNU
REVIZIJU I UPRAV-
LJANJE RIZICIMA

SEKTOR ZA UPRAV-
LJANJE LJUDSKIM
POTENCIJALIMA

SEKTOR ZA
PRAVNE POSLOVE

SEKTOR ZA INFOR-
MATIKU I TELEKO-
MUNIKACIJE

SEKTOR
MARKETINGA I
KORPORATIVNIH
KOMUNIKACIJA

HEP-NOC VELIKA

HEP-ODMOR I
REKREACIJA d.o.o.

ČLAN UPRAVE ZA
UNAPRJEĐENJE
PROIZVODNIH
DJELATNOSTI I
KVALITETU

HEP-PROIZVODNJA
d.o.o.

HEP-TOPLINARSTVO
d.o.o.

TE PLOMIN d.o.o.

ČLAN UPRAVE ZA
UNAPRJEĐENJE
PRIJENOSNE I
DISTRIBUCIJSKE
DJELATNOSTI I
KVALITETU

HEP-OPS d.o.o.

HEP-ODS d.o.o.

HEP-PLIN d.o.o.

ORGANI DRUŠTVA

(IZ STATUTA HEP-a d.d.)

22

UPRAVA DRUŠTVA

Uprava Društva sastoji se od 6 članova, od kojih se jedan imenuje predsjednikom Uprave. Predsjednika i članove Uprave imenuje i opoziva Nadzorni odbor Društva. Mandat predsjednika i članova Uprave traje 4 godine.

Radi ostvarivanja rukovodnih zadaća i ovlasti Uprava obavlja ove poslove:

1. vodi poslove Društva,
2. utvrđuje i provodi poslovnu politiku, srednjoročne i dugoročne planove,
3. izvršava odluke Nadzornog odbora i Glavne skupštine Društva, te poduzima mjere i izdaje Uputstva za njihovu provedbu,
4. donosi opće akte Društva i organizacijske propise,
5. zastupa i predstavlja Društvo, te potpisuje ugovore u okvirima zakona i ovog Statuta,
6. predlaže odluke iz djelokruga Nadzornog odbora i Glavne skupštine Društva,
7. imenuje članove Glavne skupštine, odnosno nadzornih odbora društava koje HEP d.d. nadzire ili ima nad njima značajan utjecaj,
8. imenuje i razrješava zaposlenike Društva s posebnim ovlastima i odgovornostima,
9. odlučuje o potrebi za radom novih radnika,
10. predlaže i poduzima posebne mjere i izdaje neposredno naloge kojima se osigurava poslovanje Društva, a posebno sigurnost i funkcioniranje elektroenergetskog sustava.
11. Obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i aktima Društva.

Uprava Društva može samo uz suglasnost Nadzornog odbora odlučivati o:

1. osnivanju Društva u zemlji i inozemstvu,
2. prodaji i kupnji dionica i udjela koje Društvo ima u drugim društvima, te prodaji nekretnina,
3. kupnji, prodaji i opterećenju nekretnina vrijednosti iznad 20.000.000,00 kn.
4. uzimanju zajma i izdavanju vrijednosnih papira iznad iznosa od 100.000.000,00 kn.
5. davanju prokure i odricanju nekog prava bez naknade iznad iznosa od 5.000.000,00 kn.

NADZORNI ODBOR

Nadzorni odbor ima 7 članova. Šest članova bira i opoziva Glavna skupština Društva, a jednog člana biraju i opozivaju radnici temeljem odredaba Zakona o radu. Mandat članova Nadzornog odbora traje četiri godine i nakon isteka mandata članovi Nadzornog odbora mogu biti ponovo birani. Članovi Nadzornog odbora biraju iz svojih redova predsjednika i zamjenika predsjednika. Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Društva.

Nadzorni odbor:

1. imenuje i opoziva Upravu Društva;
2. ispituje i pregledava poslovne knjige, dokumentaciju, blagajnu, vrijednosne papire, te druge dokumente koji se odnose na poslovanje Društva;
3. daje prethodnu suglasnost na odluke Uprave Društva kada je to ovim Statutom određeno;
4. podnosi Glavnoj skupštini Društva izvješća o obavljenom nadzoru, posebno financijskom poslovanju i njegovom usklađenju s poslovnim knjigama;
5. obavlja druge poslove utvrđene zakonom i aktima Društva.

GLAVNA SKUPŠTINA (SKUPŠTINA)

Glavnu Skupštinu čine dioničari, odnosno njihovi punomoćnici. Skupština odlučuje o pitanjima koja su utvrđena zakonom i ovim Statutom, a osobito:

1. donosi Statut Društva i njegove izmjene i dopune;
2. bira i opoziva članove Nadzornog odbora;
3. donosi odluke o godišnjim financijskim izvješćima i upotrebi dobiti;
4. imenuje revizora Društva;
5. odlučuje o povećanju ili smanjenju temeljnog kapitala Društva;
6. odlučuje o statusnim promjenama i o prestanku Društva;
7. obavlja i druge poslove suglasno zakonu i ovom Statutu.

Skupštinu Društva saziva Uprava Društva. Uprava Društva je dužna sazvati Skupštinu kada to zatraži Nadzorni odbor ili dioničari koji raspolažu s najmanje 20 posto temeljnog kapitala Društva. U radu Skupštine Društva sudjeluju Uprava i predsjednik Nadzornog odbora Društva.

UPRAVLJAČKA STRUKTURA

UPRAVA

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d. (HEP d.d.)

SKUPŠTINA

mr.sc. ĐURO POPIJAČ
predsjednik Skupštine,
ministar gospodarstva,
rada i poduzetništva

NADZORNI ODBOR

DARKO HORVAT, dipl.ing.
predsjednik Nadzornog
odbora,
ravnatelj Uprave za
energetiku u Ministarstvu
gospodarstva, rada i
poduzetništva

DRAŽEN BOŠNJAKOVIĆ,
dip.iur.
zamjenik predsjednika
Nadzornog odbora,
državni tajnik u
Ministarstvu pravosuđa

JADRANKO BERLENGI,
dip.l.iur.
član Nadzornog odbora,
predstavnik radnika

mr.sc. KREŠIMIR DRAGIĆ
član Nadzornog odbora

SLAVKO KONFIĆ
član Nadzornog odbora

GORDANA OBRAN,
dip.l.oec.
članica Nadzornog
odbora

doc.dr.sc.
ZVONIMIR SABATI
član Nadzornog odbora

LEO BEGOVIĆ
predsjednik Uprave

Rođen 1970. Diplomirao na Fakultetu organizacije i informatike. Prvo je zaposlenje, od 1998. imao kao stručni suradnik – savjetnik predsjednika Županijske komore Čakovec HGK, gdje 2001. postaje tajnikom Županijske komore. Godine 2005. postaje pomoćnik ministra za obrt, a uz to od 2006. i pomoćnik ministra za poticanje ulaganja i izvoz u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva. Od 2008. godine do imenovanja predsjednikom Uprave HEP-a d.d. državni je tajnik u Ministarstvu, zadužen za industriju i energetiku. Od 1999. do 2004. bio je član Savjeta za europske integracije Županije međimurske, a od 2000. do 2005. član Savjeta za europske integracije HGK. Od 2004. g. vodeći je prosuditelj ISO 9001 (Leader auditor).

**mr.sc. DUBRAVKO
LUKAČEVIĆ**
član Uprave za
unaprjeđenje proizvodnih
djelatnosti i kvalitetu

Rođen 1954. Diplomirani inženjer elektrotehnike, magistar znanosti (1996.). Prvo radno mjesto mu je stručni suradnik na Elektrotehničkom institutu Končar (1978.). Od 1983. godine radi u Elektrodi Zagreb. Godine 1989. zapošljava se u HEP-u, u KTE Jertovec, najprije na poslovima održavanja uređaja mjerenja, regulacije, informatike i veza, a od 1993. je direktor Elektrane. U tom je razdoblju bio voditelj tima HEP-a za pregovore s Enronom te član tima za pripremu nastavka izgradnje TE Plomin. Od 2002. do 2009. bio je pomoćnik direktora HEP-Proizvodnje d.o.o.

SNJEŽANA PAUK
članica Uprave za
korporativni razvoj,
kontroling i planiranje

Rođena 1956. Diplomirani je ekonomist. Godine 1979. zapošljava se u Građevinskom poduzeću Tempo, Zagreb kao bilancist u Službi računovodstva. Od 1986. radi u HEP-u, najprije kao koordinator poslova u Službi računovodstva u Elektroprivredi Zagreb. Godine 1990. postaje rukovoditelj Odjela za unaprjeđenje računovodstva u HEP-u d.d., zatim 1997. rukovoditelj Službe za ekonomiku poslovanja, a od 2007. do 2009. godine direktor je Sektora kontrolinga.

MILJENKO PAVLAKOVIĆ
član Uprave za
korporativne financije i
riznicu, računovodstvene i
komercijalne poslove

Rođen 1965. Diplomirani je ekonomist. Prvo zaposlenje ima u Zračnoj luci Zagreb (1990.). U razdoblju 1991.-1992. radi u tvrtki „Suvremena žena“ Jastrebarsko, a od 1993. godine u Japetiću d.d., Jastrebarsko. Od 1998. radi u Zagrebačkoj županiji, najprije kao predstojnik Ureda župana, a zatim u Uredu državne uprave. Godine 2004. prelazi u Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, na mjesto pomoćnika ministra, a zatim na mjesto državnog tajnika (2008.-2009.)

doc.dr.sc. DAMIR PEČVARAC
član Uprave za
unaprjeđenje prijenosne i
distribucijske djelatnosti i
kvalitetu

Rođen 1952. Diplomirani je inženjer elektrotehnike, magistar znanosti (1994.), doktor znanosti (2000.), a od 2007. godine docent na Elektrotehničkom fakultetu u Osijeku. Čitav radni vijek proveo je u HEP-u, u Elektroslavoniji Osijek, kao inženjer energetičar (1977.-1991.), energetičar na planiranju i razvoju mreže i postrojenja (1998.-2005.) te u dva navrata kao direktor distribucijskog područja (1993.-1998. te 2005.-2009.). U razdoblju 1991.-1995., kao predstavnik radnika, član je Upravnog odbora HEP-a.

mr.sc. VELIMIR RAJKOVIĆ
član Uprave za održivi
razvoj i kvalitetu

Rođen 1952. Diplomirani je inženjer, magistar znanosti (1979.). Prvo zaposlenje ima na Elektrotehničkom institutu Rade Končar, kao razvojno-istraživački inženjer i projektant (od 1974.). Zatim radi kao šef Odjela za digitalnu elektroniku (1982.), upravitelj Zavoda za elektroniku (1985.) i specijalist za područje elektronike (1989.-1990.). Godine 1991. zapošljava se na Višoj tehničkoj školi Zagreb, kao asistent, predavač (1994.-1999.), a od 1995. do 1999. je predstojnik Zavoda za elektroniku. Viši je predavač (1999.-2005.), a zatim profesor visoke škole na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Od 1999. do 2006. pročelnik je Informatičkog odjela, a dvije godine i prodekan zadužen za poslovanje. Od 2006. do 2009. dekan je Tehničkog veleučilišta.

MENADŽMENT**Marija Modrić**

predstojnica Ureda Uprave

Tihomir Saić

direktor Sektora za informatiku i telekomunikacije

mr.sc. **Stanko Tokić**

direktor Sektora za internu reviziju i upravljanje rizicima

Petra Subašić

v.d. direktorice Sektora za upravljanje ljudskim potencijalima

Anica Bobetić

direktorica Sektora za pravne poslove

mr.sc. **Kažimir Vrankić**

direktor Sektora za održivi razvoj i unaprjeđenje kvalitete

Ljubica Cvenić

direktorica Sektora za strategiju, planiranje investicija i korporativni razvoj i Sektora

Nikola Mlinarić

direktor Sektora korporativnih financija i riznice

Vera Knez

direktorica Sektora za računovodstvo

Mihovil-Bogoslav Matković

direktor Sektora marketinga i korporativnih komunikacija

Zvonimir Divić

direktor Sektor za nabavu i Sektora za opće poslove

DIREKTORI DRUŠTAVA HEP GRUPE**Nikola Rukavina**

HEP-Proizvodnja d.o.o.

doc.dr.sc. **Dubravko Sabolić**

HEP – Operator prijenosnog sustava d.o.o.

Mišo Jurković

HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o.

Ivan Mrljak

HEP-Opskrba d.o.o.

Ante Ćurić

HEP-Trgovina d.o.o.

Robert Krklec

HEP-Toplinarstvo d.o.o.

Nikola Liović

HEP-Plin d.o.o.

mr.sc. **Gordana Lučić**

HEP ESCO d.o.o.

mr.sc. **Damir Subašić**

APO d.o.o. usluge zaštite okoliša

mr.sc. **Goran Slipac**

HEP-Obnovljivi izvori energije d.o.o.

Igor Stankovski

HEP-Odmor i rekreacija d.o.o.

Marino Roce

Plomin Holding d.o.o.

Zdenko Miletić

ravnatelj Ustanove HEP-Nastavno-obrazovni centar

GLAVNA SKUPŠTINA 2010.

Godišnja sjednica Glavne skupštine održana je 30. lipnja 2010. godine. Skupštini je podneseno Godišnje izvješće o stanju i poslovanju HEP-a d.d. i HEP grupe u 2009. godini, Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru vođenja poslova HEP-a d.d. u 2009. godini, nekonsolidirani i konsolidirani godišnji financijski izvještaji HEP-a d.d. i HEP grupe za 2009. godinu s izvješćem neovisnog revizora. Skupština je donijela Odluku o upotrebi ostvarene dobiti u poslovanju za 2009. godini i zadržane dobiti iz ranijih godina. Dana je razrješnica članovima Uprave i članovima Nadzornog odbora za poslovnu 2009. godinu. Skupština je provela Zaključak Vlade RH u kojem se predlaže da se zbog podnošenja ostavke Branimira Horačeka na funkciju predsjednika i člana Nadzornog odbora HEP-a d.d., za novog člana Nadzornog odbora izabere Darko Horvat.

REVIZIJA

NEOVISNI REVIZOR

Na sjednici održanoj 8. prosinca 2010., Skupština je za revizora HEP-a d.d., povezanih društava i konsolidiranih financijskih izvještaja za HEP grupu, za godinu koja završava 31. prosinca 2010. godine, imenovala revizorsko društvo Deloitte d.o.o. Zagreb.

INTERNA REVIZIJA I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Sektor za internu reviziju i upravljanje rizicima zadužen je za korporativnu funkciju interne revizije i upravljanje rizicima. Interna revizija i upravljanje rizicima dio su internog nadzora HEP-a d.d. i HEP grupe, koji čine sustav internih kontrola, interne kontrole, kontroling, riznica i drugi oblici i vrste internog nadzora (inspekcija, upravljačko računovodstvo, IT i sl.).

Menadžment je zadužen za nadzor poslovanja i za uspostavljanje i djelovanje sustava internih kontrola, a interna revizija za provjeru njihova djelovanja. Tijekom 2010. godine Uprava HEP-a d.d. je donijela odluke i Smjernice za uspostavljanje sustava internih kontrola u HEP grupi.

U 2010. godini Sektor je provodio interne revizije sukladno Programu provođenja internih revizija i o njima podnosio izvješća. Svrha i cilj provođenja internih revizija i izvješća je pružanje razumnog jamstva menadžmentu u sigurnost, učinkovitost i djelotvornost poslovnog sustava i procesa, pouzdanost i točnost informacija, usklađenost poslovanja sa zakonima, propisima i aktima HEP-a, kao i planovima i programima te poslovnom politikom HEP-a.

O provedenim internim revizijama dostavljena su izvješća Upravi HEP-a d.d. i menadžmentu u kojima je na sistematizirani način dana objektivna ocjena stanja i poslovanja te poslovnih procesa, sustava internih kontrola, usklađenosti rada i poslovanja sa zakonima i aktima HEP-a, ostvarivanje ciljeva i zadataka poslovne politike itd. U izvješćima je posebno dana ocjena adekvatnosti, djelotvornosti i učinkovitosti sustava internih kontrola i upravljanja rizicima.

Temeljem provedenih revizija procijenjeno je da je sustav internih kontrola u HEP grupi pouzdan te da su glavni poslovni rizici prepoznati i da se njima dobro upravlja. Sektor je Upravi HEP-a d.d. podnio polugodišnje i godišnje izvješće o svom radu.

CERTIFIKATI

Važeći certifikat upravljanja okolišem **HRN EN ISO 14001:2004** posjeduju:

- u HEP Proizvodnji d.o.o. – TE-TO Zagreb (BVQI), EL-TO Zagreb (DNV), KTE Jertovec (DNV), proizvodna područja hidroelektrana Sjever i Zapad s pripadajućim pogonima hidroelektrana (SGS);
- u HEP ODS-u d.o.o. – Elektra Zagreb (BVQI)
- u HEP OPS-u d.o.o. – Prijenosno područje Zagreb (BVQI)

Važeći certifikat prema normi upravljanja kvalitetom **HRN EN ISO 9001:2008** posjeduju TE-TO Zagreb (BVQI), EL-TO Zagreb (DNV), KTE Jertovec (DNV), TE Sisak, te proizvodna područja hidroelektrana Sjever (SGS) i Zapad (DNV) i sve hidroelektrane pripadajuće tim proizvodnim područjima

Sve hidroelektrane u HEP grupi posjeduju važeći **certifikat o proizvodnji električne energije iz obnovljivih izvora** (TÜV).

POSLOVANJE HEP-a U 2010. GODINI

OBILJEŽJA POSLOVANJA

OSTVARENI FINANCIJSKI REZULTATI

REZULTATI PO DJELATNOSTIMA

FINANCIJSKI POLOŽAJ

INVESTICIJE

KREDITNA SPOSOBNOST

OBILJEŽJA POSLOVANJA

30

HEP GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2010

POGLAVLJE 3 - POSLOVANJE HEP-a U 2010. GODINI

JEDAN OD TEMELJNIH CILJEVA Uprave u 2010. godini, osim sigurne i pouzdane opskrbe domaćih kupaca električnom i toplinskom energijom te prirodnim plinom, bila je konsolidacija financijskog stanja Grupe. Pored toga, zaključci i zahtjevi koje je hrvatska Vlada postavila upravama trgovačkih društava u državnom vlasništvu, odnosili su se na smanjenje broja radnika i troškova plaća te podmirivanje obveza prema vjerovnicima u rokovima dospijanja. Stoga je poduzet niz mjera usmjerenih na povećanje efikasnosti poslovanja koje su doprinijele ispunjenju tih ciljeva.

Poslovanje u 2010. godini ostvarivalo se u okolnostima globalnog oporavka od posljedica ekonomske krize. U državama u okruženju, kao i u većini europskih zemalja, ali ne i u Hrvatskoj, ostvaren je rast gospodarskih aktivnosti. Cijene loživa ulja, ugljena, plina i električne energije povećale su se tijekom 2010. godine, ali neizvjesnost dinamike oporavka svjetskog gospodarstva ih je zadržala ispod razine na kojoj su bile prije krize.

Pad potrošnje električne energije, toplinske energije i plina, do kojeg je došlo u 2009. godini, zaustavljen je, te je u 2010. godini došlo do laganog porasta potrošnje. Uz iznadprosječno povoljne hidrološke okolnosti, ostvarena je rekordna proizvodnja električne energije u hidroelektranama i stoga je smanjena proizvodnja u termoelektranama i nabava električne energije na tržištu. Zahvaljujući takvoj strukturi izvora električne energije, usprkos rastu cijena energetske goriva, smanjeni su troškovi proizvodnje.

Osim smanjenja troškova proizvodnje, planirano je i ostvareno smanjenje ostalih troškova poslovanja i to upravljivih općih troškova te toškova plaća i ostalih primanja radnika.

Ostvareni rast prihoda zbog rasta potrošnje električne i toplinske energije te plina, kao i smanjeni troškovi proizvodnje i nabave električne energije, omogućili su zadovoljavajuće poboljšanje likvidnosti Grupe. Od srpnja 2010. godine sva društva HEP grupe svoje obveze prema dobavljačima podmiruju u roku dospijanja. Međutim, zbog nelikvidnosti i nezaposlenosti u Hrvatskoj, nastavili su se problemi u naplati potraživanja od kupaca te su povećana rezerviranja za potraživanja neizvjesne naplate kao i njihov udjel u ukupnim potraživanjima od kupaca.

S ciljem financijske konsolidacije Grupe, uz naglasak na poboljšanje likvidnosti, za 2010. godinu je smanjen planirani opseg investiranja u izgradnju, zamjene i rekonstrukcije energetske objekata, postrojenja i mreže te ostalih investicija. Kao investicijski prioritet određen je završetak započetih projekata izgradnje značajnih objekata kojima Grupa povećava svoje kapacitete za proizvodnju električne i toplinske energije (HE Lešće te novi blokovi u TE-TO Zagreb i TE Sisak), priprema novih projekata izgradnje elektrana te sva ulaganja koja su nužna za sigurnost i pouzdan rad energetske sustava Grupe.

Usprkos smanjenju plana investicija, ostvarena ulaganja u izgradnju novih energetske postrojenja te zamjene i rekonstrukcije postojećih iznose nešto manje od 1,7 milijardi kuna čime je Grupa zadržala položaj jednog od najvećih investitora u Hrvatskoj. U elektroenergetski sustav uključena je nova hidroelektrana Lešće – prva hidroelektrana izgrađena u Hrvatskoj od osamostaljenja. Od novih proizvodnih objekata HEP priprema izgradnju hidroelektrane Ombla snage 68 MW i zamjenski blok od 500 MW na ugljen u termoelektrani Plomin.

Cijene električne energije i toplinske energije za domaće kupce nisu se mijenjale tijekom 2010. godine. Jedino je povećana prodajna cijena plina u opskrbenj djetatnosti, ali kao posljedica istovremenog povećanja nabavne cijene plina koje je Vlada odobrila početkom godine.

U rujnu je bonitetna agencija Standard&Poor's snizila ocjenu kreditnog rejtinga Hrvatske elektroprivrede s BB+ na BB, a potom u prosincu, kao posljedicu smanjenja ocjene rejtinga Republike Hrvatske, na BB- sa stabilnom prognozom. Kako je jedna od slabosti Grupe relativno kratka ročnost dugoročnog zaduženja, financijska je konsolidacija obuhvatila i restrukturiranje ročnosti kreditnog zaduženja. Dio je kratkoročnih kredita otplaćen i smanjeno je korištenje kratkoročnih kreditnih linija. Novi krediti, ugovoreni u prvom tromjesečju, ukupnog iznosa 110 milijuna eura s ročnošću do 5 godina, koriste se, osim za financiranje investicija, i za potrebe obrtnog kapitala. Za ugovaranje novog dugoročnog kredita od 100 milijuna eura, kojim su pravovremeno osigurana sredstva za financiranje planiranih investicija te obrtnog kapitala u 2010. godini, korišteno je državno jamstvo.

U 2010. godini, ukupni promet električne energije dosegao je 19,8 TWh, od čega je 15,8 TWh proizvedeno u elektranama u vlasništvu ili djelomičnom vlasništvu Grupe, a 4,0 TWh je nabavljeno na tržištu. Za potrebe domaćih

kupaca i pokriće gubitaka u mreži osigurano je 17,9 TWh, a 1,9 TWh je prodano na susjednim tržištima. Domaća potrošnja električne energije povećana je u 2010. godini 1,4 posto.

Ostvarena je vrlo dobra raspoloživost elektrana, prijenosne i distribucijske mreže bez značajnijih poremećaja u isporuci električne energije (uz iznimku dubrovačkog područja početkom godine), toplinske energije i plina. Dobava električne energije i goriva bila je također pouzdana.

Tijekom 2010. godine na tržištu električne energije postali su aktivni i drugi opskrbljivači, izvan HEP grupe, koji su preuzeli neke kupce od HEP Opskrbe. Procjenjuje se da je njihov tržišni udjel do 1 posto. Dio kupaca kategorije poduzetništvo, uglavnom s malom potrošnjom, nije iskoristio pravo izbora opskrbljivača, već je nastavio s opskrbom od HEP Operatora distribucijskog sustava. Udjel povlašćenih kupaca u prodanoj električnoj energiji na domaćem tržištu povećao se na 48 posto.

OSTVARENI FINANCIJSKI REZULTATI

OSNOVNI POKAZATELJI

	jed.	2008.	2009.	2010.	2010./2009.
Prodaja električne energije	TWh	17,7	17,5	17,6	0,5%
Proizvodnja električne energije	TWh	14,3	14,7	15,8	7,6%
Prodaja toplinske energije	TWh	2,2	2,2	2,4	3,8%
Prodaja plina	mil. m ³	166	157	162	3,0%
Poslovni prihodi	mil. kn	11.889,4	12.600,8	12.968,6	2,9%
Dobit prije poreza, kamata i amortizacije	mil. kn	1.922,9	2.255,1	3.831,1	70%
Neto dobit Grupe	mil. kn	31,1	154,4	1.435,4	830%
Ukupna imovina /aktiva/	mil. kn	32.635,4	32.711,1	33.621,0	2,8%
Investicije	mil. kn	2.644,2	2.359,7	1.693,3	-28%
Broj radnika		14.375	14.222	14.016	-1,4%

HEP grupa je prema financijskim pokazateljima jedna od najvećih poslovnih grupacija u Republici Hrvatskoj. Poslovanje u 2010. godini odvijalo se u uvjetima recesije u Hrvatskoj, a glavni cilj – konsolidacija financijskog stanja Grupe uspješno je ostvaren.

Povoljne hidrološke okolnosti, usprkos rastu cijena energetske *inputa*, utjecale su na značajno smanjenje varijabilnih troškova proizvodnje, a provedene mjere na povećanju efikasnosti poslovanja rezultirale su smanjenjem troškova plaća i ostalih primanja radnika kao i upravljivih općih troškova. Ovo smanjenje troškova zajedno s rastom poslovnih prihoda, uslijed blagog porasta potrošnje energije, povećalo je dobit iz poslovanja na 2.210,9 milijuna kuna (u 2009. godini 567,7 milijuna kuna). Neto dobit Grupe iznosi 1.435,4 milijuna kuna, od čega je 1.421,3 milijuna kuna pripisivo imateljima kapitala matice.

KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA (SKRAĆENA VERZIJA) (mil. kn)

	2008.	2009.	09/08	2010.	10/09
Poslovni prihodi	11.889,4	12.600,8	6,0%	12.968,6	2,9%
Poslovni rashodi	11.600,1	12.033,1	3,7%	10.757,7	-10,6%
Dobit iz poslovanja	289,3	567,7	96,2%	2.210,9	289%
Neto dobit Grupe	31,1	154,4	396%	1.435,4	830%
Neto dobit pripisiva imateljima kapitala matice	11,7	135,8	1.061%	1.421,3	947%

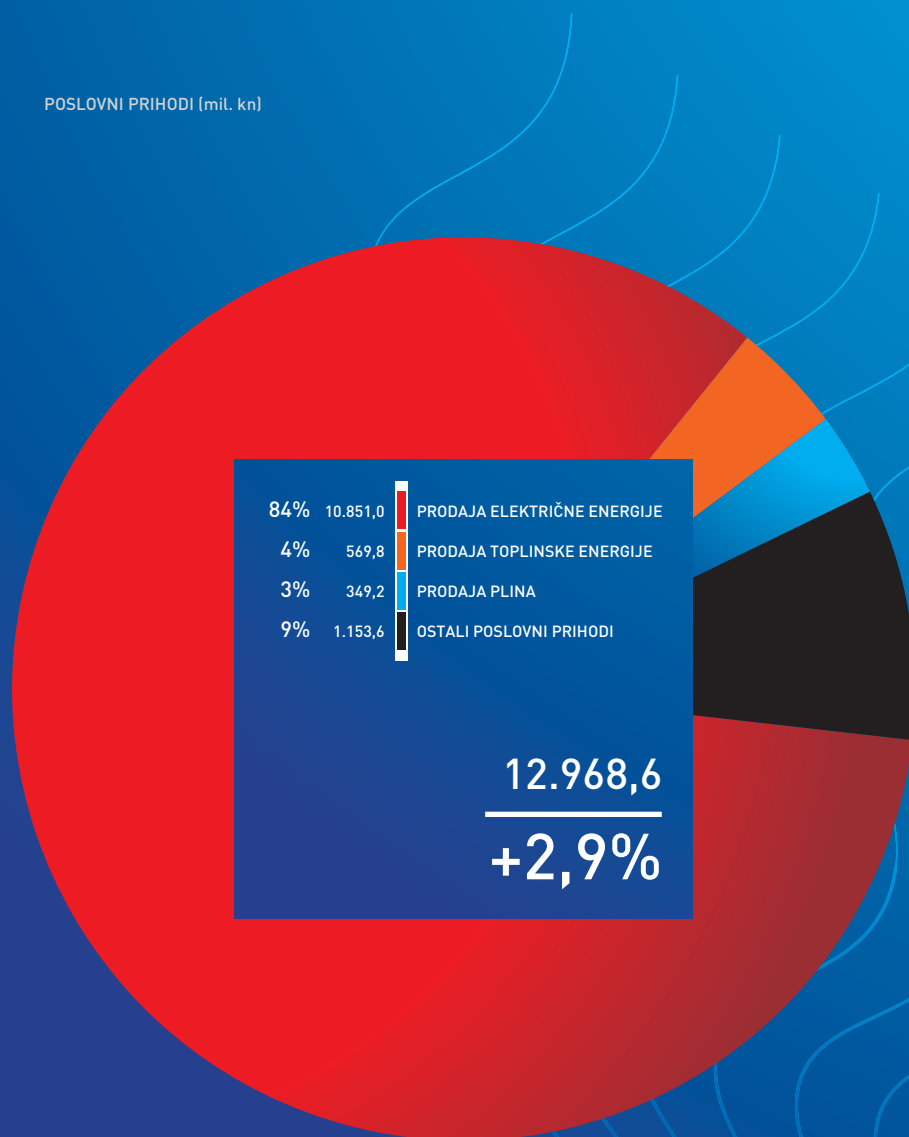
POSLOVNI PRIHODI

Grupa je u 2010. godini ostvarila poslovne prihode u iznosu od 12.968,6 milijuna kuna. To je povećanje od 367,8 milijuna kuna u odnosu na 2009. godinu. Rast poslovnih prihoda rezultat je povećanja prihoda od prodaje električne energije, toplinske energije i plina te ostalih poslovnih prihoda.

Prihodom od prodaje električne energije, uz rast u odnosu na prethodnu godinu od samo 0,5 posto, Grupa je ostvarila 84 posto poslovnih prihoda. Prihodi od prodaje toplinske energije čine nešto više od 4 posto dok na plin otpada 3 posto. Najveći rast ostvarili su prihodi od prodaje plina i to 34 posto zbog rasta prodajne cijene.

Ostali poslovni prihodi povećani su u odnosu na 2009. godinu za 8,9 posto i u toj grupi povećane su usluge od priključenja na mrežu, naplaćena rezervirana potraživanja i prihodi od zateznih kamata po potraživanjima od kupaca.

POSLOVNI PRIHODI (mil. kn)

POSLOVNI RASHODI

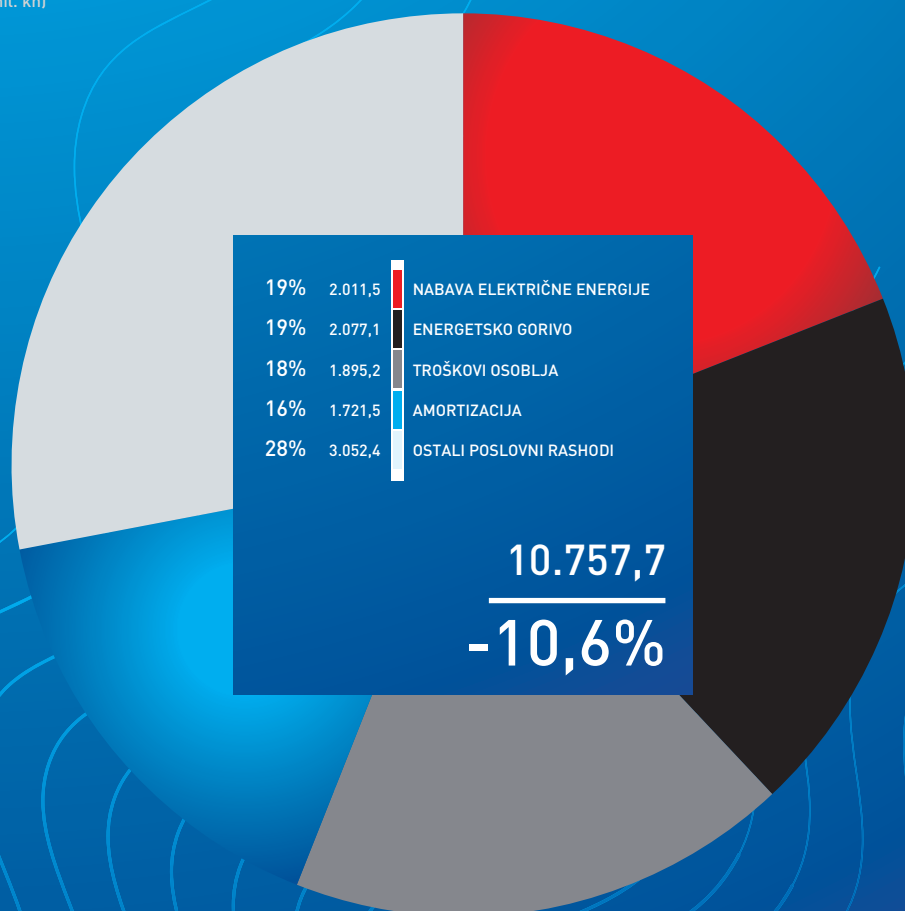
Poslovni rashodi Grupe smanjili su se u 2010. godini za 1.275,4 milijuna kuna i iznose 10.757,7 milijuna kuna. Na smanjenje poslovnih rashoda utjecale su provedene mjere za smanjenje troškova osoblja i upravljivih troškova u grupi općih troškova poslovanja. Značajno su smanjeni troškovi proizvodnje i nabave električne zbog utjecaja sljedećih čimbenika:

- povoljne hidrologije koja je omogućila proizvodnju 8,3 TWh električne energije u hidroelektranama,
- niže cijene električne energije koja se nabavlja na tržištu za 31 posto,
- manje nabave električne energije za 17 posto,
- smanjene proizvodnje u termoelektranama na loživo ulje zbog čega je ukupna proizvodnja električne energije u termoelektranama bila manja 8 posto.

Troškovi osoblja utvrđeni su Kolektivnim ugovorom kojim je rast plaća vezan uz rast bruto domaćeg proizvoda Hrvatske iz prethodne godine. U 2010. godini potpisani su Dodaci kolektivnom ugovoru kojima su neka prava smanjena, a neka drugačije utvrđena što je, pored smanjenja broja radnika, utjecalo na smanjenje troškova plaća i ostalih primanja radnika za 62 milijuna kuna.

Ostali poslovni rashodi povećani su 6 posto od čega najveći dio otpada na povećanje troškova zbog provedenih rezerviranja – za potraživanja neizvjesne naplate, za sudske sporove, neiskorištene godišnje odmone, otpremnine prema pravima iz kolektivnog ugovora, za troškove investicijskih ulaganja i nastalu štetu po ugovorima. Kontinuiranim mjerama upravljivi troškovi u grupi općih troškova poslovanja smanjeni su 49 milijuna kuna.

POSLOVNI RASHODI [mil. kn]

REZULTATI PO DJELATNOSTIMA

34

POSLOVNI REZULTAT (mil. kn)

	električna energija			toplinska energija			distribucija plina		
	2009.	2010.	10/09	2009.	2010.	10/09	2009.	2010.	10/09
Poslovni prihodi	11.669,8	11.916,1	2,1%	610,4	629,7	3,2%	320,6	422,8	32%
Dobit iz poslovanja	671,9	2.356,6	251%	-104,4	-142,6	37%	0,2	-3,1	

Najveći dio poslovnog prihoda (92%) i ukupna dobit iz poslovanja Grupe, ostvareni su u djelatnosti električne energije. Značajan rast dobiti u ovoj djelatnosti posljedica je smanjenja troškova proizvodnje i nabave električne energije. Iako djelatnost toplinarstva u prihodu sudjeluje sa samo 5 posto, gubitak iz poslovanja u toj djelatnosti iznosi 142,6 milijuna kuna. Gubitak je povećan u odnosu na 2009. godinu, jer su povećane cijene energetskog goriva – loživog ulja i plina, dok je istovremeno prodajna cijena toplinske energije ostala nepromijenjena. Djelatnost distribucije plina ima najmanji udjel u poslovnim prihodima (3 posto). Dok je u 2009. godini u ovoj djelatnosti ostvarena dobit iz poslovanja, u 2010. godini gubitak iz poslovanja iznosi 3,1 milijuna kuna, na što su ključno utjecala rezerviranja za potraživanja neizvjesne naplate.

ELEKTRIČNA ENERGIJA

Djelatnosti proizvodnje, prijenosa, distribucije i opskrbe električnom energijom HEP grupa obavlja na čitavom području Hrvatske i najveći je opskrbljivač električnom energijom. U 2010. godini ostvarena je dobit iz poslovanja od 2.356,6 milijuna kuna, što je značajno bolji poslovni rezultat u odnosu na 2009. godinu, a ostvaren je zbog smanjenja troškova poslovanja.

Prihod od prodaje električne energije iznosi 10.851,0 milijuna kuna, od čega je 95 posto ostvareno od opskrbe domaćih kupaca, a 5 posto prodajom na susjednim tržištima.

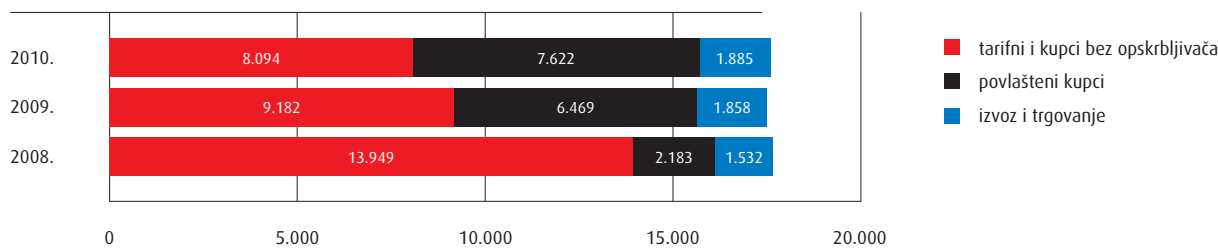
U elektranama u vlasništvu ili djelomičnom vlasništvu Grupe proizvedeno je 15,8 TWh električne energije, što je 80 posto ukupnog prometa električne energije koji je Grupa ostvarila u 2010. godini. U strukturi izvora električne energije, po proizvedenoj količini, u 2010. godini dominiraju hidroelektrane koje su ostvarile povijesno najveću proizvodnju od 8.309 GWh električne energije zbog rekordno visokih dotoka vode. Stoga je u 2010. godini znatno smanjena proizvodnja u termoelektranama na loživo ulje, a također i nabava električne energije na tržištu.

PROIZVODNJA I NABAVA ELEKTRIČNE ENERGIJE (GWh)

	2008.	2009.	2010.	10/09
hidroelektrane	5.277	6.767	8.309	23%
termoelektrane	6.075	5.177	4.787	-8%
nuklearna elektrana Krško	2.986	2.730	2.690	-1%
nabava električne energije	5.229	4.898	4.046	-17%

Domaćim je kupcima prodano 15,7 TWh električne energije što je blagi rast od 0,4 posto, a povećan je udjel prodaje povlaštenim kupcima na 48 posto ukupne prodaje u Hrvatskoj. Krajem godine neki su kupci odabrali opskrbljivača električnom energijom izvan HEP grupe.

PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE (GWh)

TOPLINARSTVO

Djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom obavljaju se na području Zagreba, Osijeka, Velike Gorice, Zaprešića, Samobora i Siska.

Toplinarstvo je u 2010. godini ostvarilo gubitak iz poslovanja od 142,6 milijuna kuna. Zbog povećanja troškova proizvodnje toplinske energije uslijed rasta cijena goriva, plina u prosjeku za 18 posto i loživog ulja za 14 posto, gubitak je u usporedbi s 2009. godinom povećan za 38,2 milijuna kuna. Potrebno povećanje prodajnih cijena nije odobreno, te se vratio trend povećanja gubitka koji je bio prekinut u 2009. godini odobrenim povećanjem cijena u prosjeku za 16 posto.

Prodaja ogrjevnje topline i tehnološke pare iznosila je 2,37 TWh i, u odnosu na 2009.g, bila je veća 3,8 posto. Uz prosječni rast od 2 do 3 posto godišnje zbog povećanja broja potrošača (pretežno kućanstva), na godišnju potrošnju snažno utječu vremenske okolnosti u ogrjevnoj sezoni.

PLIN

Djelatnosti distribucije i opskrbe plinom obavljaju se na području Osječko-baranjske, Virovitičko-podravske i Požeško-slavonske županije. U 2010. godini ostvaren je gubitak iz poslovanja od 3,1 milijuna kuna uz rast prodaje plina od 3 posto. Kao i kod toplinarstva, veliki utjecaj na potrošnju imaju vremenske okolnosti u ogrjevnoj sezoni. U 2010. godini došlo je do daljnjeg smanjenja potrošnje kupaca u gospodarstvu za 2 posto, dok su kupci kućanstva povećali potrošnju za 7 posto. Od siječnja 2010. distributerima je odobreno povećanje cijene zbog povećanja nabavne cijene plina, čime se taj povećani trošak samo prenio na potrošače. Uslijed problema u naplati povećana su rezerviranja za potraživanja od kupaca.

FINANCIJSKI POLOŽAJ

KONSOLIDIRANA BILANCA (SKRAĆENA VERZIJA)

	31. prosinca 2009.		31. prosinca 2010.		10/09
	mil. kn	udjel	mil. kn	udjel	
Dugotrajna imovina	29.879,9	91%	29.867,8	89%	0%
Kratkotrajna imovina	2.831,2	9%	3.753,2	11%	33%
Ukupna imovina	32.711,1	100%	33.621,0	100%	3%
Kapital i rezerve	18.248,1	56%	19.679,9	59%	8%
Dugoročne obveze	9.810,1	30%	9.948,1	30%	1%
Kratkoročne obveze	4.652,9	14%	3.993,0	12%	-14%
Ukupno obveze i kapital	32.711,1	100%	33.621,0	100%	3%

IMOVINA

Vrijednost ukupne imovine HEP grupe povećala se u 2010. godini za 909,9 milijuna kuna i iznosi 33,6 milijarda kuna. Povećanje je ostvareno na kratkotrajnoj imovini dok je dugotrajna imovina ostala približno iste vrijednosti kao i krajem 2009. godine, jer su investicijska ulaganja u izgradnju, zamjene i rekonstrukcije energetskih objekata, postrojenja i mreže bila manja od godišnjeg ispravka vrijednosti putem amortizacije. Dugotrajna imovina čini 89 posto vrijednosti imovine Grupe.

Vrijednost kratkotrajne imovine je 3,8 milijarda kuna i povećana je za 922,0 milijuna kuna, pri čemu je do najvećeg povećanja došlo na poziciji novca i novčanih ekvivalenata. Najznačajniju poziciju kratkotrajne imovine čine potraživanja od kupaca u iznosu od 1,7 milijarda kuna, koja su u 2010. godini povećana zbog otežane naplate potraživanja. Slijede zalihe materijala, rezervnih dijelova i energetskog goriva koje iznose 1,1 milijardu kuna s povećanjem vrijednosti zaliha energetskog goriva uslijed većih cijena i količina loživog ulja i ugljena.

KAPITAL I OBVEZE

Kapital i rezerve na kraju 2010. godine iznose 19,7 milijarda kuna s udjelom od 59 posto u ukupnoj imovini Grupe i povećanjem od 1.431,8 milijuna kuna u odnosu na 2009. godinu, zbog ostvarene dobiti tekuće godine.

Struktura obveza nije se značajno promijenila, s tim da su kratkoročne obveze smanjene za 659,9 milijuna kuna u odnosu na početak godine zbog čega je i njihov udjel smanjen s 14 na 12 posto. Smanjene su obveze prema dobavljačima i obveze po kratkoročnim kreditima. Od srpnja 2010. godine sva društva Grupe svoje obveze prema dobavljačima podmiruju u roku dospijea.

Dugoročne obveze po kreditima i vrijednosnim papirima su smanjene, ali je povećan iznos tekućeg dijela tih obveza čija otplata dospijeva u 2011. godini. Dugoročna rezerviranja za rizike i troškove su povećana zbog rezerviranja za sudske sporove, neiskorištene godišnje odmore, otpremnine prema pravima iz kolektivnog ugovora, nastalu štetu po ugovorima te povećanje procijenjenih troškova dekomisije nuklearne elektrane.

Zbog smanjenja ukupnog zaduženja na koje se obračunavaju kamate i povećanja vrijednosti kapitala i rezervi, smanjen je odnos neto duga prema kapitalu s 32 na 24 posto.

INVESTICIJE

U 2010. godini Grupa je ostvarila investicije u vrijednosti 1.693,3 milijuna kuna, od čega je najveći dio uložen u izgradnju novih te zamjene i rekonstrukcije postojećih energetskih objekata, postrojenja i mreže. Preostali dio odnosi se na informatičku i telekomunikacijsku infrastrukturu, sustave daljinskog upravljanja, mjerne uređaje i instrumente, poslovne prostore i transportna sredstva.

INVESTICIJE (mil. kn)

	2008.	2009.	2010.	10/09
Investicije u nekretnine, postrojenja i opremu	2.644,2	2.359,7	1.693,3	-28%

Izgradnjom prijenosne i distribucijske mreže omogućava se kontinuirani rast potrošnje električne energije u Hrvatskoj, a zamjenama i rekonstrukcijama povećava se efikasnost postojećih objekata i postrojenja s ciljem poboljšanja sigurnosti i kvalitete isporuke električne energije te smanjenja gubitaka u mreži. Izgradnja novih proizvodnih objekata visoke energetske učinkovitosti smanjit će jaz između mogućnosti proizvodnje u postojećim proizvodnim objektima i potreba za električnom energijom zbog rasta potrošnje. Također će se omogućiti postupno zatvaranje starih, neefikasnih i stoga skupih pogona.

Pregled značajnijih investicija u 2010. godini po pojedinim društvima, prikazan je u poglavlju Izvješća društava HEP grupe.

KREDITNA SPOSODBNOST

U rujnu 2010. godine bonitetna agencija Standard&Poor's snizila je ocjenu kreditnog rejtinga Hrvatske elektroprivrede s BB+ na BB, a potom u prosincu, kao posljedicu smanjenja ocjene rejtinga Republike Hrvatske, na BB- sa stabilnom prognozom.

Kreditni rejting Hrvatske elektroprivrede:	BB- /Stable/	
Povijest kreditnog rejtinga		
	Domaća valuta	Strana valuta
13. studenog 1998.	BBB	BBB-
19. srpnja 2005.	BBB	BBB
28. listopada 2008.		BBB /Negative/
23. veljače 2009.		BBB- /Watch Neg/
23. travnja 2009.		BB+ /Watch Neg/
7. rujna 2009.		BB+ /Negative/
23. rujna 2010.		BB /Negative/
22. prosinca 2010.		BB- /Stable/

IZVJEŠĆE O UTJECAJU NA DIONIKE HEP GRUPE

DRUŠTVENA ODGOVORNOST

TEMELJNA NAČELA U ODNOSIMA SA
ZAINTERESIRANIM STRANAMA

ANTIKORUPCIJSKI PROGRAM

ZAPOSLENICI

KUPCI

DONACIJE

DRUŠTVENA ODGOVORNOST

40

HEP POSLUJE U SKLADU SA ZAKONOM I ETIČKIM NORMAMA, na načelima održivog razvoja i društvene odgovornosti, temeljem sljedećih dokumenata:

- Etički kodeks (dostupan na: <http://www.hep.hr/hep/odgovornost/etickiKodeks.pdf>)
- Kodeks etike Hrvatske gospodarske komore (HGK)
- Kodeks korporativnog upravljanja (Zagrebačka burza i HANFA);

te članstva u organizacijama i inicijativama društveno odgovornog poslovanja:

- Zajednica za društveno odgovorno poslovanje pri HGK (članovi su društva HEP grupe – HEP-Toplinarstvo, HEP ESCO i APO, usluge zaštite okoliša),
- Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj, HR PSOR (jedan od osnivača je APO, usluge zaštite okoliša).

TEMELJNA NAČELA U ODNOSIMA SA ZAINTERESIRANIM SKUPINAMA

Za ostvarenje naše **misije** i radi ispunjenja **vizije**, svoje ukupno poslovanje usklađujemo s očekivanjima **svih zainteresiranih skupina**, pridržavajući se sljedećih **načela**:

VLASNIK

Ostvarivati optimalne poslovne učinke i primjerenu dobit vlasniku.

KUPCI

Zadovoljavati potrebe i očekivanja kupaca, osiguravajući im adekvatnu vrijednost za njihov novac. Postupati profesionalno i korektno, u skladu s dobrim poslovnim običajima i općeprihvaćenim vrijednostima, gradeći povjerenje u naše postupanje.

RADNICI

Uvažavati interese i sposobnosti radnika te razvijati sustav nagrađivanja i napredovanja. Osiguravati i trajno primjenjivati najsuvremenije mjere za rad na siguran način, te poticati cjeloživotno učenje, suradnički duh i profesionalnost.

POSLOVNI PARTNERI

Njegovati i graditi odnose s poslovnim partnerima, cijeneći njihovu kvalitetu i profesionalnost. Korektno provoditi postupke nabave i sprječavati svaku moguću nepravilnost.

DRUŠTVO, LOKALNE ZAJEDNICE

Poštivati kulturne, vjerske, tradicijske i sve druge materijalne i duhovne posebnosti u suradnji sa zajednicama u kojima djelujemo, stvarajući prijateljsko okruženje.

ANTIKORUPCIJSKI PROGRAM

Vlada RH je krajem 2009. godine donijela Antikorupcijski program za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010.-2012. godine kojim je obuhvaćen i HEP d.d. Antikorupcijski program se temelji na Strategiji suzbijanja korupcije koju je Vlada donijela 2008. godine i Akcijskom planu, u čiju su provedbu uključena tijela državne uprave. Smjernice, rješenja i ciljevi iz Strategije suzbijanja korupcije i Akcijskog plana, ovim Programom obuhvaćaju i djelovanje javnih trgovačkih društava, s posebnim naglaskom na jačanje odgovornosti i transparentnosti, stvaranje preduvjeta za sprječavanje korupcije na svim razinama i afirmaciji pristupa nulte tolerancije na korupciju.

HEP je početkom 2010. godine donio Akcijski plan kojim su definirana zaduženja i rokovi izvršenja aktivnosti. U sklopu Akcijskog plana provedene su sljedeće mjere i aktivnosti:

- Definirani su i javno objavljeni dokumenti: Misija, vizija i temeljne vrijednosti HEP grupe; Temeljna načela u odnosima sa zainteresiranim skupinama; te Etički kodeks.
- U području nabave i ugovaranja, na internetskoj se stranici HEP-a objavljuju svi oglasi javne nabave u HEP grupi, uz pregled sklopljenih ugovora o javnoj nabavi i njihovog izvršenja. U postupcima nabave veće vrijednosti ponuditelji su obvezni potpisati Izjavu o integritetu, kojom jamče za korektnost u postupku javne nabave, za izostanak koruptivne prakse ili prijevare te izražavaju suglasnost s provedbom neovisne revizije postupka javne nabave.
- Na internetskoj se stranici objavljuju oglasi o otvorenim postupcima za popunjavanje slobodnih radnih mjesta.
- Imenovani su povjerenici za etiku u društvima HEP grupe, koji čine Etičko povjerenstvo na razini HEP grupe; te osoba zadužena za zaprimanje prijava o nepravilnostima u poslovanju. Podaci za kontakt, odnosno prijavu neetičnog ponašanja i nepravilnosti u poslovanju objavljeni su na HEP-ovom internom portalu i na internetskoj stranici.
- Utvrđen je popis poslova i radnih mjesta koja su ocijenjena visokim stupnjem rizika na korupciju. Zaposlenici na tim radnim mjestima potpisuju Izjavu o povjerljivosti i nepristranosti kojom potvrđuju da su u prethodnoj godini sve poslove obavljali u skladu s pozitivnim zakonima, podzakonskim propisima i aktima društva, djelujući pritom potpuno objektivno, neovisno i nepristrano, osiguravajući povjerljivost i tajnost poslovnih podataka, sukladno aktima društva te da će i u tekućoj godini postupati na jednak način. Također, ovi zaposlenici polaze program interne edukacije – Prevencija korupcije i etičnost u poslovanju. Njima i svim drugim zaposlenicima, na internom je portalu dostupan odgovarajući edukacijski materijal.
- Na internetskoj se stranici objavljuje popis odluka Uprave Društva donesenih uz suglasnost Vlade RH.
- Na internetskoj se stranici objavljen Katalog informacija.

ZAPOSLENICI

BROJ I STRUKTURA RADNIKA

Na dan 31. prosinca 2010. godine, od ukupno 14.016 radnika, njih 13.990 bilo je u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, a 22 u radnom odnosu na određeno vrijeme (od toga 6 pripravnika koji su u radnom odnosu na određeno vrijeme) te 4 radnika kojima miruju prava iz radnog odnosa.

BROJ RADNIKA PO DRUŠTVIMA HEP GRUPE (NA DAN 31. PROSINCA 2010.)

Društva HEP grupe	Broj radnika		Razlika
	2009.	2010.	2010.- 2009.
HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.	9.525	9.370	-155
HEP-Proizvodnja d.o.o.	2.336	2.311	-25
HEP-Operator prijenosnog sustava d.o.o.	1.250	1.239	-11
HEP d.d.	423	424	1
HEP-Toplinarstvo d.o.o.	355	336	-19
HEP-Plin d.o.o.	140	139	-1
HEP-Opskrba d.o.o.	57	61	4
Crpna stanica Buško Blato d.o.o.	42	43	1
APO d.o.o.	25	26	1
HEP-ESCO d.o.o.	20	19	-1
HEP-Trgovina d.o.o.	16	16	0
HEP-Odmor i rekreacija d.o.o.	14	13	-1
Ustanova HEP-Nastavno-obrazovni centar Velika	11	12	1
HEP-Obnovljivi izvori energije d.o.o.	8	7	-1
HEP grupa UKUPNO	14.222	14.016	-206

KVALIFIKACIJSKA STRUKTURA

Stručna sprema		(%)
dr.sc. i mr.sc.	146	1
VSS	2.063	14,7
VŠS	1.082	7,7
SSS	5.962	42,5
NSS, NKV, PKV	808	5,8
VKV	2.211	15,8
KV	1.744	12,4
UKUPNO	14.016	100%

DOBNA STRUKTURA

Godine života	Broj radnika
do 20	0
20-25	116
25-30	660
30-35	1.187
35-40	1.665
40-45	1.765
45-50	2.169
50-55	2.584
55-60	2.554
60-65	1.316
UKUPNO	14.016

UREĐENJE RADNIH ODNOSA I ODNOSI SA SINDIKATIMA

U društvima HEP grupe registrirana su i djeluju četiri sindikata radnika: Hrvatski elektrogospodarski sindikat (HES), Strukovni sindikat radnika HEP-a (TEHNOS), Nezavisni sindikat radnika HEP-a (NSR) i Samostalni sindikat energetike, kemije i nemetala Hrvatske (EKN). Radni odnosi i prava radnika u društvima HEP grupe uređeni su pravilnicima o radu društava i Kolektivnim ugovorom za HEP grupu. Poslodavci su u cijelosti i pravodobno ispunjavali sve propisane ili ugovorene obveze prema registriranim sindikatima i radnicima.

S obzirom da je 30. lipnja 2010. isticao Kolektivni ugovor za HEP grupu, 7. travnja 2010. održan je prvi sastanak pregovaračkih odbora sindikata i poslodavaca za sklapanje novog Kolektivnog ugovora. Dana 10. lipnja 2010. sklopljen je Dodatak br. 1 Kolektivnom ugovoru, a dana 23. srpnja 2010. Dodatak br. 2 Kolektivnom ugovoru kojima je, uz određene izmjene i dopune, trajanje Kolektivnog ugovora produženo do 31. prosinca 2010. Pregovori oko sklapanja novog Kolektivnog ugovora nastavljani su 5. listopada 2010., te su okončani 7. prosinca 2010., dogovorom poslodavaca HEP grupe i svih četiriju sindikata oko sklapanja novog Kolektivnog ugovora za HEP grupu s danom 1. siječnja 2011. kao danom početka primjene.

U društvima HEP grupe u kojima su izabrana radnička vijeća, poslodavci su ispunjavali svoje obveze prema radničkim vijećima, u smislu članaka 148.-150. Zakona o radu (NN 149/09), koji se odnose na obveze obavještanja, savjetovanja i suodlučivanja radničkih vijeća o bitnim pitanjima za interese radnika.

UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA

Na razini HEP grupe sve veća pozornost posvećuje se razvoju i primjeni suvremenih praksi upravljanja ljudskim potencijalima čiji je cilj pripremiti tvrtku i njene radnike na konkurentne uvjete poslovanja na otvorenom tržištu.

Zapošljavanje novih radnika i izbor stipendista (učenika i studenata) provodi se primjenom standardiziranog selekcijskog postupka na razini cijele Grupe. Također je i proces uvođenja novih radnika u posao, odnosno praćenje tijekom osposobljavanja pripravnika za samostalan rad uređeno sustavom mentorstva s ciljem bržeg osposobljavanja za samostalan rad, prilagodbe na radno okruženje i osobnog razvoja već od dolaska u tvrtku. U funkciji profesionalnog i osobnog razvoja radnika, priprema se uvođenje sustava praćenja radnog učinka koji će obuhvaćati godišnje razgovore, definiranje individualnih profesionalnih i osobnih ciljeva svakog radnika za unaprijed utvrđeno razdoblje i procjenu uspješnosti realizacije.

OBRAZOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE

HEP je, u skladu s kvalifikacijskom strukturom radnika i potrebom stalnog usavršavanja radnika na svim razinama, uložio znatna financijska sredstva za edukaciju odnosno obrazovanje radnika upućivanjem na različite vrste obrazovanja, stručna usavršavanja i osposobljavanja. Posebno je značajno sudjelovanje HEP-ovih stručnjaka na skupovima poput HRO CIGRE, MIPRO-a, Forumu Dan energije i drugim stručnim skupovima u Hrvatskoj i inozemstvu.

Sektor za upravljanje ljudskim potencijalima kontinuirano je u 2010. pratio pripravnike uz dodatnu edukaciju „Komunikacijske vještine i poslovni bonton“, koja je obvezni dio programa osposobljavanja i razvoja pripravnika, i čija se provedba planira u čitavoj HEP grupi.

Kontinuirano je provođena i edukacija za tajničko i administrativno osoblje „Poslovno dopisivanje“, a pripremljene su i dvije nove interne edukacije „Prezentacijske vještine“ (za pripravnike) i „Vođenje“ (za rukovoditelje nižih razina rukovođenja).

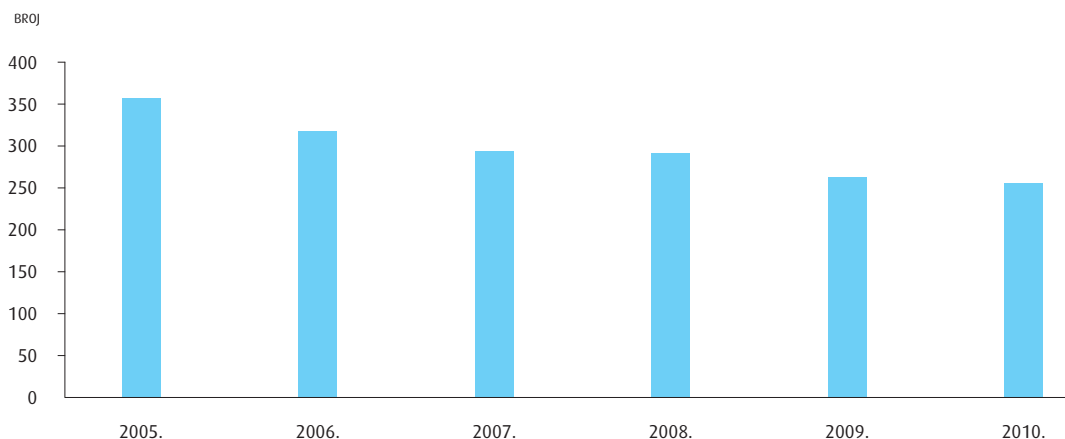
U okviru Popisa mjera za poboljšanje poslovnih procesa i smanjenje troškova poslovanja u HEP grupi prihvaćen je prijedlog Sektora za upravljanje ljudskim potencijalima za uspostavu internog trening centra za edukaciju radnika. Uspostavljanjem internog trening centra i multidisciplinarnog tima internih trenera iz različitih područja (energetika, pravo, ekonomija), koji osmišljavaju i provode interne edukacije prema potrebama radnika, podići će se razina znanja na ukupnoj organizacijskoj razini, s ciljem sudjelovanja zaposlenih u razmjeni i evaluaciji znanja.

Kroz obveznu primjenu aplikacije „Evidencija obrazovanja“ sustavno se pratila realizacija obrazovanja prema vrstama obrazovanja na razini HEP grupe, te definirala potrebna izvješća u suradnji sa Sektorom za informatiku i telekomunikacije.

SIGURNOST I ZAŠTITA ZDRAVLJA NA RADU

Sigurnost i zaštita zdravlja na radu u HEP-u ima značajno mjesto u poslovanju društva. HEP svoju politiku zaštite zdravlja i sigurnosti na radu usklađuje s Nacionalnim programom zaštite zdravlja i sigurnosti na radu za razdoblje od 2009. do 2013., s ciljem smanjenja broja ozljeda, a time i troškova. Broj ozljeda na radu pada iz godine u godinu, a najviše u HEP-Operatoru distribucijskog sustava d.o.o.

BROJ OZLJEDA U HEP GRUPI (2005.-2010.)

U 2010. godini zbog ozljeda na radu izgubljeno je 15.525 radnih dana, odnosno 124.201 radnih sati, što predstavlja izravan trošak. S obzirom da su neizravni troškovi i do šest puta veći od izravnih, opravdana su sva ulaganja u zaštitu na radu.

S obzirom da se prema zakonima, u ozljede na radu ubrajaju i ozljede koje su se dogodile na putu od kuće do posla i natrag, one znatno povećavaju ukupan godišnji broj ozljeda. Takvih je ozljeda u 2010. godini bilo 55 od ukupno 255, što čini oko 21 posto od ukupnog broja ozljeda.

Na mjestu rada dogodilo se 179, na službenom putu devet i na nekom drugom mjestu 12 ozljeda na radu, od ukupnog broja ozljeda na radu. Ukupno je bilo 30 teških ozljeda na radu. Od ukupnog broja teških ozljeda, 23 su se dogodile na mjestu rada, a sedam na putu do posla ili s posla. Od 23 ozljede na mjestu rada, sedam ih se dogodilo uslijed električnog luka i dodira s vodičima pod naponom, 15 uslijed pada (po klizavom terenu, na stepenicama, s ljestava) i jedna od udarca žice po oku. Ozljede koje su se dogodile na mjestu rada prigodom obavljanja redovnih poslova, posljedica su uglavnom nepridržavanja mjera zaštite na radu.

Od ukupnog broja teških ozljeda na radu koje su se dogodile na mjestu rada, Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu nije priznao šest ozljeda, zbog toga što radnici nisu provodili propisane mjere zaštite na radu, pa ti radnici nisu imali pravo na povlašteno bolovanje.

S obzirom da su ozljede na radu uglavnom posljedica neprimjenjivanja osnovnih i posebnih pravila zaštite na radu, stalnom se edukacijom radnika na svim razinama, a naročito neposrednih rukovoditelja, odnosno neposrednih ovlaštenika, nastoji postići sve manji broj ozljeda na radu.

KUPCI

BROJ KUPACA

Broj i struktura kupaca električne energije, ogrjevnje topline, industrijske pare i prirodnog plina, prikazani su u izvješćima društava HEP grupe.

ODNOSI S KUPCIMA ELEKTRIČNE ENERGIJE - HEP ODS

Temeljne zadaće koje se obavljaju unutar mrežne i opskrbe djelatnosti HEP-Operatora distribucijskog sustava d.o.o. (HEP ODS) su: opskrba električnom energijom kupaca u sustavu javne usluge opskrbe i pružanje usluge korištenja mreže svim kupcima korisnicima distribucijske mreže. Aktivnosti HEP ODS-a su usmjerene prema unaprjeđenju kvalitete isporuke električne energije i pružanja usluga, pri čemu se nastoje prepoznati želje i potrebe kupaca.

Iako je u okviru optimizacije poslovnih procesa, HEP ODS tijekom 2010. godine započeo proces ukidanja usluge primanja uplata u vlastitim prostorima, osigurana je mogućnost plaćanja računa za utrošenu električnu energiju bez naknade u svim poslovnicama Fine i Hrvatske pošte. Kupci mogu svoje račune za utrošenu električnu energiju plaćati i putem trajnih naloga sklopljenih kod poslovnih banaka i kartičnih kuća.

Tijekom 2010. godine doručivane su internetske stranice HEP ODS-a (www.hep.hr/ods), kako bi se kupcima pružile dodatne informacije i usluge, kao što su: zaprimanje pitanja, dostava očitavanja brojila, uvid u potrošnju u proteklom razdoblju te stanje računa i pregled uplata, informacije o cijenama, zakonskim i podzakonskim propisima te obavijesti o najavljenim prekidima u isporuci električne energije uslijed planiranih radova. Potrošački telefon 9820 zamijenjen je novim sustavom (0800 300 4xx) kojim je pokriveno čitavo područje Republike Hrvatske. Putem potrošačkog telefona kupci mogu dostaviti očitavanje brojila, uputiti prigovor i dobiti tražene informacije. Osim putem interneta i potrošačkog telefona, kupci u svakom distribucijskom području mogu i izravno komunicirati – dostaviti očitavanje, dobiti traženu informaciju ili uputiti prigovor.

Službe za opskrbu u svakom distribucijskom području zadužene su za obračun i naplatu isporučene električne energije i naknade za korištenje mreže. One sustavno prate i evidentiraju pružanje usluga, informacija i prigovora, te ih rješavaju u najkraćem mogućem roku. Sektor za opskrbu tarifnih kupaca HEP ODS-a koordinira rad svih službi za opskrbu te prati odgovarajuće pokazatelje s ciljem osiguranja primjerene kvalitete usluga kupcima električne energije, u skladu s europskim normama.

ODNOSI S KUPCIMA ELEKTRIČNE ENERGIJE - HEP OPSKRBA

HEP-Opkrba d.o.o. se u poslovanju prvenstveno vodi temeljnim načelima tržišnog poslovanja, što znači da je kupac na prvom mjestu. Pritom nastoji predvidjeti potrebe kupaca, informirati ih i pružiti im najkvalitetniju moguću uslugu, vodeći računa da proizvod koji nudi ima određene specifičnosti, a njegova prodaja i pružanje usluge kupcu, određene zakonitosti.

Prioritet je brza i dostupna informacija kupcima uz korištenje svih mogućnosti suvremenog komuniciranja kako bi kupac imao sve relevantne informacije brzo i u vrijeme koje njemu najviše odgovara. Kupac HEP-Opkrbe na usluzi ima Call centar, internetske stranice i stranicu na društvenoj mreži Facebook. Osvježavanjem internetske stranice kupcima je omogućen lakši pregled stranica i brže pronalaženje potrebne informacije.

Unatoč jačanju on-line komunikacije, zaposlenici HEP-Opkrbe su u 2010. godini putem Call centra odgovorili na oko 35.000 poziva i poslali više od 1.000 pisanih odgovora. Osim toga, kupcima su na usluzi bili i osobni referenti, a informacije su dobivali i putem dopisa, obavijesti i promotivnih letaka te dvaput mjesečno putem Newslettera, koji donosi novosti, zanimljivosti i događaje iz područja energetike.

U skladu sa zakonskom obvezom, ali još više kao iskaz društvene odgovornosti, HEP-Opkrba svoje kupce informira i potiče na racionalno korištenje električne energije. Za ključne kupce je 2010. godine organizirala sudjelovanje na Konferenciji ZUKE gdje su im stručnjaci iz područja energetske učinkovitosti predstavili mogućnosti i učinke primjene, zakonski okvir i obveze gospodarskih subjekata u primjeni mjera energetske učinkovitosti.

U sljedećem razdoblju HEP Opkrba će posebnu pozornost posvetiti uvođenju dodatnih usluga prema potrebama kupaca.

ODNOSI S KUPCIMA TOPLINSKE ENERGIJE (HEP-TOPLINARSTVO)

Uz uspješno provođenje svoje temeljne zadaće – pouzdane i kontinuirane opskrbe svih kupaca toplinskom energijom, HEP-Toplinarstvo d.o.o. je u 2010. godini ostvarilo efikasnu komunikaciju s kupcima.

U suradnji sa Sektorom za informatiku i telekomunikacije HEP-a d.d. završen je projekt izmjene aplikacije NAPTOP za naplatu topline, kojim je razvijen novi modul obračuna troškova toplinske energije, usklađen sa zakonskim propisima i potrebama korisnika. Izrađeni su novi obrasci računa za toplinsku energiju koji kupcima pružaju uvid u detaljne podatke za obračun i raspodjelu utrošene toplinske energije te podatke o mjernom mjestu i očitavanju mjerila toplinske energije.

Računi kupaca kategorije kućanstva počeli su se označavati 2D bar kodom koji omogućava brže i sigurnije plaćanje računa u poslovnica Fine, Hrvatske pošte i banaka, a od listopada 2010. godine računi se kupcima ispostavljaju u zatvorenim omotnicama, čime je osigurana zaštita osobnih podataka.

Kako bi postiglo što veću kvalitetu usluge, HEP-Toplinarstvo d.o.o. je preuredilo potrošački šalter u svom sjedištu u Zagrebu, gdje kupci mogu dobiti sve usluge vezane uz plaćanje računa i promjenu podataka, te dobiti informacije o obračunu toplinske energije, dugovanju i obračunu zatezne kamate. U funkciji je potrošački telefon, a kupcima je na raspolaganju i telefon dežurne službe na kojem se od 0 do 24 sata zaprimaju prijave tehničkih kvarova.

HEP-Toplinarstvo d.o.o. je i tijekom 2010. godine primjereno komuniciralo s kupcima toplinske energije pravovremenim odgovaranjem na upite i reklamacije, te educiranjem, informiranjem i obavještanjem kupaca putem informativnog letka, sredstava javnog priopćavanja i obavijesti na oglasnim pločama stambenih zgrada.

ODNOSI S KUPCIMA PLINA (HEP-PLIN)

Isporuka plina kupcima tijekom 2010. godine pravodobno je očitavana i obračunavana. Odnosi s kupcima bili su na zadovoljavajućoj razini. Pojedinačni i povremeni prigovori kupaca koji su se najčešće odnosili na očitavanje brojila i obračun plina, rješavani su primjereno, u obostranom interesu. Globalna gospodarska kriza dodatno je pogoršala nepovoljno financijsko stanje u gospodarskom i socijalnom okruženju pa je naplata prodanoga plina u 2010. godini,

naročito od kupaca iz kategorije poduzetništva bila otežana te su dospjela nenaplaćena potraživanja za prodani plin povećana u odnosu na prethodnu godinu.

POVJERENSTVA ZA REKLAMACIJE

Temeljem Zakona o zaštiti potrošača, u 21 distribucijskom području HEP ODS-a, u HEP-Toplinarstvu i HEP-Plinu funkcioniraju povjerenstva za reklamacije potrošača. Članovi povjerenstava su predstavnici pojedinih društava HEP grupe, odnosno područja, te predstavnici udruga potrošača. Regionalno organizirana povjerenstva za reklamacije omogućuju brži postupak zaprimanja i kvalitetniji postupak obrade žalbi.

BROJ REKLAMACIJA RAZMATRANIH NA POVJERENSTVIMA HEP ODS-a – 2010.

Razlog reklamacije													UKUPNO				
Obračun			Neispravno brojilo			Uključenje / Isključenje			Naponske okolnosti			Ostalo			UKUPNO	PRIHVAĆENO	ODBIJENO
UKUPNO	PRIHVAĆENO	ODBIJENO	UKUPNO	PRIHVAĆENO	ODBIJENO	UKUPNO	PRIHVAĆENO	ODBIJENO	UKUPNO	PRIHVAĆENO	ODBIJENO	UKUPNO	PRIHVAĆENO	ODBIJENO			
208	62	146	8	1	7	12	2	10	0	0	0	40	7	33	266	72	195

BROJ REKLAMACIJA RAZMATRANIH NA POVJERENSTVIMA HEP-TOPLINARSTVA – 2010.

Razlog reklamacije															UKUPNO		
Kvaliteta usluga opskrbe (postupanje oko očitavanja, obračuna, naplate)			Kvaliteta toplinske energije (temperatura prostorija i potrošne tople vode, parametri tehnološke pare)			Promjena priključne snage			Promjena na obračunskom mjernom mjestu (razdvajanje, spajanje instalacija, premještanje i sl.)			Preraspodjela količine isporučene toplinske energije			UKUPNO	PRIHVAĆENO	ODBIJENO
UKUPNO	PRIHVAĆENO	ODBIJENO	UKUPNO	PRIHVAĆENO	ODBIJENO	UKUPNO	PRIHVAĆENO	ODBIJENO	UKUPNO	PRIHVAĆENO	ODBIJENO	UKUPNO	PRIHVAĆENO	ODBIJENO			
10	3	7	4	3	1	1	1	0	3	1	2	2	0	2	20	8	12

BROJ REKLAMACIJA RAZMATRANIH NA POVJERENSTVIMA HEP-PLINA – 2010.

UKUPNO	PRIHVAĆENO	ODBIJENO
1	1	0

DONACIJE

JAVNI NATJEČAJ ZA DONACIJE

HEP je 2010. godine prvi put raspisao javni natječaj za donacije pod naslovom Svjetlo na zajedničkom putu. Sudionici natječaja (registrirane udruge, klubovi i ustanove sa sjedištem u Hrvatskoj) na natječaj su mogli prijaviti svoje projekte za 2010. godinu s područja: mladi, umjetnost i kulturna baština, humanitarno djelovanje ili okoliš. U skladu s uvjetima, na natječaj su stigle prijave za 1.072 projekta. Na temelju prosudbe kvalitete i izvornosti projekta, stupnja korisnosti za lokalnu ili širu društvenu zajednicu te učinkovitosti korištenja donacijskih sredstava, HEP je izabrao 178 projekata čiju je provedbu sufinancirao donacijskim sredstvima.

OSTALO

- HEP je od 1998. godine uključen u projekt Eko škole, kojeg provodi Europska zaklada za odgoj i obrazovanje za okoliš (FEE), utemeljena pri Vijeću Europe. HEP je kum-donator sljedećim eko-školama: Elektrostrojarskoj školi Varaždin, OŠ Konjščina, OŠ Stanovi Zadar, OŠ Ivo Lola Ribar Labin, OŠ Vladimira Nazora Pazin, OŠ Kostrena, OŠ Kalnik i Dječjem vrtiću Cvrčak i mrav Tribalj.
- HEP, pod naslovom Imam žicu, od 1995. godine dodjeljuje nagrade učenicima koji su ostvarili najbolje plasmane na državnim natjecanjima znanja u matematici i fizici, a od 2005. godine i najboljim učenicima srednjih elektrotehničkih škola.
- U prigodi Dana planeta Zemlje, 22. travnja, dodjeljuje se Velebitska degenija, godišnja nagrada za najbolji novinarski rad o zaštiti okoliša. Utemeljitelji nagrade su Zbor novinara za okoliš Hrvatskog novinarskog društva i APO usluge zaštite okoliša, član HEP grupe.
- HEP donacijama redovito podupire rad Zajednice umirovljeničkih udruga HEP-a i Udruge hrvatskih branitelja HEP-a 1990.-1995.

ODRŽIVI RAZVOJ

POSLOVNA POLITIKA I USTROJ POSLOVA
ZAŠTITE PRIRODE I OKOLIŠA

USKLAĐIVANJE SA ZAKONODAVSTVOM EU

TEMELJNI POKAZATELJI OKOLIŠA

NAJVAŽNIJA OSTVARENJA U PODRUČJIMA I
POGONIMA HEP GRUPE U 2010. GODINI

POSLOVNA POLITIKA I USTROJ POSLOVA ZAŠTITE PRIRODE I OKOLIŠA

HEP KONTINUIRANO PRATI i analizira utjecaj svojih poslovnih procesa na okoliš. Najvažniji pokazatelji takvih utjecaja su emisije onečišćujućih tvari u zrak te količina nastalog proizvodnog otpada. O svim sastavnicama okoliša HEP pravodobno i objektivno izvješćuje mjerodavne institucije, jedinice lokalne samouprave i zainteresiranu javnost. Djelatnici koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša polaze seminare i radionice u okviru kojih se informiraju o obvezama i aktivnostima koje proizlaze iz odredbi zakonske regulative na području zaštite prirode i okoliša.

Za potrebe edukacije i informiranja zaposlenika, Sektor za održivi razvoj i unaprjeđenje kvalitete kontinuirano prati i sustavno u tiskanim biltenima priprema preglede zakonskih propisa iz područja zaštite okoliša i prirode. S obzirom na velik broj novih i dopunjenih zakonskih i podzakonskih akata u 2010. godini, Sektor je pripremio njihov pregled i analizu, s ocjenom značaja na rad i poslovanje društava HEP grupe.

Stručnu potporu djelatnicima koji se u pojedinim društvima HEP grupe bave poslovima zaštite prirode i okoliša pružaju članovi HEP-ova Tima za koordinaciju i standardizaciju poslovnih postupaka u području zaštite okoliša. Temeljni zadatak Tima je analiza i vrednovanje aktivnosti u području zaštite okoliša u HEP grupi s naglaskom na planiranje, koordinaciju, internu komunikaciju te pripremu prijedloga za poboljšanje aktivnosti u području zaštite okoliša.

USKLAĐIVANJE SA ZAKONODAVSTVOM EU

ISHOĐENJE OKOLIŠNIH DOZVOLA

U procesu usklađivanja propisa Republike Hrvatske iz područja zaštite okoliša s pravnom stečevinom Europske unije, u Zakon o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbu o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08) prenesene su odredbe Direktive o cjelovitom sprječavanju i nadzoru onečišćenja (IPPC direktiva) 2008/1/EZ. Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša (tzv. "okolišne dozvole") uvjet su nastavka rada svih postojećih HEP-ovih termoenergetskih objekata nazivne toplinske snage veće od 50 MW_t, te uvjet za dobivanje lokacijske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih termoenergetskih objekata. Uz koordinaciju HEP-ova Tima za ishođenje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za sve termoenergetske objekte u vlasništvu HEP-a, izrađene su Analize postojećeg stanja i utvrđene neusklađenosti u odnosu na Najbolje raspoložive tehnike (NRT) te je shodno tome izrađen prijedlog usklađivanja s NRT-ovima.

EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA

Ratifikacijom Kyotskog protokola i pregovorima o ulasku RH u Europsku uniju, Hrvatska se obvezala smanjiti emisije stakleničkih plinova i priključiti se na sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova u EU (Europsku shemu trgovanja – EU-ETS). HEP je vlasnik velikih ložišta – termoenergetskih postrojenja, koja emitiraju velike količine stakleničkih plinova u atmosferu. Ona će od 1. siječnja 2013. biti u sustavu europske sheme trgovanja emisijom CO₂ što znači da će HEP sva prava na emisiju CO₂ morati kupovati na aukcijama, a dodatne troškove uključiti u isporučeni proizvod – električnu energiju. Radi pripreme HEP-a na uvjete trgovanja emisijama stakleničkih plinova, Tim za provedbu odredbi Kyotskog protokola definirao je aktivnosti koje treba realizirati do uključivanja HEP-a u shemu trgovanja. Ujedno su za sva velika termoenergetska postrojenja izrađeni planovi praćenja emisija stakleničkih plinova.

EKOLOŠKA MREŽA

Stupanjem na snagu Uredbe o proglašenju ekološke mreže, dio postojećih te dio planiranih HEP-ovih postrojenja, većinom uvrštenih u Strategiju i program prostornog uređenja RH i pripadajuće županijske prostorne planove, postali su dijelom sustava ekološki značajnih područja i ekoloških koridora. Ulaskom RH u Europsku uniju, Nacionalna ekološka mreža postat će sastavnim dijelom ekološki značajnog područja EU – NATURA 2000. Prema odredbama Zakona o zaštiti prirode i Uredbe, za zaštićena područja i područja ekološke mreže utvrđuju se smjernice za mjere zaštite koje se primjenjuju na sve fizičke i pravne osobe koje na tim područjima koriste prirodna dobra i obavljaju radnje i zahvate sukladno Zakonu, pa tako i na HEP. Mjere zaštite iz Zakona i Uredbe dovode u pitanje mogućnost izgradnje planiranih i nastavak rada postojećih HEP-ovih proizvodnih objekata, a time i proizvodnju energije, što bi moglo ugroziti sigurnost opskrbe kupaca. One također otežavaju ispunjavanje obveza koje proizlaze iz nacionalnih i europskih zakonskih propisa u vezi sa smanjenjem emisija stakleničkih plinova i drugih onečišćujućih tvari u zrak, otežavaju provedbu dijela aktivnosti redovitog održavanja postrojenja, zaštite prirode i zaštite na radu te utječu na povećanje troškova proizvodnje energije.

TEMELJNI POKAZATELJI OKOLIŠA

EMISIJE U ZRAK

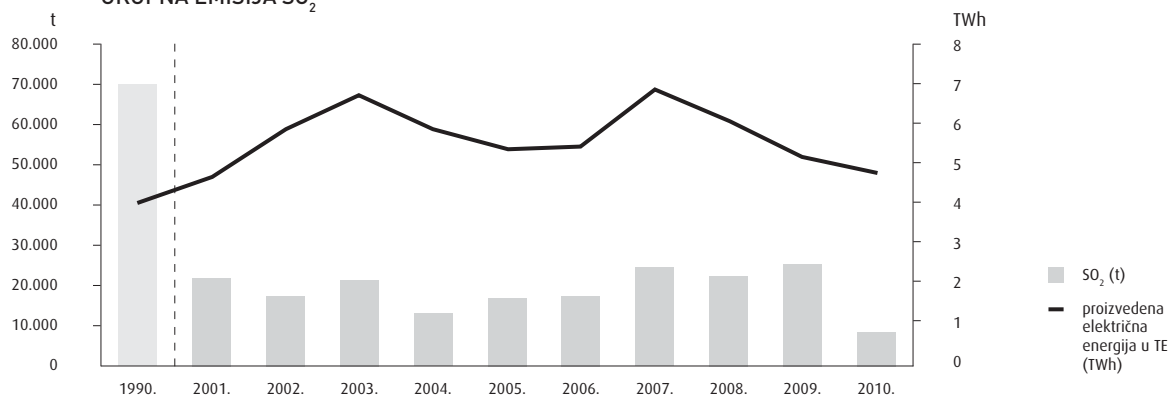
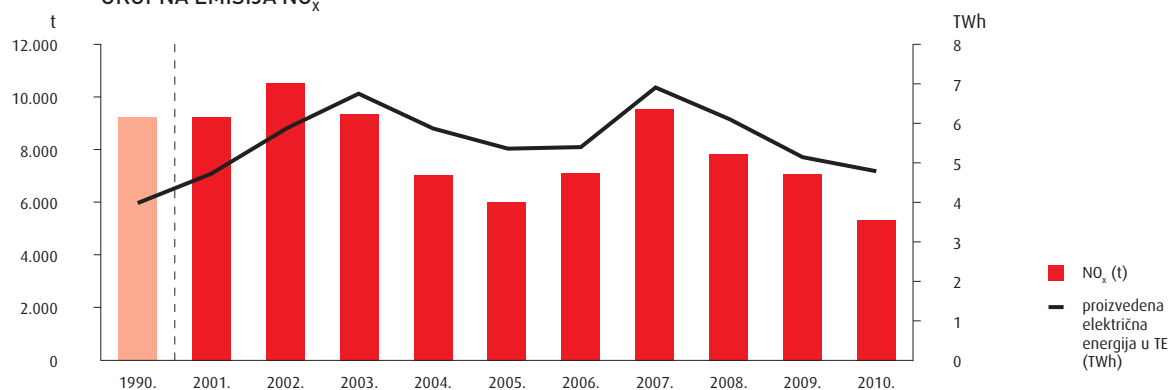
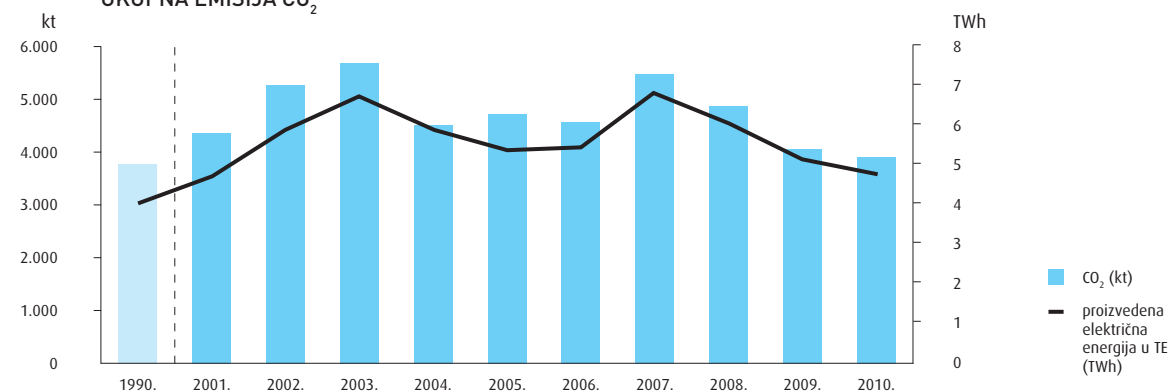
HEP je tijekom 2010. godine nastavio pratiti emisije onečišćujućih tvari u zrak – sumporovog dioksida (SO₂), dušikovih oksida (NO_x), ugljikovog dioksida (CO₂) i čestica, sukladno zakonskoj regulativi iz područja zaštite zraka.

Emisije onečišćujućih tvari u zrak dominantno potječu iz HEP-ovih velikih uređaja za loženje – termoenergetskih postrojenja TE-TO Osijek, TE Sisak, TE-TO Zagreb, EL-TO Zagreb, KTE Jertovec, TE Rijeka, TE Plomin 1 i TE Plomin 2. U 2010. godini, ukupna proizvodnja električne energije iz termoelektrana HEP-a, smanjena je u odnosu na 2009. godinu oko 7,5 posto zahvaljujući većoj proizvodnji hidroelektrana i povoljnim uvjetima na tržištima električne energije.

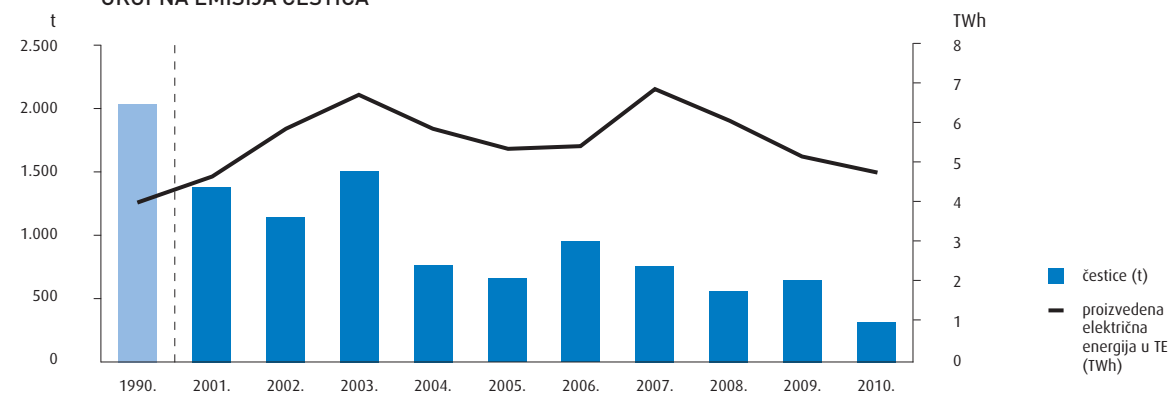
Zbog toga je u odnosu na 2009. godinu smanjena potrošnja visokosumpornog teškog loživog ulja za oko 350.000 tona, a povećana je potrošnja ekološki prihvatljivijeg prirodnog plina za oko 90 milijuna m³. Povećanoj potrošnji plina pridonijeo je rad novog bloka L u pogonu TE-TO Zagreb, koji je izgrađen u skladu s Najboljim raspoloživim tehnikama. Povećana potrošnja ugljena u 2010. godini u odnosu na 2009. godinu nije utjecala na povećanje emisija onečišćujućih tvari, jer je dodatnih 265.000 t ugljena utrošeno u postrojenju TE Plomin 2 koje je opremljeno „low NO_x“ goracima, elektrostatskim filtrom za smanjenje emisija krutih čestica i uređajem za odsumporavanje.

TREND EMISIJA ONEČIŠĆUJUĆIH TVARI U ZRAK IZ TERMoeLEKTRANA HEP-A (1990.) 2001.-2010.

Godina	SO ₂ (t)	NO _x (t)	CO ₂ (kt)	čestice (t)	Proizvedena električna energija (GWh)
1990.	69.402	9.248	3.750	2.031	4.030
2001.	21.669	9.222	4.347	1.382	4.713
2002.	17.248	10.544	5.259	1.135	5.899
2003.	21.350	9.391	5.679	1.507	6.703
2004.	13.081	7.051	4.503	767	5.899
2005.	16.890	6.003	4.694	664	5.387
2006.	17.258	7.092	4.544	954	5.436
2007.	24.376	9.532	5.460	756	6.845
2008.	22.165	7.834	4.862	566	6.075
2009.	24.956	7.031	4.043	651	5.178
2010.	8.277	5.318	3.899	313	4.787
Promjena 2010./ 2009. (%)	-67	-24	-4	-52	-7,5

UKUPNA EMISIJA SO₂UKUPNA EMISIJA NO_xUKUPNA EMISIJA CO₂

UKUPNA EMISIJA ČESTICA

OTPAD

Tijekom 2010. godine nastavljen je višegodišnji trend poboljšanja sustava gospodarenja otpadom ulaganjima u postojeća i nova privremena skladišta otpada te u edukaciju zaposlenika, čemu se posvećuje posebna pozornost.

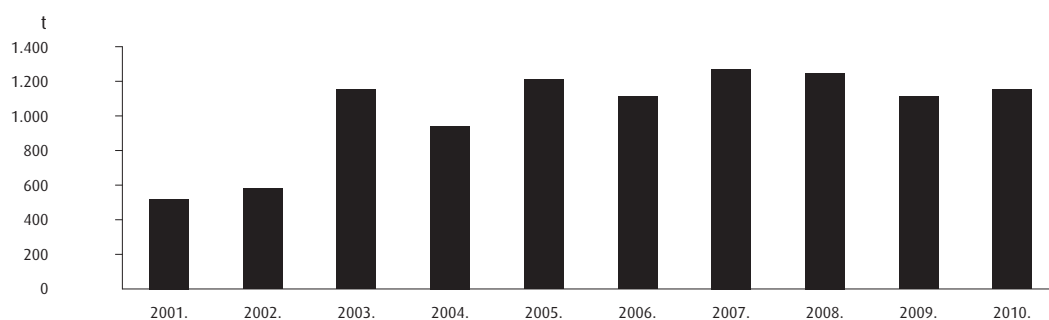
U pogonima je nastavljena izgradnja i opremanje privremenih skladišta otpada i sekundarnih sirovina te njihovo opremanje spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada. U svim pogonima HEP grupe nastavljeno je elektroničko vođenje podataka o tijeku i nastanku otpada uz pomoć aplikacije „Gospodarenje otpadom“.

Radi ispunjenja obveza iz Zakona o kemikalijama (NN 150/05 i 53/08), implementirana je aplikacija Očevidnik potrošnje kemikalija. Aplikacija je izrađena u HEP-u, uz potporu Sektora za informatiku i telekomunikacije HEP-a d.d. U svrhu edukacije i upoznavanja za rad s aplikacijom održane su radionice za sva društva HEP grupe koja koriste opasne kemikalije.

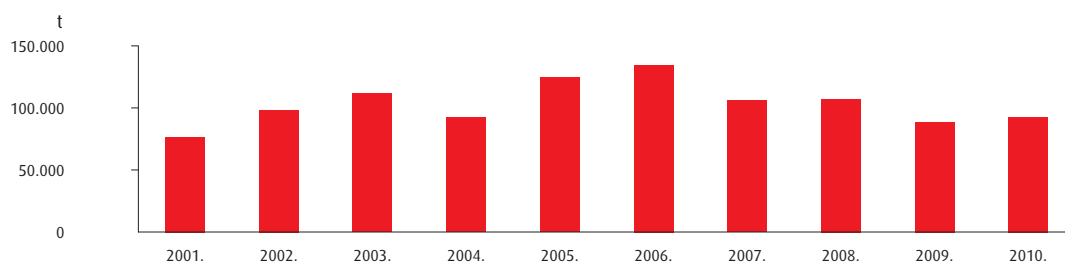
UKUPNA KOLIČINA OPASNOG I NEOPASNOG OTPADA NASTALA U HEP GRUPI 2001.-2010.

Godina	Opasni otpad (t)	Neopasni otpad (t)
2001.	518	76.717
2002.	577	98.492
2003.	1.148	111.292
2004.	940	92.067
2005.	1.209	124.820
2006.	1.112	134.336
2007.	1.269	105.569
2008.	1.243	107.623
2009.	1.110	88.405
2010.	1.152	93.185
Promjena 2010./ 2009. (%)	+4	+5

UKUPNA KOLIČINA OPASNOG OTPADA

UKUPNA KOLIČINA NEOPASNOG OTPADA

U 2010. godini u HEP grupi proizvedeno je ukupno 1.152 tone opasnog i 93.185 tona neopasnog otpada. Veće količine proizvedenog otpada u odnosu na 2009. godinu rezultat su povećane proizvodnje termoelektrana na ugljen, odnosno zbrinjavanja njihovih nusproizvoda – pepela, šljake i gipsa. Sav proizvedeni otpad predan je ovlaštenim skupljačima, izvozniciima i obrađivačima na daljnju obradu i konačno zbrinjavanje.

VODA

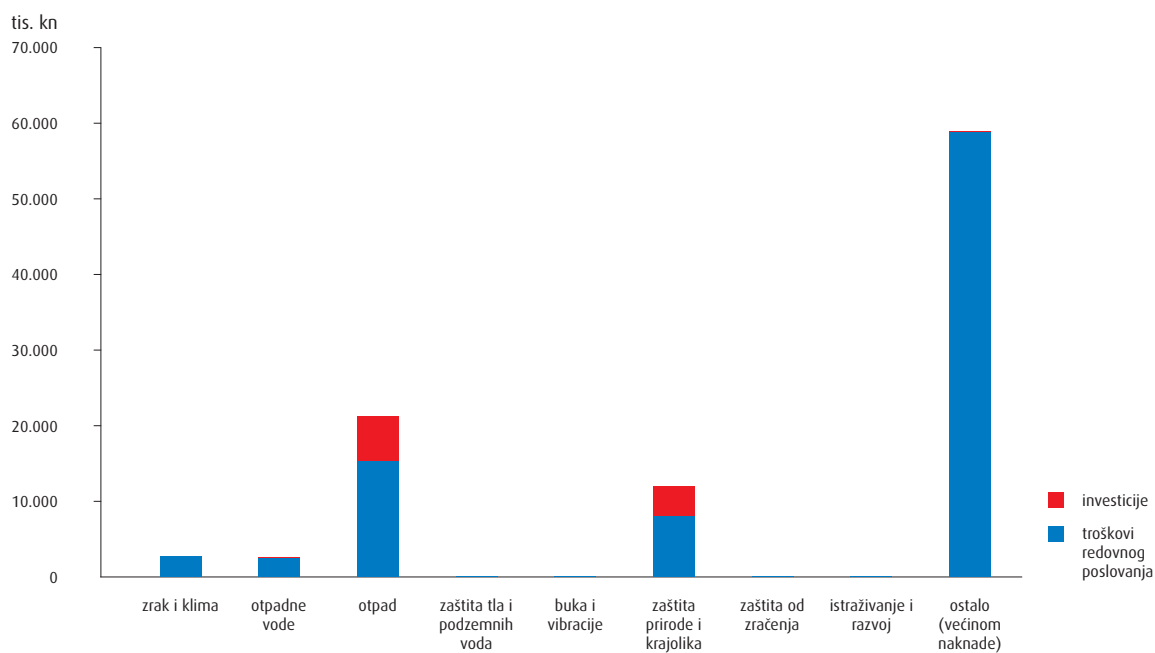
Prema rezultatima analiza kvalitete vode koje su tijekom 2010. godine, sukladno zahtjevima iz vodopravnih akata proveli ovlaštene laboratoriji, sva postrojenja HEP-a radila su u skladu s dozvolama i zakonskim propisima.

IZDACI ZA ZAŠTITU PRIRODE I OKOLIŠA

Tijekom 2010. godine ukupni izdaci za zaštitu prirode i okoliša društava HEP grupe iznosili su nešto više od 97,5 milijuna kuna. Najznačajnije investicije u 2010. godine bile su u unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom u pogonima HEP-a i zaštitu prirode.

IZDACI ZA ZAŠTITU PRIRODE I OKOLIŠA U HEP GRUPI U 2010. GODINI PREMA IZVJEŠĆIMA RETZOK-a

Područje zaštite okoliša	Troškovi redovnog poslovanja (u tisućama kuna)	Investicije (u tisućama kuna)
zrak i klima	2.726	0
otpadne vode	2.491	118
otpad	15.284	5.916
zaštita tla i podzemnih voda	31	0
buka i vibracije	14	0
zaštita prirode i krajolika	8.051	3.892
zaštita od zračenja	84	0
istraživanje i razvoj	57	0
ostalo (većinom naknade)	58.769	97
UKUPNO	87.507	10.023

AKTIVNOSTI I OSTVARENJA U PODRUČJIMA I POGONIMA HEP GRUPE U 2010. GODINI

GOSPODARENJE OTPADOM I OTPADNIM VODAMA

- Provedena je zamjena i zbrinjavanje kondenzatorskih baterija koje sadrže PCB iz svih trafostanica 10(20)/0,4 kV, s više od 1.500 lokacija u devet distribucijskih područja HEP-Operatora distribucijskog sustava d.o.o., ukupne mase veće od 40 tona.
- Obavljena je sanacija i poboljšanje sustava za odvodnju otpadnih voda u pogonima TE Rijeka, TE Sisak, EL-TO Zagreb, HE Čakovec, Elektra Slavonski Brod i Elektra Križ.
- Obavljeno je čišćenje i ispitivanje vodonepropusnosti sustava za odvodnju otpadnih voda u pogonima TE Sisak, EL-TO Zagreb, HE Varaždin, Elektra Čakovec, Elektra Zabok i Elektra Virovitica.
- Doneseni su operativni planovi interventnih mjera u slučaju onečišćenja voda i pravilnici o radu i održavanju objekata odvodnje za pojedine trafostanice na području Elektroslavonije, Elektre Čakovec i Elektrojugu.
- Doneseni su planovi gospodarenja otpadom u pogonima Proizvodnog područja HE Jug, TE Sisak, Elektri Koprivnica, Elektri Karlovac, Elektroslavoniji, Elektri Vinkovci i Elektrojugu.
- Na prostoru nove trafostanice 110/20(20)-30/10 kV Podi izgrađen je i ispitivan sustav za prikupljanje i odvodnju otpadnih voda.
- Izgrađen je novi pogon za kemijsku pripremu vode u TE Sisak. Time je ostvareno optimalno korištenje kemikalija pri obradi vode automatizacijom procesa, ušteda sirove vode te je smanjen nastanak otpadnih voda.
- Obavljena je rekonstrukcija betonskih kanala i zamjena cjevovoda ELLU za napajanje blokova TE Plomin 1 i TE Plomin 2.
- Ugrađena je mjerna oprema i regulacijski ventil na nadopunu odšljakivača sirovom vodom. Procijenjena ušteda vode iznosi oko 3.000 m³/god, uz smanjenje nastanka otpadnih voda te smanjenje utroška kemikalija u TE Plomin 1.
- Interni je sustav odvodnje pogona TE-TO Zagreb povezan na javni gradski sustav odvodnje odnosno na novo-izgrađeni glavni odvodni kolektor (GOK) za pročišćavanje otpadnih voda. Za potrebe povezivanja izgrađena je prepumpna stanica s elektropostrojenjem te separator zauljenih voda s prostora mazutnog gospodarstva.
- U TE-TO Osijek proveden je projekt povrata rashladne vode sa svrhom ponovnog iskorištenja otpadne vode za potrebe rada rashladnog sustava.

POBOLJŠANJE KAKVOĆE ZRAKA

- U pogonu EL-TO Zagreb završena je izgradnja vrelovodnog kotla VK 4, te su započeta ispitivanja i podešavanje rada kotla.
- U suradnji s Tehničkom fakultetom iz Rijeke izrađen je matematički model disperzije i distribucije onečišćujućih tvari iz dimnih plinova pogona TE Rijeka. Radi što boljih i točnijih meteoroloških podataka, nabavljena je i autonomna meteorološka stanica.
- Započeta je izrada studijske dokumentacije za izgradnju DeNOx postrojenja u TE Plomin 2.
- U pogonu TE-TO Zagreb provedena je sanacija glavnog dimnjaka visine 202 m, nakon čega je pušten u daljnju 30-godišnju eksploataciju.
- HEP Toplinarstvo d.o.o započelo je radove na prelasku kotlovnice Vidrićeva 1 u Velikoj Gorici s tekućeg goriva na plin. Projektom će se povećati energetska učinkovitost kotlovnice i značajno smanjiti emisije onečišćujućih tvari u okoliš.

PROJEKTI OČUVANJA BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI

- Temeljem Sporazuma o suradnji sklopljenog između Ministarstva kulture i HEP-a (2004.g.), nastavljeno je provođenje mjera zaštite zaštićene vrste bijele rode (*Ciconia ciconia*). Temeljem Sporazuma o suradnji na projektu praćenja populacije, monitoringa i prstenovanja roda na području Sisačko-moslavačke županije iz 2005. godine nastavljeno je provođenje dodatnih mjera na tom području.
- Temeljem dogovora HEP-Operatora distribucijskog sustava d.o.o. i Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu prirode iz rujna 2009. godine, u distribucijskim se područjima tijekom 2010. godine sustavno pratilo stradavanje ptica od strujnog udara na srednjenaponskim distribucijskim vodovima i drugim postrojenjima, kako bi se utvrdili kritični dijelovi mreže. Na tim je postrojenjima (nadzemnim vodovima, linijskim rastavljačima i stupnim trafostanicama) ugrađen izolacijski materijal radi zaštite ptica od strujnog udara.

- Izrađen je Plan gospodarenja prirodnim dobrima na području hidroenergetskog sustava Proizvodnog područja HE Sjever, koji sadrži način korištenja prirodnih dobara te uvjete i mjere zaštite prirode, koje je propisalo Ministarstvo kulture.
- Na području PP HE Sjever provedena je inventarizacija i obilježavanje staništa biljnih i životinjskih vrsta: kaćuna (*Orchidaceae*), kebrača (*Myricariagermanica (L.) Desv.*) i dabrova (*Castorfiber L.*)
- Na području PP HE Sjever na mriješnim se područjima regulira razina voda za vrijeme mriješta, inkubacije i ranog razvoja ličnaka, te se sufinancira poribljavanje hidroenergetskog sustava vrstama riba koje reguliraju invazivne vrste školjkaša i vodenu kugu.
- Na preporuku Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na cijevnom je propustu u desni drenažni kanal HE Čakovec postavljena metalna mreža radi zaštite od nanošenja drvnog materijala kojeg stvaraju dabrovi gradeći brane, te su uklonjena stabla u blizini cijevnog propusta.

OSTALO

- U trafostanici 10/0,4 kV br.140 u Šibeniku ugrađena je oprema za smanjenje buke i vibracija.
- U TE Rijeka, TE Plomin i Elektri Virovitica rasvjetna su tijela zamijenjena energetski učinkovitijim rasvjetnim tijelima koja ne izazivaju svjetlosno onečišćenje.
- Na prostoru TE-T0 Zagreb provedena je sanacija oštećenja dovodnog kanala te spoja dovodnog kanala i rijeke Save, uređenje dijela krune primarnog i sekundarnog praga uz lijevu i desnu obalu rijeke te uređenje dijela pristupnog puta uz nasip.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

HEP GRUPA – KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI
IZVJEŠTAJI ZAJEDNO S IZVJEŠTAJEM NEOVISNOG
REVIZORA

HEP d.d. – FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

GRUPA HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

60

NA DAN 31. PROSINCA 2010. GODINE
ZAJEDNO S IZVJEŠTAJEM NEOVISNOG REVIZORA

Sukladno Zakonu o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI), koje objavljuje Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja Grupe za to razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako materijalno značajno odstupanje obznani i objasni u financijskim izvještajima; te
- da se financijski izvještaji pripreme po načelu nastavka poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe, kao i njezinu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Potpisao za i u ime Uprave:

Leo Begović
Predsjednik Uprave

HEP d.d.
Ulica grada Vukovara 37
10000 Zagreb
Republika Hrvatska
25. svibnja 2011. godine

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasnicima Hrvatske elektroprivrede d.d.:

Obavili smo reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja HEP Grupe (u nastavku: "Grupa") koji se sastoje od konsolidiranog izvještaja o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2010. godine, konsolidiranog računa dobitaka i gubitaka, konsolidiranog izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidiranog izvještaja o promjenama na glavnici i konsolidiranog izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i bilješki uz financijske izvještaje.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Odgovornost za sastavljanje i objektivan prikaz konsolidiranih financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja te unutarnje kontrole koje uprava drži neophodnima za sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja bez materijalno značajnih pogrešaka u prikazu uslijed prijevare ili pogreške snosi uprava.

ODGOVORNOST REVIZORA

Naša je odgovornost izraziti neovisno mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima na temelju naše revizije. Osim kao što je navedeno dolje u odjeljcima a) i c), reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi nalažu da postupamo u skladu s etičkim pravilima te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerali da konsolidirani financijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške u prikazu.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u konsolidiranim financijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, bilo kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje konsolidiranih financijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene danim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola Grupe. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti računovodstvenih politika koje su primijenjene te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

ZNAČAJKE KOJE UTJEČU NA REVIZORSKO MIŠLJENJE

A) PREDUJAM HRVATSKIM AUTOCESTAMA d.o.o.

Kao što je opisano u bilješci 13, Grupa je isplatila predujam Hrvatskim autocestama d.o.o. u iznosu od 300 milijuna kuna, tijekom prosinca 2006. godine u svrhu preuzimanja elektroenergetskih objekata na hrvatskim autocestama u roku od 2 godine od dana isplate predujma. Navedeni objekti do dana izdavanja ovih izvještaja nisu preneseni u pravno vlasništvo Grupe. Grupa u gospodarskom smislu raspolaže navedenim elektroenergetskim objektima, upotrebljava navedenu imovinu u ekonomske svrhe za koju je namijenjena i isporučuje električnu energiju za potrebe potrošača. Do dana objave financijskih izvještaja Grupa nije klasificirala predujam po vrstama imovine koja se koristi u poslovanju Grupe, te nismo zaprimili od Uprave Društva izračun ekonomskih utjecaja prijenosa navedene imovine sa stavke predujmova na stavku imovine u uporabi i amortizacije te imovine, stoga nismo u mogućnosti ocijeniti utjecaj ove činjenice na financijske izvještaje Grupe.

B) ISPRAVAK VRIJEDNOSTI POTRAŽIVANJA

Mišljenje revizora o konsolidiranim financijskim izvještajima za godinu zaključno s 31. prosincem 2009. je bilo kvalificirano po osnovi rezerviranja za sumnjiva i sporna potraživanja. Tijekom 2010. godine Grupa je provela ispravak vrijednosti ovih potraživanja u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Na dan 31. prosinca 2009. godine rezerviranja za sumnjiva potraživanja u približnom iznosu od 60 milijuna kuna i s tim povezan porezni učinak u iznosu od približno 12 milijuna kuna nisu proknjiženi. Stoga su rezultat za godinu koja je završila 31. prosinca 2009. i vlasnička glavnica

na dan 31. prosinca 2009. godine precijenjeni za iznos od približno 48 milijuna kuna, dok je rezultat za godinu koja je završila 31. prosinca 2010. podcijenjen za isti iznos.

C) PRIMJENA IFRIC-A 18 „PRIJENOS IMOVINE S KUPACA“

Grupa nije primijenila tumačenje IFRIC-a 18 „Prijenos imovine s kupaca“, koji računovodstveno iskazivanje imovine prenesene s kupaca definira na način da se prihodi od takve imovine odmah po prijenosu iskažu u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, umjesto da se razgraničavaju kroz vijek uporabe prenesene imovine. Navedeno tumačenje je na snazi od 01. srpnja 2009. godine i Uprava Društva ga je odlučila primijeniti na razdoblja nakon 01. siječnja 2010. godine. Do dana objave ovih financijskih izvještaja Grupa nije kvantificirala učinak nepravovremenog usvajanja navedenog tumačenja na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, te nismo u mogućnosti ocijeniti utjecaj ove činjenice na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Grupe za godinu zaključno s 31. prosincem 2009., kao ni na vlasničku glavnica za godinu zaključno s 31. prosincem 2010.

MODIFICIRANO MIŠLJENJE

Po našem mišljenju, izuzev učinaka činjenica navedenih gore pod točkom b), te mogućih utjecaja navedenih gore u točkama a) i c), konsolidirani financijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim odrednicama, financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2010. godine, te rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Deloitte d.o.o.
Branislav Vrtačnik, ovlaštteni revizor
Zagreb, 25. svibnja 2011. godine

KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITKA I GUBITKA HEP GRUPE

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

63

	Bilješke	2010. godina u tisućama kuna	2009. godina u tisućama kuna
Prihod od prodaje električne energije	4	10.851.054	10.798.272
Prihod od prodaje toplinske energije	4	569.784	553.732
Prihod od prodaje plina	4	394.182	294.262
Ostali prihodi iz poslovanja	5	1.153.590	954.520
Ukupno poslovni prihodi		12.968.610	12.600.786
Trošak nabave električne energije		(2.011.535)	(3.078.977)
Trošak goriva		(2.077.105)	(2.385.583)
Troškovi osoblja	6	(1.895.205)	(1.954.350)
Trošak amortizacije	10, 11	(1.721.472)	(1.688.750)
Ostali rashodi iz poslovanja	7	(3.052.380)	(2.925.476)
Ukupno poslovni rashodi		(10.757.697)	(12.033.136)
Dobit iz poslovanja		2.210.913	567.650
Financijski prihodi	8	65.479	81.101
Financijski rashodi	8	(439.224)	(421.642)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti		(373.745)	(340.541)
Dobit prije oporezivanja		1.837.168	227.109
Porez na dobit	9	(401.802)	(72.687)
Dobit tekuće godine		1.435.366	154.422
Pripisivo:			
Vlasniku kapitala		1.421.303	135.844
Nekontrolirajući udio		14.063	18.578
		1.435.366	154.422

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 25. svibnja 2011. godine:

Leo Begović
Predsjednik Uprave

Miljenko Pavlaković
Član Uprave

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI HEP GRUPE

64

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

Bilješke	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	1.435.366	154.422
Tečajne razlike	17.840	(3.881)
Ispravak vrijednosti na temelju fer vrijednosti JANAF-a	7.499	1.423
Ostala sveobuhvatna dobit	-	(1.995)
Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak)	25.339	(4.453)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	1.460.705	149.969
Ukupna sveobuhvatna dobit za raspodjelu:		
Vlasniku kapitala	1.446.156	131.267
Vlasniku nekontrolirajućeg udjela	14.549	18.702
	1.460.705	149.969

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 25. svibnja 2011. godine
Leo Begović
Predsjednik Uprave

Miljenko Pavlaković
Član Uprave

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU HEP GRUPE

NA DAN 31. PROSINCA 2010. GODINE

65

IMOVINA	Bilješka	31.prosinca 2010.	31.prosinca 2009.
		u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	10	24.090.370	24.082.799
Investicije u tijeku	10	3.046.316	3.130.294
Nematerijalna imovina	11	65.010	63.671
Investicijska ulaganja u nekretnine	12	223.094	202.467
Predujmovi za materijalnu imovinu	13	386.055	403.080
Ulaganje u NE Krško	14	1.622.947	1.605.593
Dani dugoročni krediti i depoziti	16	1.183	1.483
Ulaganja raspoloživa za prodaju i ostala ulaganja	17	162.380	152.997
Ostala dugotrajna imovina	18	110.973	117.106
Odgođena porezna imovina	9	159.429	120.351
		29.867.757	29.879.841
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	19	1.116.671	967.931
Potraživanja od kupaca	20	1.730.328	1.493.989
Ostala kratkotrajna potraživanja	21	144.064	225.459
Novac i novčani ekvivalenti	22	762.157	143.834
		3.753.220	2.831.213
UKUPNA AKTIVA		33.620.977	32.711.054

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 25. svibnja 2011. godine
Leo Begović
Predsjednik Uprave

Miljenko Pavlaković
Član Uprave

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O
FINANCIJSKOM POLOŽAJU HEP GRUPE (NASTAVAK)
NA DAN 31. PROSINCA 2010. GODINE

KAPITAL I OBVEZE	Bilješka	31.prosinca 2010.	31.prosinca 2009.
		u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	23	19.792.159	19.792.159
Kapitalne rezerve	23	(1.005.546)	(2.038.472)
Zadržana dobit	23	816.246	403.018
Glavnica pripisana vlasniku		19.602.859	18.156.705
Manjinski udio	15	76.993	91.409
Ukupna glavnica		19.679.852	18.248.114
Obveze po dugoročnim kreditima	24	2.883.554	3.113.467
Dugoročne obveze prema državi	25	33.734	59.713
Dugoročna rezerviranja	27	799.945	559.017
Obveze po izdanim obveznicama	28	1.058.042	1.150.887
Ostale dugoročne obveze	29	5.170.943	4.927.022
Odgodene porezna obveza		1.874	-
Ukupne dugoročne obveze		9.948.092	9.810.106
Obveze prema dobavljačima		1.553.211	2.179.323
Tekuća dospijea izdanih obveznica	28	93.380	46.690
Tekuća dospijea dugoročnih kredita	24	1.184.921	947.747
Obveze za kratkoročne kredite	30	292.493	767.805
Obveze za poreze i doprinose	31	444.985	171.080
Obveze za kamate		30.489	64.301
Obveze prema zaposlenima	32	134.226	143.132
Ostale kratkoročne obveze	33	259.328	332.756
Ukupne kratkoročne obveze		3.993.033	4.652.834
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		33.620.977	32.711.054

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 25. svibnja 2011. godine
Leo Begović
Predsjednik Uprave

Miljenko Pavlaković
Član Uprave

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U GLAVNICI HEP GRUPE

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

67

	Osnivački kapital	Kapitalne rezerve	Zadržana dobit / preneseni (gubitak)	Udio Matice u glavnici	Nekontrolirajući udio	Ukupno glavnica
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje 31. prosinca 2008.	19.792.159	(2.035.890)	267.155	18.023.424	106.821	18.130.245
Prepravljeno za HEP Telekom	-	-	19	19	-	19
Dobit tekuće godine	-	-	135.844	135.844	18.578	154.422
Tečajne razlike	-	(4.005)	-	(4.005)	124	(3.881)
Fer vrijednost dionica JANAF-a	-	1.423	-	1.423	-	1.423
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	(1.995)	(1.995)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	(2.582)	135.863	133.281	16.707	149.988
Nekontrolirajući udjel	-	-	-	-	(19.442)	(19.442)
Isplata dividende RWE-u	-	-	-	-	(12.677)	(12.677)
Stanje 31. prosinca 2009.	19.792.159	(2.038.472)	403.018	18.156.705	91.409	18.248.114
Raspored zadržane dobiti	-	1.008.073	(1.008.073)	-	-	-
Stanje 1. siječnja 2010.	19.792.159	(1.030.399)	(605.057)	18.156.703	91.409	18.248.112
Dobit tekuće godine	-	-	1.421.303	1.421.303	14.063	1.435.366
Tečajna razlika	-	17.354	-	17.354	486	17.840
Fer vrijednost JANAF -a	-	7.499	-	7.499	-	7.499
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	24.853	1.421.303	1.446.156	14.549	1.460.705
Nekontrolirajući udjel	-	-	-	-	(16.583)	(16.583)
Isplata dividende RWE	-	-	-	-	(12.382)	(12.382)
Stanje 31. prosinca 2010.	19.792.159	(1.005.546)	816.246	19.602.859	76.993	19.679.852

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 25. svibnja 2011. godine:
Leo Begović
Predsjednik Uprave

Miljenko Pavlaković
Član Uprave

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA HEP GRUPE

68

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		
Dobit tekuće godine	1.435.366	154.422
Trošak poreza na dobit priznat u dobiti	401.802	72.687
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	373.745	340.541
(Dobit)/ gubitak od fer vrednovanja ulaganja u nekretnine	(19.865)	19.748
Gubitak s temelja fer vrednovanja derivata	1.871	2.271
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	1.721.472	1.688.750
Povećanje ispravka vrijednosti potraživanja	332.139	275.006
Povećanje ispravka vrijednosti zaliha	15.070	110.647
Povećanje rezerviranja	240.928	137.017
Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena u obrtnom kapitalu	4.502.528	2.801.089
Povećanje potraživanja od kupaca	(568.478)	(349.881)
(Povećanje) / smanjenje zaliha	(163.810)	291.126
Smanjenje ostale kratkotrajne imovine	81.395	24.699
Smanjenje obveza prema dobavljačima	(626.112)	(430.450)
Povećanje ostalih kratkoročnih obveza	(121.984)	30.666
Povećanje ostalih dugoročnih obveza	217.942	555.613
Novac ostvaren poslovanjem	3.321.481	2.922.862
Plaćeni porez na dobit	(161.137)	(126.470)
Plaćene kamate	(270.324)	(336.952)
NETO NOVAC IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	2.890.020	2.459.440
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici od kamata	14.480	7.529
Povećanje nekretnina, postrojenja i opreme	(1.693.299)	(2.359.657)
Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme	21.462	79.310
Povećanje ostale dugotrajne imovine	48.088	14.766
Promjena manjinskog udjela i isplata dividende RWE	(28.479)	(33.971)
NETO NOVAC KORIŠTEN U INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(1.637.748)	(2.292.023)
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
(Izdaci) / primici na temelju izdanih obveznica	(46.155)	507
Primljeni dugoročni krediti	903.857	970.476
Otplata dugoročnih kredita	(956.881)	(950.834)
Primljeni kratkoročni krediti	566.692	710.092
Otplata kratkoročnih kredita	(1.101.462)	(1.064.341)
NETO NOVAC (KORIŠTEN U) / IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	(633.949)	(334.100)

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O
NOVČANIM TOKOVIMA HEP GRUPE (NASTAVAK)
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

	2010.godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
NETO (SMANJENJE) / POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKIVALENATA	618.323	(166.683)
NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE	143.834	310.517
NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI NA KRAJU GODINE	762.157	143.834

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 25. svibnja 2011. godine:
Leo Begović
Predsjednik Uprave

Miljenko Pavlaković
Član Uprave

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE HEP GRUPE

70

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

1. OPĆENITO

Grupa Hrvatska elektroprivreda Zagreb (u daljnjem tekstu "Grupa") sastoji se od matice Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb (u daljnjem tekstu "HEP d.d." ili "Društvo") i ovisnih društava navedenih u bilješci 36.

HEP je registriran u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 37. Temeljna djelatnost Grupe je proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije te kontrola sustava električne energije. Pored navedenih temeljnih djelatnosti HEP se bavi i proizvodnjom i distribucijom toplinske energije putem središnjeg toplinskog sustava u Zagrebu i Osijeku te distribucijom plina u Osijeku i Đakovu.

Sve svoje aktivnosti Grupa temelji na važećim zakonima, propisima i odlukama Vlade Republike Hrvatske.

Grupa je na dan 31. prosinca 2010. godine imala 13.990 zaposlenika (31. prosinca 2009.: 14.197).

Ovi financijski izvještaji izraženi su u hrvatskim kunama budući da je to valuta u kojoj je iskazana većina transakcija Grupe.

ZAKONI O REGULIRANJU ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Hrvatski sabor je 3. prosinca 2004. godine donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energiji, Zakon o tržištu električne energije i Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti.

HEP d.d. i ovisna Društva svoje usluge nastavljaju obavljati kao zakonom regulirane javne usluge: proizvodnju električne energije za tarifne kupce, prijenos električne energije, distribuciju električne energije, i opskrbu električnom energijom za tarifne kupce.

Proizvodnja električne energije za povlaštene kupce, opskrba električnom energijom za povlaštene kupce, kako su isti definirani zakonima koji reguliraju energetske djelatnosti i trgovanje na tržištu energijom obavljaju se kao tržišne djelatnosti.

Opskrba električnom energijom za povlaštene kupce odvija se prema pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi, u kojima energetske subjekti slobodno ugovaraju količinu i cijenu isporučene električne energije. Kupci kategorije kućanstvo opskrbljuju se električnom energijom u sustavu obveze javne usluge, kao i dio povlaštenih kupaca koji nisu iskoristili pravo na izbor opskrbljivača ili su ostali bez opskrbljivača.

U lipnju 2008. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o visini tarifnih stavki u tarifnom sustavu za proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki, tarifnim sustavom za prijenos električne energije, bez visine tarifnih stavki, tarifnom sustavu za distribuciju električne energije, bez visine tarifnih stavki i tarifnom sustavu za opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki. Grupa primjenjuje navedene tarifne stavke od 1. srpnja 2008. godine.

U prosincu 2008. godine donesen je Zakon o izmjenama i dopunama zakona o tržištu električne energije kojim je određeno da su mali kupci dužni do 30. lipnja 2009. godine izabrati svog opskrbljivača i s istim sklopiti ugovor o opskrbi, a u tom razdoblju imaju pravo na opskrbu električnom energijom od opskrbljivača tarifnih kupaca.

Mali kupci koji do navedenog roka ne nađu novog opskrbljivača plaćaju opskrbu električnom energijom po cijeni električne energije uravnoteženja za obračun električne energije povlaštenim kupcima koji nisu pronašli svog opskrbljivača.

Prema novim zakonskim odredbama, HEP d.d. je restrukturirao svoje poslovanje osnivanjem zasebnih poduzeća poslovnih subjekata za proizvodnju električne energije, prijenos električne energije, distribuciju električne energije, opskrbu električnom energijom i i trgovinu električnom energijom i uskladio organizaciju Grupe sukladno izmijenjenim zakonima.

ZAKON O PRIVATIZACIJI HEP-a d.d.

Dana 25. ožujka 2002. godine donesen je Zakon o privatizaciji Hrvatske elektroprivrede d.d., koji je dana 5. veljače 2010. godine prestao važiti jer je donesen Zakon o prestanku važenja Zakona o privatizaciji Hrvatske elektroprivrede d.d.

1. OPĆENITO (nastavak)

UPRAVA I DIREKTORI

Glavna Skupština

Glavna skupština se sastoji od članova koji zastupaju interese društva HEP d.d.:

Đuro Popijač	Predsjednik Skupštine	Član od 21. studenog 2009. godine
Miljenko Pavlaković	Predsjednik Skupštine	Član od 14. veljače 2008. do 30. listopada 2009. godine

Nadzorni odbor

Članovi nadzornog odbora u 2010. i 2009. godini

Darko Horvat	Predsjednik	Član od 30. lipnja 2010. godine, a Predsjednik od 20. srpnja 2010. godine
Branimir Horaček	Predsjednik	Član od 19. listopada 2009. do 6. svibnja 2010. godine
Dražen Bošnjaković	Član	Član od 19. listopada 2009. godine
Krešimir Dragić	Član	Član od 19. listopada 2009. godine
Slavko Konfic	Član	Član od 28. travnja 2008. godine
Gordana Obran	Član	Član od 19. listopada 2009. godine
Zvonimir Sabati	Član	Član od 19. listopada 2009. godine
Jadranko Berlengi	Član	Član od 03. lipnja 2008. godine
Leo Begović	Predsjednik	Član od 28. travnja 2008. do 22. rujna 2009. godine
Krešimir Ćosić	Član	Član od 28. travnja 2008. do 19. listopada 2009. godine
Dasenko Baldasari	Član	Član od 28. travnja 2008. do 19. listopada 2009. godine
Luciano Delbianco	Član	Član od 28. travnja 2008. do 19. listopada 2009. godine
Zdenko Jurčić	Član	Član od 28. travnja 2008. do 19. listopada 2009. godine
Slavko Konfic	Član	Član od 28. travnja 2008. godine
Jadranko Berlengi	Član	Član od 03. lipnja 2008. godine

Članovi Uprave u 2010 i 2009. godini

Leo Begović	Predsjednik	Član od 25. rujna 2009. godine
Dubravko Lukačević	Član Uprave	Član od 02. studenoga 2009. godine
Snježana Pauk	Član Uprave	Član od 02. studenoga 2009. godine
Miljenko Pavlaković	Član Uprave	Član od 02. studenoga 2009. godine
Damir Pečvarac	Član uprave	Član od 02. studenoga 2009. godine
Velimir Rajković	Član uprave	Član od 02. studenoga 2009. godine
Ivan Mravak	Predsjednik	Član od 2004. do 25. rujna 2009. godine
Željko Kljaković-Gašpić	Član Uprave	Član od 01. ožujka 2008. do 25. rujna 2009. godine
Darko Dvornik	Član Uprave	Član od 01. ožujka 2008. do 25. rujna 2009. godine
Stjepan Tvrdinić	Član Uprave	Član od 18. ožujka 2008. do 25. rujna 2009. godine
Željko Tomšić	Član uprave	Član od 29. travnja 2008. do 25. rujna 2009. godine
Nikola Rukavina	Član uprave	Član od 29. travnja 2008. do 25. rujna 2009. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi pregled najvažnijih računovodstvenih politika Grupe, koje su dosljedno primjenjivane u tekućoj godini i prethodnim godinama.

PREZENTACIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI") koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde.

Financijski izvještaji su pripremljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određene dugotrajne imovine i određenih financijskih instrumenata koji su iskazani u revaloriziranim iznosima. Financijski izvještaji prezentirani su u tisućama hrvatskih kuna ('000 hrk), s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Grupe.

Financijski izvještaji sastavljeni su po načelu nastanka događaja pod pretpostavkom neograničenog nastavka poslovanja.

OSNOVE RAČUNOVODSTVA

Grupa vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima te praksom koje se pridržavaju poduzeća u Hrvatskoj. Računovodstvene evidencije ovisnih društava u Hrvatskoj i u inozemstvu vode se sukladno važećim propisima dotičnih zemalja.

USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeće izmjene i dopune postojećih standarda koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (izvorno IASB) te tumačenja koje je izdao Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (izvorno IFRIC) su na snazi u tekućem razdoblju:

- **MSFI 1 (prerađen) „Prva primjena MSFI-jeva“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009.),
- **MSFI 3 (prerađen) „Poslovna spajanja“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009.),
- **Izmjene i dopune MSFI-ja 1 „Prva primjena MSFI-jeva“** – dodatna izuzeća kod subjekata koji prvi puta primjenjuju MSFI-jeve (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2010.),
- **Izmjene i dopune MSFI-ja 2 „Plaćanja temeljena na dionicama“** – transakcije temeljene na dionicama koje Grupa plaća novcem (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2010.),
- **Izmjene i dopune MRS-a 27 „Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji“** – (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009.),
- **Izmjene i dopune MSFI-ja 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“** – prihvatljive zaštićene stavke (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009.),
- **Izmjene i dopune raznih standarda i tumačenja pod nazivom „Dorada MSFI-jeva u 2009.“** proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva, objavljene 16. travnja 2009. (MSFI 2, MSFI 5, MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 18, MRS 36, MRS 38, MRS 39, IFRIC 9 i IFRIC 16), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta (većina primjenjiva na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2010.),
- **IFRIC 17 „Raspodjela nenovčane imovine vlasnicima“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009.),
- **IFRIC 18 „Prijenos imovine s kupaca“** (na snazi za imovinu prenesenu s kupaca i primljenu na dan ili nakon 1. srpnja 2009.)

Usvajanje navedenih izmjena i dopuna postojećih standarda i tumačenja nije dovelo do promjena računovodstvenih politika Grupe.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (nastavak)

Izdani i još neusvojeni standardi i tumačenja

Na datum odobrenja financijskih izvještaja bili su objavljeni sljedeći standardi, prerade i tumačenja koji još nisu na snazi:

- **MSFI 9 „Financijski instrumenti“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.),
- **Izmjene i dopune MSFI-ja 1 „Prva primjena MSFI-jeva“** – ograničeno izuzeće iz usporednog MSFI-ja 7 Objavljivanje kod subjekata koji prvi puta primjenjuju MSFI-jeve“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2010.),
- **Izmjene i dopune MSFI-ja 1 „Prva primjena MSFI-jeva“** – ozbiljna hiperinflacija i ukidanje utvrđenih datuma kod subjekata koji prvi puta primjenjuju MSFI-jeve“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2011.),
- **Izmjene i dopune MSFI-ja 7 „Financijski instrumenti: objavljivanje“** – prijenos financijske imovine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2011.),
- **Izmjene i dopune MRS-a 12 „Porezi na dobit“**- Odgođeni porezi: nadoknada povezane imovine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2012.),
- **Izmjene i dopune MRS-a 24 „Objavljivanje povezanih strana“** – pojednostavljeni zahtjevi za objavljivanje kod subjekata povezanih s vladom i pojašnjenje definicije povezane strane (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2011.),
- **Izmjene i dopune MRS-a 32 „Financijski instrumenti: prezentiranje“** – obračunavanje danih prava (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. veljače 2010.),
- **Izmjene i dopune raznih standarda i tumačenja pod nazivom „Dorada MSFI-jeva u 2010.“** proizašle iz Projekta godišnje dorade MSFI-jeva, objavljene 6. svibnja 2010. (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta (većina primjenjiva na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2011.),
- **Izmjene i dopune IFRIC-a 14 „MRS 19 – Ograničenje sredstva iz definiranih primanja, minimalna potrebna sredstva financiranja i njihova interakcija“** – predujmovi minimalnih potrebnih financijskih sredstava (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2011.),
- **IFRIC 19 „Zatvaranje financijskih obveza glavičkim instrumentima“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2010.)

Grupa je odlučila da navedene standarde, izmjene i tumačenja ne primjenjuje prije njihovog datuma stupanja na snagu. Grupa predviđa da njihovo usvajanje neće značajno utjecati na njegove financijske izvještaje u razdoblju njihove prve primjene osim MSFI-ja 9 „Financijski instrumenti“ koji će utjecati na mjerenje i objavljivanje financijskih instrumenata.

OSNOVA SASTAVLJANJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA GRUPE

Financijski izvještaji Grupe predstavljaju zbir imovine, obveza, kapitala i rezervi te rezultate poslovanja Grupe za završeno godišnje razdoblje. Sva interna stanja i interne poslovne promjene unutar Grupe su eliminirane.

PRINCIPI I METODE KONSOLIDACIJE

Konsolidirani financijski izvještaji sastoje se od financijskih izvještaja HEP-a d.d. i subjekata koje on kontrolira – njegovih ovisnih društava. Ovisna društva u sastavu Grupe navedena su u bilješci 36. HEP d.d. ima kontrolu nad onim društvima u kojima ima moć upravljanja financijskim i poslovnim politikama društva u kojem ima svoj ulog na način da ostvari koristi iz aktivnosti toga društva.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

PRINCIPI I METODE KONSOLIDACIJE (nastavak)

Rezultati ovisnih društava koja su stečena ili otuđena tijekom godine uključuju se u konsolidirani račun dobiti i gubitka od važećeg datuma stjecanja, odnosno do važećeg datuma otuđenja.

Po potrebi su obavljena usklađenja u financijskim izvještajima ovisnih društava kako bi se njihove računovodstvene politike uskladile s onima koje koriste drugi članovi Grupe.

Sve značajne transakcije i stanja između društava članova Grupe eliminirani su prilikom konsolidacije.

Nekontrolirajući udjeli u neto imovini konsolidiranih ovisnih društava u ovim su financijskim izvještajima prikazani odvojeno od udjela Grupe u njima. Nekontrolirajući udjeli obuhvaćaju iznos udjela na dan poslovnog spajanja i udio u promjenama glavnice od datuma poslovnog spajanja koji pripada nekontrolirajućem udjelu. Gubici povezani s nekontrolirajućim udjelom u glavnici ovisnog društva raspoređuju se na udio Grupe u onoj mjeri u kojoj vlasnici nekontrolirajućih udjela imaju obvezu i sposobni su provesti dodatna ulaganja kako bi pokrili gubitke.

ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan utjecaj kroz sudjelovanje u donošenju financijskih i operativnih odluka u pridruženom društvu, ali ne i kontrolu ili zajedničku kontrolu nad tim subjektom.

Rezultati, imovina i obveze pridruženog društva iskazani su u ovim konsolidiranim financijskim izvještajima metodom udjela, izuzev ulaganja u pridružena Društva namijenjenih prodaji, koja se obračunavaju sukladno MSFI-ju 5 „Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja“.

Ulaganja u pridružena društva iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju po trošku ulaganja usklađenom za promjene udjela Grupe u neto imovini pridruženog društva nakon stjecanja te se ispravljaju za svako eventualno umanjenje vrijednosti pojedinačnog ulaganja. Gubici nekog pridruženog društva iznad udjela Grupe u tom pridruženom društvu (koje uključuje sve dugoročne udjele koji u suštini sačinjavaju neto ulaganje Grupe u pridruženo društvo) se ne priznaju, osim ako je nastala zakonska ili ugovorna obveza ili ako Grupa vrši plaćanje u ime pridruženog društva.

Višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza pridruženog društva na datum stjecanja priznaje se kao goodwill. Goodwill je uključen u knjigovodstveni iznos ulaganja i procjenjuje se umanjenje kao dio ulaganja. Svaki manjak troška stjecanja, tj. diskont kod stjecanja, ispod udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza pridruženog društva se izravno priznaje u računu dobiti i gubitka za razdoblje u kojem je došlo do stjecanja.

U slučaju transakcija između Grupe i pridruženog društva, dobiti i gubici se eliminiraju do visine udjela Grupe u pridruženom društvu.

ULAGANJA U ZAJEDNIČKI UPRAVLJANA DRUŠTVA

Zajednički upravljana društva su društva u kojima Grupa i druge strane obavljaju gospodarsku djelatnost pod zajedničkom kontrolom, odnosno kad strateške financijske i poslovne odluke zahtijevaju jednoglasni pristanak svih strana koje sudjeluju u kontroli.

Kada članica grupe izravno obavlja gospodarsku djelatnost pod zajedničkom kontrolom, udio Grupe u zajednički kontroliranoj imovini i bilo kojim obavezama koje su nastale zajednički s drugim stranama knjiže se u financijskim izvještajima članice i klasificiraju se po vrsti. Obveze i troškovi koji su izravno nastali u vezi s udjelima u zajednički kontroliranoj imovini knjiže se kao razgraničenja. Prihod od prodaje ili korištenja udjela Grupe u zajednički kontroliranoj imovini, te udio Grupe u troškovima zajedničkog ulaganja, knjiži se kada nastupi vjerojatnost da će gospodarska korist u vezi s transakcijama pritijecati u Grupi, odnosno otjecati iz nje i kada se njihov iznos može pouzdano utvrditi.

Zajednička ulaganja koja podrazumijevaju osnivanje posebnog društva u kojem svaki od partnera ima udio nazivaju se zajednički upravljana društva. Grupa izvještava o svojim udjelima u zajednički upravljanim društvima primjenom metode potpune konsolidacije.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

TROŠKOVI MIROVINSKIH NAKNADA I OSTALA PRIMANJA ZAPOSLENIH

Grupa ne upravlja planovima definiranih naknada nakon umirovljenja za svoje zaposlenike i rukovoditelje u Hrvatskoj i inozemstvu. Sukladno tome, nema rezerviranja za te troškove.

Grupa ima obvezu plaćanja doprinosa fondovima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje za svoje zaposlene u Hrvatskoj sukladno zakonskim propisima. Ova obveza odnosi se na sve osobe koje su u radnom odnosu temeljem ugovora o radu. Navedeni doprinosi se uplaćuju u određenom postotnom iznosu utvrđenom na temelju bruto plaće.

	2010.
Doprinos za mirovinsko osiguranje	20%
Doprinos za zdravstveno osiguranje	15%
Doprinos za fond za zapošljavanje	1,7%
Doprinos za ozljede na radu	0,5%

Članice Grupe su dužne obustavljati doprinose za mirovinsko osiguranje iz bruto plaća zaposlenika.

Doprinosi u ime posloprimca i u ime poslodavca obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali (vidi bilješku 6).

MIROVINSKE NAKNADE I JUBILARNE NAGRADE

Grupa zaposlenima isplaćuje jubilarne nagrade i jednokratne otpremnine prilikom umirovljenja. Obveza i troškovi ovih primanja utvrđuju se primjenom metode projekcije kreditne jedinice. Metodom projekcije kreditne jedinice se svako razdoblje odrađenog radnog staža promatra kao osnova za dodatnu jedinicu prava na primanja i svaka se jedinica mjeri zasebno do stvaranja konačne obveze. Obveza se utvrđuje po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih odljeva primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice u Republici Hrvatskoj kod kojih su valute i rokovi dospijeaća u skladu s valutama i procijenjenim trajanjem obveze za isplatom primanja. Obveze i troškove ovih naknada izračunao je ovlašteni aktuar.

Jubilarnе nagrade

Grupa isplaćuje svojim zaposlenicima neke pogodnosti za dugotrajan rad (jubilarne nagrade) i otpremnine prilikom odlaska u mirovinu. Nagrada za dugogodišnji rad iznosi od 1.650,00 do 5.500,00 kuna neto za rad u Grupi od 10 do 40 godina neprekidnog radnog odnosa s poslodavcem.

Otpremnine

Od 01. srpnja 2008. godine na snazi je Kolektivni ugovor, temeljem kojeg, svaki zaposlenik prilikom odlaska u mirovinu ima pravo na otpremninu u visini 1/8 bruto prosječne mjesečne plaće isplaćene zaposleniku za prethodna tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, a za svaku navršenu godinu neprekidnog trajanja radnog odnosa kod poslodavca. Ovom kolektivnom ugovoru produljeno je važenje do 31. prosinca 2010. Novi kolektivni Ugovor stupio je na snagu 12. siječnja 2011. godine, s primjenom od 1. siječnja 2011. godine te vrijedi do 31. prosinca 2012. godine.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravak vrijednosti i bilo koji gubitak nastao umanjnjem vrijednosti imovine, osim zemljišta, koja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti.

Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metode amortizacije se pregledavaju na kraju svake godine i utjecaj svake promjene procjene se iskazuje u računu dobiti i gubitka.

Nekretnine, postrojenja i oprema u uporabi amortiziraju se primjenom linearne metode na slijedećoj osnovi:

Zgrade	2010. i 2009. godina
Hidroelektrane (brane i nasipi, zgrade i ostale građevine te popratni objekti)	20 – 50 godina
Termoelektrane (zgrade i ostali građevinski objekti)	33 – 50 godina
Objekti i postrojenja za prijenos i distribuciju električne energije (trafostanice, nadzemni i kabelski vodovi, dispečerski centri i dr.)	20 – 40 godina
Vrelovodi, parovodi i druge građevine za proizvodnju i prijenos toplinske energije	33 godine
Plinovodi	20 – 25 godina
Upravne zgrade	50 godina
Postrojenja i oprema	
Postrojenja u hidroelektranama	10 – 33 godina
Postrojenja u termoelektranama	6 – 25 godina
Postrojenja za prijenos električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova)	15 – 40 godina
Postrojenja za distribuciju električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova, mjerni instrumenti, brojila i druga oprema)	8 – 40 godina
Toplinske stanice, vrelovodi i ostala oprema	15 – 30 godina
Plinomjeri i ostala oprema plinske mreže	5 – 20 godina
Ostala oprema i transportna sredstva	
Informatička tehnologija	5 – 20 godina
Licence za računalni softver	5 godina
Oprema telekomunikacija	5 – 20 godina
Motorna vozila	5 – 8 godina
Uredski namještaj	10 godina

Troškovi nekretnina, postrojenja i opreme kod prvog knjiženja sadrže nabavnu cijenu imovine, uključujući carinu i nepovratne poreze i sve izravne troškove dovođenja imovine u uporabno stanje i na mjesto uporabe. Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u uporabu terete troškove u računu dobiti i gubitka razdoblja u kojem su nastali.

U situacijama u kojima je nedvojbeno da su troškovi rezultirali povećanjem budućih ekonomskih koristi za koje se očekuje da će se ostvariti uporabom stavke nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Troškovi prihvatljivi za kapitalizaciju obuhvaćaju troškove periodičnih, unaprijed planiranih značajnijih pregleda i remonta nužnih za daljnje poslovanje.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz otuđenja ili povlačenja nekog predmeta imovine, postrojenja i opreme određuje se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine, te se priznaje u računu dobiti ili gubitka.

Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine

Vrijednost materijalne i nematerijalne imovine se preispituje zbog mogućnosti umanjenja vrijednosti imovine kad događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrijednost materijalne i nematerijalne imovine možda nije povrativa. U uvjetima kad je iskazani iznos veći od povrativog iznosa, iznos umanjenja se knjiži na teret računa dobiti i gubitka.

Na svaki izvještajni datum Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja proizvodi novac a kojoj to sredstvo pripada.

Umanjenje nematerijalne imovine s neodređenim vijekom upotrebe i nematerijalne imovine koja nije u upotrebi procjenjuje se godišnje i kad god postoji indikacija da vrijednost imovine može biti umanjena.

Povrativi iznos je veći iznos uspoređujući neto prodajnu cijenu ili vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani priljevi se svode na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Neto prodajna cijena jest iznos koji se može dobiti prodajom neke imovine u nepristranoj transakciji umanjen za trošak prodaje, a vrijednost u uporabi sadašnja vrijednost uz diskontnu stopu prije oporezivanja koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizika specifičnih za tu imovinu kod budućih novčanih priljeva koji se očekuju od trajne uporabe te imovine i njene prodaje na kraju vijeka uporabe. Povrativi iznos se procjenjuje za pojedinačnu imovinu, a ako to nije moguće, tada za jedinicu koja ostvaruje novčani priljev.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina, tj. ulaganje u nekretninu iskazano u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

NEMATERIJALNA IMOVINA

Dugotrajna nematerijalna imovina uključuje patente, trgovačke žigove i licence, a iskazana je po trošku nabave smanjenom za amortizaciju. Amortizira se pravocrtnom metodom u razdoblju od 5 do 20 godina.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

INVESTICIJSKE NEKRETNINE

Investicijske nekretnine, a to su nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja tržišne vrijednosti imovine, uključujući imovinu u izgradnji za te namjene, početno se mjere po trošku, koji uključuje troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja, investicijske nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti investicijskih nekretnina se uključuju u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Investicijska nekretnina se prestaje priznavati, tj. isknižuje se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao iskniženjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

FINANCIJSKI I POSLOVNI NAJAM

Grupa kao najmoprimac

Grupa nema značajnih financijskih najмова. Tijekom 2010. i 2009. godine nisu bili zaključeni novi značajni ugovori o poslovnom (operativnom) najmu. Grupa priznaje plaćanje najma prema poslovnom najmu kao rashod na pravocrtnoj osnovi tijekom razdoblja najma osim ako nema druge sustavne osnove koja bolje odražava vremenski okvir korisnikove koristi.

POTRAŽIVANJA OD KUPACA I PREDUJMOVI

Potraživanja od kupaca iskazuju se po utrošku ispravljenom za iznose čija naplata je sumnjiva ili sporna.

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja.

Zbog postojanja vjerojatnosti da neka potraživanja neće biti naplaćena kroz duži rok, Grupa temeljem razumne procijene i iskustva stečenog kroz duže razdoblje obavlja vrijednosno usklađenje nenaplaćenih potraživanja tako što ih je u 2009. godini umanjila kako slijedi:

Starost potraživanja	Postotak umanjnja
61 – 90 dana	5%
91 – 120 dana	10%
121 – 365 dana	20%
preko godinu dana	100%

U 2010. godini Grupa je temeljem procjene starosti potraživanja promijenila postotke umanjnja i razdoblje starosti potraživanja od kupaca:

Starost potraživanja	Postotak umanjnja
Od 31 – 60 dana	1,5%
61 – 90 dana	3%
91 -180 dana	9%
181-365 dana	30%
preko godinu dana	90%

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

POTRAŽIVANJA OD KUPACA I PREDUJMOVI (nastavak)

Utružena potraživanja i potraživanja od subjekata u stečajnom postupku (osnovni dug i kamata) ispravljaju se u punom iznosu na teret rashoda, bez obzira na razdoblje proteklo od dospijeća.

ZALIHE

Zalihe sadrže uglavnom materijal i sitni inventar, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave utvrđenog na temelju cijene umanjene za ispravak vrijednosti zastarjelih i prekomjernih zaliha, i neto očekivane prodajne vrijednosti. Uprava provodi ispravak vrijednosti zaliha na temelju pregleda ukupne starosne strukture zaliha, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u zalihe.

Trošak nabave uključuje fakturirani iznos i druge troškove koji su nastali izravno u svezi s dovođenjem zaliha na određenu lokaciju i uporabno stanje.

NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja koja se mogu trenutno konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

TROŠKOVI POSUDBE

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno iziskuje određeno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se u neto dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali. Kratkoročne posudbe i zajmovi dobavljača se prikazuju po izvorno posuđenom iznosu umanjenom za otplate. Trošak kamata tereti račun dobiti i gubitka u razdoblju na koje se kamata odnosi.

STRANE VALUTE

Pojedinačni financijski izvještaji svakog subjekta Grupe prezentirani su u valuti primarnog gospodarskog okružja u kojem subjekt posluje, tzv. u njegovoj funkcijskoj valuti. Rezultati i financijski položaj svakog subjekta unutar Grupe iskazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima u hrvatskim kunama (HRK), koja je funkcijska valuta Grupe i prezentacijska valuta konsolidiranih financijskih izvještaja.

U financijskim izvještajima pojedinih društava Grupe, poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na dan transakcije. Na svaki izvještajni datum monetarna aktiva i pasiva izražene u stranoj valuti preračunavaju se u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na kraju godine. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja kao financijski trošak, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobiti priznaju izravno u glavnici. Kod ove kategorije nenovčanih stavki se svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u glavnici.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

STRANE VALUTE (nastavak)

Kod prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, aktiva i pasiva inozemnih dijelova Grupe preračunavaju se u kune po tečaju važećem na datum izvještaja o financijskom položaju. Stavke prihoda i rashoda (zajedno s usporednim podacima) preračunavaju se po prosječnom tečaju razdoblja, osim u slučaju značajnih fluktuacija tečaja tijekom razdoblja, kad se primjenjuje tečaj na dan transakcije. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja na kraju godine iskazuju se u okviru Grupe pod rezervama iz preračuna i priznaju se kao dobit, odnosno gubitak razdoblja u razdoblju prodaje inozemnog subjekta.

OPOREZIVANJE

Porezni rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na izvještajni datum.

Odgođeni porez

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju. Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwilla ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit.

Odgođene porezne obveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u ovisna i pridružena društva, odnosno udjela u zajedničkim ulaganjima, osim ako Grupa nije u mogućnosti kontrolirati poništenje privremene razlike i ako je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u dogledno vrijeme.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljem poreznih zakonima koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgođenih poreznih obaveza i imovine održava iznos za koji se očekuje da će na izvještajni datum nastati obveza ili povrat u visini knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza Grupe.

Tekući i odgođeni porez razdoblja

Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist računa dobiti i gubitka, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret glavnice, u tom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice ili kada porez proizlazi iz početnog vođenja računa kod poslovnog spajanja.

U slučaju poslovnog spajanja, porezi se uzimaju u obzir kod izračuna goodwilla ili utvrđivanju viška udjela kupca u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obaveza i mogućih obavezama kupca u odnosu na trošak.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

FINANCIJSKA IMOVINA

Ulaganja se priznaju i prestaju priznavati na datum transakcije ako se kupoprodaja ulaganja odvija prema ugovoru uvjeti kojeg zahtijevaju da se isporuka izvrši u vremenskim okvirima određenog tržišta, a početno se utvrđuje prema fer vrijednosti, bez uračunavanja troškova transakcije, osim za onu financijsku imovinu koja je razvrstana za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak i koja se početno vrednuje po fer vrijednosti.

Financijska imovina klasificira se u kategorije imovine "raspoložive za prodaju" i "zajmovi i potraživanja". Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni financijske imovine a utvrđuje se u vrijeme prvog knjiženja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamate je način izračunavanja troška amortizacije financijske imovine i raspodjele prihoda od kamata kroz odgovarajuće razdoblje. Stopa efektivne kamate je stopa kojom se diskontiraju budući gotovinski primici kroz očekivano razdoblje trajanja financijske imovine ili kraće razdoblje ako je tako primjerenije.

Prihod od dužničkih instrumenata se priznaju po osnovi efektivne kamate.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Neuvrštene dionice u posjedu Grupe kojima se trguje na aktivnom tržištu klasificiraju se kao financijska imovina raspoloživa za prodaju i knjiže se po fer vrijednosti. Pozitivne i negativne razlike koje nastaju promjenom fer vrijednosti priznaju se izravno u rezerve iz revalorizacije ulaganja, uz izuzetak vrijednosnih usklađenja zbog gubitaka uslijed smanjenje vrijednosti, kamata utvrđenih metodom efektivne kamatne stope te pozitivnih i negativnih tečajnih razlika od monetarne imovine, koji se izravno knjiže u dobit i gubitak razdoblja. Ako dođe do prodaje ili smanjenja vrijednosti ulaganja, kumulativna dobit ili gubitak ranije uknjižen u pričuve iz revalorizacije ulaganja se prenosi u dobit i gubitak razdoblja.

Dividende, tj. udjeli u dobiti po vlasničkim instrumentima se knjiže u dobit i gubitak kada se utvrdi da Grupa ima pravo na primitak dividende.

Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju izražene u stranoj valuti utvrđuje se u toj valuti i konvertira se prema tečaju važećem na kraju izvještajnog razdoblja. Promjena fer vrijednosti koja nastane zbog tečajnih razlika a pripisuje se promjeni amortiziranog troška imovine knjiži se u dobit i gubitak, a ostale razlike se iskazuju u glavnici.

Zajmovi i potraživanja

Potraživanja prema kupcima, zajmovi i druga potraživanja u fiksnim i odredivim iznosima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu novca klasificiraju se kao 'zajmovi i potraživanja' knjiže u visini amortiziranog troška korištenjem metode efektivne kamate, ispravljeni za eventualno smanjenje vrijednosti. Prihod od kamata priznaje se primjenjujući efektivnu kamatnu stopu, osim kod kratkoročnih potraživanja kad priznavanje kamata nije materijalno značajno.

Smanjenje vrijednosti financijske imovine

Pokazatelji smanjenja vrijednosti za financijsku imovinu procjenjuju se na svaki izvještajni datum. Smanjenje vrijednosti financijske imovine provodi se kad god postoje objektivni dokazi da će jedan ili više događaja nakon početnog knjiženja financijske imovine dovesti do promjene očekivanog budućeg novčanog priljeva po ulaganju. Kod financijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku, iznos smanjenja vrijednosti predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih priljeva, utvrđene diskontiranjem uz primjenu izvorne efektivne kamatne stope na predmetno financijsko sredstvo.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

FINANCIJSKA IMOVINA (nastavak)

Smanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine umanjuje se za gubitak uslijed smanjenja vrijednosti izravno za svu financijsku imovinu osim za potraživanja od kupaca, kod kojih se knjigovodstvena vrijednost umanjuje preko konta za ispravak vrijednosti. Kada potraživanje od kupca nije moguće naplatiti, ono se otpisuje preko konta za ispravak vrijednost potraživanja. Ukoliko dođe do naplate prethodno otpisanih potraživanja, ona se knjiže u korist konta za ispravak vrijednosti. Promjene knjigovodstvene vrijednosti konta za ispravak vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Izuzev kod glavnčkih instrumenata raspoloživih za prodaju, ako se u idućim razdobljima iznos gubitka zbog umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati s događajem nakon što je proknjiženo umanjenje, ranije iskazani gubici zbog umanjenja se storniraju kroz račun dobiti i gubitka do knjigovodstvene vrijednosti ulaganja na datum storniranja umanjenja koji ne prelazi iznos amortiziranog troška koji bi bio iskazan da smanjenje vrijednosti nije bilo knjiženo.

Glede vrijednosnica raspoloživih za prodaju, bilo koje povećanje fer vrijednosti koje uslijedi nakon gubitka zbog smanjenja vrijednosti knjiži se izravno na glavicu.

Ulaganja

Ulaganja u nekonsolidirana društva koja nisu materijalno značajna se u pravilu iskazuju po trošku ulaganja ispravljenom za umanjenje vrijednosti.

FINANCIJSKE OBEVEZE

Ostale financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, se prvobitno iskazuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i kamatni rashod raspoređuje kroz relevantno razdoblje. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, svode na prvobitno priznatu neto knjigovodstvenu vrijednost kroz očekivani vijek financijske obveze ili neko drugo razdoblje ako je kraće.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo i isključivo onda kada su obveze plaćene, poništene ili istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti isknjižene financijske obveze i plaćene naknade te obveze za naknadu se uključuje u dobit i gubitak.

IZVEDENI FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Grupa je ugovorila kamatni swap kako bi upravljala svojom izloženošću riziku kamatne stope. Podrobnije informacije o derivacijskim financijskim instrumentima su objavljene u bilješci 26.

Izvedenice se prvi puta priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora i nakon toga se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno svode na fer vrijednost. Dobit ili gubitak proizašao iz svođenja na fer vrijednost se priznaje u dobit i gubitak, osim ako izvedenica nije predodređena i učinkovita kao zaštitni instrument, u kom slučaju vrijeme priznavanja u dobit i gubitak ovisi o vrsti zaštitnog odnosa.

UGRAĐENI FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Grupa u 2010. godini nema ugrađenih izvedenih financijskih instrumenata, kao ni u 2009. godini.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

REZERVIRANJA

Rezerviranje se priznaje samo ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na svaki izvještajni datum i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama. Ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirenja obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protok vremena priznaje se kao trošak kamata.

KORIŠTENJE PROCJENA PRI SASTAVLJANJU FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja kako ih je objavio Međunarodni odbor za računovodstvene standarde zahtijeva od uprave da daje procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza. Procjene korištene pri izradi ovih financijskih izvještaja odnose se na primanja zaposlenih, vijek korištenja nekretnina, postrojenja i opreme, iznose vrijednosnih usklađenja imovine, utvrđivanja fer vrijednosti imovine i obveza i procijenjenih troškova uklanjanja imovine. Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u financijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi.

PRIZNAVANJE PRIHODA

Poslovni prihod se ostvaruje prvenstveno prodajom električne energije kućanstvima te industrijskim i ostalim kupcima u Republici Hrvatskoj. Ove djelatnosti sačinjavaju glavni prihod od redovitog poslovanja Grupe.

Priznavanje prihoda temelji se na Odluci Vlade RH o visini tarifnih stavki iz lipnja 2008. godine i kolovoza 2009. godine i Odluci Uprave HEP-a d.d. iz lipnja 2008. godine, lipnja i kolovoza 2009. godine.

Prihodi od kamata se priznaju po načelu nastanka na temelju podmirene glavnice i po primjenjivoj ugovorenoj kamatnoj stopi.

PRIHODI OD NAKNADA ZA PRIKLJUČENJE

Do 1. siječnja 2010. godine naknade primljene od kupaca, tj. naknade za priključenje su se razgraničavale kroz očekivani vijek uporabe imovine, što je politika koja se još uvijek primjenjuje na naknade za priključenje primljene prije 1. siječnja 2010. godine.

Grupa je s 1. siječnjem 2010. godine usvojila tumačenje IFRIC-a br. 18 „Prijenos imovine s kupaca“.

Tumačenje IFRIC-a br. 18 razjašnjava zahtjeve utvrđene MSFI-jevima u pogledu načina obračunavanja ugovora po kojima subjekt od kupca dobiva neku stavku nekretnine, postrojenja i opreme ili novac za njihovu izgradnju, koju za uzvrat koristi za priključenje kupca na mrežu ili da bi kupcu omogućio stalan pristup isporuci dobara, odnosno usluga. Kad neki predmet nekretnine, postrojenja i opreme prenesen s kupca udovoljava definiciji imovine, Društvo ga je dužno iskazati u svojim financijskim izvještajima.

Stoga se naknade primljene od kupaca za priključenje od 1. siječnja 2010. godine knjiže kao prihod kad su primljene i više se ne razgraničavaju kroz razdoblje od 20 godina, kao što je to bio slučaj u prethodnim razdobljima.

SEGMENTALNA ANALIZA

Grupa je u potpunosti usvojila MSFI 8 „Poslovni segmenti“ i objavila podatke o poslovanju po segmentima, budući da Grupa dužničkim instrumentima trguje na javnim uređenim tržištima.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE

KRITIČNE PROSUDBE KOD PRIMJENE RAČUNOVODSTVENIH PROCJENA

Kod primjene računovodstvenih politika opisanih u bilješci 2, Uprava je davala određene prosudbe koje su imale značajan utjecaj na iznose u financijskim izvještajima (neovisno od onih koje su prikazane u nastavku).

Prosudbe su detaljno prikazane u pripadajućim bilješkama i najznačajnije među njima se odnose na slijedeće:

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Kao što je objašnjeno u bilješci 2, Grupa preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja.

Fer vrijednost financijske imovine i kamatnog swapa

Kao što je objašnjeno u bilješci 20., Uprava koristi svoju prosudbu prilikom procjene umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja. Uprava vjeruje da je vrijednost kamatnog swapa približna njegovoj fer vrijednosti, kao što je prikazano u bilješci 26.

Rezerviranja za zaštitu okoliša

Aktivnosti i tehnologije namijenjeni zaštiti okoliša još uvijek nisu točno zakonom propisani. Uprava procjenjuje rezerviranja za zaštitu okoliša i razgradnju na temelju prethodnih iskustava i vlastitog tumačenja važećih zakona i propisa. Na temelju članka 4. stavka 1. Zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju Nuklearne elektrane Krško NN broj 9/2002, Vlada Republike Hrvatske je 28. travnja 2006. godine donijela uredbu o načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško.

Trošak razgradnje termoelektrana predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

Korekcija temeljem više, odnosno manje zaračunatih prihoda

Nakon analize više različitih metoda aproksimacije (petogodišnji prosjek, linearna aproksimacija i slično) Uprava je odlučila da je logaritamska regresija najprikladnija. Iznos gubitaka na mreži distribucije izračunava se primjenom postotka po funkciji logaritamske regresije na ukupni iznos nabave električne energije s mreže prijenosa – rezultat su gubici eklektične energije na mreži distribucije u tekućoj godini u MWh.

Izračunava se razlika između tako dobivene veličine gubitaka i više, odnosno manje zaračunatih prihoda za tekuću godinu.

Tako utvrđena razlika se koristi u izračunavanju više, odnosno manje zaračunatih prihoda i množi se s prosječnom prodajnom cijenom za kućanstva ostvarenom u tekućoj godini iz koje je isključena stalna mjesečna naknada i rezultat je razlika koja povećava ili smanjuje prihode od prodaje električne energije kućanstvima (bilješka 21).

Umanjenje dugotrajne imovine

Kalkulacija umanjenja zahtjeva procjenu vrijednosti u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije varijable za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka. Grupa nije imala umanjenja imovine koja bi proizašla iz gore opisanih projekcija.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (nastavak)

KRITIČNE PROSUDBE KOD PRIMJENE RAČUNOVODSTVENIH PROCJENA (nastavak)

Raspoloživost oporezive dobiti za koju imovina odgođenog poreza može biti priznata

Imovina odgođenog poreza se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će biti ostvarena dobit koja će omogućiti korištenje s njom povezane porezne pogodnosti. Utvrđivanje odgođene porezne imovine koja se može priznati nalaže primjenu značajnih prosudbi, koje se temelje na utvrđivanju vjerojatnog vremena nastanka i iznosa buduće oporezive dobiti, zajedno s budućom planiranom strategijom poreza. Knjigovodstvena vrijednost odgođene porezne imovine na dan 31. prosinca 2010. godine iznosi 159.429 tisuća kuna, a na dan 31. prosinca 2009. godine 120.351 tisuća kuna (vidi bilješku 9).

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu

Trošak definiranih primanja je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti. Rezerviranja za naknade za mirovine i jubilarne nagrade iznose 348.425 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2010. godine i 287.849 tisuća kuna na 31. dan prosinca 2009. godine (vidi bilješku 27).

Posljedice određenih sudskih sporova

Društvo je strana u brojnim sudskim sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Rezerviranja se evidentiraju ukoliko postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlog događaja (uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze uključujući mišljenje pravnih stručnjaka) gdje je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa i ukoliko se iznos obveze može pouzdano procijeniti (vidi bilješku 27).

Fer vrednovanje dionica Janafa i investicijskog ulaganja u nekretnine

U 2010. i 2009. godini Grupa je dionice Jadranskog naftovoda i investicijskih nekretnina vrednovala po fer vrijednosti.

Fer vrijednost je u 2010. godini i 2009. godini utvrđena na temelju obavijesti Središnjeg klirinško depozitarnog društva o stanju računa na dan 31. prosinca 2010.godine i 2009. godine. Tržišna cijena dionice Jadranskog naftovoda na dan 31. prosinca 2010 godine iznosi 3.000 kuna (2009.: 2.826 kuna).

Fer vrednovanjem investicijske nekretnine je u 2010. godini ostvaren prihod u iznosu od 19.865 tisuća kuna, a u 2009. godini rashod u iznosu od 19.748 tisuća kuna (vidi bilješku 5 i 7).

Procjena vrijednosti zaliha

Grupa je tijekom 2010.godine proknjižila ispravak vrijednosti zaliha u visini 15.070 tisuća kuna (2009.: 110.647 tisuća kuna) po osnovi nekurentnih zaliha materijala na temelju njihove starosne strukture (materijali bez obrtaja u posljednje dvije godine).

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Poslovni prihodi Grupe ostvaruju se u jednoj zemljopisnoj regiji – Republici Hrvatskoj.

Izveštajni segmenti Grupe podijeljeni su na sljedeće: električna energija (proizvodnja, prijenos, distribucija i prodaja električne energije), toplinarstvo (distribucija i prodaja toplinske energije) i plin (distribucija i prodaja plina).

Dobit, odnosno gubitak svakog segmenta rezultat je svih prihoda i rashoda koji se direktno odnose na određeni segment. Informacije o financijskim приходima, odnosno rashodima i porezu na dobit nisu iskazane na razini segmenta, jer je osnova za prikazivanje segmenta dobit iz poslovanja.

	Električna energija		Toplinarstvo		Plin		Grupa	
	2010.	2009.	2010.	2009.	2010.	2009.	2010.	2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi iz osnovne djelatnosti	10.851.054	10.798.272	569.784	553.732	394.182	294.262	11.815.020	11.646.266
Ostali prihodi segmenata	1.065.005	871.555	59.928	56.662	28.657	26.303	1.153.590	954.520
Dobit iz poslovanja	2.356.596	671.859	(142.592)	(104.388)	(3.091)	179	2.210.913	567.650
Neto financijski rashod							(373.745)	(340.541)
Porez na dobit							(401.802)	(72.687)
Neto dobit							1.435.366	154.422

Imovina segmenta sastoji se prvenstveno od nekretnina, postrojenja i opreme, potraživanja, novca i zaliha. Obveze segmenta sastoje se od obveza prema dobavljačima i ostalih obveza. Imovina i obveze koje ne pripadaju segmentima predstavljaju imovinu i obveze koje se ne mogu opravdano rasporediti na poslovne segmente.

Ukupna neraspoređena imovina uključuje ulaganje u NE Krško, dio nekretnina, postrojenja i opreme i neraspoređenu financijsku imovinu. Ukupne neraspoređene obveze uključuju dugoročne kredite, kratkoročne kredite te ostale razne obveze.

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (nastavak)

	Ukupna imovina segmenta		Ukupne obveze segmenta	
	2010.	2009.	2010.	2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Električna energija	28.409.155	29.963.915	6.995.442	6.953.885
Toplinarstvo	1.097.458	1.036.394	220.139	237.636
Plin	319.336	286.987	180.345	158.621
Neraspoređeno	3.795.028	1.423.758	6.545.198	7.112.798
Ukupno Grupa	33.620.977	32.711.054	13.941.124	14.462.940

INFORMACIJE O NAJVEĆIM KUPCIMA

Prihod od djelatnosti prodaje električne energije u 2010. godini iznosi 10.851.054 tisuća kuna (10.798.272 tisuća kuna u 2009. godini).

Prihod od djelatnosti prodaje toplinske energije u 2010. godini iznosi 569.784 tisuća kuna (u 2009. godini 553.732 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje plina u 2010. godini iznosi 394.182 tisuća kuna (u 2009. godini 294.262 tisuća kuna).

TERITORIJALNA ANALIZA POSLOVANJA

Grupa posluje na području Europe, s zemljama koje su članice Europske Unije i ostalim zemljama koje nisu članice Europske Unije.

Slijedi teritorijalna analiza prihoda koje je grupa ostvarila iz aktivnih dijelova poslovanja od vanjskih kupaca električne energije:

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Hrvatska	10.600.969	10.461.750
Zemlje Europske Unije	185.373	323.870
Ostale zemlje koje nisu članice Europske Unije	64.712	12.652
	10.851.054	10.798.272

5. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihod od imovine primljene bez naknade	218.769	194.762
Ostale izvršene usluge	150.423	239.454
Usluge za priključenje na mrežu	139.245	-
Naplaćena rezervirana potraživanja	134.531	91.033
Kapitalizirana imovina	112.592	147.151
Zatezne kamate	80.126	68.808
Prihodi od prodaje materijala	48.512	20.411
Prihodi od međukompensacijskog mehanizma OPS-a – inozemstvo	45.715	30.049
Dobici od tečajnih razlika po kreditima	25.707	-
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade	24.449	18.356
Prihod od prodaje prekogranične prijenosne moći	21.584	30.032
Fer vrednovanje investicijskog ulaganja u nekretnine	19.865	-
Prihodi od opomena kupcima	19.462	17.523
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja – sudski troškovi	18.144	13.816
Prihodi temeljem sudskih troškova po tužbama	7.673	9.844
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja – dekomisija termoelektrana	4.706	620
Prihod od uravnoteženja električne energije	4.067	-
Naplaćena otpisana potraživanja	2.585	8.208
Prihod od prodaje materijalne imovine	1.889	7.163
Inventurni višak dugotrajne imovine	870	406
Ostalo	72.676	56.884
	1.153.590	954.520

U 2010.godini ostvaren je prihod od usluga za priključenje na mrežu od 139.245 tisuća kuna temeljem IFRIC 18 (Prijenos imovine s kupca) koje je u Republici Hrvatskoj stupilo na snagu 01.siječnja 2010. godini (NN 18/ 2010). Nije napravljena procjena utjecaja primjene Tumačenja 18 (IFRIC 18) od 01.srpnja 2009.godine na financijske izvještaje za godinu koja je završila 31. prosinca 2009. godine.

6. TROŠKOVI OSOBLJA

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Neto plaće	1.134.137	1.157.790
Troškovi poreza i doprinosa	761.068	796.560
	1.895.205	1.954.350

UKUPNI TROŠKOVI ZAPOSLENIKA:

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Bruto plaće	1.895.205	1.954.350
Naknade troškova zaposlenima (bilješka 7)	156.673	147.718
Materijalna prava zaposlenih (bilješka 7)	77.055	89.030
	2.128.933	2.191.098

NAKNADE ČLANOVIMA UPRAVE I IZVRŠNIM DIREKTORIMA:

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Bruto plaće	6.483	7.086
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	1.424	1.498
Ostala primanja	1.023	1.091
	8.930	9.675

Naknade troškova zaposlenima uključuju troškove prijevoza na posao u iznosu od 80.158 tisuće kuna (2009. godine: 88.867 tisuća kuna), dnevnice i putne troškove u iznosu od 17.636 tisuće kuna (2009. godine: 16.870 tisuća kuna), dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 17.209 tisuća kuna (2009. godine: 21.461 tisuća kuna), primici u naravi temeljem poreznog nadzora 15.561 tisuća kuna, te ostale slične troškove.

Troškovi materijalnih prava zaposlenih uključuju naknade prema Kolektivnom ugovoru. Najvećim dijelom odnose se na naknade za Božić i Uskrs, a manjim dijelom na solidarne pomoći, jubilarne nagrade, naknade za odvojeni život, naknade povodom državnih blagdana, pomoć djeci i druge u ukupnom iznosu od 54.424 tisuća kuna (2009. godine 46.392 tisuća kuna).

7. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Troškovi održavanja (usluge i materijal)	645.098	578.792
Opći i administrativni troškovi	380.020	453.201
Rezerviranja za sumnjiva i sporna potraživanja	332.139	275.006
Troškovi nabave plina	355.869	256.454
Naknade troškova zaposlenih (bilješka 6)	156.673	147.718
Troškovi materijala	118.136	131.858
NE Krško – troškovi razgradnje po odluci Vlade	103.854	104.506
Doprinosi, porezi i naknade državi	99.264	104.073
Rezerviranje za otpremnine i jubilarne nagrade	86.762	60.964
Rezerviranje po sudskim sporovima	75.986	105.689
Ostala materijalna prava zaposlenih (bilješka 6)	77.055	89.030
Doprinosi i koncesije za vodu	74.601	63.803
Naknada za korištenje prostora elektrana	66.115	52.564
Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	64.477	-
NE Krško – rezerviranje za razgradnju	53.838	-
Rezerviranja po ugovoru za nastalu štetu	52.179	28.621
Nabavna vrijednost prodanog materijala	40.710	17.233
Rezerviranje troškova investicijskog ulaganja u HE Lešće	39.286	-
Naknade šteta	37.449	9.643
Troškovi obračuna i naplate	34.823	36.647
Naknade za zaštitu okoliša	27.299	48.943
Premije osiguranja	24.860	25.045
Rezerviranje za isporučenu električnu energiju iz vjetroelektrana	22.031	-
Otpis dugotrajne imovine	21.462	79.310
Vrijednosno usklađenje zaliha	15.070	110.647
Otpisana neutužena potraživanja	11.249	16.201
Troškovi razvoja	9.229	13.109
Troškovi informiranja	6.282	7.719
Rezerviranje za troškove razgradnje termoelektrana	5.549	5.252
Naknade i članarine	3.099	4.084
Negativne tečajne razlike po zajmovima	-	28.772
Gubitak od fer vrednovanja investicijskog ulaganja u nekretnine	-	19.748
Ostalo	11.916	50.844
	3.052.380	2.925.476

8. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Financijski prihodi		
Pozitivne tečajne razlike	50.999	73.572
Kamate	14.480	7.529
Ukupno financijski prihodi	65.479	81.101
Financijski rashodi		
Kamate	(272.471)	(358.907)
Negativne tečajne razlike	(167.029)	(82.419)
Amortizacija odgođenih troškova kamata	(3.858)	(3.686)
Fer vrijednost kamatnog swapa	(1.871)	(2.271)
Financijski rashodi	(445.229)	(447.283)
Kapitalizirani troškovi posudbe	6.005	25.641
Ukupno financijski rashodi	(439.224)	(421.642)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(373.745)	(340.541)

9. POREZ NA DOBIT

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Tekući porez	440.880	126.470
Odgodeni troškovi/(prihodi) poreza koji se odnose na stvaranje i ukidanje privremenih razlika	(39.078)	(53.783)
Porez na dobit	401.802	72.687

Usklađenje odgođene porezne imovine je kako slijedi:

	2010.	2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja	120.351	66.568
Ukidanje odgođene porezne imovine	(21.345)	(1.285)
Priznavanje odgođene porezne imovine	60.423	55.068
Stanje 31. prosinca	159.429	120.351

Odgođena porezna imovina je nastala od porezno nepriznatih rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine za odlazak u redovnu mirovinu, ispravke vrijednosti koji nisu porezno priznati i ostala rezerviranja.

Usklađenje između poreza na dobit i dobiti iskazane u računu dobiti i gubitka je prikazano kako slijedi:

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit prije oporezivanja	1.837.168	227.109
Porez po važećoj stopi u RH (20%)	367.433	45.421
Porezno nepriznati rashodi/(prihodi)	(157.509)	(52.527)
Porezni učinak trajnih razlika	39.078	53.783
Porezni učinak poreznih gubitaka prenesenih iz prethodnih godina	-	(90.089)
Porezni učinak društava koja posluju s gubicima	152.800	116.099
Porezni rashod tekuće godine	401.802	72.687

Grupa i svako njezino ovisno Društvo su obveznici plaćanja poreza na dobit sukladno poreznim zakonima i propisima Republike Hrvatske. Ostala ovisna društva u okviru Grupe iskazala su porezne gubitke u iznosu od 626.588 tisuća kuna (2009.g.: 536.237 tisuća kuna), dok je Grupa obračunala porez na dobit u iznosu od 440.880 tisuća kuna (2009.g.: 126.470 tisuća kuna) i odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 39.078 tisuća kuna (2009.: 53.783 tisuća kuna).

Ostvareni porezni gubici mogu se prenositi i priznavati kao odbitna stavka kod obračuna poreza u idućim poreznim razdobljima do njihovog zakonom utvrđenog roka isteka, koji je 5 godina od isteka godine u kojoj su porezni gubici nastali.

9. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Porezni gubici Grupe i rokovi njihova isteka prikazani su u sljedećoj tablici:

Godina poreznog gubitka	Ukupni porezni gubitak Grupe	Godina prestanka mogućnosti prijenosa
2006.	60.664	2011.
2007.	102.889	2012.
2008.	194.136	2013.
2009.	116.099	2014.
2010.	152.800	2015.
	626.588	

Na dan 31. prosinca 2010. i 2009. godine Grupa nije priznala odgođenu poreznu imovinu povezanu s prijenosom neiskorištenih gubitaka u nekim ovisnim društvima zbog toga što ostvarenje oporezive dobiti u idućim razdobljima u odnosu na koju bi bilo moguće iskoristiti odgođenu poreznu imovinu nije izvjesno.

U nekoliko posljednjih godina Porezna uprava nije provela nadzor niti reviziju prijave poreza na dobit Grupe i njezinih ovisnih društava. U skladu s poreznim propisima, Porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Grupe u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Grupe nije upoznata ni sa kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene odgođene porezne imovine tijekom godine:

u tisućama kuna	Vrijednosno usklađenje zaliha	Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine	Rezerviranja za sudske sporove	Amortizacija iznad propisanih stopa	Ostalo	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2009.	-	55.864	7.708	2.434	562	66.568
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	21.675	9.299	9.972	1.085	11.752	53.783
Na dan 31. prosinca 2009.	21.675	65.163	17.680	3.519	12.314	120.351
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	4.324	12.381	(13.130)	1.335	34.168	39.078
Na dan 31. prosinca 2010.	25.999	77.544	4.550	4.854	46.482	159.429

9. POREZ NA DOBIT (nastavak)

U idućoj tablici prikazane su promjene odgođene porezne obveze uknjižene temeljem revalorizacije imovine raspoložive za prodaju po fer vrijednosti:

	31. prosinca 2010.
	u tisućama kuna
Dobit od revalorizacije imovine raspoložive za prodaju po fer vrijednosti (bilješka 15.)	9.373
Odgođena porezna obveza temeljem dobiti od revalorizacije po fer vrijednosti obračunata po stopi od 20%	(1.874)
Dobit od revalorizacije imovine raspoložive za prodaju po fer vrijednosti iskazana u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	7.499

10. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

u tisućama kuna	Zemljišta i zgrade	Inventar i oprema	Investicije u tijeku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Na dan 1. siječnja 2009.	32.991.951	30.466.989	3.370.610	66.829.550
Prepravljeno 1. siječnja 2009.	(13.998)	-	-	(13.998)
Preknjiženja	14.853	2.635	2.547	20.035
Povećanja	5.462	73.814	2.279.898	2.359.174
Aktiviranje investicija u tijeku	694.693	1.789.766	(2.496.205)	(11.746)
Kapitalizirane kamate	-	-	35.630	35.630
Inventurni viškovi	34	711	-	745
Otuđenja	(68.202)	(170.991)	(62.186)	(301.379)
Na dan 31. prosinca 2009.	33.624.793	32.162.924	3.130.294	68.918.011
Prepravljeno 1. siječnja 2010.	(211)	211	-	-
Preknjiženja	(747)	(75)	428	(394)
Povećanja	4.997	75.362	1.579.319	1.659.678
Aktiviranje investicija u tijeku	604.745	1.027.172	(1.657.440)	(25.523)
Kapitalizirane kamate	-	-	7.161	7.161
Inventurni viškovi	400	512	-	912
Otuđenja	(61.172)	(134.031)	(13.446)	(208.649)
Na dan 31. prosinca 2010.	34.172.805	33.132.075	3.046.316	70.351.196
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA				
Na dan 1. siječnja 2009.	20.513.148	19.718.279	-	40.231.427
Prepravljeno 1. siječnja 2009.	(2.161)	-	-	(2.161)
Preknjiženja	14.344	17.227	-	31.571
Trošak amortizacije za godinu	685.989	975.808	-	1.661.797
Ispravak vrijed. nabavljene imovine	271	4.127	-	4.398
Isknjiženo otuđenjem	(60.084)	(162.706)	-	(222.790)
Inventurni višak	20	656	-	676
Na dan 31. prosinca 2009.	21.151.527	20.553.391	-	41.704.918
Prepravljeno 1. siječnja 2010.	(182)	182	-	-
Preknjiženja	(764)	1.217	-	453
Trošak amortizacije za godinu	689.028	1.007.579	-	1.696.607
Isknjiženo otuđenjem	(59.728)	(128.314)	-	(188.042)
Inventurni višak	263	311	-	574
Na dan 31. prosinca 2010.	21.780.144	21.434.366	-	43.214.510
KNJIGOVODSTVENI IZNOS				
Na dan 31. prosinca 2010.	12.392.661	11.697.709	3.046.316	27.136.686
Na dan 31. prosinca 2009.	12.473.266	11.609.533	3.130.294	27.213.093

10. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Otuđenja imovine u pripremi tijekom 2010. godine u iznosu od 13.446 tisuće kuna (2009.: 62.118 tisuće kuna) predstavljaju otpise koji se temelje na procjeni Uprave da neće biti buduće ekonomske koristi od navedene imovine.

Zbog političke situacije u Hrvatskoj od 1990. godine još uvijek nisu u potpunosti uspostavljeni neki zemljišno-knjižni odnosi, kao ni katastarske knjige. Grupa je u procesu registriranja svog vlasništva na općinskim sudovima u Republici Hrvatskoj. Do danas nisu pokrenute nikakve tužbe vezano za pitanje vlasništva nad imovinom Grupe.

Grupa ima založene nekretnine, postrojenja i opremu u iznosu od 560.384 tisuća kuna (2009.g.: 693.376 tisuća kuna) kao osiguranje za otplatu bankovnih kredita u TE Plominu d.o.o.

11. NEMATERIJALNA IMOVINA

	u tisućama kuna
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje na dan 1. siječnja 2009.	564.425
Preknjiženja	(32.161)
Povećanja	12.197
Otuđenja	(1.586)
Stanje na dan 1. siječnja 2010.	542.875
Preknjiženja	140
Povećanja	25.937
Otuđenja	(221)
Stanje 31. prosinca 2010.	568.731
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA	
Stanje na dan 1. siječnja 2009.	485.775
Preknjiženja	(31.571)
Trošak amortizacije za godinu	26.764
Otuđenja	(1.764)
Stanje na dan 1. siječnja 2010.	479.204
Preknjiženja	57
Trošak amortizacije za godinu	24.678
Otuđenja	(218)
Stanje na dan 31. prosinca 2010.	503.721
KNJIGOVODSTVENI IZNOS	
Na dan 31. prosinca 2010.	65.010
Na dan 31. prosinca 2009.	63.671

12. INVESTICIJSKA ULAGANJA U NEKRETNINE

Na dan 31. prosinca 2010. godine investicijska ulaganja u nekretnine obuhvaćaju nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja vrijednosti kapitala, iskazana realnom fer vrijednosti, temeljem najbolje procjene Uprave. Fer vrijednost obuhvaća procijenjenu tržišnu cijenu na kraju izvještajnog razdoblja. Sve investicijske nekretnine su u vlasništvu HEP d.d.

Po fer vrijednosti	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	u tisućama kuna
Fer vrijednost	202.467	211.074
Trošak amortizacije za godinu	(187)	(189)
Neto promjena vrijednosti temeljem usklađenja fer vrijednosti	19.865	(19.748)
Ostale promjene	949	11.330
Stanje na kraju godine po fer vrijednosti	223.094	202.467

13. PREDUJMOVI ZA MATERIJALNU IMOVINU

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	U tisućama kuna
Elektroenergetski objekti – Hrvatske autoceste	300.000	300.000
JSC Tehnopromexport – TE Sisak	56.530	59.068
Litostroj Slovenija	4.457	8.447
Končar Inženjering d.d. – HE Lešće	1.249	5.169
Voith Siemens Austrija	3.978	4.955
Ingra d.d. – HE Lešće	307	1.692
Konstruktor Inženjering	432	1.081
Ostalo	19.102	22.668
	386.055	403.080

Grupa je u prosincu 2006. godine isplatila predujam Hrvatskim autocestama d.o.o. u svrhu preuzimanja elektroenergetskih objekata na hrvatskim autocestama u roku od dvije godine od dana isplate predujma.

Navedeni objekti do dana izdavanja ovih izvještaja nisu preneseni u vlasništvo Grupe, a s Hrvatskim autocestama je sklopljen Ugovor tijekom prosinca 2009. godine kojim se produljuje rok za preuzimanje elektroenergetskih objekata u vlasništvo Grupe za još dvije godine.

Grupa u gospodarskom smislu raspolaže navedenim elektroenergetskim objektima, upotrebljava navedenu imovinu u ekonomske svrhe za koju je namijenjena i isporučuje električnu energiju za potrebe potrošača.

Do dana objave financijskih izvještaja Grupa nije klasificirala predujam po vrstama imovine koja se koristi u poslovanju Grupe, te nije izračunat ekonomski utjecaj prijenosa navedene imovine sa stavke predujmova na stavku imovine u uporabi i amortizacije te imovine.

14. ULAGANJE U NE KRŠKO

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Početno stanje	1.605.593	1.609.598
Pozitivna / (negativna) tečajna razlika (na teret kapitalnih rezervi)	17.354	(4.005)
	1.622.947	1.605.593

POVIJEST ULAGANJA

Pravni status Nuklearne elektrane Krško („NE Krško“) bio je reguliran međurepubličkim ugovorom iz 1970. Godine te ugovorima između osnivača (investitora) iz 1974. i 1982. Godine. Temeljem navedenih ugovora Grupa je imala 50% udjela u Nuklearnoj elektrani Krško u Sloveniji, a ostalih 50% ELES GEN d.o.o., Ljubljana, kao pravni slijednik slovenskih elektroprivrednih organizacija.

U 1998. godini slovenska Vlada donijela je Uredbu o preoblikovanju NE Krško (NEK) u javno poduzeće NEK d.o.o. i nacionalizaciji nuklearne elektrane. Zbog neslaganja o cijeni električne energije koja bi se trebala zaračunavati te odobrenju godišnjeg budžeta, NE Krško je 30. Srpnja 1998. Godine prekinula isporuku električne energije sve do 19. travnja 2003.

Krajem 2001. Godine između Vlade Republike Hrvatske i Republike Slovenije potpisan je Ugovor o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju NE Krško, te Društveni ugovor između HEP i ELES GEN. Ugovor je ratificirao Sabor Republike Hrvatske tijekom 2002. godine, a stupio je na snagu 11. ožujka 2003. godine nakon što ga je ratificirao Parlament Republike Slovenije 25. veljače 2003. Godine.

Ovim ugovorom priznata su ranije oduzeta vlasnička prava HEP-a d.d. u novo oblikovanom društvu Nuklearne elektrane Krško d.o.o. („NEK“) u visini od 50% udjela u NEK-u. Obje strane su se usuglasile da je životni vijek elektrane najmanje do 2023. godine. Proizvedena električna energija isporučivat će se u omjeru 50:50 za obje ugovorne strane, a cijena isporučene energije određivat će se prema ukupnim troškovima proizvodnje.

HEP d.d. je počeo dobivati električnu energiju iz NEK-a 19. travnja 2003. godine s očekivanim godišnjim primitkom od 2.550 GWh sve do 2023.godine, što predstavlja oko 16% godišnje potrošnje električne energije u Hrvatskoj.

Ulaganje u NE Krško obračunava se metodom udjela i iskazano je u visini od 1.622.947 tisuća kuna. Pozitivne tečajne razlike proizašle su iz preračunavanja neto ulaganja Društva u iznosu od 17.354 tisuća kuna i iskazane su u korist kapitalnih rezervi.

Do kraja 2003. Godine provedene su odredbe iz ugovora prema kojima su se HEP d.d. i NEK odrekli međusobnih potraživanja za štete nastale do 30. lipnja 2002. godine, povukli tužbene zahtjeve po toj osnovi uključujući sporne obveze za nabavu električne energije, potraživanja po osnovi ranije obračunatog doprinosa za financiranje razgradnje elektrane kao i sredstava za pokriće gubitaka iz ranijih godina. Nakon provedenih promjena upisani kapital NEK-a iznosio je na dan 31. prosinca 2003. godine 84,7 milijardi SIT (približno 2,8 milijardi kuna). Ipak još uvijek postoje otvorena izvanbilančna potraživanja iz prošlosti HEP-a d.d. prema NEK-u i Sloveniji, koja nemaju utjecaj na trenutne poslovne odnose.

14. ULAGANJE U NE KRŠKO (nastavak)

TREKUTNO STANJE

Prema naprijed navedenom ugovoru, razgradnja NEK-a te zbrinjavanje radioaktivnog otpada je obveza objiju strana. Svaka strana će osigurati polovinu potrebnih sredstava za financiranje troškova izrade programa razgradnje i troškova provedbe programa. Svaka strana će sredstva za navedene namjene izdvajati u svoj zasebni fond u iznosima predviđenim programima razgradnje. Nakon što je usvojen Program za razgradnju i zbrinjavanje radioaktivnog otpada od strane Sabora Republike Hrvatske osnovan je Fond za prikupljanje sredstava u svezi razgradnje elektrane i zbrinjavanje radioaktivnog otpada. Visina godišnjih uplata u Fond bit će određena obzirom na usvojeni program razgradnje. Od 2004. do 2009. godine Grupa je iskazala rezerviranja za troškove razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada u iznosu od 964.917 tisuća kuna, a uplatila u razdoblju od 2006. Do 2010. godine na izdvojeni račun ukupno 959.893 tisuća kuna, te rezerviranje na 31.prosinca 2010. godine iznosi 5.024 tisuća kuna što ujedno predstavlja tekuće dospjeće (bilješka 33).

Ulaganje u NEK obračunava se metodom udjela i iskazano je u visini od 1.622.947 tisuća kuna. Pozitivne tečajne razlike proizašle iz preračunavanja neto ulaganja Grupe u iznosu od 17.354 tisuća kuna (2009.: negativne tečajne razlike u iznosu od 4.005 tisuća kuna) iskazane su na teret kapitalnih rezervi.

IZVADAK IZ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

U tablici koja slijedi prikazan je izvadak iz financijskih izvještaja NEK-a na dan 31. prosinca 2010. i 2009. godine:

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.089.065	3.063.234
Kapital i rezerve	3.245.896	3.211.186
Bruto prihod od prodaje	1.214.576	1.120.485
Neto dobit	-	-
Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	313.211	352.970

15. ULAGANJE U TE PLOMIN

U studenome 1996. godine HEP d.d. je sklopio ugovor o zajedničkom ulaganju s RWE Energie Aktiengesellschaft („RWE“) iz Njemačke radi dovršenja i puštanja u pogon TE Plomin II. TE Plomin d.o.o. („Plomin“) osnovano je u prosincu 1996. godine. Partneri u ovom zajedničkom ulaganju imaju 50% udjela u kapitalu novog društva. Partneri u zajedničkom ulaganju sklopili su nekoliko ugovora koji uređuju njihove međusobne odnose i odnose s novim Grupama.

U skladu s Ugovorom o ulogu imovine iz 1996. Godine, HEP d.d. je uložio imovinu, postrojenja i opremu ranije nabavljenu za projekt u vrijednosti 50.000 tisuća DEM (179.138 tisuća kuna) kao svoj udjel u TE Plomin d.o.o. Iznos od 50 tisuća kuna raspoređen je u temeljni kapital, a 179.088 tisuća kuna raspoređeno je u rezerve.

U skladu s Ugovorom o zajedničkom ulaganju, RWE je uložio najmanje isti iznos u novcu tijekom razdoblja izgradnje. Početni ulog u iznosu od 50 tisuća kuna raspoređen je u temeljni kapital, a ostatak uloga u rezerve. Kapital koji je RWE uložio vraća se u razdoblju od 15 godina počevši od dana početka poslovanja, odnosno 30. travnja 2000. godine.

U 2010. godini povrat kapitala iznosio je 12.382 tisuće kuna (2009.: 12.677 tisuće kuna). Na dan 31. prosinca 2010. godine ostalo je neisplaćeno 63 milijuna kuna (2009.: 75 milijuna kuna).

Sukladno Statutu društva Plomin., RWE ima pravo na godišnju dividendu tijekom trajanja zajedničkog ulaganja primjenom stope od 14% do 17%, zavisno od raspoloživosti elektrane ostvarene tijekom godine. Uloženi kapital RWE-a uključuje neisplaćeni kapital, kao i dio neplaćenih kumuliranih kamata na kapital u fazi izgradnje.

U razdoblju izgradnje kumulirana kamata na kapital iznosila je 54.717 tisuća kuna (7.536 tisuća eura) i isplaćivat će se ravnomjerno tijekom godina njene eksploatacije. Na dan 31. prosinca 2010. godine neisplaćena kumulirana kamata iznosila je 16.076 tisuća kuna (2009.g.: 19.577 tisuća kuna).

RWE ima pravo na godišnji povrat na uloženi kapital (kroz preferencijalne dividende) iz neto dobiti Plomina. Za 2010. godinu ova dividenda iznosila je 17%, a za 2009.godinu ova dividenda iznosila je 16%. U 2010. godini isplaćen je iznos od 15.674 tisuće kuna koji se odnosi na dobit 2009. godine, u 2009.godini isplaćen je iznos od 19.442 tisuće kuna koji se odnosi na dobit 2008.godine.

Navedene dividende imaju prednost u odnosu na udio HEP-a d.d. u rezultatu zajedničkog ulaganja te sva druga plaćanja prema HEP-u d.d., s obzirom da je HEP-ov udio bio korišten za plaćanje kamate RWE od 2000. godine, te HEP d.d. nije realizirao svoj udio u dobiti Plomina.

Partneri u zajedničkom pothvatu su ugovorno regulirali svoje obveze kako bi osigurali poslovanje i rad termoelektrane, uključujući usluge održavanja, zajedničku uporabu i opskrbu te nabavu električne energije („Purchase Power Agreement – PPA“). Navedeni ugovor regulira prodaju električne energije Grupi od strane Plomina. HEP d.d. je obvezan kupovati svu energiju proizvedenu u Plominu prema cijenama točno definiranim formulama u navedenom ugovoru, koje su kalkilirane tako da pokriju sve troškove proizvodnje u Plominu te da osiguraju garantirani iznos povrata na kapital RWE-u.

U ovim financijskim izvještajima Grupa je prezentirala svoj udio u Plominu metodom potpune konsolidacije.

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	u tisućama kuna
Početno stanje nekontrolirajućeg udjela	91.409	106.821
Isplata kamate	(12.382)	(12.677)
Isplata dividende	(16.583)	(19.442)
Povećanje za dobit tekuće godine	14.063	18.578
Ispravak obveze za porez kroz zadržanu dobit	-	(1.995)
Tečajne razlike	486	124
Završno stanje	76.993	91.409

16. DANI DUGOROČNI KREDITI I DEPOZITI

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	u tisućama kuna
Potraživanja za dane kredite	1.318	1.794
Tekuće dospjeće danih dugoročnih kredita	(135)	(311)
Dugoročni dio	1.183	1.483

Zajmovi dani nepovezanim društvima su kako slijedi:

	Godina odobrenja kredita	Rok otplate	Odobreni iznos kredita	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
				U tisućama kuna	u tisućama kuna
Grad Pregrada	2006.	10 godina	1.358	950	914
Did d.o.o.	2007.	4 godine	1.010	368	880
Ukupno				1.318	1.794
Tekuće dospjeće				(135)	(311)
Dugoročni dio				1.183	1.483

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	u tisućama kuna
Ulaganja raspoloživa za prodaju	162.170	152.797
Ostala ulaganja	210	200
	162.380	152.997

Promjene na ulaganjima raspoloživim za prodaju prikazane su kako slijedi:

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje na početku	152.797	151.374
Fer vrednovanje ulaganja u Jadranski Naftovod d.d.	9.373	1.423
	162.170	152.797

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	u tisućama kuna
Ulaganja raspoloživa za prodaju:		
Jadranski Naftovod d.d.	161.943	152.570
Viktor Lenac d.d.	220	220
Đuro Đaković d.d.	5	5
Kraš d.d.	2	2
	162.170	152.797
Ostala ulaganja		
Geopodravina d.o.o.	200	200
LNG Hrvatska d.o.o.	10	-
	162.380	152.997

Tijekom prosinca 2008. godine HEP d.d. je, odlukom Vlade Republike Hrvatske o prijenosu dionica društva Jadranski naftovod d.d., stekao vlasništvo nad 53.981 dionicom po nominalnoj vrijednosti od 2.700 kuna, odnosno ukupne nominalne vrijednosti 145.748.700 kuna. Odlukom Uprave odlučeno je da se dionice Jadranskog naftovoda razvrstaju kao imovina raspoloživa za prodaju. Upis vlasništva nad dionicama u Središnjoj depozitarnoj agenciji obavljen je 19. ožujka 2009. godine.

U 2010. godini i 2009. godini fer vrednovanje je napravljeno temeljem obavijesti Središnjeg klirinško depozitarnog društva o stanju računa na dan 31. prosinca. Tržišna cijena dionice Jadranskog naftovoda na dan 31. prosinca 2010. godine iznosi 3.000,00 kuna, a 2009. godine 2.826,36 kuna. Fer vrednovanje ulaganja u Jadranski naftovod na dan 31.12.2010. godine iznosi 9.373 tisuća kuna (2009.: 1.423 tisuća kuna).

HEP d.d. i Plinacro d.o.o. zaključili su 1. lipnja 2010. godine Društveni dogovor o osnivanju Društva LNG Hrvatska d.o.o. za poslovanje ukapljenim prirodnim plinom. Temeljni kapital Društva iznosi 20 tisuća kuna. HEP d.d. je vlasnik 50% udjela, dok je Plinacro vlasnik druge polovice udjela.

18. OSTALA DUGOTRAJNA IMOVINA

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	u tisućama kuna
Potraživanja po stambenim kreditima	42.890	54.035
Potraživanja od kupaca projekta energetske učinkovitosti – dugoročni dio	51.930	43.391
Obračunata kamata – RWE	16.078	19.577
Ostala dugotrajna imovina	75	103
	110.973	117.106

Prije 1996. godine Grupa je prodala vlastite stanove svojim zaposlenicima u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Prodaja ove imovine uglavnom je bila na kredit i potraživanja od prodaje, koja imaju kamatnu stopu nižu od tržišne, otplaćuju se mjesečno u razdoblju od 20 do 35 godina. Potraživanja od prodaje stanova prenesena su na novoo-snovana povezana društva 1. srpnja 2002. godine. Navedena potraživanja iskazana su u financijskim izvještajima po diskontiranoj neto sadašnjoj vrijednosti, utvrđenoj koristeći kamatnu stopu od 6,3%. Obveza prema državi koja predstavlja 65% vrijednosti prodanih stanova iskazana je u dugoročnim obvezama prema državi (bilješka 25). Potraživanja su osigurana hipotekama na prodane stanove.

Sukladno odredbi o udruživanju, na sva sredstva uložena od strane RWE Power, obračunava se kamata po stopi koja je u fazi izgradnje elektrane iznosila 17% (interkalarna kamata). Obračunata interkalarna kamata u ukupnom iznosu od 7.536 tisuće eura ili preračunato 55.653 tisuće kuna u cijelosti je evidentirana kao odgođeni trošak koji se amortizira linearno kroz 15 godina.

Otplata interkalarne kamate obavlja se zajedno s otplatom uloženi sredstava od PWE Power, a započela je nakon dovršenja elektrane. U 2010. godini otplaćeno je 502 tisuće eura ili preračunato 3.650 tisuća kuna (u 2009.: 502 tisuće EURa ili preračunato 3.737 tisuće kuna).

Na dan 31. prosinca 2010. godine stanje odgođenog troška po osnovi interkalarne kamate iznosi 2.177 tisuća EURa ili preračunato 16.078 tisuća kuna (2009.: 2.679 tisuće EURa ili preračunato 19.577 tisuća kuna). Tečajne razlike iskazuju se u okviru financijskih prihoda ili rashoda za godinu u kojoj su nastale.

19. ZALIHE

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	u tisućama kuna
Zalihe goriva i kemikalija	748.065	553.996
Elektro materijal	162.486	171.684
Rezervni dijelovi	175.536	99.099
Građevinski materijal	83.211	84.454
Ostale zalihe	73.090	169.345
Vrijednosno usklađenje zastarjelog materijala i rezervnih dijelova	(125.717)	(110.647)
	1.116.671	967.931

Grupa je tijekom 2010. godine temeljem procijene napravila ispravak vrijednosti nekurentnih zaliha materijala (materijali koji nisu imali prometa u posljednje dvije godine) prema starosnoj strukturi u visini 15.070 tisuća kuna (2009.: 110.647 tisuća kuna).

20. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	u tisućama kuna
Električna energija – gospodarstvo	1.355.919	1.109.074
Električna energija – kućanstva	336.814	270.576
Toplinska energija, plin i usluge	446.462	444.020
Prodaja u inozemstvu	73.461	23.386
Priključenje na mrežu prijenosa	33.131	-
Ostalo	59.951	49.818
	2.305.738	1.896.874
Rezerviranja za sumnjiva i sporna potraživanja	(575.410)	(402.885)
	1.730.328	1.493.989

20. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (nastavak)

Starosna struktura dospjeća neispravljenih potraživanja od kupaca:

	31. prosinca 2010.		31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna		u tisućama kuna
Nedospjelo	1.044.409		
do 30 dana	347.291	Nedospjelo	775.460
od 31 – 60 dana	145.786	od 0 – 60 dana	343.778
od 61 – 90 dana	64.544	od 61 – 90 dana	109.517
od 91 – 180 dana	68.461	od 91 – 120 dana	49.647
181 – 365 dana	50.294	od 121 – 365 dana	152.228
365 i više dana	9.543	Preko 365 dana	63.359
	1.730.328		1.493.989

U 2010. godini Grupa je temeljem procjene starosti potraživanja promijenila postotke umanjnja i razdoblja starosti potraživanja od kupaca. U 2010. godini učinak promjene procjene je smanjenje troška vrijednosnog usklađenja potraživanja za 10.630 tisuća.

Promjene na ispravcima za umanjnje vrijednosti bile su kako slijedi:

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja	402.876	239.989
Rezerviranja za moguće gubitke po potraživanjima i kamatama na potraživanja (bilješka 7)	332.139	275.006
Ukidanje rezerviranja iz prethodne godine	(25.074)	(21.086)
Naplaćena rezervirana potraživanja (bilješka 5)	(134.531)	(91.033)
Stanje 31. prosinca	575.410	402.876

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture svih potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja.

21. OSTALA KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Potraživanja za PDV	27.560	19.555
Predujmovi za obrtna sredstva	26.196	18.865
Potraživanja od države za zaposlene	6.403	7.950
Potraživanja za kamate	3.564	2.714
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca	1.735	8.362
Potraživanja za obračunati prihod od prodaje električne energije kućanstvima	380	87.058
Potraživanje za porez na dobit	-	5.750
Potraživanja temeljem vladinih obveznica	-	22.641
Ostala kratkoročna potraživanja	78.226	52.564
	144.064	225.459

Ispravak prihoda od kućanstava na dan 31.12.2010.godine je dobiven izračunom logaritamske krivulje koristeći gubitke u mreži od 8,74% , dok je za godinu koja je završena na dan 31. prosinca 2009. godine, navedeni postotak gubitaka korišten u izračunu iznosio 8,46%. Rezultat je smanjenje potraživanja u iznosu od 86,6 milijuna kuna u odnosu na prošlu godinu.

22. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Kunski računi	71.510	61.810
Devizni računi	27.352	22.436
Izdvojena novčana sredstva	5.710	11.407
Blagajne kunske	287	418
Depoziti s dospjjećem do 90 dana	559.800	13.865
Dnevna oročenja	97.498	33.898
	762.157	143.834

23. KAPITAL I REZERVE

Prilikom prve registracije Društva na dan 12. prosinca 1994. godine kapital Društva je upisan u njemačkim markama (DEM) u iznosu od 5.784.832 tisuća DEM. Narednom registracijom Društva od 19. srpnja 1995. godine, kapital je izražen u hrvatskim kunama u iznosu od 19.792.159 tisuća kuna. Dionički kapital se sastoji od 10.995.644 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 1.800,00 kuna.

Društvo je na teret kapitala uskladilo vrijednost ulaganja u NEK temeljem tečajnih razlika.

Ukupne tečajne razlike NEK-a na dan 31.12.2010. godine iznose 131.472 tisuća kuna (17.354 tisuća kuna u 2010.godini, 4.005 tisuća kuna u 2009.godini)

Zadržanu dobit u iznosu od 816.246 tisuća kuna čine zakonske rezerve u iznosu od 118.245 tisuća kuna, preneseni gubitak u iznosu od 723.302 tisuća kuna i dobit pripisana vlasniku tekuće godine 1.421.303 tisuća kuna.

Nekontrolirajući udio RWE-a iznosi 76.993 tisuća kuna, od čega se 14.063 tisuća kuna odnosi na dividendu.

KAPITALNE REZERVE

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Početno stanje rezervi	(2.038.472)	(1.891.069)
Prijenos sa zadržane dobit	1.008.073	-
Tečajne razlike – NEK	17.354	(148.826)
Fer vrednovanje udjela	7.499	1.423
	(1.005.546)	(2.038.472)

ZADRŽANA DOBIT

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Početno stanje	403.018	267.174
Ispravak početnog stanja	(2)	-
Prijenos na rezerve	(1.008.073)	-
Dobit tekuće godine	1.421.303	135.844
	816.246	403.018

Odlukom Skupštine od 30. lipnja 2010. godine o upotrebi ostvarene dobiti za 2009. godinu i zadržane dobiti iz ranijih godina izvršen je prijenos na rezerve u iznosu od 1.008.073 tisuće kuna.

Dana 02. travnja 2011.godine Vlada Republike Hrvatske je donijela odluku o isplati dobiti društava u vlasništvu Republike Hrvatske koji posluju s dobiti, i to u najmanjem iznosu od pola dobiti za tekuću godinu. Navedena odluka treba biti potvrđena od strane Skupštine društva.

24. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

Kamatne stope		31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
		U tisućama kuna	U tisućama kuna
Kreditni domaćih banaka	EURIBOR+ (1,00%-6,35%)	1.040.610	1.062.199
Kreditni inozemnih banaka	EURIBOR+ (0,50%-4,74%)	3.010.835	2.929.555
Obveze prema domaćim poduzećima	EURIBOR+ 1,95%	4.661	13.835
Kredit RWE-a		12.369	19.577
Reprogramirani dug		-	36.048
Ukupno dugoročne obveze po kreditima		4.068.475	4.061.214
Tekuća dospjeća		(1.184.921)	(947.747)
Dugoročni dio		2.883.554	3.113.467

Kreditni domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama. Određeni kreditni inozemnih banaka su osigurani državnim garancijama i ukupnom imovinom Plomina.

Tijekom 2010. godine u cijelosti su iskorišteni kreditni ugovoreni prethodnih godina:

- iz kredita Međunarodne banke za obnovu i razvoj (24 milijuna eura), u svrhu provedbe Projekta Toplinarstvo, u 2010. godini iskorišteno je 38.368 tisuća kuna
- iz kredita Međunarodne banke za obnovu i razvoj (4,4 milijuna eura), u svrhu provedbe Projekta energetske učinkovitosti, u 2010. godini iskorišteno je 1.745 tisuća kuna
- iz klupskog kredita (125 milijuna eura), u svrhu financiranja kapitalnog objekta Blok C u TE Sisak, u 2010. godini iskorišteno je 72.909 tisuća kuna.

U korištenju je ostao dugoročni kredit odobren od KfW Entwicklungsbanke iznosa 50.000.000 eura za financiranje projekata ovisnih društava HEP ESCO i HEP Obnovljivi izvori energije. Osnovni uvjeti kredita su: 5 godina korištenja, kvartalna otplata glavnice kroz 10 godina nakon isteka razdoblja korištenja. Stanje KfW kredita na dan 31. prosinca 2010. godine iznosi 470.000 eura, odnosno neiskorišteni dio kredita iznosi 49.530.000 eura.

Kako zbog nepovoljnih uvjeta poslovanja u hrvatskom gospodarstvu tijekom 2010. godine po spomenutom kreditu nije bilo korištenja, intenzivno korištenje očekuje se tijekom 2011. godine. Istovremeno uz potpisani ugovor sa KfW-om, krajem 2008. godine je sklopljen i Ugovor o financijskoj donaciji s Vladom Savezne Republike Njemačke, temeljem kojeg je Hrvatskoj elektroprivredi odobrena darovnica (GEF darovnica) u iznosu 0,6 milijuna eura. Do 31. prosinca 2010. godine ukupno je iz darovnice iskorišteno 0,3 milijuna eura.

Za financiranje plana investicija i poslovanja u 2010. godini, HEP d.d. je tijekom godine sklopio dva bilateralna ugovora o dugoročnom kreditu, u iznosu od 10 milijuna eura sa SG-Splitskom bankom d.d. te 100 milijuna eura sa Deutsche bankom, uz jamstvo Vlade RH. Oba kredita su ročnosti od 5 godina.

Obveze prema domaćim i stranim poduzetnicima uglavnom predstavljaju produžene rokove i uvjete plaćanja po osnovi nabave materijalne imovine. Ako ugovorom nije utvrđen rok otplate, obveze se iskazuju kao dugoročne.

24. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Plan otplate glavnica dugoročnih kredita koje dospijevaju u sljedećih pet godina:

	Iznos
2011.	1.184.921
2012.	1.152.849
2013.	784.028
2014.	342.016
2015.	157.605
Poslije 2015.	447.056
Ukupno	4.068.475

Uvjeti po nekim kreditima stranih banaka uključuju restriktivne financijske i poslovne uvjete, prema kojima Grupa treba zadovoljiti određene propisane razine sljedećih pokazatelja: pokazatelja poslovanja, pokriva duga, internih izvora gotovine, neto vrijednosti imovine (vlastitog kapitala) te neto obveza po kreditima.

Slijedi pregled dugoročnih kredita izraženih u stranim valutama (u tisućama):

Valuta	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
USD	-	7.083
EUR	549.223	548.245

REPROGRAMIRANI DUG

Slijedi pregled reprogramiranih kredita

	2010.	2009.
Reprogramirani dug Londonskom klubu	-	36.048
Ukupno reprogramirani dug	-	36.048

DUG LONDONSKOM KLUBU

Tijekom 2010. godine otplaćene su posljednje dvije rate po dugoročnim reprogramiranim kreditima za NEK – Londonski klub-serija „A“ koja je ukupno iznosila 77.579.248 američkih dolara, te ZERC – Londonski klub – serija „A“ Splitska banka ukupnog iznosa 335.082 američkih dolara.

Otplatom spomenutih kredita ispunjene su sve obveze prema članicama Londonskoga kluba preuzete 1997. godine.

25. DUGOROČNE OBVEZE PREMA DRŽAVI

Dugoročne obveze prema državi u iznosu od 33.734 tisuća kuna odnose se na prodaju stanova zaposlenicima u skladu s državnim programom koji je ukinut 1996. godine. Prema zakonskim propisima 65% prihoda od prodaje stanova zaposlenicima plaćalo se državi po primitku sredstava. Prema zakonu HEP d.d. nema obvezu doznačiti sredstva prije nego što ih naplati od zaposlenika. Smanjenje obveze u odnosu na 2009. godinu odnosi se na isknjiženje potraživanja od banaka po osnovi prodanih stanova plaćenih starom deviznom štednjom kao i obveze prema državi u visini od 65% od prodanih stanova plaćenih starom deviznom štednjom.

26. DERIVATIVNI FINANCIJSKI INSTRUMENTI

KAMATNI SWAP

Grupa je zaključila ugovor o kamatnom swapu kojim se štiti izloženost Grupe temeljem obveza po promjenjivim kamatnim stopama. Prema ugovoru, šestomjesečna kamatna stopa koju plaća Grupa je fiksna i iznosi 5,39%, dok je swap kamatna stopa jednaka šestomjesečnom EURIBOR-u, odnosno na dan 31. prosinca 2010. godine iznosila je približno 1,2019 % (2009.: približno 1,0075 %).

Plaćanja prema ugovoru izvršava se svakih šest mjeseci. Ugovor istječe 25. listopada 2012. godine. Nominalni iznos ugovora o kamatnom swapu na dan 31. prosinca 2010. godine je 10.226 tisuća eura (2009.: 15.339 tisuća eura). Fer vrijednost ovog ugovora koja predstavlja buduću obvezu na dan 31. prosinca 2010. godine iznosila je 2.875 tisuća kuna (2009.: 6.284 tisuća kuna). Pripadajuća odgođena porezna imovina na dan 31. prosinca 2010. godine iznosila je 575 tisuća kuna (2009.: 1.257 tisuća kuna).

Dugoročni dio te i tekuće dospjeće po navedenoj obvezi prikazani su u nastavku:

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dugoročni dio (bilješka 29)	672	3.513
Tekuće dospjeće (bilješka 33)	2.203	2.771
	2.875	6.284

27. DUGOROČNA REZERVIRANJA

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Rezerviranja za sudske troškove	162.443	145.335
Rezerviranja za otpremnine	302.157	233.949
Rezerviranja za jubilarne nagrade	46.268	53.900
Rezerviranja za razgradnju termoelektrane	93.121	92.280
NEK – razgradnja	-	4.932
NE Krško – dugoročno rezerviranje za razgradnju NE Krško	53.838	-
Rezerviranja po ugovoru za nastalu štetu	80.800	28.621
Rezerviranja za isporučenu električnu energiju iz vjetroelektrana	22.031	-
Rezerviranja troškova investicijskog ulaganja u HE Lešće	39.287	-
	799.945	559.017

Iznos rezerviranja za troškove razgradnje termoelektrana od 93.121 tisuća kuna predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene rezerviranja tijekom godine:

	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za otpremnine	Rezerviranja za jubilarne nagrade	Rezerviranja NEK razgradnja	Rezerviranja za razgradnju termoelektrana	Ostalo	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Na dan 1. siječnja 2010.	145.335	233.949	53.900	4.932	92.280	28.621	559.017
Tekuće dospjeća	-	-	-	-	-	-	-
Dodatna rezerviranja	75.986	85.360	1.402	53.838	5.548	113.497	335.631
Smanjenje rezerviranja temeljem isplate	(58.808)	(17.152)	(9.030)	(4.932)	-	-	(89.922)
Smanjenje rezerviranja temeljem procjene	(70)	-	(4)	-	(4.707)	-	(4.781)
Na dan 31. prosinca 2010.	162.443	302.157	46.268	53.838	93.121	142.118	799.945

27. DUGOROČNA REZERVIRANJA (nastavak)

Rezerviranja za sudske sporove se odnose na one sudske sporove gdje je ishod neizvjestan ili se očekuje negativan ishod te je trošak rezerviranja u 2010. godini 162.443 tisuća kuna. Najznačajniji sudski sporovi za koje je napravljeno rezerviranje odnosi se na rezerviranje u HEP Proizvodnji d.o.o. sa Zagrebačkim Holdingom (trošak rezerviranja u 2010.godini iznosi 29.611 tisuće kuna i odnosi se na tužbu za naknadu za pročišćenje otpadnih voda) i Projektni biro Split (trošak u 2010. godini iznosi 10.605 tisuća kuna i odnosi se na tužbu zbog nesklapanja ugovora temeljem javne nabave); u HEP Operator prijenosnog sustava d.o.o. (trošak u 2010.godini iznosi 13.445 tisuće kuna i odnosi se na tužbu fizičke osobe za naknadu za izvlaštenu nekretninu pokrenutu kod Ureda državne Uprave u Splitu).

Promjene sadašnje vrijednosti definiranih obveza temeljem primanja zaposlenih u tekućem razdoblju prikazane su u nastavku:

	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Na dan 1. siječnja 2010.	233.949	53.900	287.849
Troškovi tekućeg rada	(15.499)	(8.885)	(24.384)
Troškovi kamata	18.025	2.717	20.742
Trošak minulog rada	-	(6.170)	(6.170)
Isplaćena primanja	10.924	2.389	13.313
Aktuarski dobici/(gubici)	54.758	2.317	57.075
Na dan 31. prosinca 2010.	302.157	46.268	348.425

Pri izradi kalkulacija korištene su sljedeće pretpostavke:

- Stopa prestanka radnog odnosa kreće se od 0% do 10%, a temelji se na statističkim podacima o fluktuaciji zaposlenika u Grupi u razdoblju od 2005. do 2010. godine.
- Vjerojatnost smrti po starosnoj dobi i spolu izvedena je iz Tablica smrtnosti za Hrvatsku u 2004. godini, koje je objavio Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske. Pretpostavlja se da se zaposlenici Grupe ubrajaju u prosječnu populaciju u pogledu smrtnosti i zdravstvenog statusa.
- Pretpostavili smo da godišnje plaće neće rasti u ostalim godinama.
- Sadašnja vrijednost obveze izračunata je primjenom diskontne stope 6,5% za HEP d.d. i 6,6% za ostale članove Grupe.

28. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	U tisućama kuna
Nominalna vrijednost obveznica	1.200.000	1.200.000
Otplata	(46.690)	-
Diskontirana vrijednost	(1.888)	(2.423)
Tekuće dospjeće obveznica	(93.380)	(46.690)
	1.058.042	1.150.887

Obveznice izdane 2006. godine u iznosu 500.000 tisuća kuna u cijelosti dopijevaju 2013. godine, te nose fiksnu kamatu od 5,00%. Obveznice u iznosu 700.000 tisuća kuna, koje su izdane krajem 2007. godine, otplaćuju se u 15 polugodišnjih rata, počevši tri godine nakon datuma izdavanja, te nose fiksnu kamatu od 6,50%. Obveznice HEP-a d.d. uvrštene su na tržište Zagrebačke burze.

29. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	U tisućama kuna
Odgodeni prihodi za imovinu financiranu od drugih	4.753.554	4.683.583
Dugoročne obveze za imovinu financiranu iz klirinškog duga	414.938	239.926
Dugoročni dio obveza temeljem ugovora o kamatnom swapu (bilješka 26)	672	3.513
Ostalo	1.779	-
	5.170.943	4.927.022

Odgodeni prihodi odnose se na prihode po osnovi primitaka materijalne imovine bez naknade. Prihod od primitka ove imovine priznaje se istovremeno s amortizacijom materijalne imovine na koju se odnosi, što vrijedi za ugovore o priključenju na mrežu sklopljenu s kupcima do 31. prosinca 2009. godine. Nakon 1. siječnja 2010. godine naknada za priključenje priznaje se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogući stalni pristup isporuci usluge.

Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) donio je u siječnju 2009. godine Tumačenje 18 – Prijenos imovine s kupaca (IFRIC 18), s obveznom primjenom od 01. srpnja 2009. godine.

U Republici Hrvatskoj navedeno tumačenje je stupilo na snagu 01. siječnja 2010. godine temeljem Odluke Odbora za standarde financijskog izvještavanja od 11. siječnja 2010. godine (NN 18/2010).

Slijedom navedenog Uprava HEP-a d.d. donijela je Odluku o izmjeni računovodstvene politike kojom se Tumačenje Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja broj 18 „Prijenos imovine s kupaca“ primjenjuje od 01. siječnja 2010. godine.

Nije napravljena procjena utjecaja primjene Tumačenja 18 (IFRIC 18) od 01. srpnja 2009. na financijske izvještaje za godinu koja je završila 31. prosinca 2009. godine.

30. OBVEZE ZA KRATKOROČNE KREDITE

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	U tisućama kuna
Kreditni od domaćih banaka i podružnica inozemnih banaka, denominirani u raznim valutama pod sljedećim uvjetima:	282.252	761.320
kamatne stope od EURIBOR + (1,50 – 5,90%)	-	-
kamatne stope od TZ Min.fin.+ (1,00 – 2,00%)	-	-
osigurani mjenicama	-	-
Kreditni od domaćih poduzeća pod sljedećim uvjetima:	2.805	2.805
osigurani mjenicama	-	-
Kratkoročni dio kredita od RWE-a	7.436	3.680
	292.493	767.805

Tijekom 2010. godine Grupa je koristila kratkoročne kredite domaćih banaka za obrtna sredstva i za podmirenje dospjelih obveza prema dobavljačima. Obzirom na poboljšano stanje likvidnosti tijekom godine, Grupa je smanjila kratkoročnu zaduženost za 75% u odnosu na kraj prethodne godine.

31. OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	U tisućama kuna
Obveze za porez na dobit	357.228	116.563
Komunalne i ostale naknade	25.596	28.573
Doprinosi na plaće	23.953	24.217
Obveze za carinu	20.153	5
Doprinosi i porezi za primitke u naravi	14.880	-
Ostalo	3.175	1.722
	444.985	171.080

32. OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	U tisućama kuna
Obveze za neto plaće	81.133	77.334
Obveze za doprinose	41.953	46.614
Ostalo	11.140	19.184
	134.226	143.132

33. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	U tisućama kuna	U tisućama kuna
Obveze za naknade za obnovljive izvore	16.446	228.351
Obračunati troškovi NEK – razgradnja	5.023	41.645
Obveze za primljene predujmove	117.752	7.117
Obračunati troškovi neiskorištenih godišnjih odmora	64.477	-
Ostali obračunati troškovi	9.459	5.464
Tekuće dospjeće obveze po kamatnom swapu (bilješka 26)	2.203	2.771
Ostale obveze	43.968	47.408
	259.328	332.756

34. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA

Grupa ima 50% udjela u kapitalu NE Krško d.o.o.

Proizvedena električna energija u NE Krško isporučuje se HEP-u u visini od 50% ukupno proizvedenih količina po cijeni koja se određuje po ukupnim troškovima proizvodnje.

Potraživanja i obveze te prihodi i rashodi s povezanim društvima prikazani su u idućoj tablici:

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
NE Krško d.o.o.		
Obveze za nabavljenu električnu energiju	61.090	41.451
Troškovi nabavljene električne energije	594.612	557.575

34. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

u tisućama kuna	Prihod od prodaje		Trošak nabavki	
	2010.	2009.	2010.	2009.
Društva koja su u većinskom vlasništvu Države				
Hrvatske željeznice	123.627	92.624	16.260	15.746
INA Matica	135.772	155.097	1.480.394	1.660.633
Prirodni Plin	134	171	427.615	152.322
Plinacro	1.102	974	38.508	12
Hrvatske telekomunikacije	77.854	75.011	29.382	19.337
Croatia osiguranje	6.181	4.754	15.842	15.558
Hrvatska pošta	21.115	17.480	51.251	48.853
Hrvatske šume	6.572	5.959	13.784	14.364
Jadrolinija	1.107	1.202	603	398
Narodne novine	2.081	2.081	5.667	4.963
Hrvatska radio televizija	12.763	13.898	1.124	1.060
Ploput	543	559	163	210
Croatia Airlines	807	772	110	63
Petrokemija Kutina	8.311	9.965	133	6.834
Ministarstvo vanjskih poslova	621	598	-	-
Ministarstvo obrane RH	31.172	34.743	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	25.621	24.100	-	-
Osnovne i srednje škole	78.697	80.008	-	-
Pravosudne ustanove	10.563	11.004	-	-
Sveučilišta i veleučilišta	29.715	32.138	4.869	15.785
Zakonodavna, izvršna i druga tijela RH	48.470	63.850	7.648	12.115
Zdravstvene ustanove i organizacije	92.427	112.586	4.027	4.906
Ostali korisnici	109.474	94.142	143.354	146.203
UKUPNO	824.729	833.716	2.240.734	2.119.362

34. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

u tisućama kuna	Iznos potraživanja		Iznos obveza	
	31.prosinca 2010.	31.prosinca 2009.	31.prosinca 2010.	31.prosinca 2009.
Društva koja su u većinskom vlasništvu Države				
Hrvatske Željeznice	34.957	20.229	3.238	5.091
INA Matica	8.483	15.559	210.541	164.723
Prirodni Plin	7	28	76.652	53.944
Plinacro	32	15	9.631	-
HT	8.761	8.407	8.879	6.485
Croatia osiguranje	668	469	-	-
Hrvatska pošta	3.156	3.301	4.637	7.966
Hrvatske šume	2.017	1.287	925	235
Jadrolinija	242	195	561	487
Narodne novine	246	259	1.397	1.641
Hrvatska radio televizija	2.233	1.636	143	275
Plovput	68	64	49	49
Croatia Airlines	150	176	64	113
Petrokemija Kutina	668	797	-	-
Ministarstvo obrane RH	4.531	11.455	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	7.442	6.274	-	-
Osnovne i srednje škole	15.135	13.477	-	-
Pravosudne ustanove	2.983	2.148	-	-
Sveučilišta i veleučilišta	4.516	4.411	-	-
Zakonodavna, izvršna i dr. tijela RH	7.038	7.046	-	-
Zdravstvene ustanove i organizacije	34.970	25.895	-	-
Ostali korisnici	16.245	17.060	9.888	12.865
UKUPNO	154.548	140.188	326.605	253.874

Sukladno energetske zakonima RH Grupa je povlašten kupac plina, za koji su cijene različite od tržišnih.

35. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE

SUDSKI SPOROVI

Grupa je u 2010. godini uknjižila rezerviranja za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist HEP-a.

Grupa ima dugotrajna ulaganja na teritoriju Bosne i Hercegovine i Srbije, čija vrijednost po trošku iz 1994. iznosi 1.243.970 tisuća kuna. Tijekom pretvorbe društava unutar Grupe u dioničko društvo 1994. godine, ovaj iznos isključen je iz neto vrijednosti imovine.

OBVEZE IZ POSLOVANJA

Kao dio redovnih investicijskih aktivnosti Grupa je na dan 31. prosinca 2010. godine imala zaključene ugovore, prema kojima su započele, a nisu završene investicije u različite objekte i opremu. U 2010. godini vrijednost ugovorenih nezavršenih radova za najznačajnije projekte iznosila je približno 1.986.175 tisuća kuna (2009.: 2.163.949 tisuća kuna)

Najznačajnije investicije odnose se na investicije u HEP Proizvodnji d.o.o., HEP Operatoru prijenosnog sustava d.o.o. i HEP Operatoru distribucijskog sustava d.o.o.

ZAŠTITA OKOLIŠA

Osnovne djelatnosti Grupe su proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije te kontrola sustava za proizvodnju električne energije.

Uz navedeno, Grupa proizvodi i distribuira i toplinsku energiju kroz lokalne sustave u Zagrebu i Osijeku te se bavi distribucijom plina u Osijeku i Đakovu. Navedene aktivnosti mogu utjecati na okoliš u smislu emisije u zemlju, vodu i zrak. Utjecaj djelatnosti Grupe na okoliš nadziru uprave društava unutar Grupe te tijela nadležna za zaštitu okoliša.

Hrvatska je predala zahtjev za pristupanje Europskoj uniji. U okviru pristupnog procesa moguće je uvođenje propisa o zaštiti okoliša koji se primjenjuju u zemljama Europske unije. Primjena takvih propisa mogla bi utjecati na obveze Grupe vezane za izdvajanje sredstava za zaštitu okoliša.

36. OVISNA DRUŠTVA

Na dan 31. prosinca 2010. godine Grupa je u svom vlasništvu imala sljedeća ovisna društva:

Ovisna društva	Zemlja	Udio u vlasništvu (%)	Osnovna djelatnost
HEP-Proizvodnja d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije i topline
HEP-Operator prijenosnog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Prijenos električne energije
HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija električne energije
HEP Opskrba d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP-Toplinarstvo d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja i distribucija toplinske energije
HEP-Trgovina d.o.o.	Hrvatska	100	Trgovanje električnom energijom i optimiranje rada elektrana
HEP-Plin d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija plina
TE Plomin d.o.o.	Hrvatska	50	Proizvodnja električne energije
Agencija za posebni otpad d.o.o.	Hrvatska	100	Zbrinjavanje posebnog otpada
HEP ESCO d.o.o.	Hrvatska	100	Financiranje projekata energetske učinkovitosti
Plomin Holding d.o.o.	Hrvatska	100	Razvoj infrastrukture okolnog područja Plomina
CS Buško Blato d.o.o.	BiH	100	Održavanje opreme hidroelektrana
HEP-Telecom d.o.o.	Hrvatska	100	Likvidiran
HEP-Odmor i rekreacija d.o.o.	Hrvatska	100	Usluge odmora i rekreacije
HEP-NOC Velika	Hrvatska	100	Usluge smještaja i školovanja
HEP-Obnovljivi izvori energije d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije

Većina navedenih ovisnih društava osnovana je u okviru reorganizacije i restrukturiranja osnovne djelatnosti prema novim energetske zakonima koji su stupili na snagu 1. siječnja 2002. godine, kao što je navedeno u bilješci 1.

37. FINANCIJSKI INSTRUMENTI

UPRAVLJANJE RIZIKOM KAPITALA

Grupa upravlja kapitalom kako bi osigurala da će Grupa biti u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja dok u isto vrijeme uvećava povrat vlasnicima kroz optimizaciju odnosa duga i kapitala.

Struktura kapitala Grupe se sastoji od duga, koji uključuje i kredite i izdane obveznice prikazane u bilješki 24 i 28, novca i novčanih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji se sastoji od temeljnog kapitala, zakonskih i ostalih pričuvni i zadržane dobiti.

POKAZATELJ ZADUŽENOSTI

Uprava prati strukturu izvora financiranja na polugodišnjoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak financiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora financiranja. Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dug	5.512.390	6.026.596
Novac i novčani ekvivalenti	(762.157)	(143.834)
Neto dug	4.750.233	5.882.762
Kapital	19.679.852	18.248.114
Omjer neto duga i kapitala	24%	32%

ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovi mjerenja i na osnovi toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa financijske imovine, financijskih obveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u bilješki 2 financijskih izvještaja.

KATEGORIJE FINANCIJSKIH INSTRUMENTATA

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Financijska imovina		
Zajmovi i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	3.022.637	2.267.846
Ostala dugotrajna imovina	111.029	270.103
Financijske obveze		
Dugoročne obveze	5.672.893	5.318.504
Kratkoročne obveze	2.713.686	3.658.396

37. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

CILJEVI UPRAVLJANJA FINANCIJSKIM RIZIKOM

Funkcija riznice u okviru HEP Grupe Društva pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima novca i kapitala, nadgleda i upravlja financijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Društava Grupe kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stupnju i utjecaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik valute, rizik kamatne stope na fer vrijednost, i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tijek.

TRŽIŠNI RIZIK

Aktivnosti Grupe su primarno izložene financijskom riziku promjene tečaja strane valute i kamatne stope (vidi dolje). Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

UPRAVLJANJE VALUTNIM RIZIKOM

Grupa obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama tečaja stranih valuta. Izloženošću tečaja valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koriste termenske ugovore za strane valute.

Knjigovodstvena vrijednost novčanih sredstava i obveza Grupe denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

	Imovina		Obveze	
	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	(u tisućama)	(u tisućama)	(u tisućama)	(u tisućama)
Europska Unija (EUR)	88.390	3.866	573.176	647.683
USD	34	198	75.315	82.591

37. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

ANALIZA OSJETLJIVOSTI STRANE VALUTE

Grupa je izložena valutnom riziku u slučaju promjene tečaja eura (EUR) i američkog dolara (USD). U slijedećoj tablici je prikazana analiza učinaka promjene tečaja kune kroz povećanje ili smanjenje vrijednosti za 10% u odnosu na euro i američki dolar. Stopa od 10% se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama tečajeva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju razdoblja za promjenu tečaja od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su nominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan/negativan iznos niže u tablici ukazuje na povećanje dobiti ili drugih komponenata kapitala kada bi kuna u odnosu na relevantnu valutu ojačala za 10%. U slučaju slabljenja kune za 10% u odnosu na relevantnu valutu, učinak bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Utjecaj promjene tečaja EUR		
Dobit ili gubitak	350.872	470.385
Utjecaj promjene tečaja USD		
Dobit ili gubitak	38.853	44.809

UPRAVLJANJE KAMATNIM RIZIKOM

Grupa je izložena kamatnom riziku jer zaključuje ugovore o kreditima i s promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Grupe kamatnim stopama po osnovi financijske imovine i obveza je detaljno prikazana pod podnaslovom *Upravljanje rizikom likvidnosti*. Ovim rizikom Grupa upravlja na način da održava primjeren omjer kredita s fiksnom i promjenjivom kamatnom stopom u svojem kreditnom portfelju te zaključivanjem ugovora o kamatnim swapovima.

ANALIZA OSJETLJIVOSTI KAMATNE STOPE

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za financijske instrumente za koje je Grupa izložena kamatnom riziku na datum izvještaja o financijskom položaju. Za promjenjive kamatne stope analiza je napravljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obveza na datum izvještaja o financijskom položaju bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

- Dobit za godinu koja je završila 31. prosinca 2010. bi se smanjila/povećala za iznos od 21.153 tisuća HRK (2009.: 22.031 tisuća HRK), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Grupe kamatnim stopama na zajmovima sa promjenjivim kamatnim stopama; 77% zaduženosti Grupe je po promjenjivoj kamatnoj stopi (2009.: 73%)
- i osjetljivost Grupe na kamatnu stopu se smanjila tijekom tekućeg razdoblja uglavnom zbog smanjenja referentne kamatne stope u varijabilnoj stopi.

37. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZIKOM

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze što će rezultirati financijskim gubitkom Grupe. Grupa je jedini proizvođač električne energije u Republici Hrvatskoj i kao takav, ima javnu obvezu pružati svoje usluge svim potrošačima, na svim lokacijama u zemlji, neovisno o kreditnom riziku vezanom za određene potrošače. Potraživanja od kupaca, neto, razdijeljena su na značajan broj klijenata, u različitim industrijama i geografskim područjima.

Grupa nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili društvu kupaca koji imaju slične osobine. Grupa definira kupce da imaju slične osobine ako su povezane osobe.

Kreditni rizik vezan uz potraživanja od kupaca odnosi se prvenstveno na potraživanja od gospodarskih subjekata, osobito od onih u teškoj financijskoj situaciji. Kreditni rizici vezani za potraživanja od kućanstava ograničeni su obzirom na mogućnost isključivanja iz opskrbe mreže.

Izuzimajući navedeno u dolje danoj tabeli, knjigovodstvena vrijednost financijske imovine prikazana u financijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovi umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Grupe kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkotrajnim, srednjoročnim i dugotrajnim potrebama za upravljanje likvidnošću Grupe. Grupa upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima financiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tijekove i uspoređuje profile dospijuća financijske imovine i obveza.

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijuća Grupe za nederivativnu financijsku imovinu. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tijekova financijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstvima koja Grupa očekuje da će se novčani tijek pojaviti u drugom razdoblju.

DOSPIJEĆE NEDERIVATIVNE FINANCIJSKE IMOVINE

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2010. godina							
Beskamatne		1.096.670	1.424.595	194.103	396.981	21.317	3.133.666
Kamatne – promjenjiva kamata	5,00%	23	46	196	105	-	370
Ukupno		1.096.693	1.424.641	194.299	397.086	21.317	3.134.036
2009. godina							
Beskamatne		1.179.933	676.596	179.562	484.635	16.569	2.537.295
Kamatne – promjenjiva kamata	6,00%	24	47	207	376	-	654
Ukupno		1.179.957	676.643	179.769	485.011	16.569	2.537.949

37. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI (nastavak)

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti (nastavak)

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Grupe za nederivatne financijske obveze. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tijekova financijskih obveza na osnovi najranijeg datuma na koji se od Grupe može tražiti da plati.

DOSPIJEĆE NEDERIVATIVNIH FINANCIJSKIH OBVEZA

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Preko 5 godina	Ukupno
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2010. godina							
Beskamatne		784.785	792.584	839.403	441.593	15.824	2.874.189
Kamatne – promjenjiva kamata	3,57%	43.200	571.673	982.759	2.539.715	451.013	4.588.360
Kamatne – fiksna kamata	5,93%	8.766	-	186.200	1.111.980	204.721	1.511.667
Ukupno		836.751	1.364.257	2.008.362	4.093.288	671.558	8.974.216
2009. godina							
Beskamatne	-	983.852	1.290.073	641.161	14.817	20.402	2.950.305
Kamatne – promjenjiva kamata	3,94%	29.215	216.748	858.979	3.682.705	688.477	5.476.124
Kamatne – fiksna kamata	5,96%	3.278	255.811	130.276	1.185.654	452.499	2.027.518
Ukupno		1.016.345	1.762.632	1.630.416	4.883.176	1.161.378	10.453.947

Grupa ima pristup izvorima financiranja. Ukupan neiskorišteni iznos na kraju izvještajnog razdoblja je 665.014 tisuća kuna. Grupa očekuje da će podmiriti svoje ostale obveze iz operativnih novčanih tijekova i priliva od dospjele financijske imovine.

37. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI (nastavak)

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti (nastavak)

DOSPIJEĆE DERIVATIVNIH FINANCIJSKIH OBVEZA

Grupa ima zaključen ugovor o kamatnom swapu kojim se štiti izloženost Grupe temeljem obveza po promjenjivim kamatnim stopama. Prema ugovoru, šestomjesečna kamatna stopa koju plaća Grupa je fiksna i iznosi 5,39%, dok je swap kamatna stopa jednaka šestomjesečnom EURIBOR-u, odnosno na dan 31. prosinca 2010. godine iznosila je približno 1,2019% (2009.: približno 1,0075%), kao što je detaljnije objašnjeno u bilješci 26.

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Preko 5 godina	Ukupno
	%	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2010. godina							
Kamatne – promjenjiva kamata	1,2019%	-	-	1.108	476	-	1.584
Kamatne – fiksna kamata	5,39%	-	-	(4.969)	(2.136)	-	(7.105)
Ukupno		-	-	(3.861)	(1.660)	-	(5.521)
2009. godina							
Kamatne – promjenjiva kamata	1,0075%	-	-	1.444	1.314	-	2.758
Kamatne – fiksna kamata	5,39%	-	-	(7.726)	(7.029)	-	(14.755)
Ukupno		-	-	(6.282)	(5.715)	-	(11.997)

FER VRIJEDNOST FINANCIJSKIH INSTRUMENTATA

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza određuje se na slijedeći način:

- Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza sa standardnim uvjetima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni.
- Fer vrijednost ostale financijske imovine i financijskih obveza se određuje sukladno generalno prihvaćenim modelima određivanja cijena na osnovu analize diskontiranog novčanog tijeka korištenjem cijena iz postojećih tržišnih transakcija.
- Fer vrijednost derivativnih instrumenata se izračunava koristeći izlistane cijene. Gdje takve cijene nisu dostupne, koristi se analiza diskontiranih novčanih tokova primjenom važeće krivulje prinosa za razdoblje trajanja instrumenata kod neopcijskih derivativa, dok se za opcijske derivative koriste modeli za utvrđivanje cijena opcija. Terminski valutni ugovori se vrednuju koristeći kotirane forward tečajeve i krivulje prinosa izvedene iz kotiranih kamatnih stopa po ugovorima sa sličnim dospijećem. Kamatni swapovi se vrednuju po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova i diskontiraju na temelju važećih krivulja prinosa izvedeni iz kotiranih kamatnih stopa.

37. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

POKAZATELJI FER VRIJEDNOSTI PRIZNATI U IZVJEŠTAJU O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

U tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze
2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

POKAZATELJI FER VRIJEDNOSTI U IZVJEŠTAJU O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2010. godina				
Imovina raspoloživa za prodaju	162.380	-	-	162.380
Obveza po kamatnom swapu (dugoročni i kratkoročni dio)	-	2.875	-	2.875
2009. godina				
Imovina raspoloživa za prodaju	152.797	-	-	152.797
Obveza po kamatnom swapu (dugoročni i kratkoročni dio)	-	6.284	-	6.284

38. ODOBRENJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 25. svibnja 2011. godine.

Potpisali u ime Grupe dana 25. svibnja 2011. godine:

Leo Begović
Predsjednik Uprave

Miljenko Pavlaković
Član Uprave

HEP d.d. – FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

128

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva Hrvatska elektroprivreda d.d.:

Obavili smo reviziju priloženih nekonsolidiranih financijskih izvještaja društva Hrvatska elektroprivreda d.d. (u nastavku: "Društvo") koji se sastoje od nekonsolidiranog izvještaja o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2010. godine, nekonsolidiranog računa dobitaka i gubitaka, nekonsolidiranog izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, nekonsolidiranog izvještaja o promjenama na glavnici i nekonsolidiranog izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i bilježaka uz financijske izvještaje.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA NEKONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Odgovornost za sastavljanje i objektivni prikaz nekonsolidiranih financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja te unutarnje kontrole koje uprava drži neophodnima za sastavljanje nekonsolidiranih financijskih izvještaja bez materijalno značajnih pogrešaka u prikazu uslijed prijave ili pogreške snosi uprava.

ODGOVORNOST REVIZORA

Naša je odgovornost izraziti neovisno mišljenje o nekonsolidiranim financijskim izvještajima na temelju naše revizije. Osim kao što je navedeno dolje u odjeljku a), reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi nalažu da postupamo u skladu s etičkim pravilima te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerali da nekonsolidirani financijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške u prikazu.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u nekonsolidiranim financijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidiranih financijskih izvještaja, bilo kao posljedica prijave ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje nekonsolidiranih financijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene danim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti računovodstvenih politika koje su primijenjene te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza nekonsolidiranih financijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

ZNAČAJKE KOJE UTJEČU NA REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predujam Hrvatskim autocestama d.o.o.

Kao što je opisano u bilješci 12, Društvo je u prosincu 2006. godine isplatilo predujam Hrvatskim autocestama d.o.o. u iznosu od 300 milijuna kuna u svrhu preuzimanja elektroenergetskih objekata na hrvatskim autocestama u roku od dvije godine od dana isplate predujma. Navedeni objekti do dana izdavanja ovih izvještaja nisu preneseni u pravno vlasništvo Društva. Društvo u gospodarskom smislu raspolaže navedenim elektroenergetskim objektima, upotrebljava navedenu imovinu u ekonomske svrhe za koju je namijenjena i isporučuje električnu energiju za potrebe potrošača. Do dana objave financijskih izvještaja Društvo nije klasificiralo predujam po vrstama imovine koja se koristi u poslovanju Društva, te nismo zaprimili od Uprave Društva izračun ekonomskih utjecaja prijenosa navedene imovine sa stavke predujmova na stavku imovine u uporabi i amortizacije te imovine, stoga nismo u mogućnosti ocijeniti utjecaj ove činjenice na financijske izvještaje Društva.

Ispravak vrijednosti potraživanja

Mišljenje revizora o nekonsolidiranim financijskim izvještajima za godinu zaključno s 31. prosincem 2009. je bilo kvalificirano po osnovi rezerviranja za sumnjiva i sporna potraživanja. Na dan 31. prosinca 2009. godine rezerviranja za sumnjiva potraživanja u približnom iznosu od 60 milijuna kuna i s tim povezan porezni učinak u iznosu od približno 12 milijuna kuna nisu proknjiženi. Društvo je u 2010. godini rezerviranja za navedena potraživanja iskazalo u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Stoga su rezultat za godinu koja je završila 31. prosinca 2009. i vlasnička glavnica na dan 31. prosinca 2009. godine precijenjeni za iznos od približno 48 milijuna kuna, dok je rezultat za godinu koja je završila 31. prosinca 2010. podcijenjen za isti iznos.

MODIFICIRANO MIŠLJENJE

Po našem mišljenju, izuzev učinaka činjenica navedenih gore u točki b), te mogućih učinaka činjenica navedenih gore u točki a), nekonsolidirani financijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim odrednicama, financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2010. godine, te rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

POSEBNI NAGLASCI

a) Računovodstvena politika priznavanja prihoda

Kao što je opisano u bilješci 1 uz priložene nekonsolidirane financijske izvještaje, Društvo priznaje prihode s temelja iznosa koje su ovisna društva HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., HEP Opskrba d.o.o. i HEP Operator prijenosnog sustava d.o.o. fakturirala krajnjim korisnicima Grupe. Međutim, navedena potraživanja od krajnjih korisnika ostaju u ovisnim društvima. Takva politika u skladu je s važećim zakonskim propisima sukladno zakonima vezanim za tarife. Naše mišljenje po toj osnovi nije modificirano.

b) Računovodstvena politika najmova

Kao što je opisano u bilješci 1 uz priložene nekonsolidirane financijske izvještaje, Društvo je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je Društvo iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedena potraživanja iskazana su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP grupe. Naše mišljenje po toj osnovi nije modificirano.

c) Nekonsolidirani financijski izvještaji

Društvo je priložene nekonsolidirane financijske izvještaje sastavilo u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i prema zahtjevima hrvatskih zakona i propisa te svoja ulaganja u ovisna i pridružena društva iskazalo po trošku ulaganja. Društvo je također izradilo konsolidirane financijske izvještaje za Hrvatsku elektroprivredu d.d. i njena ovisna društva, koji su sastavljeni 25. svibnja 2011. godine. Radi boljeg razumijevanja poslovanja Grupe u cjelini, korisnici trebaju čitati konsolidirane financijske izvještaje povezano s ovim financijskim izvještajima. Naše mišljenje po toj osnovi nije modificirano.

Deloitte d.o.o.
Branislav Vrtačnik, ovlaštenu revizor
Zagreb, 25. svibnja 2011. godine

NEKONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA

DRUŠTVA HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

130

HEP GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2010

POGLAVLJE 6 - FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prodaja električne energije	10.849.131	10.493.303
Poslovni prihod – povezana društva	1.273.025	1.235.563
Ostali prihodi iz poslovanja	263.373	203.189
Ukupni prihodi iz poslovanja	12.385.529	11.932.055
Nabava električne energije	(2.554.853)	(3.258.478)
Troškovi osoblja	(77.678)	(82.612)
Trošak amortizacije	(68.177)	(67.500)
Troškovi za naknadu proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije – povezana društva	(7.597.287)	(7.518.338)
Ostali rashodi iz poslovanja	(701.851)	(570.334)
Ukupni rashodi iz poslovanja	(10.999.846)	(11.497.262)
Dobit iz poslovanja	1.385.683	434.793
Financijski prihodi	229.525	263.313
Financijski rashodi	(391.332)	(338.273)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(161.807)	(74.960)
Dobit prije oporezivanja	1.223.876	359.833
Porez na dobit	(237.125)	(60.276)
Dobit tekuće godine	986.751	299.557

Potpisali u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Leo Begović
Predsjednik Uprave

Miljenko Pavlaković
Član Uprave

NEKONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

DRUŠTVA HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	986.751	299.557
Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak), neto	24.853	(2.582)
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	1.011.604	296.975

Potpisali u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Leo Begović
Predsjednik Uprave

Miljenko Pavlaković
Član Uprave

NEKONSOLIDIRANA BILANCA

DRUŠTVA HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
NA DAN 31. PROSINCA 2010. GODINE

IMOVINA	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	231.808	269.026
Investicije u tijeku	270.425	190.970
Nematerijalna imovina	18.466	24.325
Investicijska ulaganja u nekretnine	8.010	8.010
Predujmovi za materijalnu imovinu	364.965	372.470
Ulaganje u NE Krško	1.622.947	1.605.593
Ulaganje i potraživanja od TE Plomin	538.046	622.150
Ulaganja u ovisna društva	6.378	6.398
Ulaganja raspoloživa za prodaju i ostala ulaganja	162.380	152.997
Dani dugoročni krediti i depoziti	815	914
Potraživanja za dugoročni najam od povezanih društava	17.945.115	17.979.281
Potraživanja po dugoročnim kreditima	158.368	158.569
Ostala dugotrajna imovina	223.692	183.865
Odgođena porezna imovina	32.989	8.601
Ukupna dugotrajna imovina	21.584.404	21.583.169
Zalihe	26.282	33.751
Potraživanja od kupaca	175.172	46.200
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja od povezanih društava	1.291.036	1.293.899
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja	-	-
Ostala kratkoročna potraživanja	46.211	141.912
Potraživanja od povezanih društava	3.959.022	3.954.883
Novac i novčani ekvivalenti	680.306	68.417
Ukupna kratkotrajna imovina	6.178.029	5.539.062
UKUPNA AKTIVA	27.762.433	27.122.231

Potpisali u ime Društva na dan
Leo Begović
Predsjednik Uprave

Miljenko Pavlaković
Član Uprave

NEKONSOLIDIRANA BILANCA DRUŠTVA
HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d. (NASTAVAK)
NA DAN 31. PROSINCA 2010. GODINE

KAPITAL I OBVEZE	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	19.792.159	19.792.159
Rezerve	(1.005.546)	(2.038.472)
Zadržana dobit	1.104.997	1.126.319
Ukupna glavnica	19.891.610	18.880.006
Obveze po izdanim obveznicama	1.058.042	1.150.887
Obveze po dugoročnim kreditima	2.851.424	3.035.239
Dugoročne obveze prema državi	1.172	24.211
Ostale dugoročne obveze	423.900	251.219
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	174.283	122.342
Rezerviranja	132.764	19.859
Odgođena porezna obveza	1.874	-
Ukupne dugoročne obveze	4.643.459	4.603.757
Obveze prema dobavljačima	288.927	510.328
Tekuća dospijeće po izdanim obveznicama	93.380	46.690
Tekuća dospijeća dugoročnih kredita	1.145.398	894.540
Obveze za kratkoročne kredite	285.054	764.121
Obveze za poreze	236.204	126.770
Obveze za kamate	27.215	24.161
Obveze prema povezanim društvima	1.123.657	1.210.306
Obveze prema zaposlenima	5.334	5.710
Ostale obveze	22.195	55.842
Ukupne kratkoročne obveze	3.227.364	3.638.468
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	27.762.433	27.122.231

Potpisali u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Leo Begović
Predsjednik Uprave

Miljenko Pavlaković
Član Uprave

IZVJEŠĆA DRUŠTAVA HEP GRUPE S FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

HEP-PROIZVODNJA d.o.o.

HEP-OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.

HEP-OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA d.o.o.

HEP-TOPLINARSTVO d.o.o.

HEP-PLIN d.o.o.

NIKOLA RUKAVINA, dipl. ing.

DIREKTOR

OSTVARENI IZNIMNI REZULTATI poslovanja HEP-Proizvodnje d.o.o. u protekloj 2010. godini doprinijeli su rekordno uspješnom poslovanju HEP grupe. Osobito povoljne hidrološke okolnosti tijekom 2010. godine omogućile su ostvarenje rekordne proizvodnje hidroelektrana u iznosu od 8,3 TWh. Potrebno je naglasiti da je HEP-Proizvodnja d.o.o. kraj 2010. godine dočekala s visokom razinom popunjenosti akumulacija hidroelektrana te s visokom popunjenošću spremnika goriva u termoelektanama i termoelektanama-toplanama. Sinkronizacijom agregata A, B i C, tijekom kolovoza 2010. započelo je razdoblje probnog pogona HE Lešće. U 2010. godini obavljani su značajni građevinski radovi za potrebe izgradnje bloka C 230 MW u TE Sisak.

Zbog recesije u većini europskih država, u posljednje je tri godine smanjena potrošnja električne energije i prirodnog plina, zbog čega je na europskom energetsom tržištu bilo dovoljno prirodnog plina i što je dovelo do pada cijene električne energije. Uz rekordnu hidro-proizvodnju u 2010. godini u Hrvatskoj, to je omogućilo značajno smanjenje proizvodnje u troškovno manje konkurentnim termoelektanama na loživo ulje.

Treba naglasiti da je HEP-Proizvodnja d.o.o. i u 2010. godini zadržala primjereno visoku razinu raspoloživosti u proizvodnim objektima, odnosno, nije imala većih kvarova ili havarija s posljedicom ugrožavanja opskrbe električnog i toplinskog konzuma. Premda je većina proizvodnih postrojenja HEP-Proizvodnje d.o.o. starije životne dobi, dosadašnja kumulativna ulaganja u preventivno održavanje i primjeren angažman osoblja na održavanju omogućili su primjereno stanje proizvodnih objekata.

Uz redovno ispunjavanje temeljnih djelatnosti proizvodnje i isporuke električne i toplinske energije HEP-ovim sustavima, te visoku raspoloživost proizvodnih jedinica, HEP-Proizvodnja d.o.o. je osigurala i mogućnost pružanja različitih pomoćnih usluga za potrebe vođenja hrvatskog sustava unutar europske interkonekcije. Kao i u prethodnih šest godina, HEP-Proizvodnja d.o.o. je i za 2010. godinu ishodila certifikate o stopostotnoj proizvodnji električne energije iz obnovljivih izvora u hidroelektanama. Za više elektrana ishodeni su ISO certifikati serija 9000 i 14000. Nastavljeno je stručno osposobljavanje i usavršavanje, ovisno o specifičnim potrebama pojedinih pogona, proizvodnih područja i sjedišta HEP-Proizvodnje.

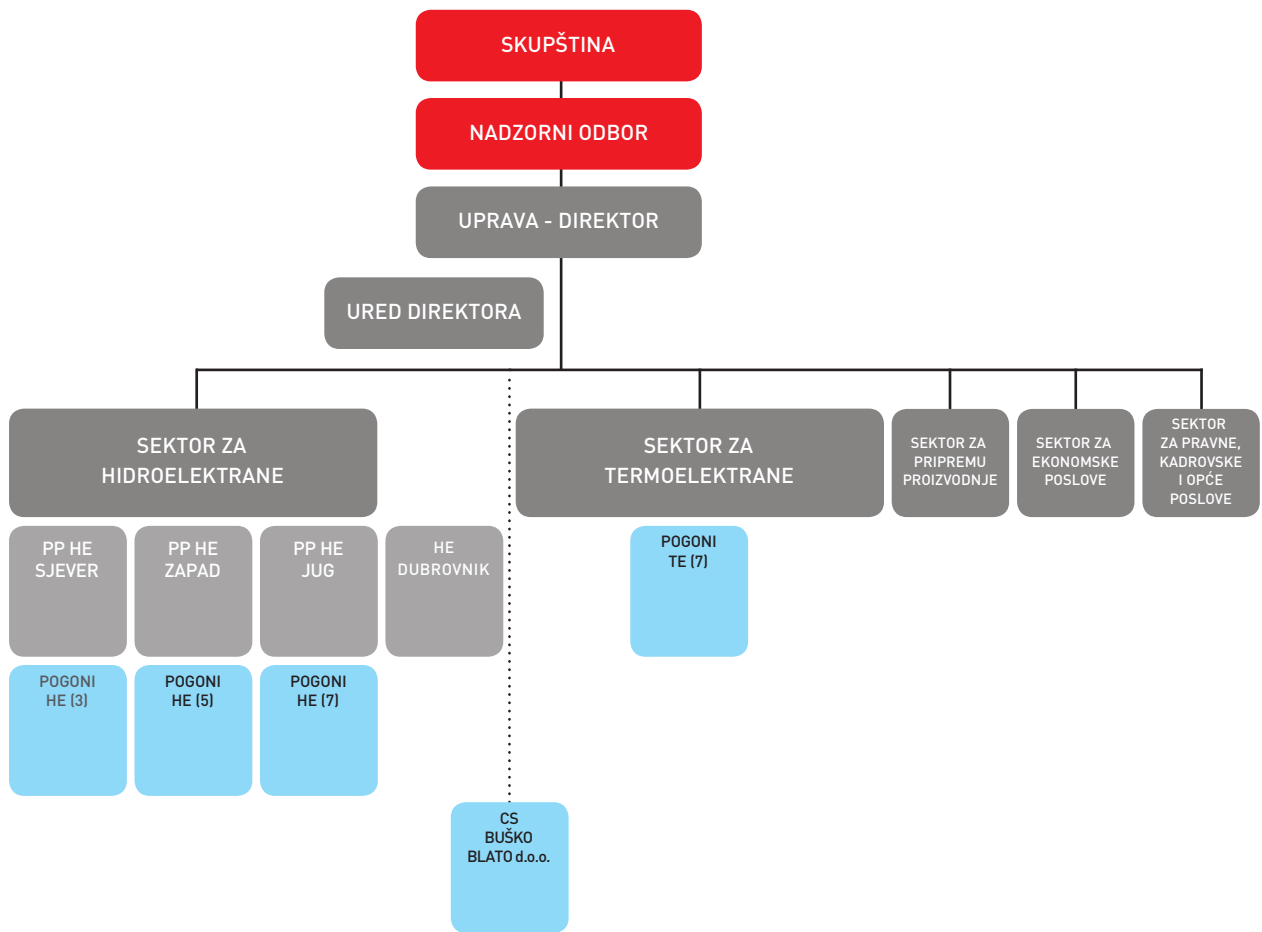
Kroz redovno održavanje, modernizaciju i revitalizaciju, i u 2010. godini nastavljene su aktivnosti na poboljšanju sustava upravljanja elektranama i modernizaciji vođenja s ciljem osposobljavanja za brze promjene tereta i uklopnog stanja prema zahtjevima operatora sustava. Intenzivirane su aktivnosti na izgradnji Centra sliva rijeke Cetine s ciljem preuzimanja funkcije planiranja i vođenja elektrana od strane HEP-OPS-a, MC Split.

U skladu s Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji društva HEP-Proizvodnje d.o.o., iz 2007. godine, u 2009. godini formirani su Sektor za ekonomske poslove i Sektor za pravne, kadrovske i opće poslove, a 2010. godine formiran je Sektor za pripremu proizvodnje.

HEP-Proizvodnja je tijekom 2010. godine uspješno surađivala s članicama HEP grupe, naročito intenzivno s HEP-OPS-om i HEP-Trgovinom s obzirom na izravnu tehnološko-ekonomsku međupovezanost. U sklopu restrukturiranja energetske tržišta prema zahtjevima EU i predpristupnim aktivnostima Republike Hrvatske, stručnjaci HEP-Proizvodnje d.o.o. su usko surađivali sa stručnjacima ostalih članica HEP grupe te s Herom, HROTE-om i Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva.

Posebna pozornost posvećena je provedbi propisa u vezi sa zaštitom okoliša. Izrađen je program smanjivanja emisija CO₂ sukladno obvezama Republike Hrvatske prema Kyotskom protokolu i drugim međunarodnim dokumentima. U 2010. godini realizirana je većina aktivnosti s ciljem ishođenja okolišnih dozvola za termoelektane i termoelektane-toplane.

ORGANIZACIJSKA SHEMA

PROIZVODNI KAPACITETI

HIDROELEKTRANE	RASPOLOŽIVA SNAGA (MW)	HIDROELEKTRANE	RASPOLOŽIVA SNAGA (MW)
Akumulacijske		Protočne	
HE Zakučac	486	HE Varaždin	92,5
RHE Velebit	276 (-240)	HE Dubrava	77,8
HE Orlovac	237	HE Čakovec	77,4
HE Senj	216	HE Gojak	55,5
HE Dubrovnik	2x108*	HE Lešće	42,3
HE Vinodol	90	HE Rijeka	36,2
HE Peruća	60	HE Miljacka	24
HE Kraljevac	46,4	HE Jaruga	7,2
HE Đale	40,8	HE Golubić	6,5
HE Sklope	22,5	HE Ozalj	5,5
CS Buško blato	7,5/4,2 (-10,2)	HE Krčić	0,3
CHE Fužine	4,6		
HE Zavrelje	2		
CHE Lepenica	0,8 (-1,3)		
HE Zeleni vir	1,7		

CS: crpna stanica, CHE: crpna HE, RHE: reverzibilna HE; * Jedan agregat HE Dubrovnik radi za BiH

TERMOELEKTRANE	RASPOLOŽIVA SNAGA NA PRAGU (MW)	GORIVO
TE-TO Zagreb	422 / 500 MWt	loživo ulje / prirodni plin
TE Sisak	396	loživo ulje / prirodni plin
TE Rijeka	303	loživo ulje
TE Plomin (A)	110	kameni ugljen
EL-TO Zagreb	90 / 184 MWt	loživo ulje / prirodni plin
TE-TO Osijek	90 / 124 MWt	loživo ulje / prirodni plin / ekstralako ulje
KTE Jertovec	78	prirodni plin / ekstralako ulje
TE PLOMIN (B)*	192	ugljen

* U vlasništvu TE Plomin d.o.o. (HEP : RWE Power – 50% : 50%); HEP-Proizvodnja d.o.o. – O&M ugovor

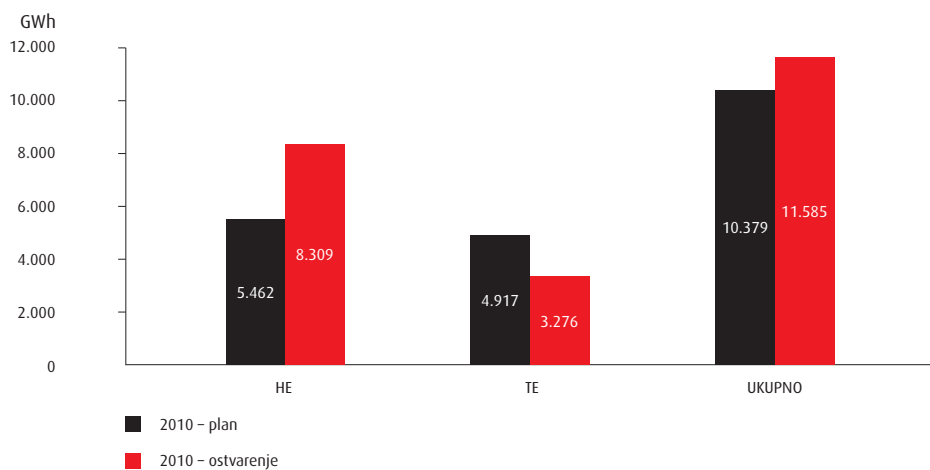
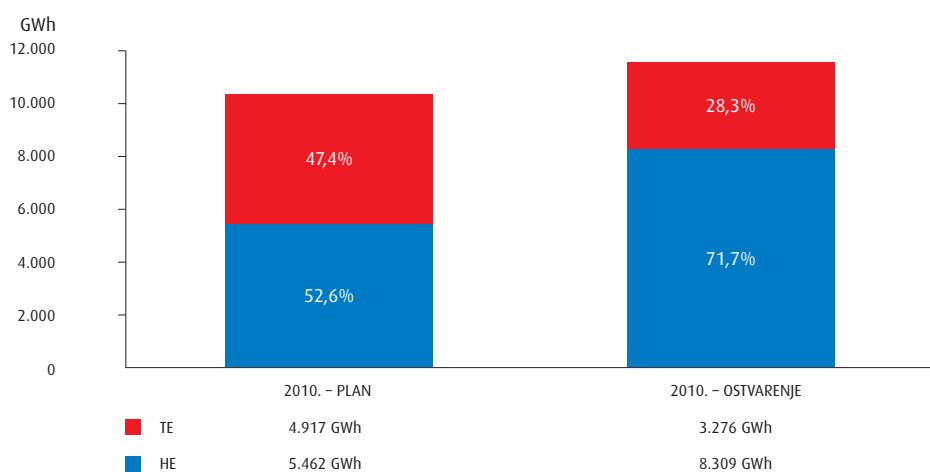
PROIZVODNJA ELEKTRIČNE I TOPLINSKE ENERGIJE U 2010.

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

U 2010. godini ukupno je u elektranama HEP Proizvodnje d.o.o. proizvedeno 11.585 GWh električne energije. U hidroelektranama je proizvedeno 8.309 GWh ili 71,7 posto, a u termoelektranama 3.276 GWh ili 28,3 posto. Time je izvorima HEP Proizvodnje d.o.o. pokriveno 58,3 posto ukupnih potreba za električnom energijom u Hrvatskoj.

U odnosu na planiranu proizvodnju za 2010. godinu, ostvarena je ukupna proizvodnja veća za 11,6 posto, pri čemu je proizvodnja hidroelektrana veća 52,1 posto, a proizvodnja termoelektrana manja za 33,4 posto.

U odnosu na ostvarenje u 2009. godini, ukupna je proizvodnja električne energije povećana 3,9 posto, pri čemu je ostvarena proizvodnja hidroelektrana povećana za 1.542 GWh ili 22,8 posto, dok je proizvodnja termoelektrana smanjena za 1.105 GWh ili 25,2 posto.

PROIZVODNJA TOPLINSKE ENERGIJE

U 2010. godini u HEP-Proizvodnji d.o.o. proizvedeno je u pogonima kombinirane proizvodnje ukupno 2.493.349 MWh toplinske energije, što je 3,6 posto više od ukupne planirane godišnje proizvodnje. U odnosu na prethodnu godinu, proizvodnja toplinske energije veća je 10,9 posto. Proizvodnja tehnološke pare iznosila je 828.942 tona, što je 96,8 posto ukupne planirane proizvodnje (856.569 t), a 1,4 posto manje od proizvodnje u 2009. godini (840.493 t).

Proizvodnja ogrjevne topline u 2010. godini iznosila je 1.802.564 MWh, odnosno 6,4 posto više od ukupne planirane proizvodnje (1.694.082 MWh), a 7,6 posto više od proizvedene ogrjevne topline u 2009. godini (1.675.870 MWh).

Pogoni kombinirane proizvodnje proizveli su u 2010. godini 90,9 posto ukupne toplinske energije.

RASPOLOŽIVOST ELEKTRANA

Raspoloživost svih postrojenja (bez HE Dubrovnik 2 i TE Plomin d.o.o.) iznosila je 98,2 posto što je 0,3 posto niže od ostvarenog stupnja raspoloživosti u 2009. godini.

Vlasniku društva HEP-Proizvodnja d.o.o., Zagreb:

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja HEP-Proizvodnje d.o.o., Zagreb (u nastavku: "Društvo") koji se sastoje od izvještaja o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2010. godine, računa dobiti i gubitka, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama vlasničke glavnice i izvještaja o novčanom toku za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i bilježaka uz financijske izvještaje.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Odgovornost za sastavljanje i objektivni prikaz financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja te unutarnje kontrole koje uprava drži neophodnima za sastavljanje financijskih izvještaja bez materijalno značajnih pogrešaka u prikazu uslijed prijevare ili pogreške snosi Uprava.

ODGOVORNOST REVIZORA

Naša je odgovornost izraziti neovisno mišljenje o financijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi nalažu da postupamo u skladu s etičkim pravilima te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerali da financijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške u prikazu.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u financijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, bilo kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje financijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene danim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti računovodstvenih politika koje su primijenjene te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza financijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

Po našem mišljenju, financijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim odrednicama, financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2010. godine, te rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

POSEBNI NAGLASCI

a) Priznavanje prihoda

Postojeća regulativa nije propisivala detaljno raspoređivanje prihoda povezanih s djelatnosti proizvodnje električne energije. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o energiji iz prosinca 2004. godine, u prosincu 2006. godine izrađen je model za utvrđivanje tarifnih sustava za različite energetske subjekte, s odgovodom primjene do 2007. godine. U lipnju 2008. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o visini tarifnih stavki u tarifnom sustavu za proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki, tarifnom sustavu za prijenos električne energije, bez visine tarifnih stavki, tarifnom sustavu za distribuciju električne energije, bez visine tarifnih stavki i tarifnom sustavu za opskrbu električnom energijom s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki. Grupa primjenjuje navedene tarifne stavke od 01. srpnja 2008. godine. Naše mišljenje po toj osnovi nije modificirano.

b) Računovodstvena politika najmova

Kao što je opisano u bilješci 1 uz priložene financijske izvještaje, Društvo je temeljem ugovora o financijskom najmu primilo od HEP d.d. u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je HEP d.d. (Matično društvo) iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedena potraživanja iskazana su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe. Naše mišljenje po toj osnovi nije modificirano.

Stoga, u cilju boljeg razumijevanja poslovanja Društva, priložene financijske izvještaje treba čitati zajedno s konsolidiranim financijskim izvještajima HEP Grupe.

Deloitte d.o.o.
Branislav Vrtačnik, ovlaštenu revizora
Zagreb, 25. svibnja 2011. godine

HEP PROIZVODNJA d.o.o., RAČUN DOBITKA I GUBITKA
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

142

HEP GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2010

POGLAVLJE 7 - IZVJEŠĆA DRUŠTVA HEP GRUPE S FINANCIJSKIM IZVJEŠĆAJIMA

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi od naknade za proizvodnju električne energije i ostali prihodi od povezanih društava	3.931.476	3.902.843
Ostali prihodi iz poslovanja	37.672	21.553
	3.969.148	3.924.396
Utrošeni energenti za proizvodnju, materijal i rezervni dijelovi	1.704.769	2.175.127
Troškovi usluga	379.658	304.924
Troškovi osoblja	347.686	358.276
Trošak amortizacije	435.907	421.753
Administrativni troškovi – povezana društva	102.423	99.686
Ostali rashodi iz poslovanja	399.608	454.517
	3.370.051	3.814.283
Dobit iz osnovne djelatnosti	599.097	110.113
Financijski prihodi	233	297
Financijski rashodi	(62.530)	(98.158)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(62.297)	(97.861)
Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	536.800	12.252
(Trošak) / prihod poreza na dobit	(108.046)	14.135
Dobit poslovne godine	428.754	26.387

Potpisano u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Nikola Rukavina, dipl.ing
Predsjednik Uprave

HEP PROIZVODNJA d.o.o., IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

	2010. godine	2009. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	428.754	26.387
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	428.754	26.387

Potpisano u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Nikola Rukavina, dipl.ing
Predsjednik Uprave

HEP PROIZVODNJA d.o.o., IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. PROSINCA 2010. GODINE

144

HEP GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2010

POGLAVLJE 7 - IZVJEŠĆA DRUŠTVA HEP GRUPE S FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

IMOVINA	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nematerijalna imovina	4.355	3.795
Nekretnine, postrojenja i oprema	6.424.526	6.675.211
Investicije u tijeku	1.790.818	1.507.409
Investicijska ulaganja u nekretnine	39.195	37.133
Predujmovi za materijalnu imovinu	20.871	30.330
Ulaganja u ovisna društva	7	7
Potraživanja od prodaje stanova	16.026	16.085
Odgodena porezna imovina	52.682	44.225
Ukupna dugotrajna imovina	8.348.480	8.314.195
Zalihe	727.079	579.844
Ostala kratkotrajna imovina	15.224	30.992
Potraživanja od povezanih društava	1.168.282	694.304
Potraživanja od kupaca	1.369	1.843
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja	2.310	4.132
Novac i novčani ekvivalenti	5.706	1.924
Ukupna kratkotrajna imovina	1.919.970	1.313.039
UKUPNA IMOVINA	10.268.450	9.627.234

Potpisano u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Nikola Rukavina, dipl.ing
Predsjednik Uprave

HEP PROIZVODNJA d.o.o., IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. PROSINCA 2010. GODINE (NASTAVAK)

KAPITAL I OBVEZE	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	20	20
Rezerve	-	9.188
Preneseni gubitak	349.390	(88.552)
Ukupna glavnica	349.410	(79.344)
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	6.040.962	6.303.903
Dugoročna rezerviranja	324.880	210.407
Ostale dugoročne obveze	10.998	12.111
Ukupne dugoročne obveze	6.376.840	6.526.421
Obveze prema dobavljačima	496.576	622.028
Obveze prema povezanim društvima	2.414.731	2.056.136
Tekuća dospjeća dugoročnih obveza od povezanog društva	435.907	421.753
Ostale kratkoročne obveze	194.986	80.240
Ukupne kratkoročne obveze	3.542.200	3.180.157
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	10.268.450	9.627.234

Potpisano u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Nikola Rukavina, dipl.ing
Predsjednik Uprave

HEP-OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.

146

doc.dr.sc. DUBRAVKO SABOLIĆ

DIREKTOR

U SKLADU sa zakonodavno-regulatornim okvirom, u granicama odobrenog Gospodarskog plana i Plana investicija za 2010. godinu, HEP-Operator prijenosnog sustava d.o.o. (HEP-OPS) je i u otežanim uvjetima poslovanja uredno i uspješno izvršavao osnovne zadaće – vođenje elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske, prijenos električne energije, održavanje, razvoj i izgradnju prijenosne mreže. Intenzivno je pružao potporu razvoju i funkcioniranju hrvatskog tržišta električne energije, vodeći računa o njegovoj međupovezanosti sa susjednim tržištima električne energije iz Europske unije i Energetske zajednice.

U 2010. godini ostvarena je ukupna potrošnja električne energije od 17.944 GWh, što je 1 posto više od ostvarene ukupne potrošnje u 2009. godini. Istovremeno, vršno opterećenje sustava od 3.121 MW gotovo je identično kao u 2009. godini. Udjel gubitaka u prijenosnoj mreži od 2,11 posto u ukupno prenesenoj električnoj energiji (koja je iznosila 25.284 GWh) nešto je manji nego u 2009. godini, te je na razini drugih europskih operatera prijenosnih sustava.

Može se konstatirati da u 2010.g. nije bilo većih poremećaja u sustavu opskrbe kupaca električnom energijom. U usporedbi s 2009.g. povećana je raspoloživost elektroenergetskog sustava na 99,99 posto i značajno smanjena neisporučena električna energija koja se procjenjuje na 867 MWh.

I tijekom 2010. godine u redovni je pogon stavljeno više objekata prijenosne mreže, od kojih se ističu novi dalekovodi 2x400 kV Ernestinovo-Pečuh, 2x110 kV Vinodol-Melina te 110 kV Plomin-Tupljak-Pazin, nova trafostanica 110/20(35) kV Vrbovsko, dok je dalekovod HE Gojak – HE Lešće pušten u pogon pod napon 110 kV.

U sklopu realizacije Programa Dubrovnik nastavljene su aktivnosti na pripremi izgradnje TS 220/110 kV Plat.

Tijekom 2010. godine nastavljene su intenzivne aktivnosti na izradi prvog Srednjoročnog (desetgodišnjeg) plana razvoja hrvatske prijenosne mreže za razdoblje 2011.-2020. sukladno odredbama „trećeg paketa“ energetskih propisa EU.

Nastavljajući sudjelovanje u ITC mehanizmu, HEP-OPS je i tijekom 2010. godine nastavio ispunjavati provedbu zahtjeva Uredbe 1228/2003/EZ i Smjernica o upravljanju zagušenjima (Aneks Uredbe) u vezi s uspostavom zajedničkih dražbi prekograničnih prijenosnih kapaciteta na svim vremenskim razinama na hrvatskim granicama prema EU. Pritom naglašavamo uspješno uvođenje zajedničkih godišnjih, mjesečnih i dnevnih dražbi prekograničnih prijenosnih kapaciteta na slovensko-hrvatskoj granici, a očekuje se, temeljem bilateralnih razgovora, uspostava zajedničkih dražbi prema Srbiji i Bosni i Hercegovini tijekom 2011. godine.

Djelatnici HEP-OPS-a su surađivali s nadležnim Ministarstvom u praćenju provedbe preuzetih obveza iz privremeno zatvorenih poglavlja 15. – Energetika i 21. – Transeuropske mreže u okviru pristupnih pregovora Republike Hrvatske za članstvo u EU. HEP-OPS je slijedom Izvješća Europske komisije o napretku, krajem 2010. godine potpisao uvjetnu Izjavu o sufinanciranju troškova tvrtke Projektni tim (Project Team Company) zadužene za uspostavu ureda za koordinirane dražbe 8. CM (Congestion Management) regije jugoistočne Europe u Crnoj Gori.

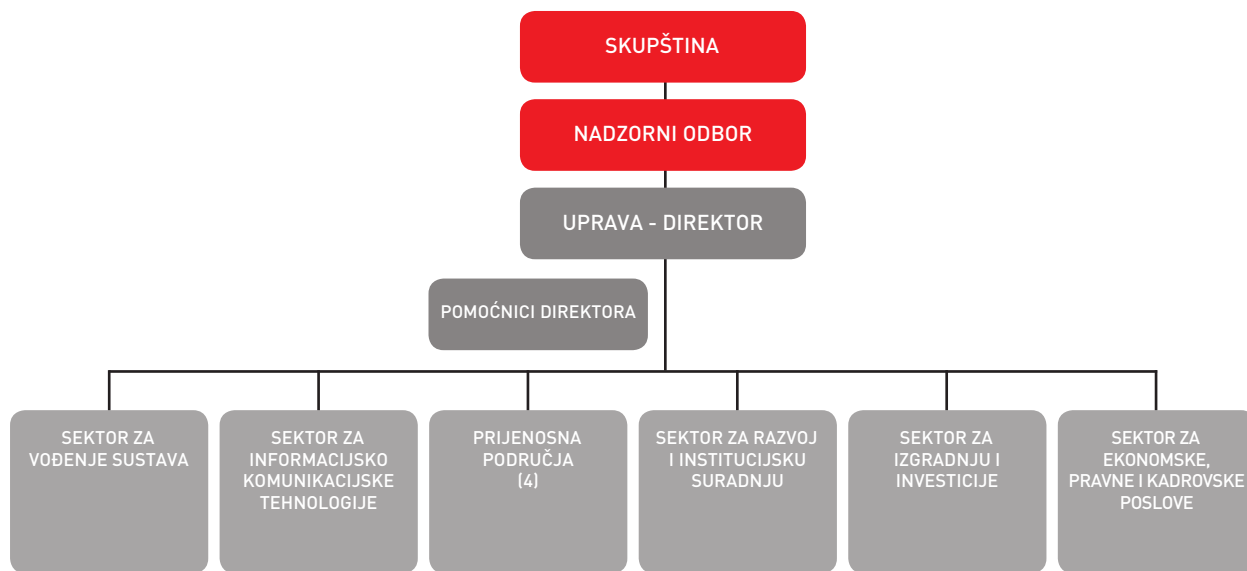
HEP-OPS je, u skladu s mogućnostima, nastavio sudjelovati u radu Skupštine, Upravnog odbora i radnih tijela (odbora i grupa) ENTSO-E-a.

U cilju omogućavanja pune funkcionalnosti hrvatskog otvorenog tržišta električne energije, HEP-OPS je pokrenuo izmjene i dopune Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava.

HEP-OPS je nastavio s opsežnim aktivnostima usmjerenim na prihvata povećanog udjela proizvodnje električne energije iz vjetroelektrana. Na vrijeme i u cijelosti su realizirane sve obveze HEP-OPS-a u vezi sa zaštitom okoliša i prirode u skladu s važećom zakonskom regulativom i podzakonskim aktima u RH, i to prema državnim institucijama, lokalnoj samoupravi te članicama HEP grupe.

Zaključno, mogu konstatirati da su poslovna ostvarenja HEP-OPS-a u 2010. godini, i uz otežane uvjete poslovanja, rezultat kontinuiteta i daljnjeg poboljšanja organiziranosti, stručnog i timskog rada, odgovornosti i visoke profesionalne razine u obavljanju rastućeg opsega poslova.

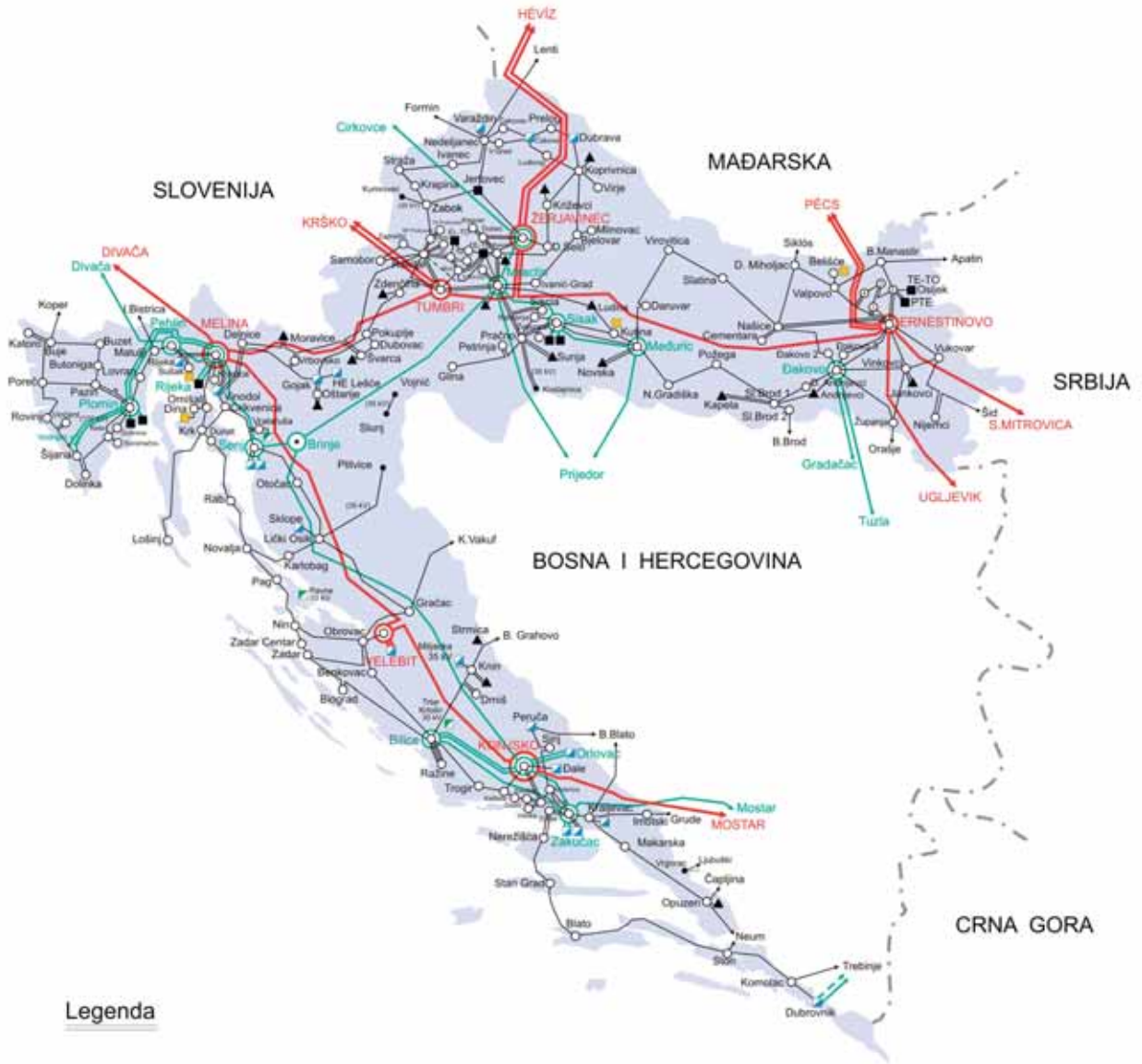
ORGANIZACIJSKA SHEMA DRUŠTVA

ELEKTROENERGETSKA BILANCA 2010. (GWh)

Ukupna proizvodnja *	13.268
Uvoz (ulaz u Hrvatsku)	12.359
Ukupna dobava	25.627
Izvoz (izlaz iz Hrvatske)	7.683
Ukupna potrošnja	17.944
Neposredna dobava i potrošnja na distribucijskoj mreži	471
Gubici u prijenosnoj mreži	533
Konzum prijenosa	16.940
Izravni kupci	852
Crpni rad i ostala vlastita potrošnja	210
Isporuka distribuciji iz prijenosne mreže	15.878
* Uključujući preuzetu energiju iz industrijskih elektrana i vjetroelektrana, te proizvodnju preuzetu neposredno u distribucijsku mrežu	
Vršno opterećenje sustava, 21.12.2010. (MWh/h)	3.121

SHEMA HRVATSKOG ELEKTROENERGETSKOG SUSTAVA

Legenda

Trafostanice	Elektrane	Dalekovodi
400 / 220 / 110 kV	Termoelektrana (priključena na prijenosnu mrežu)	400 kV
400 / 110 kV	Hidroelektrana (priključena na prijenosnu mrežu)	220 kV
220 / 110 kV	Industrijska elektrana (priključena na prijenosnu mrežu)	110 kV
220 / 35 kV	Vjetroelektrana	
110 / x kV		
35 / x kV		
Elektrovučna podstanica		

PRIJENOSNA MREŽA, STANJE 31. PROSINCA 2010.

	400 kV	220 kV	110 kV	Srednji napon	Ukupno
Duljina vodova (km)	1.247	1.273	4.830	147	7.497
Transformatorske stanice (kom)	5	6	116	-	127
Instalirana snaga (MVA)	4.100	2.120	4.881	-	11.101

Vlasniku društva HEP Operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb:

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja HEP Operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb (u nastavku: "Društvo") koji se sastoje od izvještaja o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2010. godine, računa dobiti i gubitka, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama vlasničke glavnice i izvještaja o novčanom toku za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i bilježaka uz financijske izvještaje.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Odgovornost za sastavljanje i objektivni prikaz financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja te unutarnje kontrole koje uprava drži neophodnima za sastavljanje financijskih izvještaja bez materijalno značajnih pogrešaka u prikazu uslijed prijevare ili pogreške snosi uprava.

ODGOVORNOST REVIZORA

Naša je odgovornost izraziti neovisno mišljenje o financijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi nalažu da postupamo u skladu s etičkim pravilima te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerali da financijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške u prikazu.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u financijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, bilo kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje financijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene danim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti računovodstvenih politika koje su primijenjene te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza financijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

Po našem mišljenju, financijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim odrednicama, financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2010. godine, te rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

POSEBNI NAGLASC

a) Računovodstvena politika priznavanja prihoda

Bez kvalificiranja našeg mišljenja, skrećemo pozornost na bilješku 1 uz financijske izvještaje, koja opisuje računovodstvenu politiku za priznavanje prihoda. Društvo je priznavalo prihode s temelja tarifnog sustava prema Odluci Vijeća za regulaciju iz listopada 2003. godine. Sukladno Odluci Vijeća za regulaciju, matično društvo HEP d.d. naknađuje Društvu iznos za usluge prijenosa električne energije na temelju električne energije koju je HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. fakturiralo krajnjim korisnicima, koja se množi primjenom fiksne tarife. Takva politika u skladu je s važećim zakonskim propisima sukladno zakonima vezanim za tarife. Naše mišljenje po toj osnovi nije modificirano.

b) računovodstvena politika najmova

Kao što je opisano u bilješci 1 uz priložene financijske izvještaje, Društvo je temeljem ugovora o financijskom najmu od HEP d.d.-a primilo u u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je HEP d.d. iz vanjskih izvora pribavio sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedene obveze iskazane su u nominalnoj vrijednosti, zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe. Naše mišljenje po toj osnovi nije modificirano.

Stoga, u cilju boljeg razumijevanja poslovanja Društva, priložene financijske izvještaje treba čitati zajedno s konsolidiranim financijskim izvještajima HEP Grupe.

HEP OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o., RAČUN DOBITI I GUBITKA
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

150

HEP GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2010

POGLAVLJE 7 - IZVJEŠĆA DRUŠTVA HEP GRUPE S FINANCISKIM IZVJEŠĆAJIMA

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi od prijenosa električne energije povezana društva	1.154.253	1.148.301
Prihodi od prodaje električne energije uravnoteženja povezana društva	61.281	-
Prihodi od prodaje prekograničnog prijenosnog kapaciteta povezana društva	87.186	22.964
Ostali prihodi iz poslovanja povezana društva	1.486	1.902
Ostali prihodi iz poslovanja	112.261	55.884
	1.416.467	1.229.051
Utrošeni materijal i rezervni dijelovi	(21.823)	(20.584)
Troškovi usluga	(86.560)	(104.327)
Troškovi osoblja	(186.884)	(190.916)
Trošak amortizacije	(230.465)	(232.464)
Troškovi pomoćnih usluga sustava	(235.726)	(232.723)
Troškovi gubitaka na mreži prijenosa	(260.263)	(224.854)
Troškovi nabavke električne energije uravnoteženja	(65.348)	-
Administrativni troškovi – povezana društva	(52.065)	(51.863)
Ostali rashodi iz poslovanja	(79.549)	(79.676)
	(1.218.683)	(1.137.407)
Dobit iz poslovanja	197.784	91.644
Financijski prihodi	806	556
Financijski rashodi	(48.795)	(50.673)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(47.989)	(50.117)
Dobit prije oporezivanja	149.795	41.527
Porez na dobit	(30.205)	(8.596)
Dobit tekuće godine	119.590	32.931

Potpisao u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Dubravko Sabolić
Direktor

HEP OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o., IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

151

	2010. godine	2009. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	119.590	32.931
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	119.590	32.931

Potpisao u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Dubravko Sabolić
Direktor

HEP OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o., IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. PROSINCA 2010. GODINE

152

HEP GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2010

POGLAVLJE 7 - IZVJEŠĆA DRUŠTVA HEP GRUPE S FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

IMOVINA	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.807.668	3.590.050
Investicije u tijeku	438.158	650.056
Nematerijalna imovina	24.179	16.883
Investicijsko ulaganje u nekretnine	8.751	7.171
Predujmovi za materijalnu imovinu	169	251
Potraživanja od prodaje stanova	5.955	6.420
Odgodena porezna imovina	11.293	10.201
Ukupna dugotrajna imovina	4.296.173	4.281.032
Zalihe	17.808	18.771
Potraživanja od kupaca	46.807	18.523
Potraživanja od povezanih društava	423.908	412.351
Ostala kratkotrajna imovina	23.613	8.838
Tekuće dospijeće dugoročnih potraživanja	673	772
Novac i novčani ekvivalenti	11.570	12.997
Ukupna kratkotrajna imovina	524.379	472.252
UKUPNA AKTIVA	4.820.552	4.753.284

Potpisao u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Dubravko Sabolić
Direktor

KAPITAL I OBVEZE	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	20	20
Rezerve	40	40
Zadržana dobit	119.590	32.931
Ukupna glavnica	119.650	32.991
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	3.546.045	3.366.368
Rezerviranja za troškove otpremnina, jubilarnih nagrada i sudskih troškova	50.852	32.061
Ostale dugoročne obveze	94.021	55.822
Ukupne dugoročne obveze	3.690.918	3.454.251
Obveze prema povezanim društvima	559.622	720.760
Obveze prema dobavljačima	162.249	274.504
Tekuća dospjeća dugoročnih obveza prema povezanom društvu	229.919	232.305
Ostale kratkoročne obveze	58.194	38.473
Ukupne kratkoročne obveze	1.009.984	1.266.042
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	4.820.552	4.753.284

Potpisao u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Dubravko Sabolić
Direktor

HEP-OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA d.o.o.

154

MIŠO JURKOVIĆ, dipl. ing.

DIREKTOR

POSLOVANJE HEP ODS-a u 2010. godini bilo je usmjereno ispunjavanju zakonske uloge na tržištu električne energije i ostvarivanju poslovnih ciljeva u skladu s poslovnim politikama HEP grupe. Nastavljena je racionalizacija troškova poslovanja, te se provodila odluka Uprave HEP-a d.d. o smanjenju upravljivih i djelomično upravljivih troškova. Veliki značaj dodijeljen je procesima vezanim uz funkcioniranje tržišta električne energije, ponajviše kroz unapređenje informatičke podrške u procesu promjene opskrbljivača te procesu razmjene mjernih podataka.

Nastavljen je trend smanjenja broja slučajeva otkrivene neovlaštene potrošnje električne energije kao rezultat trajnih aktivnosti na uređenju mjernih mjesta. Kontinuirani poslovni ciljevi i nadalje su poboljšanje naplate, optimiranje zaliha, podizanje kvalitete opskrbe električnom energijom, te povećanje kvalitete usluga u distribucijskoj i opskrbenj djelatnosti.

U 2010. godini uspješno je završeno 16 kapitalnih ulaganja (energetski objekti naponske razine 110 kV, 35 kV i 20 kV). Ostala investicijska ulaganja također su u cijelosti realizirana. Završena su ulaganja u rekonstrukciju 110 kV transformatorskih stanica: TS 110/10(20) kV Đakovo 3, TS 110/10(20) kV Dugo Selo, TS 110/10(20) kV Vrbovsko i TS 110/30/10(20) kV Podi. Također je završena izgradnja, odnosno rekonstrukcija više 35 kV i 20 kV objekata: TS 35/10(20)kV Čakovec Istok, Sali, Park, Križ, Postira i Vrata; KB 20/35 kV Kostajnica – Dvor; KB 10(20) kV TS 110/35/10(20) kV Poreč – Poreč 1 – Poreč 2; PKB 20 kV Turanj – Babac – Pašman; DV 10(20) kV Kolan – Gajac; prijelaz na 20 kV područja Krapine te dogradnja DC Vinkovci sa zamjenom opreme.

U 2010. godini nabavljeno je i ugrađeno 1.000 intervalnih brojila s daljinskom komunikacijom, koja su uključena u AMR sustav (sustav daljinskog očitavanja), čime se osiguravaju mjerni podaci potrebni za funkcioniranje tržišta električnom energijom (utvrđivanje realizacije potrošnje električne energije u satnim intervalima). U sklopu Programa uređenja mjernih mjesta nabavljen je i 871 ručni terminal s programskom podrškom i sondom za očitavanje brojila, za potrebe svih distribucijskih područja.

U skladu s dinamikom povratka izbjeglica i prognanika, nastavljena je sanacija i obnova ratom zahvaćenih poručja.

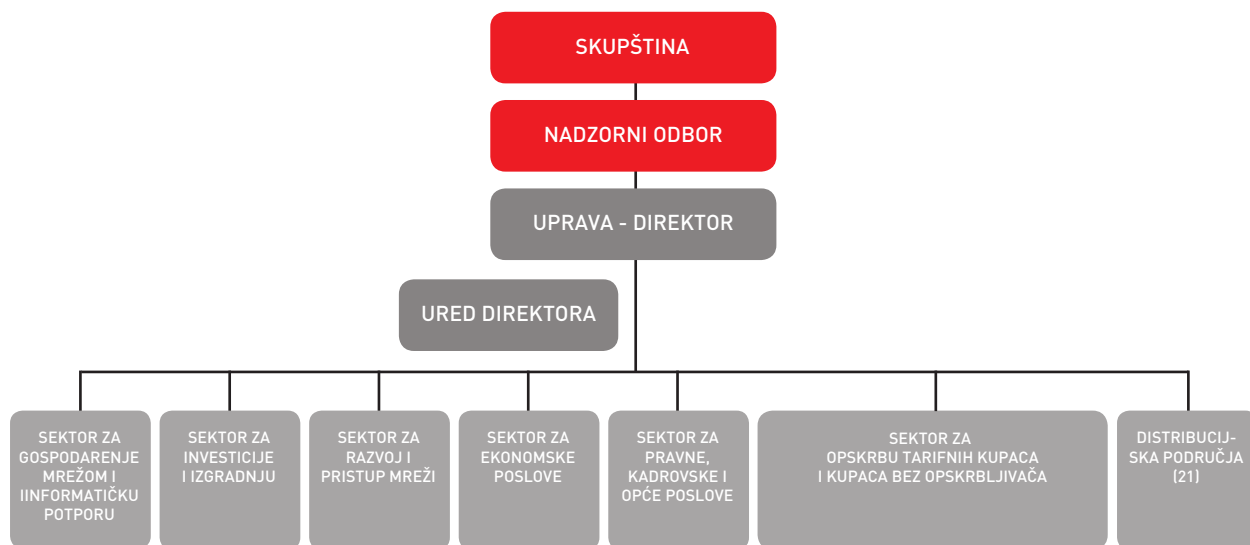
Tijekom 2010. intenzivirale su se aktivnosti na priključenju elektrana, koje su u sustavu poticaja obnovljivih izvora energije, na distribucijsku mrežu. U pripremnom dijelu, kroz analize mogućnosti priključenja i izrade elaborata optimalnih tehničkih rješenja priključenja, obrađeno je priključenje 23 elektrane ukupne instalirane snage 80MW, te je izdano 16 prethodnih elektroenergetskih suglasnosti za ukupnu snagu elektrana od 61MW. Na distribucijsku mrežu tijekom 2010. priključeno šest elektrana ukupne snage 14MW. Priključenje elektrana na mrežu potiče pitanja u vezi s pokusnim radom elektrana na mreži, vođenjem pogona mreže s distribuiranom proizvodnjom te održavanjem u distribucijskoj mreži koja više nije radikalno napajana. Predstoje nam brojni izazovi, od koordinacije s HEP-OPS-om, preko donošenja normi, do prepoznavanja distribuirane proizvodnje, koja će sve značajnije utjecati na koncepciju razvoja, vođenja i održavanja distribucijskog sustava.

Završen je ciklus revitalizacije srednjih centara vođenja s ciljem uspostave suvremene arhitekture sustava daljinskog nadzora i vođenja elektroenergetske mreže. Stručni tim HEP-ODS-a pokrenuo je razvoj aplikacije SCADAinfo za te centre, koja omogućuje dostupnost podataka iz SCADA sustava putem interneta u poslovnoj mreži HEP-a.

Jedinstvena baza daljinski očitavanih mjernih mjesta kupaca priključne snage iznad 30 kW, kontinuirano se povećava i sada sadrži mjerne podatke s približno 15 tisuća obračunskih mjernih mjesta. Također, realizirana su istraživanja s ciljem utvrđivanja nadomjesnih dijagrama opterećenja za pojedine kategorije kupaca kod kojih su ugrađena mjerila bez mogućnosti pohranjivanja podataka o energiji u vremenskom intervalu. Tijekom 2010. uspješno je proveden pilot projekt ugradnje brojila s daljinskim isključenjem.

Nadzor nad kvalitetom usluga kupcima trajna je obveza HEP-ODS-a, kao i nepristrani odnos prema svim sudionicima na tržištu električne energije te praćenje i analiza kvalitete opskrbe električnom energijom, o čemu se godišnje izvješćuje HERA.

ORGANIZACIJSKA SHEMA DRUŠTVA

BROJ TRANSFORMATORSKIH STANICA PO NAPONSKIM RAZINAMA

TS 110/10(20) kV	TS 35(30)/10(20) kV	TS 20/0,4 kV	TS 10/0,4 kV
7	324	3.501	21.087

DULJINE VODOVA PO NAPONSKIM RAZINAMA I VRSTI VODOVA

Vodovi 110 kV (km)			Vodovi 35, 30 kV (km)			Vodovi 20 kV (km)		
DV	KB	mor. KB	DV	KB	mor. KB	DV	KB	mor. KB
72,1	11,0	5,8	3.317,4	1.295,2	135,3	2.934,5	2.373,5	2,6

Vodovi 10 kV (km)			Mreža 0,4 kV (km)			Kući priključci (km)		
DV	KB	mor. KB	ZM – gola	ZM – izolir.	KB	ZP-goli	ZP – izolir.	KB
19.297,1	10.724,8	234,8	22.947,1	23.674,2	16.375,8	4.741,1	15.820,6	10.159,3

BROJ KUPACA / MJERNIH MJESTA PO KATEGORIJAMA POTROŠNJE (NAPONSKIM RAZINAMA)

Opis	Broj mjernih mjesta
Visoki napon 110 kV	4
Ukupno srednji napon	2.112
Niski napon – poduzetništvo (bez javne rasvjete)	190.711
Niski napon – poduzetništvo (javna rasvjeta)	21.126
Niski napon – kućanstvo	2.116.379
UKUPNO	2.330.332

PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE PO KATEGORIJAMA KUPACA U 2010. (kWh)

Opis	Ukupno – Hrvatska
Poduzetništvo visoki napon (VN)	147.957.833
Poduzetništvo srednji napon (SN)	3.399.354.134
UKUPNO Poduzetništvo VN i SN	3.547.311.967
Poduzetništvo niski napon (NN)	4.210.544.743
Poduzetništvo niski napon (NN) – javna rasvjeta	440.314.330
Kućanstvo niski napon (NN)*	6.664.706.848
UKUPNO NISKI NAPON	11.315.565.921
Javna usluga opskrbe	8.093.168.885
Povlašteni kupci**	6.769.709.003
UKUPNO PRODAJA NA MREŽI DISTRIBUCIJE	14.862.877.888
Prodaja kupcima bez opskrbljivača na mreži prijenosa	47.257.342

NAPOMENE:

* Podaci o prodanoj električnoj energiji za kupce kategorije kućanstva temelje se na akontacijskom sustavu naplate.

** Na tržištu električne energije djeluju četiri opskrbljivača povlaštenih kupaca. Za prodaju povlaštenim kupcima, unutar HEP grupe zadužena je HEP Opskrba d.o.o.

Vlasniku društva HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb:

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb (u nastavku: “Društvo”) koji se sastoje od izvještaja o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2010. godine, računa dobiti i gubitka, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama vlasničke glavnice i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i bilježaka uz financijske izvještaje.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Odgovornost za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja te unutarnje kontrole koje uprava drži neophodnima za sastavljanje financijskih izvještaja bez materijalno značajnih pogrešaka u prikazu uslijed prijevare ili pogreške snosi uprava.

ODGOVORNOST REVIZORA

Naša je odgovornost izraziti neovisno mišljenje o financijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi nalažu da postupamo u skladu s etičkim pravilima te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerali da financijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške u prikazu. Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u financijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, bilo kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje financijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene danim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti računovodstvenih politika koje su primijenjene te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza financijskih izvještaja u cjelini. Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

OSNOVA ZA MODIFICIRANO MIŠLJENJE

a) Primjena tumačenja IFRIC 18 Prijenos imovine od kupca

Društvo nije primijenilo tumačenje IFRIC-a 18 „Prijenos imovine s kupaca“, koji računovodstveno iskazivanje imovine prenesene s kupca definira na način da se prihodi od takve imovine odmah po prijenu iskažu u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, umjesto da se razgraničavaju kroz vijek uporabe prenesene imovine. Navedeno tumačenje je na snazi od 01. srpnja 2009. godine i Uprava Društva ga je odlučila primijeniti na razdoblja nakon 01. siječnja 2010. godine. Do dana objave ovih financijskih izvještaja Društvo nije kvantificiralo učinak nepravovremenog usvajanja navedenog tumačenja na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, te nismo u mogućnosti ocijeniti utjecaj ove činjenice na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Društva za godinu zaključno s 31. prosincem 2009., kao ni na vlasničku glavnica za godinu zaključno s 31. prosincem 2010.

MODIFICIRANO MIŠLJENJE

Po našem mišljenju, izuzev mogućih učinka činjenice navedene u točki a) financijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim odrednicama, financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2010. godine, te rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

POSEBNI NAGLASCI

Računovodstvena politika najmova

Kao što je opisano u bilješci 1 uz priložene nekonsolidirane financijske izvještaje, HEP d.d. je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je HEP d.d. iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedena potraživanja iskazana su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe. Naše mišljenje po toj osnovi nije modificirano.

HEP OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA d.o.o., RAČUN DOBITKA I GUBITKA
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

158

HEP GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2010

POGLAVLJE 7 - IZVJEŠĆA DRUŠTVA HEP GRUPE S FINANCISKIM IZVJEŠĆAJIMA

	2010. godine	2009. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi od distribucije električne energije – povezana društva	3.262.219	3.155.948
Prihod od prodaje usluga	180.367	139.256
Ostali prihodi iz poslovanja	333.595	356.395
Ukupno poslovni prihodi	3.776.181	3.651.599
Troškovi nabave energije izvan sustava	(19.170)	(12.054)
Troškovi gubitaka na mreži i nabavki energije uravnoteženja	(680.651)	(663.420)
Troškovi usluga	(243.438)	(289.201)
Troškovi osoblja	(1.181.872)	(1.215.694)
Troškovi amortizacije	(768.409)	(750.252)
Administrativni troškovi – povezana društva	(161.233)	(176.233)
Ostali rashodi iz poslovanja	(577.402)	(558.446)
Ukupno poslovni rashodi	(3.632.175)	(3.665.300)
Dobit / (gubitak) iz poslovanja	144.006	(13.701)
Financijski prihodi	706	1.550
Financijski rashodi	(37.083)	(40.906)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(36.377)	(39.356)
Dobit / (gubitak) prije oporezivanja	107.629	(53.057)
Porez na dobit	(22.499)	(11.281)
Dobit / (gubitak) tekuće godine	85.130	(64.338)

Potpisano u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Mišo Jurković, dipl. ing.
Direktor

HEP OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA d.o.o., IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

159

	2010. godine	2009. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit / (gubitak) tekuće godine	85.130	(64.338)
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit / (gubitak) tekuće godine	85.130	(64.338)

Potpisano u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Mišo Jurković, dipl. ing.
Direktor

HEP OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA d.o.o.,
IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. PROSINCA 2010. GODINE

160

HEP GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2010

POGLAVLJE 7 - IZVJEŠĆA DRUŠTVA HEP GRUPE S FINANCIJSKIM IZVJEŠĆAJIMA

IMOVINA	31.prosinca 2010.	31.prosinca 2009.
Nekretnine, postrojenja i oprema	11.893.722	11.750.952
Investicije u tijeku	502.836	701.611
Nematerijalna imovina	16.150	16.477
Investicijsko ulaganje u nekretnine	72.143	56.132
Potraživanja od prodaje stanova	24.695	27.004
Predujmovi za materijalnu imovinu	5	12
Odgodena porezna imovina	60.612	56.293
Ukupna dugotrajna imovina	12.570.163	12.608.481
Zalihe	204.341	213.480
Potraživanja od kupaca	700.054	663.908
Potraživanja od povezanih društava	1.156.065	1.311.541
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja	3.451	3.618
Ostala kratkotrajna imovina	38.409	58.095
Novac i novčani ekvivalenti	31.630	27.749
Ukupna kratkotrajna imovina	2.133.950	2.278.391
UKUPNA IMOVINA	14.704.113	14.886.872

Potpisano u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Mišo Jurković, dipl. ing.
Direktor

HEP OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA d.o.o.,
 IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
 NA DAN 31. PROSINCA 2010. GODINE (NASTAVAK)

KAPITAL I OBVEZE	31.prosinca 2010.	31.prosinca 2009.
Osnivački kapital	20	20
Zadržana dobit / (Preneseni gubitak)	71.053	(14.077)
Ukupna glavnica	71.073	(14.057)
Dugoročne obveze prema povezanom društvu	7.491.403	7.543.351
Ostale dugoročne obveze	17.031	18.503
Odgođeni prihodi	4.389.927	4.351.403
Dugoročna rezerviranja	279.031	246.085
Ukupne dugoročne obveze	12.177.392	12.159.342
Obveze prema dobavljačima	351.872	557.942
Obveze prema povezanim društvima	1.212.123	1.258.278
Tekuća dospjeća dugoročnih obveza prema povezanom društvu	568.842	571.063
Ostale kratkoročne obveze	322.811	354.304
Ukupne kratkoročne obveze	2.455.648	2.741.587
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	14.704.113	14.886.872

Potpisano u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
 Mišo Jurković, dipl. ing.
 Direktor

HEP-TOPLINARSTVO d.o.o.

ROBERT KRKLEC, dipl.ing.

DIREKTOR

HEP-TOPLINARSTVO d.o.o. je u 2010. godini uspješno obavljalo djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom, kao i razvoja i izgradnje toplinske mreže u Zagrebu, Osijeku, Sisku, Velikoj Gorici, Samoboru i Zaprešiću. Unatoč otežanim uvjetima poslovanja, uzrokovanih gospodarskom krizom, ali i neadekvatnom visinom prodajnih cijena toplinske energije, Društvo je osiguralo kvalitetnu i pouzdanu isporuku toplinske energije i tehnološke pare za 116.534 kućanstava i 5.950 gospodarskih subjekata.

U okviru Plana investicija, HEP-Toplinarstvo d.o.o. je nastavilo provedbu pokrenutih, te započelo realizaciju novih investicijskih projekata. Posebno je potrebno istaknuti završetak Projekta revitalizacije vrel vodne mreže u Zagrebu i Osijeku financiranog kreditom Svjetske banke i djelomično iz vlastitih sredstava. U sklopu ovog kapitalnog Projekta, koji se provodio u razdoblju od 2006. do 2010. godine, revitalizirano je 20 km vrel vodne mreže u Zagrebu i 7,2 km vrel vodne mreže u Osijeku, te su izgrađena 2,6 km novog vrel voda u Osijeku. Radovi na revitalizaciji vrel vodne mreže najveći su takvi radovi još od izgradnje mreže. Revitalizacijom vrel voda povećana je sigurnost toplinskog sustava, smanjeni su distribucijski gubici toplinske energije i dopuna mreže pogonskom vodom, čime su ostvarene velike financijske uštede, smanjen je broj hitnih intervencija, usvojene su nove tehnologije, olakšana je manipulacija i produžen je vijek trajanja armature, poboljšana je nadzorni sustav mreže, a posredno je ostvaren i pozitivan utjecaj na okoliš.

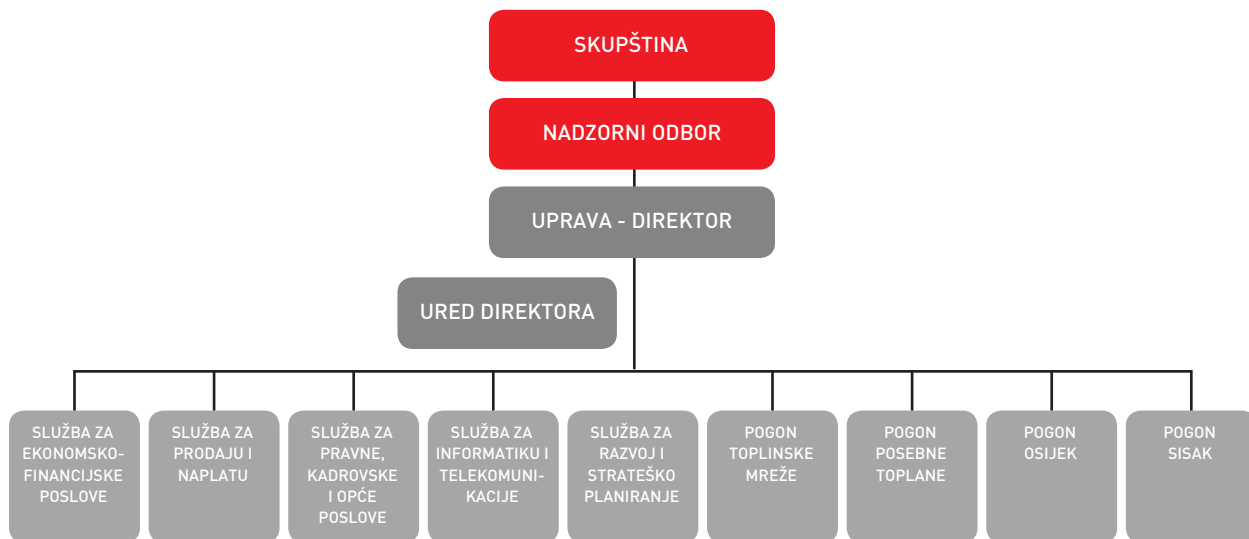
U 2010. godini završena je izgradnja novih energetskih postrojenja u sklopu Projekta izgradnje, upravljanja i održavanja energetskog postrojenja za KBC Zagreb na lokaciji bolnice Rebro, koji obuhvaća cjelovitu opskrbu bolnice svim oblicima energije – ogrjevnom toplinom, rashladnom energijom, tehnološkom parom i električnom energijom.

Osim navedenih projekata, započela je i realizacija projekata energetske učinkovitosti u suradnji s HEP-ESCO-om – Projekt plinifikacije kotlovnice G3 (najveća kotlovnica u Velikoj Gorici, 20 MWT) i izgradnje spojnog vrel voda između kotlovnice G3 i G1, te Projekt tehničko-ekonomskog optimiranja centraliziranog toplinskog sustava u Zagrebu (sustav TERMIS). Glavni ciljevi ovih projekata su ekonomičnije poslovanje, zaštita okoliša i razvoj novih tehnoloških rješenja primjene mjera energetske učinkovitosti, u skladu sa strateškim interesima nacionalne energetske politike.

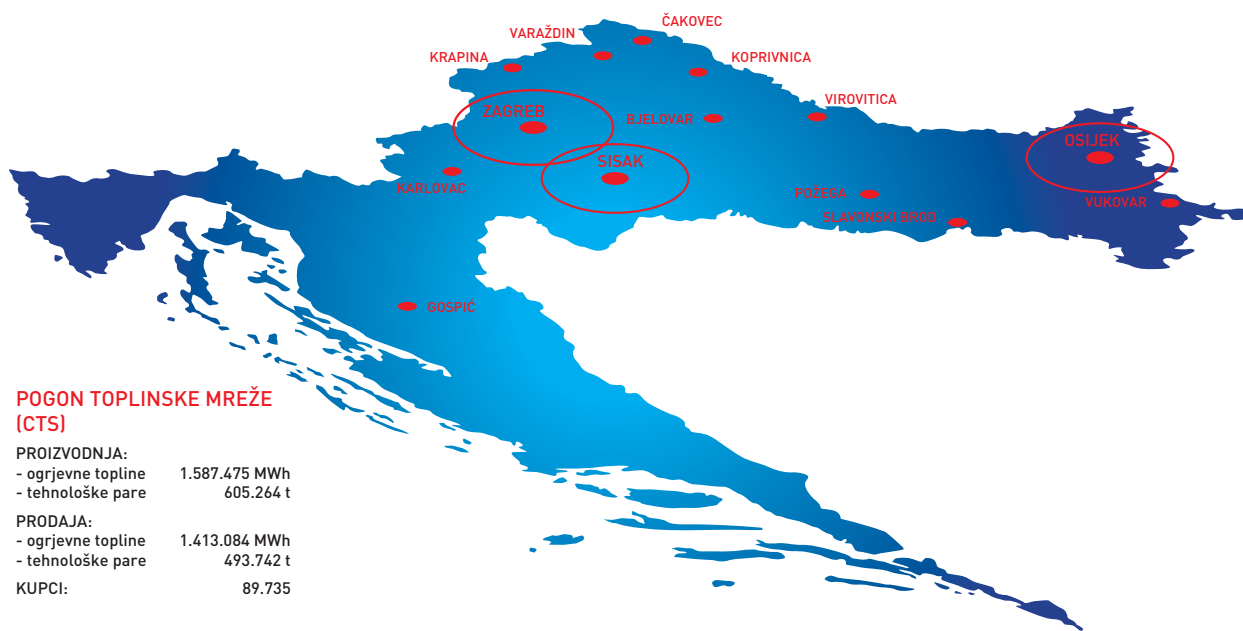
Unatoč maksimalnom angažmanu Društva, ni tijekom 2010. godine nije riješen najveći problem poslovanja i razvoja toplinske djelatnosti, a to je nerealan odnos cijena goriva kao glavnog ulaznog troška proizvodnje toplinske energije u kogeneracijskim procesima i zasebnim kotlovnica, i reguliranih prodajnih cijena toplinske energije. Ulazni troškovi kontinuirano rastu, što ne prati odgovarajuća promjena prodajnih cijena, odnosno prihoda od isporučene toplinske energije, nužna za održivo poslovanje i razvoj djelatnosti.

Važno je spomenuti i da je od studenoga 2010. godine izmjenama i dopunama Zakona o energiji, odlučivanje o promjeni visine tarifnih stavki u Tarifnom sustavu za usluge energetske djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom preneseno na razinu predstavničkih tijela lokalne samouprave, što je vrlo nepovoljno za toplinsku djelatnost. Stručnjaci HEP-Toplinarstva d.o.o. su otpočetak sudjelovali u donošenju akata bitnih za reformu energetskog sektora na području toplinarstva, a namjera nam je i ubuduće biti aktivan sudionik u tim procesima.

Na kraju, vjerujem da će HEP-Toplinarstvo d.o.o., unatoč otežanim poslovnim okolnostima, organiziranim, profesionalnim i predanim radom svojih stručnjaka uspješno realizirati planirane investicijske projekte, priključenje novog konzuma, aktivnosti na održavanju i unaprjeđenju toplinskog sustava, provoditi zahtjeve koji se postavljaju pred toplinsku djelatnost stupanjem na snagu nove zakonske regulative te efikasno odgovoriti na sve ostale izazove koje donosi poslovna 2011. godina.

HEP TOPLINARSTVO d.o.o. U 2010. GODINI

POGON TOPLINSKE MREŽE (CTS)

PROIZVODNJA:	
- ogrjevne topline	1.587.475 MWh
- tehnološke pare	605.264 t
PRODAJA:	
- ogrjevne topline	1.413.084 MWh
- tehnološke pare	493.742 t
KUPCI:	89.735

POGON SISAK (CTS)

PROIZVODNJA:	
- ogrjevne topline	99.413 MWh
- tehnološke pare	15.243 t
PRODAJA:	
- ogrjevne topline	64.855 MWh
- tehnološke pare	11.132 t
KUPCI:	4.098

POGON POSEBNE TOPLANE

PROIZVODNJA:	
- ogrjevne topline	213.691 MWh
PRODAJA:	
- ogrjevne topline	196.565 MWh
KUPCI:	16.949

POGON OSIJEK (CTS)

PROIZVODNJA:	
- ogrjevne topline	220.535 MWh
- tehnološke pare	124.633 t
PRODAJA:	
- ogrjevne topline	198.692 MWh
- tehnološke pare	87.485 t
KUPCI:	11.702

Tijekom 2010.g. broj kupaca toplinske energije povećao se 0,4 posto te je krajem 2010.g. ukupan broj potrošača bio 122.484, od čega 116.534 kućanstava, a 5.950 gospodarskih subjekata. Uslijed priključenja novih potrošača, porasla je i zakupljena snaga na području grada Zagreba za 4,6 MW te na području grada Osijeka za 0,4 MW.

U potrošnji toplinske energije (ogrjevna toplina i tehnološka para) kućanstva su sudjelovala s 59 posto (u prihodu s 50%), a gospodarstvo s 41 posto (u prihodu 50%). Odnos isporučene količine ogrjevne topline (vrela vode) i tehnološke pare u MWh bio je 79,1% : 20,9%.

U potrošnji ogrjevne topline, udjel Zagreba (uključujući Samobor, Veliku Goricu i Zaprešić) bio je 85,9 posto, Osijeka 10,6 posto, a Siska 3,5 posto. Potrošnja tehnološke pare isporučene za industrijske procese iznosila je 592.360 tona (Zagreb 83,3%, Osijek 14,8%, Sisak 1,9%).

U 2010.g. prodaja toplinske energije bila je 3,8 posto veća u odnosu na prošlu godinu (prodaja ogrjevne topline porasla je 5,1 posto, a prodaja tehnološke pare bila je manja 0,7 posto), što je posljedica nešto hladnije ogrjevne sezone te povećanja broja potrošača.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HEP Toplinarstvo d.o.o.:

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja društva HEP Toplinarstvo d.o.o. (u nastavku: "Društvo") koji se sastoje od izvještaja o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2010. godine, računa dobitka i gubitka, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama glavnice i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i bilježaka uz financijske izvještaje.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Odgovornost za sastavljanje i objektivni prikaz financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja te unutarnje kontrole koje uprava drži neophodnima za sastavljanje financijskih izvještaja bez materijalno značajnih pogrešaka u prikazu uslijed prijevare ili pogreške snosi Uprava.

ODGOVORNOST REVIZORA

Naša je odgovornost izraziti neovisno mišljenje o financijskim izvještajima na temelju naše revizije. Osim kao što je opisano u odjeljku a) Osnove za modificirano mišljenje, reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi nalažu da postupamo u skladu s etičkim pravilima te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerali da financijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške u prikazu.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u financijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, bilo kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje financijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene danim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti računovodstvenih politika koje su primijenjene te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza financijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

OSNOVA ZA MODIFICIRANO MIŠLJENJE

Primjena tumačenja IFRIC 18 Prijenos imovine od kupca

Društvo nije primijenilo tumačenje IFRIC-a 18 „Prijenos imovine s kupaca“, koji računovodstveno iskazivanje imovine prenesene s kupca definira na način da se prihodi od takve imovine odmah po prijenosu iskažu u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, umjesto da se razgraničavaju kroz vijek uporabe prenesene imovine. Navedeno tumačenje je na snazi od 01. srpnja 2009. godine i Uprava Društva ga je odlučila primijeniti na razdoblja nakon 01. siječnja 2010. godine. Do dana objave ovih financijskih izvještaja Društvo nije kvantificiralo učinak nepravovremenog usvajanja navedenog tumačenja na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, te nismo u mogućnosti ocijeniti utjecaj ove činjenice na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Društva za godinu zaključno s 31. prosincem 2009., kao ni na vlasničku glavicu za godinu zaključno s 31. prosincem 2010.

MODIFICIRANO MIŠLJENJE

Po našem mišljenju, izuzev mogućih utjecaja navedenih u točki a), financijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim odrednicama, financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2010. godine, te rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

POSEBNI NAGLASCICI

a) nastavak poslovanja

Bez daljnjeg kvalificiranja našeg mišljenja, skrećemo pozornost na bilješku 2 uz financijske izvještaje, koja opisuje problematiku vezano za sposobnost Društva da nastavi vremenski neograničeno poslovati. Iz iznesenog obrazloženja vidljivo je da je moguće dugoročno održati poslovanje Društva uz kontinuiranu potporu Matice, te su stoga računovodstvena načela primijenjena na temelju pretpostavke da će Društvo biti u mogućnosti poslovati u vremenski neograničenom razdoblju. Naše mišljenje po toj osnovi nije modificirano.

b) računovodstvena politika najmova

Kao što je opisano u bilješci 1 uz priložene nekonsolidirane financijske izvještaje, HEP d.d. je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je HEP d.d. iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedena potraživanja iskazana su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe. Naše mišljenje po toj osnovi nije modificirano.

Deloitte d.o.o.

Branislav Vrtačnik, ovlaštenu revizor

Zagreb, 25. svibnja 2011. godine

HEP TOPLINARSTVO d.o.o., RAČUN DOBITKA I GUBITKA
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

166

HEP GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2010

POGLAVLJE 7 - IZVJEŠĆA DRUŠTVA HEP GRUPE S FINANCJSKIM IZVJEŠĆAJIMA

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi od prodaje toplinske energije kupcima izvan HEP Grupe	572.718	556.684
Prihod od prodaje električne energije povlaštenim kupcima	8.026	-
Prihodi od prodaje toplinske energije i ostali prihodi- povezana društva	3.791	3.802
Prihod od restorana	530	750
Ostali prihodi iz poslovanja	44.647	49.184
	629.712	610.394
Utrošeni energenti, materijal i rezervni dijelovi	(101.517)	(77.881)
Troškovi usluga	(27.791)	(26.413)
Troškovi osoblja	(47.141)	(52.428)
Trošak amortizacije	(56.240)	(54.883)
Troškovi nabave energije i ostali troškovi-povezana društva	(484.075)	(419.831)
Ostali rashodi iz poslovanja	(55.540)	(83.346)
	(772.304)	(714.782)
Gubitak iz osnovne djelatnosti	(142.592)	(104.388)
Financijski prihodi	7.567	5.930
Financijski rashodi	(12.171)	(15.072)
Neto financijski rashodi	(4.604)	(9.142)
Gubitak prije oporezivanja	(147.196)	(113.530)
Porez na dobit	-	-
Gubitak tekuće godine	(147.196)	(113.530)

Potpisano u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Robert Krklec, dipl.ing.
Direktor

HEP TOPLINARSTVO d.o.o., IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

167

	2010. godina	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Gubitak tekuće godine	(147.196)	(113.530)
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatni gubitak tekuće godine	(147.196)	(113.530)

Potpisano u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Robert Krklec, dipl.ing.
Direktor

HEP TOPLINARSTVO d.o.o., IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. PROSINCA 2010. GODINE

168

HEP GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2010

POGLAVLJE 7 - IZVJEŠĆA DRUŠTVA HEP GRUPE S FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

IMOVINA	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	864.816	788.312
Investicije u tijeku	38.494	73.992
Nematerijalna imovina	953	1.310
Potraživanje od prodaje stanova	705	790
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	44	-
Investicijska ulaganja u nekretnine	903	360
Potraživanja od povezanih društava	174.283	122.342
Ukupna dugotrajna imovina	1.080.198	987.106
Zalihe	24.225	29.569
Potraživanja od kupaca	137.562	123.233
Potraživanja od povezanih društava	15.098	3.240
Ostala potraživanja	19.934	7.336
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja	294	294
Novac i novčani ekvivalenti	9.528	11.198
Ukupna kratkotrajna imovina	206.641	174.870
UKUPNA AKTIVA	1.286.839	1.161.976

Potpisano u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Robert Krklec, dipl.ing.
Direktor

HEP TOPLINARSTVO d.o.o., IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. PROSINCA 2010. GODINE (NASTAVAK)

	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	20	20
Rezerve	20	20
Preneseni gubitak	(825.333)	(678.137)
Ukupna glavnica	(825.293)	(678.097)
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	1.003.074	865.822
Ostale dugoročne obveze	477	510
Dugoročna rezerviranja	7.664	5.881
Odgođeni prihodi	164.248	167.305
Ukupne dugoročne obveze	1.175.463	1.039.518
Obveze prema dobavljačima	40.889	53.191
Obveze prema povezanim društvima	832.679	681.733
Tekuća dospijeaća dugoročnih obveza prema povezanom društvu	56.240	54.882
Ostale kratkoročne obveze	6.861	10.749
Ukupne kratkoročne obveze	936.669	800.555
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	1.286.839	1.161.976

Potpisano u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Robert Krklec, dipl.ing.
Direktor

HEP-PLIN d.o.o.

170

NIKOLA LIOVIĆ, dipl.ing.

DIREKTOR

HEP-PLIN obavlja dvije energetske djelatnosti plinskoga sektora: distribuciju plina i opskrbu kupaca plinom. Uvjeti obavljanja ovih djelatnosti, osim Zakonom o trgovačkim društvima, uređeni su posebnim zakonima: Zakonom o energiji i Zakonom o tržištu plina te većim brojem provedbenih propisa. U skladu s tim društvo ima definirane glavne poslovne ciljeve:

- pouzdana i neprekidna distribucija plina prema reguliranim načelima pružanja javne usluge uz najviši stupanj zaštite okoliša te razvoj postojećeg distribucijskog sustava i proširenje na nova područja;
- opskrba kupaca plinom na svojim opskrbnim područjima, i to: tarifnih kupaca (kućanstava) prema reguliranim načelima pružanja javne usluge i ostalih kupaca prema tržišnim načelima – ugovaranjem međusobnih prava i obveza.

Poslovanje i stanje društva u 2010. godini obilježio je nastavak stagnacije poslovnih aktivnosti u Hrvatskoj, što se odrazilo na smanjenje prodaje plina kupcima iz kategorije poduzetništva, naročito našim velikim kupcima. Nasuprot tome, kod kupaca iz kategorije kućanstava, koji daleko najviše plina troše za grijanje, zbog hladnijeg vremena u sezoni grijanja u odnosu na prethodnu godinu, potrošnja plina je nešto i povećana.

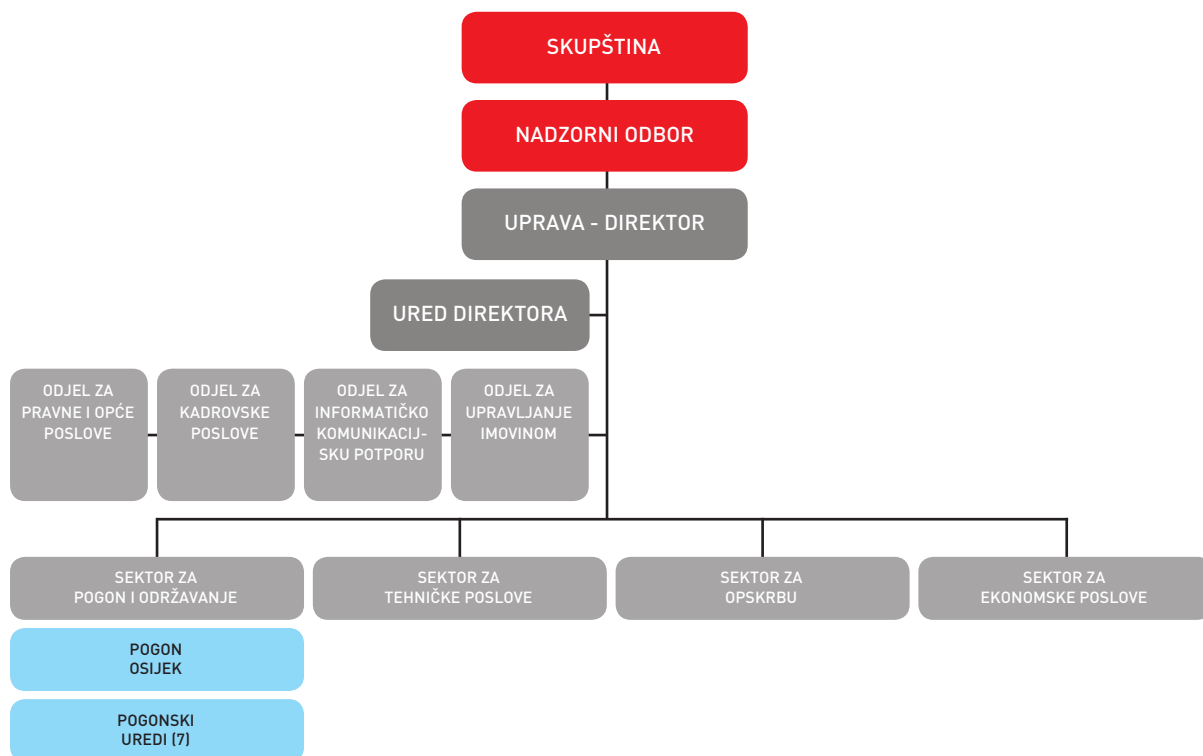
Zbog provedbe mjera štednje planirano je daljnje smanjenje svih troškova koji neposredno ne utječu na sigurnost i kontinuitet opskrbe kupaca plinom.

Tekuće zadaće koje proizlaze iz postavljenih ciljeva, u 2010. godini uspješno su obavljene na naše zadovoljstvo i zadovoljstvo velike većine kupaca i naših davatelja koncesije – jedinica područnih i lokalnih samouprava. Distribucijska mreža održavana je u ispravnom i funkcijskom stanju, a stalne pogonske službe u najkraćem su mogućem roku otklanjale kvarove na primopredajnim mjestima plina. Većih zastoja u isporuci plina zbog kvarova na plinovodnoj mreži nije bilo. Poneki manji kvarovi nisu bili posljedica stanja mreže, već oštećenja koja su prouzročili izvođači drugih radova u pojasa plinovodne mreže.

Isporučeni plin je obračunavan po cijenama koje je donosila Vlada RH. Promjene su bile neuobičajeno česte, čak pet puta tijekom 2010. godine – početkom svakog tromjesečja, te od 1. studenoga. U 2010. godini nastavile se se teškoće u naplati prodanoga plina, naročito od kupaca iz kategorije poduzetništva, što je znatno pogoršalo solventnost Društva. Unatoč tomu, zahvaljujući između ostaloga i objedinjenoj financijskoj funkciji u HEP grupi, pogoršana solventnost nije znatnije utjecala na podmirivanje naših obveza za nabavljeni plin.

Na području razvoja u protekloj smo godini nastavili koncesijsku izgradnju plinske mreže u Baranji, te općinama Gorjani, Punitovci i Šodolovci. Nažalost, priključivanje novih kupaca na završenu mrežu, zbog gospodarske i socijalne krize, nije se odvijalo prema planovima i očekivanjima. Na postojećoj mreži obavljane su nužne modifikacije i rekonstrukcije u skladu sa smanjenim investicijskim sredstvima.

ORGANIZACIJSKA SHEMA DRUŠTVA

BROJ KUPACA

Opisno područje		Kategorije kupaca	
Osječko-baranjska županija	59.060	TM1 – Kućanstva	64.986
Požeško-slavonska županija	7.579	TM2 – Poduzetnici (do 1 mil. m ³)	5.315
Virovitičko-podravaska županija	3.680	TM3 – Poduzetnici (više od 1 mil. m ³)	18
Ukupno	70.319	Ukupno	70.319

TM – tarifni model

STANJE PLINSKE MREŽE

	2009.	2010.	2010./2009. (%)
Plinovodi – vlasništvo HEP d.d. (km)	1.691	1.781	5,3
Plinovodi – tuđe vlasništvo (km)	531	531	0
Plinovodi – ukupno	2.222	2.312	4,1
Redukcijske stanice – DRS (kom)	52	52	0
Odorizatori (kom)	26	27	0

ENERGETSKA BILANCA (10³ m³)

	2009.	2010.	2010./2009. (%)
Nabava	165.114	170.823	3,5
Prodaja	157.346	162.014	3,0

STRUKTURA PRODAJE PLINA (10³ m³)

Kategorije kupaca	2009.	2010.	2010./2009. (%)
TM1 – Kućanstva	88.291	94.169	6,7
TM2 – Poduzetnici (do 1 mil. m ³)	44.291	45.229	2,1
TM3 – Poduzetnici (više od 1 mil. m ³)	24.765	22.616	-8,7
Ukupno	157.347	162.014	3,0

Vlasniku društva HEP Plin d.o.o.:

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja HEP Plin d.o.o. (u nastavku: "Društvo") koji se sastoje od izvještaja o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2010. godine, računa dobiti i gubitka, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama vlasničke glavnice i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i bilježaka uz financijske izvještaje.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Odgovornost za sastavljanje i objektivan prikaz nekonsolidiranih financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja te unutarnje kontrole koje uprava drži neophodnima za sastavljanje nekonsolidiranih financijskih izvještaja bez materijalno značajnih pogrešaka u prikazu uslijed prijevare ili pogreške snosi uprava.

ODGOVORNOST REVIZORA

Naša je odgovornost izraziti neovisno mišljenje o financijskim izvještajima na temelju naše revizije. Osim kao što je navedeno dolje u odjeljku a), reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi nalažu da postupamo u skladu s etičkim pravilima te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerali da financijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške u prikazu.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u financijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, bilo kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje financijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene danim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti računovodstvenih politika koje su primijenjene te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza financijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

ZNAČAJKE KOJE UTJEČU NA REVIZORSKO MIŠLJENJE

Primjena IFRIC-A 18 „Prijenos imovine s kupaca“

Društvo nije primijenilo tumačenje IFRIC-a 18 „Prijenos imovine s kupaca“, koji računovodstveno iskazivanje imovine prenesene s kupaca definira na način da se prihodi od takve imovine odmah po prijenosu iskažu u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, umjesto da se razgraničavaju kroz vijek uporabe prenesene imovine. Navedeno tumačenje je na snazi od 01. srpnja 2009. godine i Uprava Društva ga je odlučila primijeniti na razdoblja nakon 01. siječnja 2010. godine. Do dana objave ovih financijskih izvještaja Društvo nije kvantificiralo učinak nepravovremenog usvajanja navedenog tumačenja na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, te nismo u mogućnosti ocijeniti utjecaj ove činjenice na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Društva za godinu zaključno s 31. prosincem 2009., kao ni na vlasničku glavnica za godinu zaključno s 31. prosincem 2010.

MODIFICIRANO MIŠLJENJE

Po našem mišljenju, izuzev mogućih utjecaja navedenih u točki a), financijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim odrednicama, financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2010. godine, te rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Deloitte d.o.o.

Branislav Vrtačnik, ovlašteni revizor

Zagreb, 25. svibnja 2011. godine

HEP PLIN d.o.o., RAČUN DOBITKA I GUBITKA
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

	2010. godine	2009. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi od prodaje plina	394.182	294.263
Prihodi od usluga	3.970	2.379
Prihodi od povezanih društava	2.264	1.814
Ostali prihodi iz poslovanja	22.422	22.109
Ukupno poslovni prihodi	422.838	320.565
Trošak nabavljenog plina i utrošenog materijala	(358.003)	(258.673)
Troškovi usluga	(3.757)	(3.799)
Troškovi osoblja	(18.631)	(19.203)
Trošak amortizacije	(10.929)	(10.648)
Rashodi s povezanim društvima	(4.765)	(4.321)
Ostali rashodi iz poslovanja	(29.844)	(23.742)
Ukupno poslovni rashodi	(425.929)	(320.386)
(Gubitak) / Dobitak iz osnovne djelatnosti	(3.091)	179
Financijski prihodi	46	81
Financijski rashodi	(1.190)	(729)
Neto (gubitak) iz financijskih aktivnosti	(1.144)	(648)
(Gubitak) iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	(4.235)	(469)
Porez na dobit	743	(204)
(Gubitak) tekuće godine	(3.492)	(673)

Potpisao u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Nikola Liović
Direktor

HEP PLIN d.o.o., IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2010. GODINE

176

HEP GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2010

POGLAVLJE 7 - IZVJEŠĆA DRUŠTVA HEP GRUPE S FINANCIJSKIM IZVJEŠĆAJIMA

	2010. godine	2009. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
(Gubitak) tekuće godine	(3.492)	(673)
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatni (gubitak) tekuće godine	(3.492)	(673)

Potpisao u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Nikola Liović
Direktor

HEP PLIN d.o.o., IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. PROSINCA 2010. GODINE

IMOVINA	31.prosinca 2010.	31.prosinca 2009.
	U tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	188.104	179.521
Investicije u tijeku i predujmovi	1.570	4.201
Nematerijalna imovina	210	186
Predujmovi za dugotrajnu imovinu	-	7
Odgodena porezna imovina	869	126
Ukupna dugotrajna imovina	190.753	184.041
Zalihe	2.173	1.966
Potraživanja od kupaca	120.584	95.304
Potraživanja od povezanih društava	7.903	829
Ostala kratkotrajna imovina	4.404	4.850
Novac i novčani ekvivalenti	1.422	826
Ukupna kratkotrajna imovina	136.486	103.775
UKUPNA IMOVINA	327.239	287.816

Potpisao u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Nikola Liović
Direktor

KAPITAL I OBVEZE	31.prosinca 2010.	31.prosinca 2009.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	20	20
Preneseni gubitak	(4.792)	(4.119)
Gubitak tekuće godine	(3.492)	(673)
Ukupna glavnica	(8.264)	(4.772)
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	86.236	77.359
Odgođeni prihodi	100.802	99.755
Ostale dugoročne obveze	3.030	2.336
Ukupne dugoročne obveze	190.068	179.450
Obveze prema dobavljačima	71.512	44.328
Obveze prema povezanim društvima	62.546	56.608
Tekuća dospjeća dugoročnih obveza prema povezanim društvima	6.376	6.347
Ostale kratkoročne obveze	5.001	5.855
Ukupne kratkoročne obveze	145.435	113.138
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	327.239	287.816

Potpisao u ime Društva na dan 25. svibnja 2011. godine
Nikola Liović
Direktor

IZVJEŠĆA OSTALIH DRUŠTAVA HEP GRUPE

HEP-OPSKRBA d.o.o.

HEP-TRGOVINA d.o.o.

HEP ESCO d.o.o.

APO d.o.o. USLUGE ZAŠTITE OKOLIŠA

HEP-OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE d.o.o.

HEP-ODMOR I REKREACIJA d.o.o.

USTANOVA HEP-NASTAVNO-OBRAZOVNI CENTAR

HEP-OPSKRBA d.o.o.

180

VLADIMIR KUREČIĆ

PROKURIST

ZA HEP-OPSKRBU, kao vodećeg opskrbljivača električnom energijom, 2010. godina je bila svojevrsna prekretnica na tržištu električne energije u Republici Hrvatskoj. Iako se razvijenost tržišta električne energije mjeri nizom parametara, jedan od ključnih je broj prelazaka od jednog opskrbljivača drugom. Upravo promjene u broju prelazaka u protekloj godini upućuju na pojačanu aktivnost tržišta, što dodatno potkrepljuje i podatak o broju aktivnih opskrbljivača.

U takvim je okolnostima HEP-Opkrba nastojala unaprijediti svoje usluge kako bi i nadalje zadržala položaj vodećeg opskrbljivača. U prilog tome ide i činjenica da smo 2010. godinu završili s više od 50 tisuća kupaca i s više od 123 tisuće ugovorenih obračunskih mjernih mjesta. Treba naglasiti kako je u ukupnoj realizaciji u 2010. godini HEP-Opkrba ostvarila 84 posto prodaje u kategoriji poduzetništva i usprkos antirecesijskim mjerama prodala 7,5 TWh električne energije, odnosno 48 posto ukupne prodaje na hrvatskom tržištu. Fakturirano je ukupno 3,6 milijardi kuna, od čega je naplaćeno 3,5 milijardi kuna. Iako smo, financijski gledano, godinu uspješno završili, naglasak na naplati i dalje je prioritet.

U upravljanju troškovima postignuti su dobri rezultati, premda bi dio troškova, koji su nerijetko posljedica naslijeđenih navika, kako kupaca tako i u cijelom sustavu, mogao biti i manji.

Pojačanu prodajnu aktivnost i pružanje dodatnih usluga morali smo pokriti s brojem zaposlenika koji se nije bitno promijenio i još je uvijek daleko od optimalnog i planiranog broja. Stoga će plan nove organizacije i sistematizacije biti jedan od ključnih zadataka u idućoj godini. Sve navedeno odrazilo se i na planirane edukacije, doškolovanje i stručno obrazovanje, koje smo morali svesti na minimum kako bi se nesmetano odvijalo tekuće poslovanje.

Uz sve teškoće s kojima smo se susreli u radu tijekom protekle godine, ulagali smo maksimalne napore da zadovoljimo potrebe svojih kupaca i da im pravovremeno dostavimo sve informacije potrebne za njihovo nesmetano funkcioniranje. Nastojali smo biti i edukativni usmjeravajući ih na učinkovito korištenje električne energije i na taj način dali i vlastiti, društveno odgovorni doprinos.

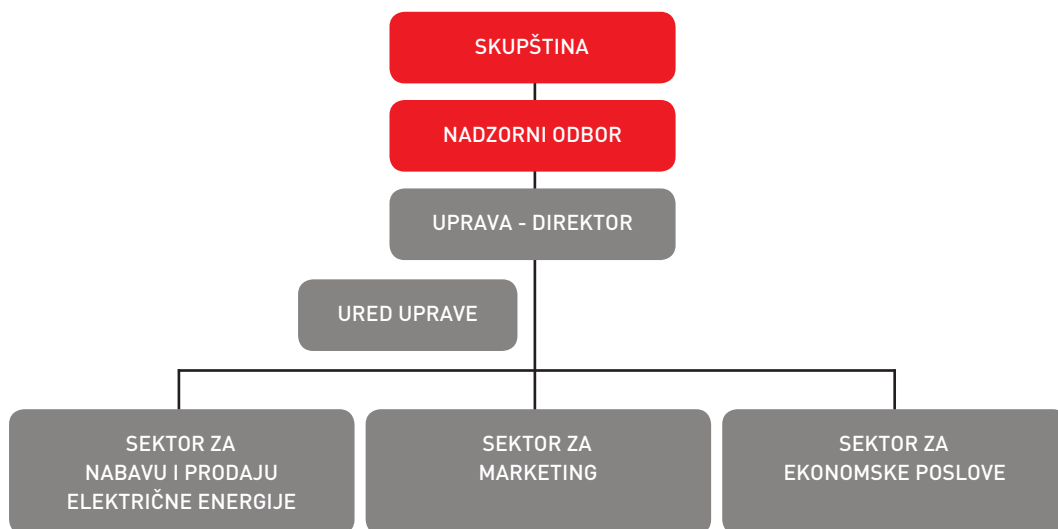
Iako prošlu godinu možemo okarakterizirati kao iznimno turbulentnu godinu u svakom pogledu, koju je obilježila pojačana aktivnost na tržištu električne energije u Republici Hrvatskoj, HEP-Opkrba je u 2010. godini ispunila svoj temeljni zadatak u HEP grupi i postigla rezultate koji jamče daljnji rast i napredak.

MISIJA I VIZIJA

MISIJA – pružiti kupcima kvalitetnu uslugu opskrbe električnom energijom

VIZIJA – biti vodeći opskrbljivač u regiji

ORGANIZACIJSKA SHEMA

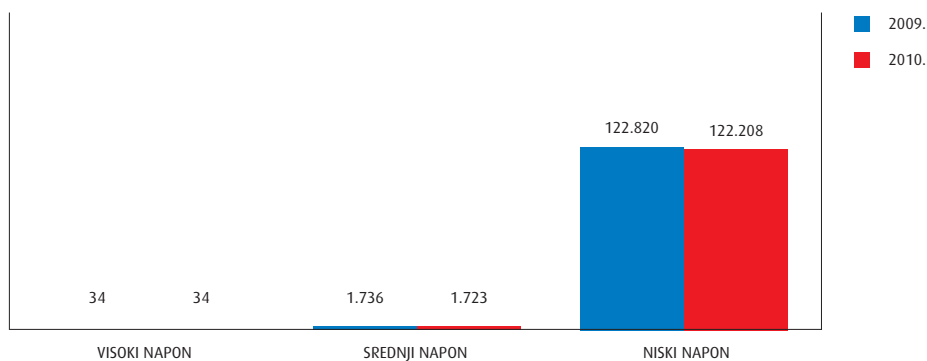

BROJ OBRAČUNSKIH MJERNIH MJESTA*

Kategorija kupaca	2009.	2010.	10/09 (%)
Visoki napon	34	34	0,0
Srednji napon	1.736	1.723	-0,7
Niski napon – poduzetništvo	109.038	107.610	-1,3
Niski napon – javna rasvjeta	13.397	14.228	6,2
Niski napon – kućanstva	385	370	-3,9
Ukupno niski napon	122.820	122.208	-0,5
Ukupno	124.590	123.965	-0,5

* Ugovori o opskrbi sklapaju se prema načelu: **jedan kupac – jedan ugovor – jedan račun** za sva obračunska mjerna mjesta

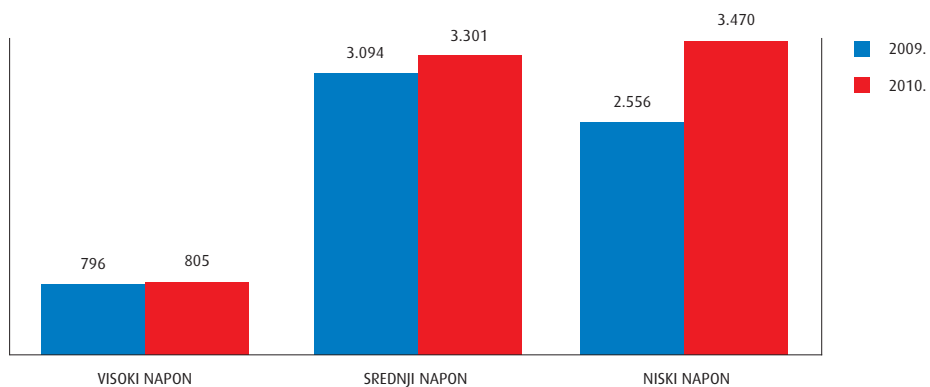
BROJ MJERNIH MJESTA

PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE (GWh)

Kategorija kupaca	2009.	2010.	10/09 (%)
Visoki napon	796	805	1,1
Srednji napon	3.094	3.301	6,7
Niski napon – poduzetništvo	2.387	3.196	33,9
Niski napon – javna rasvjeta	166	270	62,4
Niski napon – kućanstva	2	4	55,2
Ukupno niski napon	2.556	3.470	35,8
Ukupno povlašteni kupci	6.447	7.576	17,5

PRODAJA PO NAPONSKIM RAZINAMA (GWh)

HEP-TRGOVINA d.o.o.

ANTE ĆURIĆ, dipl. ing.

DIREKTOR

HEP-TRGOVINA d.o.o. je osnovana kao društvo unutar HEP grupe 2007. godine. Tijekom 2010. godine društvo je optimiranjem rada elektrana HEP grupe u kombinaciji s kupnjom i prodajom električne energije na elektroenergetskom tržištu ispunilo sve poslovne zadaće, čime je doprinijelo ispunjenju misije HEP grupe.

U obavljanju redovitih poslova svakodnevno se trebalo prilagođavati promjenjivim uvjetima na tržištu električne energije, oscilacijama potrošnje električne energije, promjenjivim hidrološkim okolnostima, te povremenom neraspoloživosti proizvodnih objekata. Ostvarivanju dobrih poslovnih rezultata usprkos neplaniranim otežavajućim okolnostima doprinijela je i suradnja s ostalim društvima HEP grupe.

Tijekom 2010. godine HEP-Trgovina d.o.o. nastavila je s aktivnostima vezanim uz poslovanje inozemnih društava registriranih u susjednim državama (Slovenija, Mađarska, Srbija i BiH) s ciljem povećanja dobiti ostvarivanjem povoljnijih cijena pri kupnji i prodaji električne energije. Intenzivirano je poslovanje društva u Sloveniji. Temeljna je zadaća inozemnih društava trgovanje električnom energijom na tržištima zemalja u kojima je društvo osnovano i na tržištima trećih zemalja.

Zaposlenici su tijekom 2010. godine sudjelovali na domaćim i međunarodnim konferencijama, te su se na taj način stručno usavršavali prateći trendove na tržištima električne energije. Društvo je nastavilo aktivno sudjelovati u radu EFET-a (European Federation of Energy Traders).

Ukupna potrošnja električne energije na mreži prijenosa ostvarena je u iznosu od 17.947 GWh, što je u odnosu na ostvarenje u 2009. godini porast od 1,4 posto ili 1,6 posto u odnosu na potrošnju planiranu elektroenergetskom bilancom. Dana 16. prosinca 2010. ostvarena je povijesno rekordna dnevna potrošnja električne energije u Hrvatskoj od 63.400 MWh. Istog je dana u 18. satu ostvareno najveće vršno opterećenje EES-a – 3.121 MW.

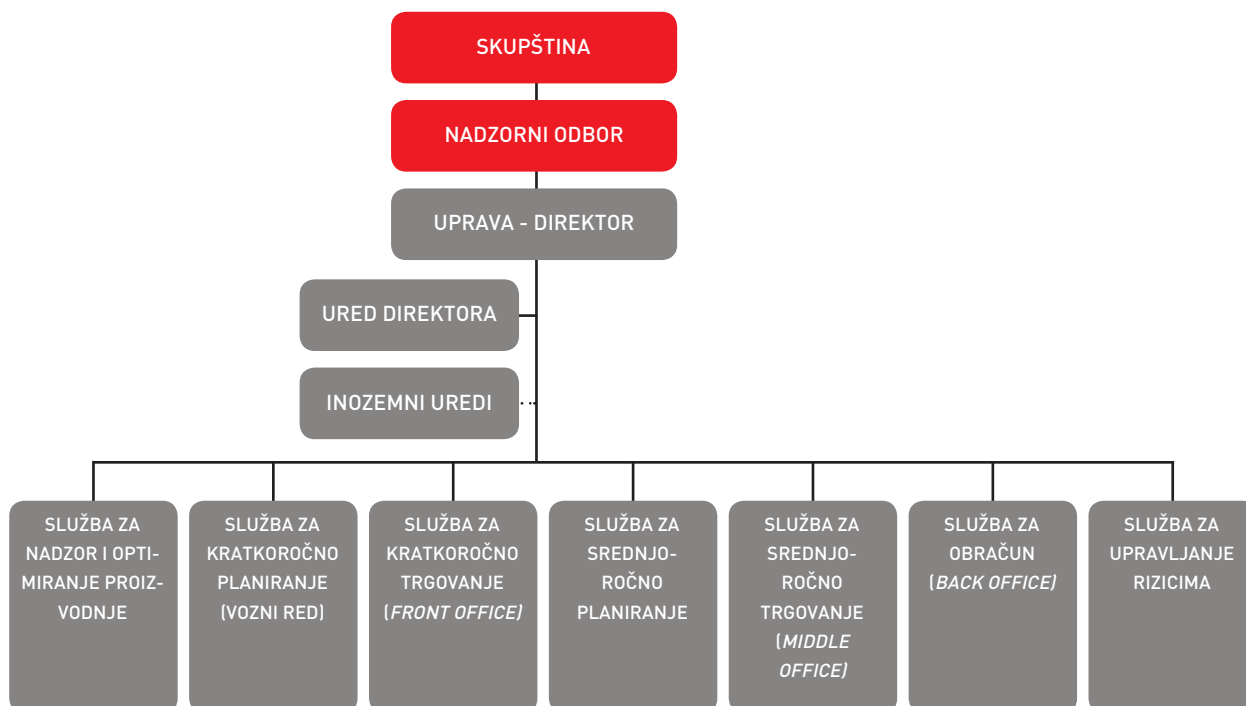
Zbog izrazito povoljnih hidroloških okolnosti ostvarena je povijesno najveća proizvodnja hidroelektrana u iznosu od 8.309 GWh, odnosno 52 posto veća od planirane, tako da su hidroelektrane u pokrivanju ukupne potrošnje sudjelovale s visokih 46 posto. Ostvarena je i povijesno najveća energetska vrijednost dotoka u iznosu od 8.947 GWh, što je 64 posto više od plana. Povijesno najveća popunjenost akumulacija ostvarena je 19. travnja 2010. u iznosu od 1.602 GWh (87 posto maksimalnog sadržaja).

Stoga je proizvodnja termoelektrana u 2010. godini bila 33 posto manja od planirane (uz rekordno malu potrošnju loživog ulja od 124.426 t). Izvoz je bio 65 posto veći u odnosu na plan, dok je uvoz bio 3 posto manji od planiranog.

Tijekom 2010. godine ostvaren je volumen trgovanja u iznosu od 5.820 GWh, što je 12 posto više od planiranog, prvenstveno zbog većeg izvoza.

ORGANIZACIJSKA SHEMA

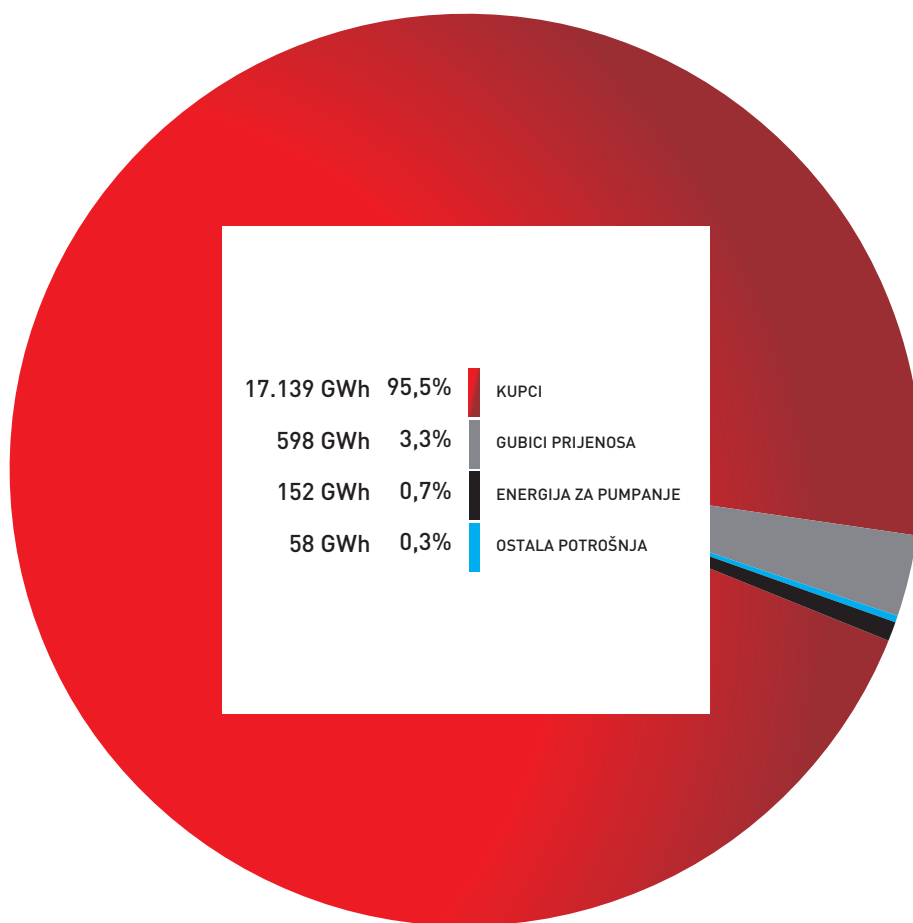

OSTVARENJE U 2010. - ENERGETSKI PODACI

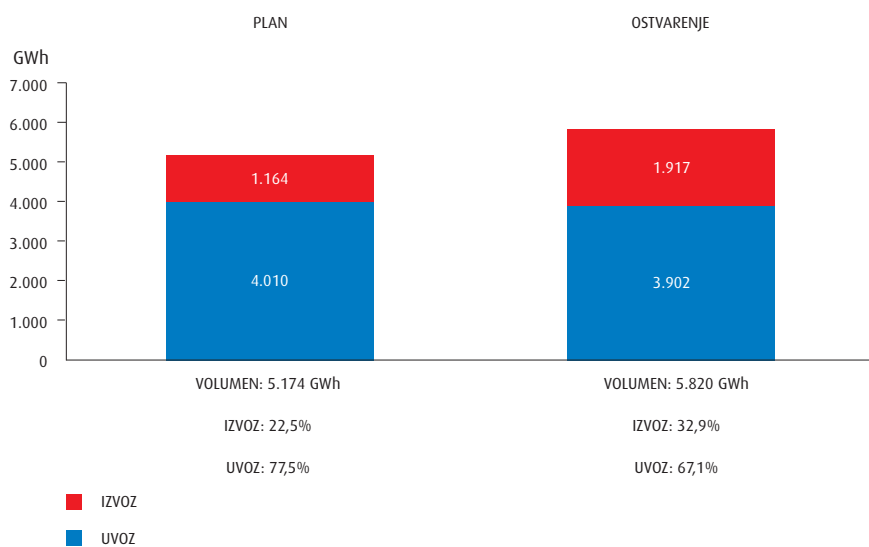
BILANCA ELEKTRIČNE ENERGIJE

	2009.	2010.	2010./2009.	2010. (plan)	2010./2010. (plan)
					u GWh
Ukupna potrošnja na mreži prijenosa	17.697	17.947	1,4	17.670	1,6
Proizvodnja HE	6.767	8.309	22,8	5.462	52,1
Proizvodnja TE	4.381	3.276	-25,2	4.917	-33,4
NE Krško d.o.o.	2.730	2.690	-1,4	2.695	-0,2
TE Plomin d.o.o.	796	1.511	89,7	1.500	0,7
Uvoz	4.851	3.902	-19,6	4.010	-2,7
Izvoz	-1.899	-1.917	1,0	-1.164	64,8
Industrijske elektrane	20	21	9,0	21	2,8
Povlaštene proizvođači	50	155	206,7	228	-32,2
Raspoloživa električna energija	17.697	17.947	1,4	17.670	1,6

STRUKTURA POTROŠNJE ENERGIJE U 2010. GODINI

VOLUMEN TRGOVANJA

HEP-ESCO d.o.o.

mr.sc. GORDANA LUČIĆ

DIREKTORICA

NAKON OSAM GODINA poslovanja na tržištu energetske učinkovitosti u Hrvatskoj, HEP-ESCO je sredinom 2010. godine uspješno završio Projekt energetske učinkovitosti podržan od Svjetske banke i GEF-a. Na temelju tog iskustva planira se dopuniti poslovanje u skladu s novim trendovima na području energetske učinkovitosti i zaštite okoliša u EU. Prije svega je riječ o kombinaciji obnovljivih izvora i mjera energetske učinkovitosti, zatim ponudi operativnog leasinga klijentima i jamstva uštede energije te što većoj orijentaciji na klijente iz privatnog sektora. Novi su pristupi poslovanju nužni želimo li da HEP-ESCO zadrži svoje pozicije na tržištu energetske učinkovitosti u RH.

Specifičnost poslovanja HEP-ESCO d.o.o. unutar HEP grupe je potpuna tržišna orijentacija i potreba stalnog razvoja novih djelatnosti kako bi se tržište zadržalo i proširilo. Za takvo je poslovanje potreban veliki angažman i entuzijazam zaposlenika. Pritom je otežavajući činitelj zastarjela organizacija Društva i neodgovarajuće vrednovanje radnih mjesta.

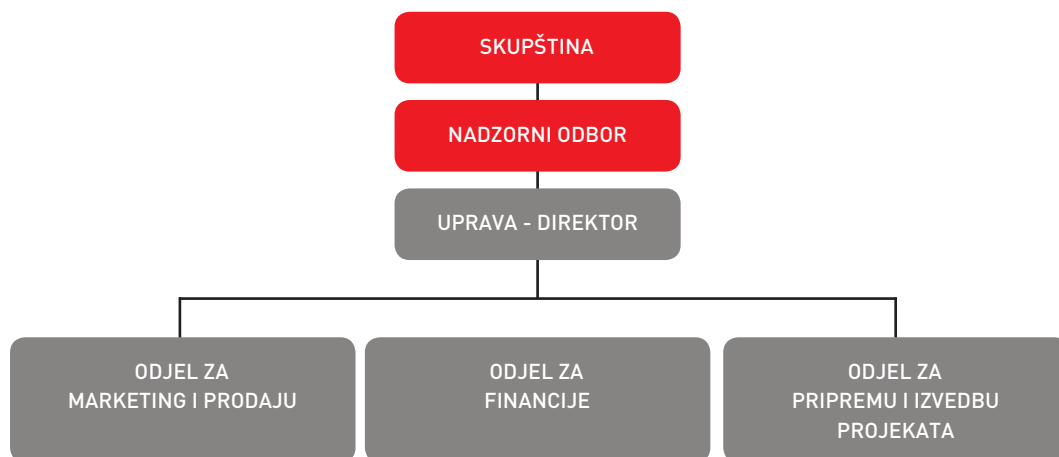
Osiguranje financijskih sredstava ključno je pitanje HEP ESCO-a s obzirom da je financiranje projekata osnova poslovanja odnosno ugovora s klijentima koji počivaju na ESCO modelu. Tu se mora napomenuti da se projektima energetske učinkovitosti potiče gospodarski rast države, posebice na lokalnoj razini. Naime, u pripremi i izvedbi projekata isključivo su sudjelovale male i srednje domaće, pretežno lokalne tvrtke (do sada više od 140). Pored toga, kroz ove projekte pomaže se lokalnim zajednicama (gradovima i županijama) da poboljšaju javni standard i kvalitetu života, obnovom javne rasvjete, škola, bolnica i dr. Dakle, krediti koji se osiguravaju za rad HEP-ESCO u stvari su u funkciji razvoja gospodarstva u RH.

Zbog smanjenog broja projekata u 2010. godini, prihodi su ostvareni u iznosu od svega 70 posto planiranog iznosa. Na takav je rezultat najviše utjecalo Mišljenje Ministarstva financija (veljača 2010.) u vezi sa Zakonom o proračunu (na snazi od 1. siječnja 2009.), prema kojem izvedbe projekata energetske učinkovitosti prema ESCO modelu predstavljaju robni kredit korisnicima proračuna. Ono je posve zaustavilo pripremu i izvedbu naših projekata u jedinicama lokalne samouprave za koje je HEP-ESCO do tada izvodio 90 posto svojih projekata. Naš je stav da se ESCO projekti, u kojima se investicije vraćaju iz uštede, te koji pomažu rješavanju najvećih komunalnih problema, npr. u školama i javnoj rasvjeti, ne mogu smatrati kreditnim zaduženjem gradova i županija. Očekujemo da će se taj problem riješiti pravilnikom u vezi sa Zakonom o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji, koji je donesen krajem 2008. godine.

HEP-ESCO d.o.o. je do kraja 2010. godine ugovorio 33 projekta ukupne vrijednosti 176 milijuna kuna. U 2010. godini ugovorena su četiri projekta u vrijednosti od 29 milijuna kuna. Projekti koji su ugovoreni u 2010. godini su: projekt u kojem je integrirano korištenje sunčeve energije za grijanje potrošne vode u mjere energetske učinkovitosti u industriji prerade mesa Milivoj Medven (projekt završen u rujnu 2010.), projekt u hotelu Adria u Biogradu, te dva projekta za HEP Toplinarstvo d.o.o. čija je izvedba u tijeku – modernizacija toplinskog sustava u Velikoj Gorici i tehničko-ekonomsko optimiranje centralnog toplinskog sustava u Zagrebu.

Na sve važnijem području međunarodne suradnje, HEP-ESCO je tijekom 2010. godine nastavio raditi na razvojnim programima EU – Intelligent Energy Europe (IEE). To su projekti Bio-Sol-Esco i Permanent. U projektu Bio-Sol-Esco surađujemo s deset tvrtki iz sedam država EU. Projekt objedinjuje obnovljive izvore i ESCO model pripreme, izvedbe i financiranje projekata. Projekt Permanent odnosi se na postupke mjerenja i verifikacije ušteda i radi se u suradnji s pet država EU.

ORGANIZACIJSKA SHEMA

APO d.o.o., USLUGE ZAŠTITE OKOLIŠA

188

mr.sc. DAMIR SUBAŠIĆ

DIREKTOR

APO d.o.o. usluge zaštite okoliša, konzultantska je i inženjering tvrtka specijalizirana za poslove zaštite okoliša. Tijekom 2010.g. na poslovanje APO-a značajno je utjecalo više negativnih poslovnih parametara. Najveći je problem bila opća gospodarska kriza i recesija što se naročito očitovalo u nedostatku novca za financiranje poslova koje APO nudi na tržištu te u padu cijena usluga gotovo na razinu neprofitabilnosti. Izostali su i poslovi, a time i planirani prihodi od poslova unutar HEP grupe, što je APO djelomično kompenzirao povećanjem prihoda izvan HEP-a, zahvaljujući pojačanom angažmanu na vanjskom tržištu.

Krajem prošle godine, zahvaljujući referencama i stručnim radnicima APO-a, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, temeljem Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (NN 57/10) izdalo je APO-u ovlaštenja za izradu 15 različitih dokumenata iz područja zaštite okoliša. Rješenja se odnose na stručne poslove izrade strateških studija, tehničko-tehnološkog rješenja za postrojenja u vezi s objedinjenim uvjetima zaštite okoliša što uključuje poslove izrade elaborata o tehničko-tehnološkom rješenju i poslove pripreme i obrade dokumentacije za zahtjev za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, uključujući izradu prethodnih analiza i elaborata, zatim na izradu izvješća o sigurnosti, programa zaštite okoliša, izvješća o stanju okoliša, akcijskih planova i drugih dokumenata, koja uz postojeća ovlaštenja i koncesije otvaraju APO-u mogućnost širenja poslova na izradi gotovo svih dokumenata zaštite okoliša i prirode.

Glavne grupe poslova koje su se tijekom 2010. godine obavljale u APO-u su:

- izrada temeljnih dokumenata sustava zaštite okoliša
- izrada studija, elaborata, izvješća i planova zaštite okoliša
- zbrinjavanje opasnog otpada
- sanacije kontaminiranih područja
- izbor i istraživanje lokacija
- analize stanja sukladno odredbama Uredbe o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša – IPPC
- *eco-auditing*, uvođenje EMS i ISO 14.000
- izrada Izvješća o sigurnosti
- opći konzalting u zaštiti okoliša
- održivi razvoj
- dekomisija, radioaktivni otpad i radioaktivni materijali
- odnosi s javnošću u vezi sa zaštitom okoliša i održivim razvojem.

Tijekom 2010. godine izrađeno je ili je bilo u izradi 96 elaborata i dokumenata iz područja zaštite okoliša i gospodarenja otpadom (strateški dokumenti i programi, izvješća o sigurnosti, objedinjeni uvjeti zaštite okoliša, studije utjecaja na okoliš, programi zaštite okoliša, planovi i pravilnici o postupanju s otpadom). Provođen je nadzor nad sanacijom triju lokacija. Zbrinute su 538.173 tone, uglavnom opasnog otpada.

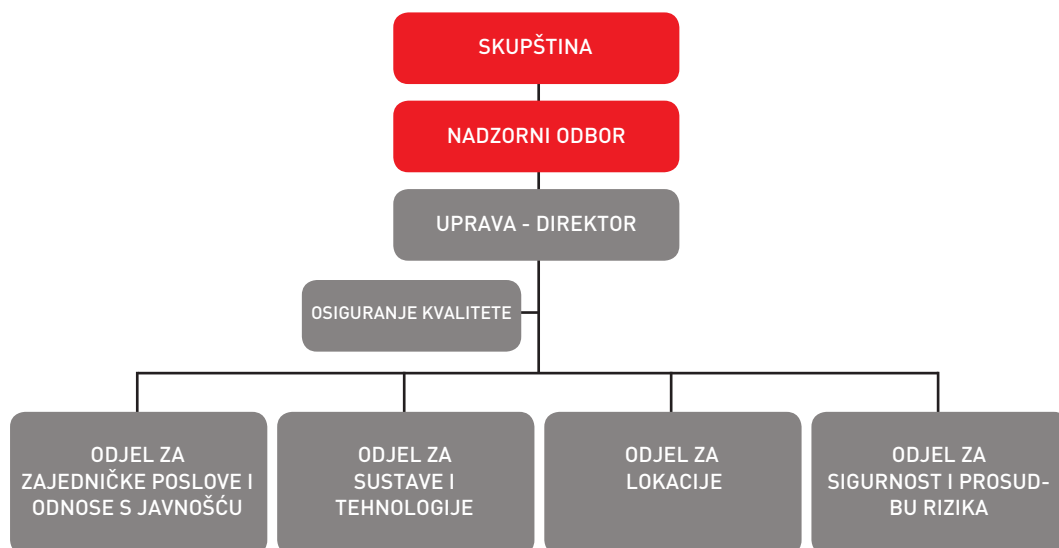
APO je pratio i promptno reagirao na nove zahtjeve koje je zakonska regulativa postavljala pred tvrtke u 2010. godini. Tako je stručni tim APO-a izradio nekoliko elaborata zaštite okoliša za potrebe IPARD natječaja i to za mjere 101 i 103 koje su do sada bile najzastupljenije po broju raspisanih natječaja.

APO je za tvrtku Kepol terminal d.o.o. u Zadru, izradio Zahtjev za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za buduću proizvodnju biodizela i spremničkog prostora tekućih medija s odgovarajućim Tehničko-tehnološkim rješenjem zahvata. Na temelju Zahtjeva te provedenog objedinjenog postupka procjene o utjecaju zahvata na okoliš i utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva je 30. rujna 2010. izdalo Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša odnosno „okolišnu dozvolu“, kao prvo takvo

rješenje izdano u Hrvatskoj, u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša te Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

Na kraju moramo istaknuti da je jedna djelatnica APO-a bila članica Radne skupine za 27. poglavlje -Okoliš u pregovorima za pristupanje EU. Pregovori su uspješno završeni zatvaranjem tog poglavlja.

ORGANIZACIJSKA SHEMA

HEP-OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE d.o.o.

mr.sc. GORAN SLIPAC

DIREKTOR

DRUŠTVO HEP-OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE d.o.o. u 2010. je godini nastavilo s razvojem prioriternih projekata – vjetroelektrana Krš Pađene i Pađene, bioelektrane-toplane Velika Gorica, te solarnih fotonaponskih elektrana Concerto Hvar i Konjsko. Također, društvo je bilo vrlo aktivno i na razvoju ostalih projekata obnovljivih izvora energije.

Početak 2009. godine HEP je potpisao ugovore o kreditu i darovnici s njemačkom razvojnom bankom KfW. Kreditna sredstva u iznosu od 50 milijuna eura raspodijeljena su HEP-Obnovljivim izvorima energije d.o.o. za projekte elektrana koje koriste obnovljive izvore energije, te HEP-ESCO-u d.o.o. za projekte energetske učinkovitosti. Sredstva darovnice u manjem su dijelu iskorištena za kupnju specijaliziranih softvera za procjenu vjetro potencijala i obuku osoblja, a u većem su dijelu iskorištena za konzultantske usluge na pripremi projekata vjetroelektrana. Započelo je i korištenje kreditnih sredstava, i to za postavljanje triju mjernih stupova za mjerenje karakteristika vjetra, visine 100 metara i za pripremu dokumentacije za lokacijsku dozvolu za bioelektranu Velika Gorica. U daljnjem razvoju projekata elektrana na biomasu očekuje se suradnja s ostalim članicama HEP grupe, prvenstveno HEP-Toplinarstvom d.o.o., HEP-Proizvodnjom d.o.o. i HEP ESCO-om d.o.o.

Također, započela je kampanja mjerenja karakteristika vjetra na nekoliko lokacija u južnoj i kontinentalnoj Hrvatskoj, koja će do kraja 2011. godine pokazati potencijal i isplativost tih lokacija. Aktivno se radilo i na uvršćavanju lokacija u županijske prostorne planove, što će se nastaviti i tijekom 2011. godine. Obavljeni su i inicijalni razgovori s proizvođačima vjetroagregata koji su redom iskazali interes za projekte vjetroelektrana HEP-Obnovljivih izvora energije d.o.o.

Uspostavljen je važan kontakt s europskim bankarskim fondom Western Balkan Investment Framework (WBIF), za kojeg su pripremljene projektne prijave. Prođu li projektne prijave sve evaluacijske krugove, HEP-Obnovljivi izvori energije d.o.o. dobit će bespovratna sredstva za razvoj nekoliko perspektivnih projekata vjetroelektrana i malih hidroelektrana.

Nastavljene su aktivnosti na europskom FP7 projektu fotonaponske elektrane Concerto Hvar. Riječ je o projektu Solution čiji je cilj poticanje javnih i privatnih partnera u stvaranju energetske samoodrživih općina primjenom mjera energetske učinkovitosti te korištenjem obnovljivih izvora energije. U projektu sudjeluje 17 partnera iz Švicarske, Finske, Austrije, Slovenije i Hrvatske, a za pokazno područje u Hrvatskoj odabran je otok Hvar. HEP-Obnovljivi izvori energije d.o.o. u mogućnosti su pozicionirati se kao investitor u solarnu elektranu, uz model sufinanciranja sredstvima Europske unije.

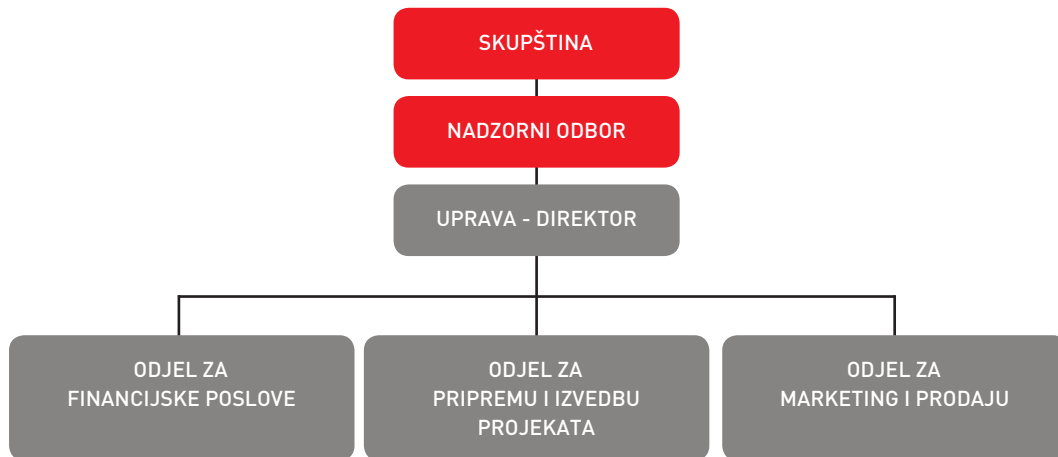
HEP-Obnovljivi izvori energije d.o.o. nastavili su uspješnu suradnju s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva na području prijave projekata za sufinanciranje sredstvima iz Strukturnih fondova Europske unije.

Na području zaštite okoliša, plan realizacije projekata obnovljivih izvora energije društva HEP-Obnovljivi izvori energije d.o.o. uvršten je u Plan smanjenja emisija CO₂ HEP grupe.

Nastavili smo razvijati nove kompetencije i jačati svijest o ulozi obnovljivih izvora energije, unutar i izvan HEP grupe, u stručnim krugovima i široj javnosti. Stoga je HEP-OIE posebno bio prisutan u glasilima HEP grupe, na stručnim skupovima i konferencijama, te u internetskom prostoru s obnovljenim internetskim stranicama.

Uzimajući u obzir navedeno, može se ustvrditi kako je nastavljena uspješna realizacija postavljenih ciljeva, u skladu s misijom i vizijom tvrtke, nastavljen je daljnji razvoj kvalitetnih projekata, a sudjelovanjem u europskim projektima otvorene su mogućnosti za daljnji napredak i širenje kao i kvalitetnije pozicioniranje HEP-Obnovljivih izvora energije d.o.o. na domaćem i inozemnom tržištu.

ORGANIZACIJSKA SHEMA

HEP-ODMOR I REKREACIJA d.o.o.

IGOR STANKOVSKI, dipl.ing.

DIREKTOR

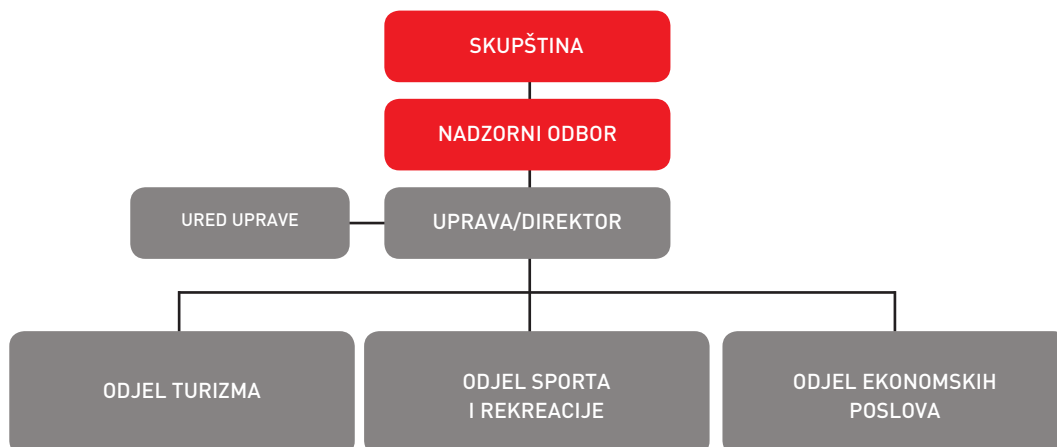
HEP ODMOR I REKREACIJA d.o.o. osnovana je s ciljem pružanja usluga ljetovanja i usluga rekreacije za zaposlenike HEP grupe.

Za ljetovanje zaposlenika HEP grupe na raspolaganju su odmarališta na 22 lokacije diljem obale Jadranskog mora sa 260 smještajnih jedinica. Odmaralištima se koriste isključivo zaposlenici HEP grupe, temeljem rezultata natječaja za korištenje odmarališta. Natječaj za korištenje odmarališta obuhvaća razdoblje od 20. lipnja do 8. rujna svake godine, a djelatnici koriste objekte u smjenama u trajanju od deset dana (osam smjena). Tendencija društva je produljenje sezone najmanje na 120 dana, a u pojedinim objektima i cjelogodišnje poslovanje. Tijekom 2010. godine ostvareno je 48.291 noćenje.

Društvo Odmor i rekreacija d.o.o. u 2010. godini pružalo je usluge rekreacije samo za dio društava HEP grupe. Krajem godine Društvo je izradilo plan i program rekreacije za radnike HEP grupe za 2011. godinu s procjenom sredstava za provođenje rekreacije, godišnje po zaposleniku. Jedan od glavnih razloga zašto je ovo Društvo osnovano uspostava je jedinstvenog planiranja i nadzora provedbe aktivnosti rekreacije te objedinjavanje financijskih sredstava odobrenih za potrebe rekreacije radnika. HEP Odmor i rekreacija d.o.o. zadužena je za provođenje rekreacije za sve radnike na području grada Zagreba, i nadzor programa rekreacije u čitavoj HEP grupi.

U prvoj polovici 2010. godine društvo HEP Odmor i rekreacija zapošljavalo je 15 djelatnika koji su bili raspoređeni u tri odjela (Odjel za organizaciju i vođenje objekata za odmor HEP grupe, Odjel za pripremu i održavanje objekata za odmor HEP grupe, Odjel za ekonomske, pravne i opće poslove). Reorganizacijom i novom sistematizacijom društva formirani su novi odjeli (Ured Uprave društva, Odjel turizma, Odjel sporta i rekreacije, Odjel ekonomskih poslova), a broj djelatnika je smanjen na 13. Nova sistematizacija društva treba omogućiti novi pristup i unaprjeđenje poslovanja, bolju organizaciju i prije svega učinkovitiju realizaciju svih zadataka koje stoje pred društvom.

ORGANIZACIJSKA SHEMA DRUŠTVA

USTANOVA HEP-NASTAVNO- -OBRAZOVNI CENTAR

ZDENKO MILETIĆ, dipl. ing.

RAVNATELJ

HEP-NOC je prvenstveno predviđen za obrazovanje i usavršavanje radnika HEP grupe i uvođenje tehnologije rada pod naponom. Također, njegova namjena je osposobljavanje i usavršavanje radnika HEP-a i za druge tehnologije, odnosno obrazovanje prema potrebama HEP-a. Time je HEP-NOC postao poslovna škola HEP-a, a osnivanjem i registracijom Ustanove, ostvareno je pravo javnosti. Verificiranjem programa osposobljavanja i usavršavanja stekli su se zakonski preduvjeti za prekvalifikaciju i stjecanje novih zvanja.

HEP-NOC nudi 22 verificirana obrazovna programa, a predavači se kontinuirano usavršavaju pohađanjem andragoških školovanja, sudjelovanjem na stručnim skupovima EDZ-a, CIRED-a i CIGRE-a te na specijalističkim seminarima u organizaciji Hrvatske akreditacijske agencije i CROLAB-a. HEP-NOC je u 2010. godini nastavio rad kao punopravni član hrvatske udruge laboratorija CROLAB, te akreditirao laboratorij pri HAA prema normi HRN EN ISO/IEC 17025:2007. Nastavljena je i izvrsna suradnja s Elektrotehničkim fakultetom iz Osijeka i Fakultetom elektrotehnike i računarstva iz Zagreba.

U 2010. godini za rad pod naponom obrazovalo se 67 radnika HEP-a i 20 radnika iz ostalih tvrtki, a informativni je tečaj pohađalo 13 rukovoditelja iz HEP-a i 18 rukovoditelja iz drugih tvrtki. Usavršavanje za dispečera prošla su 23 djelatnika HEP-a, a za uklopničara 41 iz HEP-a i 28 iz drugih tvrtki. Ostale su programe pohađala 143 polaznika iz HEP-a i četiri polaznika iz drugih tvrtki. U svibnju 2010. godine održan je informativni tečaj za rad pod naponom za djelatnike JP EP HZ Herceg Bosne d.d. Mostar u Livnu za 17 djelatnika. Najveći dio obrazovnih programa proveli su sami zaposlenici HEP-NOC-a, a za potrebe specijalističkih seminara i radnih skupova angažirani su vanjski suradnici-predavači, gdje su svakako najzastupljeniji stručnjaci zaštite na radu iz HEP-ODS-a d.o.o.

Kontrolno-ispitni laboratorij HEP-NOC-a proširio je opseg rada periodičkim ispitivanjima (kontrolom) izolacijskih alata i opreme koji se upotrebljavaju u HEP-ODS-u d.o.o. U 2010. godini pregledano je i ispitano 1.296 komada specijalnih izolacijskih alata i zaštitne opreme. U odnosu na 2009. godinu obim ispitivanja povećao se 30 posto što ukazuje na povećanu svijest i odgovoran pristup korisnika u korištenju opreme i alata.

Uz već ugovorene poslove za 2011. godinu, očekujemo i nastavak ugovora iz 2009. o prijenosu tehnologije rada pod naponom u elektroprivredu Republike Slovenije.

Uspješnost poslovanja Ustanove HEP-NOC ovisna je o velikom broju elemenata. Nažalost, na velik se dio elemenata ne može utjecati, poput smanjenja opće gospodarske aktivnosti, smanjenja financijske likvidnosti i mjera štednje u svim segmentima poslovanja. S druge strane, očekujemo da će ubrzanim usvajanjem velikog broja dokumenata, izdavanjem pravilnika i harmoniziranih hrvatskih normi u procesu ulaska u Europsku uniju, obrazovanje dobiti na značaju i da će izdaci za obrazovanje imati odgovarajući udjel u ukupnim gospodarskim aktivnostima. Svojim jedinstvenim i specifičnim programima, HEP-NOC će sigurno zauzeti odgovarajući status i osigurati daljnji profesionalni napredak zaposlenika HEP grupe.

Želim na kraju, s posebnim zadovoljstvom najaviti međunarodnu konferenciju za rad pod naponom koja će se pod pokroviteljstvom Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva održati u Zagrebu, od 31. svibnja do 2. lipnja 2011., u organizaciji HEP-a d.d. i uz stručnu potporu HEP-NOC-a,.

CILJEVI HEP NOC-a

- izvođenje obrazovnih programa za potrebe HEP grupe kojima se unaprjeđuje poslovanje HEP-a
- poticanje svijesti o obrazovanju kao dugoročnom ulaganju, a ne trošku, na svim razinama poslovanja
- aktivna suradnja sa službama za upravljanje ljudskim potencijalima u HEP-u
- poticanje primjene stečenih znanja u praksi, posebice rada pod naponom na niskom naponu
- izlazak na tržište s programima obrazovanja za gospodarstvo (privatne tvrtke, elektroprivrede tvrtke u okruženju)
- suradnja na edukaciji na području zaštite na radu radnika tvrtki HEP-ovih podizvođača
- aktivno sudjelovanje u razvoju hrvatske nomenklature zanimanja, te definiranju kompetencija i znanja učenika u strukovnom obrazovanju.

ADRESAR HEP GRUPE

195

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 22 111
www.hep.hr

URED UPRAVE

TELEFON: 01/ 61 71 294
TELEFAKS: 01/ 63 22 787

SEKTOR MARKETINGA I KORPORATIVNIH KOMUNIKACIJA

TELEFON: 01/ 63 22 202
TELEFAKS: 01/ 63 22 102

HEP-PROIZVODNJA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/ 63 22 111
TELEFAKS: 01/ 61 72 016

HEP-OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.

10000 Zagreb, Kupska 4
TELEFON: 01/ 63 22 111
TELEFAKS: 01/ 61 70 442

HEP-OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/ 63 22 111
TELEFAKS: 01/ 61 70 956

HEP OPSKRBA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 21 432
TELEFAKS: 01/63 22 409

HEP-TRGOVINA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/ 63 22 111
TELEFAKS: 01/ 61 70 478

HEP-TOPLINARSTVO d.o.o.

10000 Zagreb, Miševečka 15 a
TELEFON: 01/ 60 09 555
TELEFAKS: 01/ 61 31 978

HEP-PLIN d.o.o.

31000 Osijek, Cara Hadrijana 7
TELEFON: 031/ 24 48 88
TELEFAKS: 031/21 31 99

HEP ESCO d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 22 302
TELEFAKS: 01/63 22 459

HEP-OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/ 63 22 111
TELEFAKS: 01/63 22 531

APO d.o.o., USLUGE ZAŠTITE OKOLIŠA

10000 Zagreb, Savska cesta 41/IV
TELEFON: 01/ 63 11 999
TELEFAKS: 01/ 61 76 734

HEP-NASTAVNO-OBRAZOVNI CENTAR

34330 Velika, Luke Ibrišimovića 9
TELEFON: 034/313-037
TELEFAKS: 034/233-084

HEP-ODMOR I REKREACIJA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 22 845
TELEFAKS: 01/63 22 080

C.S. BUŠKO BLATO d.o.o.

80101 Livno, Podgradina bb
Bosna i Hercegovina
TELEFON: ++387 34/ 245 148
TELEFAKS: ++387 34/ 245 666

TE PLOMIN d.o.o.

52234 Plomin, Plomin luka bb
TELEFON: 052/ 86 64 00
TELEFAKS: 052/ 86 34 91

PLOMIN HOLDING d.o.o.

52234 Plomin, Plomin b.b.
TELEFON: 052/ 86 33 47
TELEFAKS: 052/ 86 33 44

IZDAVAČ:

Hrvatska elektroprivreda d.d. (HEP d.d.) Zagreb,
Ulica grada Vukovara 37,
tel. 01/63 22 111,
www.hep.hr

ZA IZDAVAČA:

Leo Begović

REALIZACIJA:

Sektor marketinga i korporativnih komunikacija

DIREKTOR SEKTORA:

Mihovil-Bogoslav Matković

UREDNIK:

Darko Alfirev

FOTOGRAFIJE:

Ivo Pervan,
Arhiv HEP-a

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:

Bestias dizajn

TISAK:

Intergrafika d.o.o.

ISSN 1332-4403

The logo for HEP (High Energy Physics) features a stylized white lightning bolt symbol to the left of the letters 'HEP' in a bold, white, sans-serif font.

HEP

ISSN 1332-4403